

Incipit liber primus

Acteris ac

none legis etc. Postquam magister promissit sui libri prologum. huius aggreditur tractatum. et dividit in duas partes. quia primo magister inquit in vltimo

de his de quibus tractandum est in quatuor libris sequentibus. Secundo persequitur de eis in principio distinctionis scilicet. ibi huius itaque etc. Prima in tres. quia primo investigat materiam illorum quatuor librorum diuisione. secundo diffinitive. et tertio epilogat rite. Secunda ibi. Fruamur. Tercia ibi. Dum que dicta sunt. Prima diuidit in duas. quia primo ponit vnam diuisionem ex qua patet haberi potest distinctio quatuor libri a tribus precedentibus. Secundo ponit vnam membri subdiuisionem. ex qua habet distinctio primorum trium librorum. Secunda ibi illud quod in rebus. Prima in duas. quia primo ponit ita dictam diuisionem. Secundo membrorum diuisionem ponit declaratores. ibi. Prope autem huius res et eodem modo illa pars. Illud quod in rebus. in quo subdiuidit diuidit in duas partes. Quia primo ponit diuisionem. Secundo membrorum explanationem. Secunda ibi. Ille quibus fruendum est etc. **H**ic quo

Utrum obiectum ordinate fruendum possit esse aliqd citra deum. **V**idetur quod sic. quia illud quod est per se bonum potest esse obiectum ordinate fruitionis. caritas est homini. ergo etc. **M**aior nota. maior probatur. quia illud quod non potest intelligi vel esse non bonum. hoc est per se et secundum se bonum. sed caritas nec potest intelligi nec esse non bona. cum sit forma ceterarum virtutum. et de se non possit esse informis. **C**ontra. beatus Augustinus in principio libri de doctrina christiana ait. Res quibus fruendum est sunt per se filius et spiritus sanctus. **I**n ista questione quatuor sunt inquirenda. Primo respectu cuius obiecti proprie habeat esse fruendum. Secundo cuius potestate actus sit fruendum. Tercio dato quod voluntatis vult nuda voluntas frui possit beatific. Quarto vult voluntas informata caritate possit esse in actu fruendum. intellectu manente suspenso ab omni actu cognitiois

Quantum ad primum

dico quod solus deus et nullum bonum creatum potest esse proprium obiectum ordinate fruitionis. Quia de intranscendente ratione obiecti fruibilis est. quod sit determinatum

totaliter aie rationalis. quo ad totum suum desiderium. sed nulla creatura ad hoc sufficit. iuxta illud Augustinus. i. confes. Ad te fecisti nos domine. et inquietum est cor nostrum donec requiescat in te. Et loquor hic de fruitione perfecta que est fruicio patrie. **Q**uodcumque bonum intellectus potest intelligere voluntas potest amare. sed quicumque bono finitico cognito vel cogitato intellectu sic potest maius bonum cogitare. ergo voluntas non potest determinari nisi in bono infinito. Propter quod dixit Augustinus in soliloquijs. aie sue. Tolle bonum hoc et bonum illud. et apprehende si potes vnum bonum quod est ois boni bonum. **A**ppetitur intellectus ordinatus diligit oem quod diligit secundum modum et mensuram suam puenientem nature sue diliget. sed ois bonum creatum secundum sui naturam sic est in bonum maius reducibile donec ad bonum infinitum et increatum deducatur. ergo nullum creatum est simpliciter propter seipsum diligendum. nec persequens est eo fruendum sed vtendum. **A**ctus qui secundum se ad nullum alium actum est ordinabilis obiectiue terminatur ad tale obiectum quod ad nullum aliud obiectum est ordinabile. et persequens ad vltimum finem. sic actus fruitionis est homini. ergo etc. **M**aior patet. quia sicut se habet actus ad actum. sic obiectum ad obiectum. **M**ior etiam patet. quia actus fruitionis est actus perfectissimi amoris. et persequens irreferibilis. Propter quod ait Augustinus. x. de tri. c. x. Fruimur cogniti quibus voluntas propter se ipsa delectata commouetur. **C**ontra predicta potest argui ratio et auctore ratione sic. **O**biectum est dare magis et minus ibi est dare equale. sic est dare bonum excedens aiaz rationalem. sicut est bonum diuinum. et est dare bonum excessum ab aia rationali. sicut bonum rerum sensibiliu. ergo propter bonitatem dei erit dare bonum equale aie rationali quod ipsam poterit satiare. **O**is virtus seu potentia finite capacitatis aliquid finito poterit satiare. sic capacitas aie rationalis est finita. cum sit creata. ergo etc. **I**nter obiectum et potentiam debet esse proportio. sic infiniti ad finitum nulla est proportio. **A**ctus spiritus sancti ad finitum nulla est proportio. **A**ctus spiritus sancti fruitionis haberet obiectum infinitum. tunc secundum suam speciem esset infinitus. quod est impossibile. cum sit quod creatum. **I**tem auctore sic. **A**plos ad Philomene ait Ego te frui fruamur in domino. **I**tem Augustinus. ix. de tri. c. viij. ait. Inferiori vtendum est ad deum. pari autem fruendum sic in deo. **E**t ibidem. **N**obis ergo et fratribus fruamur in domino. **I**tem ecclesiasticus. v. ait ille sapiens. **D**oc mihi bonum vsum est vt homo fruatur cum leticia de labore suo. **I**tem Augustinus. lxxxiij. q. xxxij. ait. **F**ruimur dicimur ea re de qua capimus voluptatem. sic de creaturis

Contra conclusionem

Articulus primus

Solutio hoies capiunt voluptates. ergo etc. **S** ista non concluditur. quia perfecta fruitio de qua ad presentem loquar est actus beatificus. Sed secundum Dugonem dicitur sic. videlicet in commento ecclesie ieremias. Nihil nos potest beatitudinem facere nisi deus seipso qui nos ex nihilo fecit. ergo nulla creatura poterit esse obiectum talis fruitiois. **Ad 1.** **Ad** primum dicendum quod maior est ratio in his que sunt eiusdem rationis. in alijs autem non. sed enim sit dare maiorem angulum rectilineum angulo pergentie intercepto inter diametrum et semicirculum puta angulum obtusum vel angulum rectum. qui ambo sunt maiores eorum. et minor eorum puta angulum acutum. nunquam tamen poteris dare angulum rectilineum equalem angulo contingente. prout quod sunt diversarum rationum. sic eodem modo in proportionibus. Posset etiam dici ad maiorem. quod quibus bonitas divina entitatis excedat naturam voluntatem. non tamen obiective. est enim obiective capax bonitatis infinite. licet non secundum rationem infinitam. **Ad 2.** **Sed** forte dices quod eadem ratio potest sua capacitas determinari in bono finito qua ratio quiescat in bono infinito sub ratione finita. quod ratio sub qua fit talis determinatio illa principaliter est attendenda. **R**pondeo quod non est simile. quod quod quibus bonum finitum quantumcumque sit excellens cogniturum vel amatum ab anima rationali. hoc potest ipsa anima referre in maius bonum. et per consequens in ipso quiescere non potest. Sed cum apprehendit bonum infinitum quibus sub ratione finita habet in maius bonum vel in aliud bonum referre non potest. et tamen finaliter quiescit in eo. **Q**uia autem anima rationalis omnino bonum finitum possit ulterius referre potest. quod vel apprehendit illud bonum ut creatum vel increatum. vel indifferenter se habens dubitans an sit creatum vel increatum. **S**i primo modo tunc planum est quod refert ipsum in suam causam et non quiescit in eo. quod videtur effectum naturaliter desiderat videre suam causam. **S**i secundo modo tunc nihil intelligeret. quod falsum non potest scire. quod non est. ut patet primo posteriorum. **S**i tertio modo tunc nec sic quiescere posset donec ad alteram partem sue dubitationis determinate veniret. **Ad 3.** **Ad** tertium dicendum quod obiectum sumptum sub ratione obiectali debet habere proportionem ad potentiam. sed quibus infinitum sub ratione infinita non habeat proportionem ad potentiam finitam. tamen sumptum sub ratione finita ei poterit proportionari. **Ad 4.** **Ad** quartum dicendum ad maiorem quod actus specificat ab obiectis non absolute sed ab obiectis sumptis sub rationibus obiectalibus. seu actus specificat ab obiecto non absolute aut quocumque sed pro parte et determinate accepto. puta ab obiecto sumpto sub ratione obiectali qua finita existere actus poterit esse finitus non obstante infinita entitate obiecti.

cti. **Ad** primas duas antea per se per quod in vna quaque subiungitur in domino. quod sicut ait Augustinus in de doctrina christiana. **A**utem homo in deo fruens. deo potius quam homo fruens. **Ad** tertiam dicendum quod ibi sapiens accipit fructum equivoce. scilicet per dilectam. **Ad** quartam dicendum quod pro parte fruimur illa re de qua accipimus voluptatem non quocumque sed perfecte et beatificam. **D**e alia autem loquendo voluptate fruitio sit melius vel ipso opere vel imperfecte vel inordinata. **S**ed est quedam adhuc opinio que predicte videtur obviare veritati. **P**onit enim predicta opinio quod deo fruemur in patria tanquam obiecto remoto. sed ipsa visio dei fruemur tanquam obiecto immediato ipsius beatitudinis. **Ad** cuius declarationem premitte hanc divisionem. quod duplex est amor. scilicet amor benivolentie. et amor amantem id cui volumus aliquid bonum vel aliquam perfectorem. et amor concupiscentie qui amantem id quod nobis vel amicis nostris volumus. **U**bi primis arguitur sic. **I**n immediato obiectum amoris concupiscentie non potest esse res distincta a concupiscentie. ista patet. quod nihil est nobis bonum nisi in quantum nobis est concupiscentie. **O**biectum autem amoris concupiscentie est bonum quod concupiscentes appetit sibi. sed fruitio est quodammodo concupiscentie. ergo deus non potest esse immediatum obiectum fruitiois. **S**ed quod subiecto est distinctum a nobis. **I**n immediato ergo obiectum fruitiois erit actus visiois divine secundum quem deus est concupiscentie nobis. **Q**uia autem fruitio sit amor concupiscentie probant dupliciter. **P**rimo quod delectatio de deo habita commendet desiderio de deo habito. sed per actum desiderij non desideram aliquid deo sed nobis. et per consequens desideram amore concupiscentie. ergo et delectatio siue fruitio erit amor concupiscentie. **S**ecundo quod amor cuius obiectum est bonum delectabile et utile est amor concupiscentie. sed fruitio est huiusmodi. ergo etc. **I**dem est obiectum immediatum delectationis sequens et desiderij precedentis. sed obiectum desiderij precedentis non est deus immediatus. sed aliquid actus qui attingit deum. quod patet. quia obiectum desiderij est aliquid futurum. deus autem finis non est futurus. sed est visio est nobis futura. ergo. **P**roinde amor habet aliquid complexum per obiectum. sed deus non est aliquid complexum. ergo etc. maior patet ex precedentibus. quod amore sequi volumus aliquid bonum nobis. vel aliquid malum elongari a nobis. ergo actus amoris sequi actum intellectus proponens et dividens. qui facit mentionem de plequendo vel fugiendo. **S**ed ista non credo esse vera. quod actus perfectissime caritatis transit directe et immediate super obiectum summe diligibile. sed actus fruitiois est actus perfectissime caritatis. et solus deus est obiectum summe diligibile. ergo actus

118

Ad 1.

K
D

Ad 2
instans

Solutio

Ad 3

Ad 4

Durandus

Rõ 1

2 rõ

3 rõ

Contra durandum
Rõ 1

Cōfirmat

fruitōis teate nō habebit vifionē dei fz ipsuz
deū p̄mediato obiecto **¶** Et cōfirmat. qz qn
to aliqd est magi bonū tato magi r̄mediati
est diligibile. qz imediati r̄ fori poterit ap
petitū mouere. fz deus ē sume bonus. ḡ ip̄e ē
mediate r̄ sume diligibil. **¶** Act̄ p̄fectissi
mus volūtat̄is nō ē in ea sunt ad finē fz im
mediate in vltimū finē. fz act̄ fruitōis ē p̄fe
ctissimus act̄ volūtat̄is. vt infra patebit. ḡ nō
tendet imediate in vifionē. fz in dei bonitatez
Vifio eni illa cū sit creatura nō ē vltimū finis
simpliciter. sed sol̄ deus est vltimū finis sim
pliciter. ois aut̄ creatura est ad illū. **¶** Et cō
firmat. qz volūtat̄ fm se est ip̄ius finis. electō
est eorū q̄ sunt ad finē. Nō planū ē q̄ actus
fruitōis nō ē electio. ḡ r̄. Ista est etiā inter
tio pp̄he cū ait. Letami i dño r̄ exultate iusti
Nō dic. letami i vifioe dñi. Aut itez. Adiple
bis melencia cū vultu tuo delectatōes in ve
stra tua vsqz in finē. Sed sicut ptz in glo. su
p̄ canti. Leua d̄: hūanitas r̄ terra d̄: diu
nitas. **¶** Ad p̄mū ergo dicēduz q̄ maior vlt̄
sumpta ē falsa. qz sicut patuit p̄ distinctōnez
tuā amore cupie nō solū desideram̄ bonum
nobis sed alijs. qñ ergo cupiscēs alteri desi
derat bonū. tūc necessario obiectū illi desi
derij est obiecto distinctū a desiderate. Etā mior
est falsa. qz cū fruitio sit amor p̄fectissimū non
poterit esse amor cupie. q̄ imp̄fectior ē amo
re amicitie siue benivolētie. sic patz. iij. r̄. ix.
eth. **¶** Ille ē amor amicitie q̄ diligit amicū p̄
pter seipm. fz oēs sc̄ti doctores clamāt q̄ deus
est diligēd̄. p̄pter se r̄ p̄ximū. p̄pter deū. Cuz
ergo caritas patrie nō sit imp̄fectior caritate
vic. ergo de⁹ in illa brā fruitōne diligit p̄pter
se r̄ in se. et p̄ dñs diligit amore amicitie. Et
hoc est exp̄ssa linia brī Aug. x. p̄f. c. xxiij. vbi
ait. Est gaudiū qd nō dat impijs fz his q̄ te
gras colūt. quozū gaudiū tuipe est. et hec ē vi
ra brā gaudere de te. p̄pter te. Itē in p̄ncipio
de doc. christiana ait. Fruī ē amore alicui ihe
rere. p̄pter seipm. Et ibidē dicit q̄ solo deo est
fruedū. Cū ḡ solū sit dictio exclusiua seq̄t ne
cessario q̄ vifioe nō sit fruedū loq̄ndo p̄pe de
fruitōe. **¶** Exēplū etiā qd dā ponit iste doc.
qd satis piculosum esse videt̄ mō quo ipsuz
trahit ad p̄positū. Dicit eni q̄ sile sit in fruit
one de vifioe dei r̄ de deo. sicut in amore vini
de gustatōe vini r̄ vino. qz sicut imediate a
mo gustatōez vini. r̄ mediate gustatōe amo
vini. sic vt ait. brūū imediate fruit vifioe dei.
r̄ mediate vifioe fruit deo. **¶** Ex isto dicto se
quit̄ q̄ brūū imediate nō fruit deo fz vtatur

Cōfirmat

deus qd eet tota p̄stia fm Aug. r̄ p̄ dñs ipof
sibil brō. **¶** Qz aut h̄ sequat ptz. qz q̄qd ama
mus p̄pt̄ aliez illo vtumur. qz ipm i aliez re
ferim⁹. fz vinū amam⁹ p̄pter gustatōez. et p̄
sequez si silitudo tua valz deū amam⁹ p̄pter
vifioem r̄. **¶** Etā fallū assumit cū ait. q̄ i
mediati amem⁹ vifioem dei qz deū. qz illud
qd p̄ ē cognitū p̄us et imediati amaf. fz de⁹
prius cognoscit qz vifio dei. ergo r̄. maior p̄z
qz bonū cognitū ē obiectū amoz. minorē p̄
bo. qz de⁹ cognoscit actu recto. fz vifio di actu
reflexo. sed natural̄ intellect⁹ est p̄us sb actu
recto qz sb actu reflexo. **¶** Ad p̄mā p̄batōem
minoris dicēduz q̄ mior ist⁹ p̄positōis ē fal
sa. P̄tio ex eo q̄ dic q̄ nō desideram⁹ aliquid
deō. nā qlbz amās deū desiderat dei cultum
gliaz r̄ honoz. Sedo in eo q̄ dicit q̄ p̄ actū
desiderij quo deū diligit̄ desideram⁹ nobis
bonū. qd falluz ē. qz p̄fect⁹ amator nō diligit
nec desiderat amari p̄pter aliqd sibi pueniēd̄
ex amato. fz diligit ipm p̄pter seipm r̄ p̄pter
pp̄am frutē ip̄i amari. sicut ptz. viij. eth. hic
vbi sic ait arist. Perfecta ē aut̄ bonoz amicitia
et fm frutē solū. Et pauca interpositis sb
dit. Permanet aut̄ hoz. s. bonoz amicitia vs
qz q̄ boni sunt. virt⁹ eni māsiua Et seq̄t ibidē
Adinuitē aut̄ sunt viles silt aut̄ r̄ delectabi
les. vnicuiqz eni fm delectatōes sunt p̄beo
peratōnes. Talis enim amicitia mansiua ra
tōnabil̄ est. copulat eni in se oia q̄cuqz optz
amicis existere. qñ dicit. Licz p̄fect⁹ amicus
nō amet p̄pter vtilitatē vl̄ delectatōez. tñ oia
ista sequitur p̄fectā amicitia siue delectatōez
Sed de his q̄ amore cupiscētie diligit̄ pro
pter vtile vl̄ delectabile. postea in codē li. sub
dit arist. Propter delectatōnes qdē r̄ vtile
etiā prauos trigit amicos ad inuicē esse. Et
sequit̄. Nō oio aut̄ hi copulat̄ neqz frūt ami
ci. p̄pter vtile r̄ delectabile. nō eni oimino p̄iū
gunt q̄ fm accidēs. Et tūc cludit arist. d.
Isti qdē. s. boni simplz amici. illi aut̄ fm qd
r̄ assilati his. Ex his ḡ euidenter apparet q̄ il
le p̄fectus amor de q̄ nos loq̄mur nec d̄z ee p̄
pter delectabile nec p̄pter vtile. nec p̄pter ali
qd nobis pueniēs. fz imediate d̄z tēderei dei
bonitatē p̄pter seipam. licz oia bona talē ami
ciciā cōsequant̄. iuxta illd̄ Sapie. vij. Vene
rūt mibi oia bona p̄ter cū illa. Als sicut iaz
apparuit p̄fectior esset dilectio amicitie poli
tice qz diuie. qd multū absurdū etiā cogita
re. **¶** Ad scdā p̄batōez dicēduz q̄ minor est
falsa. vt p̄z p̄ iā dicta. **¶** Ad scdaz rōez p̄dicti
doctoz dicēduz q̄ mior ē falsa. **¶** Ad p̄batōez

**Ad rōnes
illi⁹ opini/
onis**

Ad p̄mā p̄batōem
Ad p̄mā p̄batōem

Exemplū

Ad p̄mā p̄batōem

Cōtra ecē.

**Ad p̄māz
p̄batōem**

Ad scdaz

Ad 3 dico qd quis deus in se no sit futurus. in vt in ipso quiescat et terminet motus desiderata. sic ipse deus est futurus. **¶** Ad tertia ratione eiusdem doctoris dicendum qd per eandem rationem potest probari qd ipsa visio non sit immediatum obiectum fructus. qd visio ipsa est qd in complexu. **¶** Item ois amor habet qd complexum per obiectum. tunc deus non posset esse obiectum remotum ipsius fructus. quorum verum est oppositum ille affirmat. **¶** Ex quo patet qd ratio istius doctoris magis militat contra ipsum qd contra quemcumque alium. **¶** Ad formam rationis dicendum qd maior est ad probationem dicendum qd ipsa probatio non est ad oppositum. qd procedit solum de amore concupiscentie. sed amor fructus deus ad primum loquimur non est amor concupiscentie. ut patet ex predictis.

Articul^o secund^o
R^o 1

Quantum ad secundum

istius questionis articulum dico qd actus fructus ois prope est actus voluntatis. Quia istius potentie est ipsa fructus in prope appetit placere et delectari. voluntas est homo. ergo ratio. maior patet qd fructus est essentialis placetia et delectatio perfecta in ultimo fine. minor patet per Augustinum in deceptu originali. c. x. ubi dicit qd sola voluntas delectat. et hoc verum est loquendo de delectatione principaliter et per se. qd et si alie potentie in suis operatioibus delectant. homo tamen delectatio in ipso unificat et officit ex placetia voluntatis. **¶** Nobilissima aie nre potentia est ipsa voluntas. sicut fructus est actus potentie nobilissime. ergo ratio. minor est nota. qd actus fructus est actus beatitudinis. maior patet. qd sola voluntas est primo et fine libera. unde nec ipsa ratio est libera nisi ex hoc qd in eadez eentia aie fundat cum voluntate. **¶** Un etiam in nulla speculatione intellectu potest persistere. nisi in quantum ei adest oppositum voluntatis. **¶** Ex quo patet eundem nobilitas et libertas ipsius voluntatis. qd ipsius intellectus potest auertere a quocumque sua actuali speculatione. et per libertas sue imperii alteri rei consideratibus sibi inuigere. **¶** Eiusdem potentie est per se moueri ad terminum et quiescere in termino. sicut per actum voluntatis per se mouemur ad terminum beatitudinis ratio. maior patet. minor est probatum. qd per desiderium quod est quidam actus voluntatis mouemur ad deum. per fructus autem quiescamus in deo. **¶** Amor est ipsius voluntatis. sicut fructus est amore alicui inhere. ut ait Augustinus. ergo ratio. Et idem Augustinus. fruimur cogniti. quibus voluntas propter se ipsa delectata concupiscent. Item Augustinus. x. de tri. c. x. ait. Voluntas nobis adest quod fruimur et vtimur. Item de doc. christiana ait. Eo fruimur quod propter se diligimus. **¶** Contra predicta sunt dicta minorum

Contra

doctorum quod intellectus dicitur nobilior voluntate. et beatitudine vel solum existere in intellectu. vel saltem principali. **¶** Ad primum tamen homo dicta non adduco. qd magis prope locum habet. dist. flux. qrti libri. et ibi ea adducam deo concedere

Quantum ad tertium

Articulus tertius

articulum dicendum qd non. qd sicut agere naturale presupponit esse naturale. sic agere supernaturalis presupponit esse supernaturalis. sicut actus fructus est supernaturalis. et potentia nuda non habet esse supernaturalis. ergo ratio. **¶** Felicitas naturalis non potest esse in nuda potentia. ergo non est supernaturalis. ante patet. x. ethi. ubi philosophus ponit actum virtutis felicitatis naturalis non posse causari nisi ab obiecto perfectissimo in nobilissima potentia. perfecta habitu nobilissimo. puta habitu sapientie. omnia de se patet. qd quanto actus magis excedit potentiam. tanto potentia plus requirit amunicula dispositiua et coordinatiua respectu talis actus. ergo ratio. **¶** Nuda voluntas non potest in actu meritorum. et nec in premiatorum. ante patet. qd si fuit error sabellij qd ex puris naturalibus possemus mereri. contra est nota qd non minus excedit naturam naturalem facultatem actus primus quam actus meriti. **¶** Ista conclusio etiam secundum aliquos doctores probatur sic. **¶** Impossibile est extrema improportionalia ad aliquam proportionem reduci nisi per aliquam mutationem factam in altero extremorum. sicut voluntas humana naturaliter superata et obiectum beatitudinis sunt duo extrema in istiusmodi distantia. ergo nunquam duentur ad hominem per proportionem qd ipsa voluntas tali obiecto perfecte fruatur. nisi facta mutatione in voluntate vel in obiecto. sicut in tale obiectum impossibile est cadere mutationem. ergo necessario requiritur in ipsa voluntate aliquis habitus supernaturalis. ratio cuius voluntas supernaturalis mutata respectu istius supernaturalis obiecti aliquo modo capiat proportionem. **¶** Sed forte dicitur qd talis habitus supernaturalis eleuans potentiam vel erit finitus vel infinitus. **¶** Si finitus tunc non poterit eleuare potentiam ad obiectum infinitum. qd fortis sequitur substantiam. **¶** Si ergo suba sine essentia illius habitus est finita. deus sua non poterit tollere distantiam infinitam. **¶** Si autem habitus talis est infinitus. tunc equaliter habet potentiam improportionalis ad habitum sic habuit ad obiectum. **¶** Illud ut credo fuit maximus motuum omnium sabelliano. qd dixerunt qd ex puris naturalibus possumus consequi actum perfecte fructus. **¶** Ipsi poterant arguere sic. **¶** Quilibet potentia potest in omne illud sine habitu. quod per se continet sub suo obiecto adequato. sicut bonum in quantum bonum est obiectum voluntatis. ergo

Instancia 1

3 nuda voluntas p̄t in oētūū **H**abit⁹ non facit ad sbam act⁹. licz faciat ad modū act⁹. p̄t ḡ creata voluntas in sbaz cuiuslibz act⁹ fm se nude sumpta sine hitu. i cui⁹ modū p̄t cuz habitu. ergo salte q̄ntū ad sbam act⁹ poterit m⁹ p̄tigere obiectū b̄tificū ex pur⁹ naturalibz

4 **P** Dam. l. ij. c. xxiij. ait. Volūtas ē sp̄i si ml. electio aut̄ eoz q̄ sunt ad finē. Et idē po nit p̄hs. ij. ethico. Sz q̄ncūqz potētia fm se d̄ respectu alie obiecti. tūc act⁹ elicit⁹ a illi potētia circa h̄mōi obiectū p̄gredit̄ d̄ nuda potētia sine habitu potētia disponēte. sic patz de intellectu respectu p̄ncipioz. ḡ zc. **P** r̄spe ctu ei⁹ in qd̄ rēdit potētia naturalz nō indigz habitu disponēte. sz q̄libz potētia tendit na turaliter in suū finē. cū ḡ bonitas diuina sit per se finis aie rōnal. ḡ zc. **S**ed ista sophisti ca nō p̄cludit. z maxime i p̄sentē p̄posito. qz opatio p̄fectissima est delectabilissima. et per se q̄ntū n̄ p̄t elici a nuda potētia sine habitu. sz fruitio ē h̄mōi. ḡ zc. maior p̄tz. qz vt d̄. r. ethi. p̄fecta opatio in delectatōe p̄stitit. p̄ficiē enī opatoz delectatio. Sz vt d̄. ij. ethi. signū est generati habit⁹ voluptatē vl̄ tristitiā fieri in ope. voluptatē. i. i ope. z tristitiā i impedi mēto opis. minor p̄tz et dicitis sup̄. **I**pa ḡ carita scū sit habit⁹ p̄fectissim⁹ necessario re q̄ntū in volūtate respectu iā dicitē p̄fectissime opatois **A**d p̄mū ergo mortuū q̄ habellāi poterat moueri dicendū. qz distantia inter deū z creaturā dupl̄ p̄t intelligi. **U**no mō fm en titatē z esse. **A**lio mō fm habitu dū q̄ ē mo toris ad mobile. **T**ollēs distantia p̄mā neces sario est d̄ntū infinite. non autē scdam. etiam p̄t dici qz tollere distantia i finitā p̄t intelligi a ctiue z in s̄tute p̄p̄a. vl̄ dispositiue z in s̄tute superioris. **T**ollēs p̄mo mō optet esse infini te s̄tutis. nō autē scdo mō. **E**t qz fm apl̄ m ca ritas dei diffusa est in cordibz nr̄is p̄ in habi tātē sp̄m̄ eius q̄ h̄itat i nobis. ḡ q̄cqd̄ p̄ carita tē efficit in volūtate nr̄a totū sit s̄tute sp̄ssan cti assistent̄ ip̄i caritati. et iō nō ē mixt̄ si aliqd̄ in nobis p̄ caritatē p̄tigit̄ s̄tute sp̄ssancti. qd̄ fm se loq̄ndo excedit vim z s̄tute carita tis. sic etiā videm⁹ in naturalibz qz agēs istru mentale p̄t in effectū excedētē suā p̄p̄am sp̄z. in virtute agētis p̄ncipal. **A**d scdm̄ dicen dum qz loquendo de capacitate naturali i p̄ sius volūtatis. tūc mior est falsa. sz loq̄ndo d̄ capacitate obediētiā tūc mior p̄t p̄cedi cū il lo t̄n moderamine sic sup̄. q̄stioe. ij. articlo iij. dicitū est de ente in q̄ntū ens respectu itel lectus **A**d terciū dicēdū qz q̄ntū spectat ad

Contra in stantial

Solutio Ad. 1.

Ad. 2.

Ad. 3.

ppositū argumētū nullā h̄z difficultatez. qz actus fruitōis ē act⁹ maxime modificat⁹. cuz sic p̄fectissim⁹ z delectabilissim⁹ p̄mptissime et facillime elicit⁹. sz q̄ntū ad actū meritoriu z tūc argumētū h̄z aliquā apparētiā. z iō q̄ ad h̄ dico qz sicut h̄it⁹ infusos i nobis eē nō expi mur. sz sincera fide tenem⁹. sic eodē mō qz ta les habit⁹ sine necessarij magz tenem⁹ fide qz rōe. ḡ de talibz est tenēdū qd̄ dicit̄ sc̄toz z s̄i tati fidei magz ē consentaneū. sz decreta sc̄toz ex p̄sse ponūt qz habitus infusi nō solū faciūt ad modū act⁹ sed etiā ad sbaz act⁹. **U**n de cōse. di. iij. c. d̄sq̄s. d̄ sic. **Q**uisq̄s dixerit p̄ gratiā dei nos tm̄ adiuuari ad nō peccandū in q̄ntū p̄ illā nobis apiet̄ intelligētia mādatoz dei nō aut̄ qz p̄ eā nobil̄ p̄stet vt qd̄ faciēdū p̄gū rimus etiā facere valeam⁹. anathema sit. **E**t eandē s̄n iam magz exp̄sse h̄m̄. c. imediate se q̄ntū. vbi sic dicit. **P**lacuit vt q̄cūqz dixerit ḡ triā iustificatōis dare vt qd̄ facere p̄ libitū ar bitriū iubemur facili⁹ possim⁹ implere p̄ grāz tanqz et si grā nō dare possim⁹ etiā sine illa i plere mādata diuina. anathema sit. **P**tz ḡ qz maior illi⁹ rōis est falsa **A**d q̄ntū dicēdū qz quis finis sit p̄mū a volūtate volūtū. t̄n ad p̄sequēdū finē mō debito indiget volūtās ha bitu regulāre. **E**t cū addit̄ de intellectu respe ctu p̄ncipioz. dico qz b̄n ē s̄sile q̄ntū ad velle fi nē. nō t̄n ad p̄sequēdū finē. etiā potētia intelle ctua p̄ficiat̄ habitu qd̄ de intellectu p̄ncipioz. vt p̄tz. vi. ethicoz. **A**d q̄ntū dicēdū qz licz naturalz seramur in deū in q̄ntū ip̄e ē alpha z o. scz finis et p̄ncipiū oim. et h̄ s̄b obscuritate fātalimatū quē modū fm vires naturales no stras trāscēdere n̄ valem⁹. nō t̄n vt ē obiectū sup̄naturalz aniam gl̄ificās. **E**t p̄t dici sic ad q̄ntū dicitū est

Ad. 4.

Ad. 5.

Articulus quartus

Instantia

Quātū ad quartūz principale dico. qz de potētia dei absoluta lz n̄ fm ordinē a deo nūc institutū. volūtās p̄t eē in actu fruitōis. intellectu existēte susp̄sō quo ad actū cognitōis. qz q̄n due potētie sic se ha bent qz d̄nt ab inuicē re absoluta. x̄ p̄ suā oī potētiā p̄t vnā p̄suare in opatōe sibi p̄ueni ente. alia susp̄sēla a sua opatiōe p̄manēte. sz si cut patebit in dist. iij. volūtās differt ab itel lectu re absoluta. ḡ zc. **S**z p̄ maiorē istius rōis istari p̄t triplici exēplo. **P**rio qz materia z forma d̄nt re absoluta. z t̄n materia nlla p̄t esse sine forma. **S**ecdo qz figura n̄ p̄t esse sine q̄ntitate. **T**ercio qz pulcritudo nō p̄t esse sine

Solutio

Et ista non impediunt istam dictam maiorem. quia si materia figura et pulchritudo sint absoluta. tamen necessario continent respectum. puta materia contra continent respectum ad formam. figura ad quantitates. pulchritudo ad colorem. sine quibus respectibus etiam non potest intelligi. sed voluntas bene potest intelligi sine intellectu.

Instancia

Dices forte quod voluntas est appetitus intellectus. in hoc enim differt a sensitivo. sed non poterit intelligi sine intellectu.

Solutio

Dico quod voluntas non dicitur appetitus intellectus nisi ad uentitiam et denotatorem quodam extrinsecum. sed primo et per se et ab intrinseco dicitur appetitus liber siue potentia libera. Unde per hoc quod est potentia libera per se et principaliter. differt non solum a sensu sed etiam ab intellectu. et ideo potest intelligi ut potentia primo et per se siue essentialiter libera. circumscribitur quocumque alia potentia cognitiua siue sensitiva siue intellectiva.

2

Primo bonum motiuum voluntatis non requirit esse cognitum nisi ut mouet in genere cause efficientis. sed potentiam cuiuscumque cause se habet in genere cause efficientis. causa prima. scilicet per seipsum potest supplere. sed immediate per bonitatem suam prout esse cognitum ab intellectu efficienter poterit mouere voluntatem. minor est ab omnibus cessata. sed maior per se auerroum. xij. metaph. ubi ponit quod res appetibilis habet duplex esse. unum in re extra. et sic est finis desiderij. et terminat actum voluntatis. Aliud in intellectu. et sic agit desiderium et mouet voluntatem.

3

Cognitio intellectiva in volendo non requirit nisi ad presertim obiectum volibile ipsi voluntati. Sed secundum augustinum in libro de seculo. x. per seipsum est intimior et principalior voluntati. quod voluntas sibi ipsi. sed per seipsum immediate poterit mouere voluntatem.

4

Ex dictis aliis potest argui contra colatorem ad hominem sic. Sensibile mouet voluntatem sine noticia intellectiva. ergo et deus habet poterit. contra partem per locum a maiori affirmatiue. Probatur autem. quod sic contra dicitur. nullum iudicium potest fieri in sensu de re sensata siue in sensu recepta. nisi assit intentio voluntatis. sed planum est quod non est necessesse quod sentimus ut illud immediate intelligamus. sed poterit esse aliquid volitum quod non est intellectus.

Confirmat

At confirmat. quod intellectu existente in actu recto aliquid intelligibile cognoscendo. voluntas vult eum intelligere. quod si voluntas non vult eum intelligere ipse ad nullum momentum in tali intellectus potest se continuare. sed planum est quod intellectus non dicitur se intelligit intelligere. quod tunc est in actu ipse pro sibi cum actu recto. sed non videtur quod repugnet voluntati aliquid velle quod intellectus non dicitur cognoscit.

Gerardus dicitur sensus per dicta

Sed per dicta sunt quod dicitur quod simpliciter est impossibile per quocumque potentiam voluntatem frui. intellectu non intelligere ipsum fruibile. quod

simpliciter est impossibile actu visiois fieri sine actu fructiois. sed sicut est impossibile actu fructiois fieri sine actu visiois seu intellectiois. contra per locum a maiori negatiue. probatur quod adducit parte ego posui supra in plogo. q. iij. articulo. i. prima conclusio de correlaria. ubi dicitur quod noticia dei intuitiua potest concitari viatori. Illud quod non potest fieri plens voluntati in ratione obiecti moueris nisi mediante actu intellectus. sed non potest mouere voluntatem nisi plens moueat intellectum. sed obiectum fruibile et quocumque aliud obiectum voluntatis est homo. sed tunc maior dicitur esse nota. quod nulla potentia potest moueri a suo obiecto nisi fiat sibi plens in ratione obiecti moueris. minor probatur. quod dicitur quod natura specifica istarum potest etiam habere requirit quod nihil moueat voluntatem nisi plens moueat intellectum. si voluntas posset moueri a fruibili obiecto non mouerit intellectum tunc voluntas non esset appetitus intellectus. contra est falsum. quod tunc voluntas transiret de specie in speciem. contra probatur. quod sicut appetitus naturalis est in genere naturali. quod sequitur formam naturalem. et appetitus sensitivus in genere sensitivo quod sequitur sensum. sic appetitus intellectus dicitur in tali genere quod sequitur intellectum. Da oppositum. tunc mutabit non solum speciem verum etiam mutabit genus.

Sed illud non valet. quod si deus non possit obiectum fruibile ostendere voluntati sine cognitione intellectus. tunc vel talis cognitio esset de intrinseca ratione obiecti fruibilis. vel tale obiectum secundum se acceptum non esset ens simpliciter absolutum. contra est falsum. sed et aliter. contra per. quod quocumque deus ab inuicem non potest separare. vel unum deus de intrinseca ratione alterius. vel unum secundum sui naturam dicitur habitudine ad alterum. falsitate contra per. quod cum obiectum fruibile sit in creatum nulla creatura poterit esse de sua intrinseca ratione. talis autem cognitio est creatura. Item essentia diuina que est obiectum fruibile ens simpliciter absolutum. et non includit aliquam necessariam habitudinem ad quocumque creaturam. Ad primum hominum argumentum dicitur quod aliter non est verum. ad probationem eius responditur in plogo cum tractauimus de cognitione intuitiua. Ad secundum dicitur quod minor non est vera. quod deus est intime plens omni creature. et per consequens voluntati. sed deus est obiectum fruibile. sed tunc. contra de rebus creatis aliqualiter videtur esse dubia illa minor. propter ultimam rationem cum sua confirmatione qua gratia disputatiois de bono sensibili superius adduxi. nec valet probatio qua adducit. quod si voluntas sua naturam specificam tenere in ordine ad intellectum. tunc non esset ens absolutum sed simpliciter respectiuum. quod tu met negas.

Contra gerardum. dicitur sensus

Solutio primi

Ad 2.

Ad 3.

p diuinā potētiā sepatū a subiecto licz actu nō inheret. manet tñ accis ppter aptitudi nē inherēdi. sic q̄uis p diuinā potētiā volūtas actu moueret a nō cognito p intellectū. posset tñ dici appetitū intellectū ppter aptitudinē quā hz ad h ut moueat a bono pgnito p intellectum quicūqz sibi ppi fuerit relicta. Et nā cessa p̄na possem negare falsitatē consequētis. et ad pbatiōem dico q̄ intellectū esse nō ē de specifica rōe volūtatis. qz sine eo volūtatis p̄t sufficēter diffiniri. puta sic. Volūtas ē potētiā appetitiua s̄m suā naturā libera. Ex q̄ p̄t q̄ esse intellectū nō ē intrinsecū s̄ extrinsecū volūtati r̄ aduenticiū. s̄ esse libez p̄ncipaliter et p se ē d̄ differētia specifica. p quaz distinguit a q̄cunqz alio ente creato. r̄ ab ista d̄ntia nec ē eā absolueret nisi suā naturam destrueret. Ad argumētū p̄ncipalei oppositū dicēdū q̄ ad h q̄ aliqd̄ p̄p̄t obiectum fruibile nō sufficit q̄ sit tale bonū qd̄ nō possit intelligi malū. sed optet q̄ ipm nō sit referibile in malū bonū. mō caritas cū sit creatura ip̄a referibilis est in suū creatorē q̄ est d̄ bñ dictus in secula.

Ad argu /
mentū p̄ncipale

Hui autes est

Amore r̄. Postq̄z maḡ inuestigauit materia libri s̄niaz diuisione. in ista pte p̄cedit circa eā diffinitio. Et diuiditur i duas ptes. qz in p̄ma pte diffinit seu describit frui et vi. ut ex h̄ appareat q̄ sint res fruibiles r̄ vitibiles. Secdo mouet circa ista q̄sdā incidētes q̄stioes. ibi. Cū aut homies. Prima diuidit in tres ptes. Quia p̄mo assignat vnū modū diffiniedi p̄dicta. Secdo assignat aliū modū q̄ p̄mo aliq̄ntulū videt dicere. Et tercio illos modos r̄cordat ostendēs in eis nullā eē repugnātiā. Secda ibi. Notādū s̄o r̄. Tercia ibi. Dec q̄ q̄ sibi r̄.

Contra

Risio

Circa istū textū quero hanc questionem. **Q**uā r̄m ordinē quē nūc credimus a deo institutū obiecto fruibili apphēso p̄ intellectū. nec sit ipam volūtate frui. Et vidē q̄ nō qz potētiā cēntualz libera necessitari nō p̄t. qz qd̄ necessitat violētari videt. sed volūtas ē potētiā cēntualz libera. ergo r̄. **C**ōtra. ois s̄r appetitiua necessario videt appetere id i q̄ consistit sūma ei⁹ p̄fectio. maxime cū id actualz fuerit sibi oñsum. s̄ i fruitōe vltimi finis consistit sūma p̄fectio volūtatis. q̄ r̄. **D**icēdū q̄ duplex ē fruitio. scz incōpleta q̄ fruimur i via. et p̄pleta q̄ fru-

imur in p̄ria. Et s̄m h̄ ponā q̄ttuor r̄clones. puta duas q̄ ad p̄mā fruitōnez. r̄ duas q̄ ad sedam fruitōnem. **P**rima r̄clusio q̄ p̄ statu vie obiecto fruibili apphēso p̄ intellectū sub rōne vltimi finis. de necessitate volūtatis fruitōe fruitōe vie. nō tñ necessitate coactōis s̄z necessitate natural' imutatis. **S**ecda r̄clusio q̄ s̄z sic sit p se loq̄ndo. p̄ accis tñ volūtatis p̄t ab illa necessitate resilire. **T**ercia r̄clusio q̄ obiecto fruibili clare viso i p̄ria. p se loq̄ndo necesse ē voluntatē frui fruitōe patrie. **Q**uarta r̄clusio q̄ nec p se nec p accis a tali fruitōe volūtatis in p̄ria p̄t se auertere.

Prima r̄clusio
Secda r̄clusio
Tercia r̄clusio
Quarta r̄clusio

Primā cōclusionē

Probo sic. **A**ct⁹ q̄ est alicui potētie simplz natural' vt sic ē sibi simplz necessari⁹. sed oñsā beatitudine siue vltio siue ipi volūtati. volūtati natural' amat et desiderat ip̄az. qd̄ qd̄ desiderium ē qd̄dam fruitio vie. q̄ necessario fruct ca. maior p̄t. minorē p̄t. qz ille act⁹ q̄ seq̄t totā sp̄m est simplz natural'. desiderium beatitudinis seu vltimi finis actu apphēsi cōsequētorā sp̄cie volūtatis. q̄ r̄. maior ē nota. et minor p̄t tam p̄ p̄hos q̄ p̄ctōs. **P**er p̄hos qd̄. quia d̄ i p̄ncipio li. ethicoz. q̄ oia bonū appetūt. sed nihil est q̄ tam p̄plete h̄at rōm bonū sic vltim⁹ finis. q̄ r̄. **Q**uē ait Boeci⁹ q̄ inserta ē nob̄ naturalz veni boniqz cupiditas. **T**er s̄m Aug. viij. de tri. **N**atura r̄pellit omes ad volendū beatitudinē r̄ immoralitytē. qz om̄s interrogati r̄ndēt statū ista se velle. **E**t. xij. de trinit. c. viij. dic. **B**eati esse oēs volūt. **E**t ista. **I**sta s̄a est r̄ examiatā certa s̄nia b̄tōs eē oēs hoies velle. **E**t seq̄t. **D**oc s̄ntas clamat r̄ natura r̄pellit quā sūme bon⁹ r̄ immutabil' creatoz ididit. **I**d aut ē necessariū qd̄ ē idē apud oēs. tale enī imobile ē vt d̄. v. ethi. **P**. sic id qd̄ est malū realiter r̄ apparēter. se hz ad p̄secutōnem. sic id qd̄ ē bonū realz et apparēter se hz ad refutatōez. s̄z illd̄ nullaten⁹ p̄t desiderari. q̄ illd̄ nullaten⁹ p̄t refutari. s̄z obiectū fruibile ē bonū realiter r̄ apparēter. q̄ r̄. q̄ at nulla p̄secutio vl' desiderii esse possit respectu illius qd̄ ē malū tā ex̄ter q̄ apparēter p̄t p̄ beatū Dio. de di. no. vbi ait. q̄ nullū agēs aspiciens ad malū agit qd̄ agit. **P**. finis accept⁹ i sua totalitate. maḡ ē appetibil' q̄ accept⁹ i qcunqz sua pte. sed esse r̄ viuere q̄ sunt p̄tes vltimi finis integrēter sumpti appetūt necessario. iuxta illd̄. ix. ethi. **E**sse r̄ viuere ē oibz eligibile et amabile. q̄ tot⁹ finis. s̄ ip̄a beatitudo i-

Probatio p̄m cōclusionis

4 cludē esse z viuere z oē aliud bonū necessario
 diliget. **¶** nō minor: repit ordo i motibus
 spūalibz qz in motibz corp'alibz. s; oēs motus
 corp'ales mutabiles z difformēs reducūt ad
 vñū motū vniformē. vt pz. viij. phisicoy. et
 go oēs mot' volūtatis respectu eoz q' lūt ad
 finē q' sunt mutabiles. reducēt in motū q' est
 in finē tanqz in motū necessariū z maxie vni-
 5 formē. **¶** P. ij. phisico. d; q' sicut se bz pncipi-
 um in speculabilibz. sic se bz finis i agibilibz.
 sed intellect' speculādo necessario tēdit i pnci-
 pia. nec p' pncipijs nō assēre. vt pz. i. poste-
 rior. et. ij. metaph. q' volūtas i agēdo z dilu-
 6 gēdo necessario tēdit in finē. **¶** P. p'sentatū p
 intellectū volūtati s; rōe sūmī boni oīm carē
 defectu ab ipa volūtate nō p' refutari. s; obie-
 ctū fruibile ē hmōi. q' zc. **¶** P. illd' pncipatō
 ne cui' volūtas vult oē qd vult illud nō pōt
 7 volūtas nō velle. vltim' finis seu obiectū fru-
 ibile est hmōi. qz oīm bonū a nob volūtū atra
 obiectū fruibile ē qdā pncipatō illi' obiecti.
Scotus **¶** Sed illā cōcordem sunt spēal' duo do-
 1 ctōres. Quoz p'mus arguit sic. Volūtas p't
 se autere ab actu suo mediate p'rate quā ha-
 bet sup actū intellect'. q' z immediate p't se autere
 re ab actu suo. q'na p'z p' sctm Aug. q' p'mo li-
 bro retractatōnū. c. ix. ait. **¶** Tūbil' ē tā in p'rate
 2 volūtatis qz ipa volūtas. **¶** P. agens necessa-
 riū eadē necessitate remouet p'hibens q' agit.
 sicut p'z de g'ni rēscēdere. s; volūtas nō sp' s'm
 posse suū remouet p'hibēs fruibiles vltimī fi-
 nis. puta nō p' considerationē intellect'. cū tñ pos-
 set intellectū manutēre in p'consideratōe vlti-
 3 mi finis. **¶** P. q' qd' necessario rēscēdit i aliq'
 sibi p'rate h' necessario tenet illd' nec dimittit.
 nisi violēter auferat. graue enī existēs deorsū
 nō desinit illud vbi nisi violēter inde auferat.
 sed volūtas in statu vie relectata in vltimo fi-
 ne sibi oīsō p' intellectū. nō necessario retinz
 4 finem. cū tñ se posset firmare i eo impando in-
 tellectū suū p'consideratōez. q' zc. **¶** P. agēs d' ne-
 cessitate agit s'm vltimū potētē sue. qz sic act'
 nō ē i p'rate sua. sic nec mod' agēdi. s; vltimo
 fine apphēō nō sp' expimur nos ipm s'm to-
 tū nrm conatuz ardentissimo amore diligere.
 5 **¶** P. q'ncūqz potētē sunt s'ordinate si neces-
 sitas fuerit in supiori necessitas erit i oibus
 alijs. sed volūtas ē supior i toto regno aie. et
 mouet intellectū ad p'considerādū de fine. q' si ipa
 necessitat' respectu finis. tūc etiā intellect' ne-
 cessitat' ad p'considerādū de fine. cui' oppositū
 expimur. **¶** Scōs doctoz arguit ad hoc idē

sic. **¶** Illud nō rēscēderat volūtas necessario in
 q' defectū boni repit et rōez alicui' mali. s; ob-
 iectū fruibile siue summū bonū apphēōz in
 vli siue quōcūqz atra noticiā intuitiua ē hu-
 iusmodi. ergo zc. pbat' minor. qz apphēōz
 in vli apphēōz obscure. et p' dñs nec ē fatiā
 nec q'etans. **¶** P. s; tali actu nō ē volūtal' ne-
 cessario q' p' p' dñi z casuali' et delibate. s; stā-
 te actuali apphēōz vltimī finis. act' volūta-
 tis circa ipm q'ncz casualiter impedit. als le-
 gens p'mū v' rēcūmū ethicoz. in q'bz tractat
 de vltimo fine sp' actuali' p'peteret vltimū fi-
 nem. qd' mīme expimur. **¶** P' etiā ipediri rē-
 liberate. qz rēscēderit finis p' cōcipi s; rōe im-
 peditiui inq'itōis veritatis circa vltimū finē.
 eo q' s'm p'm in li. ethico. affectati nō bñ vi-
 dent v'z. **¶** P. in nullo imobilitat' volūtas
 nisi q'etē in eo. s; in vltimo fine sic apphēō i
 3 via volūtas nō q'etā. q' zc. **¶** P. null' amor
 4 p'cupie ē necessari' i volūtate nisi amor amī-
 citie: ex quo outur ille amor concupiscen-
 tie sit necessarius. sed amor amicitie ex quo
 outur concupiscētia et desiderium vltimī fi-
 nis non est necessarius. ergo zc. **¶** Maior pa-
 ter. quia dato opposito tunc effectus esset ne-
 cessarius et causa contingens. quod est im-
 possibile. probatur minor. z primo q' rēside-
 rium vltimī finis si quidam amor concupī-
 cupiscētie. qz nō appetit vt aliq'd viuū qd' po-
 sit amore mutue amicitie p'placere. s; appetit
 vt qdā p'fectio et bonū ipi' appetētis. nūc au-
 tē ita est q' oīs tal' p'cupia habz outū ex amo-
 re quē q's habz ad seipm. q' amor est p'rigēs
 z in nra p'rate. aliōqn nō possem' nos pl' vel
 minus amare. nec caderet sctus nec viciū i ta-
 li amore q' nō s'pōs amamus. cū sctus sit ha-
 bitus electiū'. nec posset hō seipm p'cēnere. p-
 pter deū. **¶** Et p'pter dictas auctoritates augul-
 et dio. sup' introductas dicit p'm' doctoz. s;
 scotus q' respectu vltimī finis i vli apphēō p'
 intellectū. quīs volūtas naturaliter inclinē-
 ita q' ipm velut sp' habitualiter. nō tñ sp' actu
 elicito vult ipm sed p' suspendere actū suū
 ita q' nō velit ipm aliq' actu positio. **¶** S;
 illud nō valet. qz cum vñūqz sic agatur si-
 cut aptū natū est agi. vt dicit. ij. phisico. igif
 sicut aliquid est in potentia et aptitudine. sic
 postea p'cedit in actū. et ideo si volitio finis
 est in habitu necessaria ipi volūtati eo actua-
 liter p'sentato et remoto impedimēto quod ē
 nō actualis cōsideratio. hui' volitio actu. es-
 rit necessaria. **¶** Unde ait dion. de di. no. c. iij.

Scotus

Contra scotū

Aureolus

Solo rō / nū scōri Ad. 1.

Ad eum qui est sup omnia extendit amor v / nuscuiusq; fin ppriam et naturā. sed planū est q naturalis extensio vī inclinatio ē neces / saria. ergo rē. Ad primā ergo rāōem pmi doctōris dicens q cōsequētia nō est bona. quia multa possum? mediate que nō possu / mus immediate. In pbatōe vero est fallacia si gure dicitōis. qz pcedit a re ad modū. quod ē quasi mutare quid in qle. pura voluntas est in potestate supius quantū ad rē et substan / tiā actus. ergo qntū ad imediationē actus. h en im nō sequit. qz licet volūtas imediate ha / beat libertatē cōtradictōnis respectu eorū que sunt ad finē. stante etiā actuali eorū cōside / ratōe. hoc tñ nō habet respectu vltimi finis. stante et pmanente eius actuali cōsideratōe. Als inuenit sic. Ad primā rōnem pmi do / ctōris dicens q cōsequētia nō est bona. quia multa possumus mediate que nō possumus imediate. Ad pbatōnem dicens q si illa auctoritas Augustini applicat ad ppositūz tūc cōmittit fallacia cōsequētis. quia nō seq / tur. h magis est in potestate illi. ergo imedi / ate est ab illo. quia effectus est magis in pote / stare cause principalis qz instrumentalis. et ta / men est imediate? a causa instrumentali et se / cundaria qz a causa pncipali. Ignis enī ge / nitus imediatius causat a calore qz a substan / tia ignis generantis. qzuis magis sit in pote / stare substantiālis forme qz caloris. quia cau / sa primaria plus insinuat qz secundaria. Ad secundū dicens q ad minōrē qz voluntas nō semp habet plenū posse sup remōtōne illius p / hēntis. quia nō est in potestate nostra a q / primo moueatur intellectus. etiā corpālis no / stra necessitas nos cogit cōsiderare qnq; de alijs qz de vltimo fine. etiā illa maior nō vide / tur esse vera. quia omnes homines natura scire desiderant. vt patz. i. metaphisice. et tamē nō omnes remouēt impedimētū ipius scire in / quantū possunt. qz multi nō student tantuz quantū possunt. et dēterēt. nec abstinēt a dele / ctatōne venereorū. que maximū pstant im / pedimētū intellectuē cognōtōni. vt pr. vij. ethicorū. Et qzuis intellectus de necessitate assentiat pncipis pncipis. nō tamē eadez ne / cessitate tollit impedimētū illius actual / assensus. quia nō semp cōsiderat terminos et ordinē terminorū. Ad terciū dicens q / minor nō est vera pro statu pntis vite vbi volubiles patimur cogitatōnes. et a fantas / matibus vario modo imutatur nos ter intel /

Ad. 2.

ad. 5.

lectus. nec est i potestate nostra a quo primo moueatur. etiā corpālis necessitatis inedia de multis alijs qz de vltimo fine nos sepe co / gitare cōpellit. ppter que velit vel nolit vo / luntas p statu pntis miserie in vltimi finis dilectōne se nō potest cōtinuare actu semper elicto circa hmoi finem. Potest etiā dici ad maiorē istius rāōnis. quia licet sit vera conditōnibus et circūstantijs eodem modo pmanentibus. tamen mutatis huiusmodi conditōnibus nō est vera. qzuis enim grauis aqua naturaliter quiescat deorsum. tamē im presso sibi calore tendit sursum. Sic qzuis finem necessario velimus. stante eius actua / li cōsideratōne. ista tamē mutata cessamus ab eius volitōne. Ad quartū dicens q agens necessariū potest dupliciter conside / rari. vel simpliciter naturale. vel in his que agunt a proposito aliquo modo. De primo maior est vera. ignis enim calefacit quantū potest. De secūdo non est vera. quia licz om / nes homines natura scire desiderant. et per consequens necessario. non tamē semp que intente desiderant ipm scire. et licet intellect? necessario principijs assentiat. tamen nō semp eque intente assentit. sed quāto magis ter / minos principiorū et ordinē huiusmodi ter / minorū considerat. tanto cū maiori conatu. firmius principijs assentit cōpositis ex tali / bus terminis. et hoc ceteris existentibus pa / ribus. quod pnto aduigo quia quandoqz ex aliquo euentu ita nigra posset aliquis ha / bere fantasmata q terminis cōceptis eodem ordinē non tanto conatu ipis principijs as / sentit. quanto alio tempore cum sua fantas / mata essent clariora. Sic in proposito stan / te semp actuali et equali vltimi finis con / sideratōne. eque intente appetit voluntas ip / sium finem. dūmodo cetera sunt paria. quod protanto dico. quia homo bonus et deuotus languens et estuans diuina caritate. equali existente cōsideratōne in ipso et in quodam alio. qui vel non habet caritatē. vel non tan / tam quantā habet ipse. potest magis inten / se finem eque cōsideratū appetere. Et idem homo vno tempe qzuis inuitus patiens tem / prationes. equali actuali existente in suo in / tellectu finis cōsideratōe. et in affectu equa / li vel etiā maiori caritate quantū ad substanti / am habitus. retardatus tamē huiusmodi tē / pratōibus minus intente fert in vltimū finē qz alio tpe qz hmoi tēpratōibus nō laborat.

Alia solo

Ad. 4.

Frācis de maronis Ad. 5.

Et istis bñ intellectis solunt mltā argumēta aliqz doctoz q̄ hic n̄ adduxi rōe breuitatē. Ad q̄ntū dicendū q̄ maior nō ē s̄a. Motus enī celi necessari⁹ ē fm̄ p̄hos. et tñ motus inferiores q̄ sibi s̄bordinat̄ sunt p̄tingētes. qz agēs necessariū mediāte cā sc̄da p̄tingente p̄ effectū p̄tingentē p̄ducere. Un̄ natural̄ loq̄ndo magis ecōuerso d̄z sumi maior illa. qz cā inferior aliq̄ mō h̄z rōem effect⁹ respectu cau/ se superioris. t̄qz sicut isti doctores met dicūt. effect⁹ nō p̄t ēē necessari⁹ cā ex̄tēte p̄tingente. iō p̄formiter ad dicta eozū loq̄ndo ip̄i dicere debent q̄ i potētis v̄l causis s̄bordiat̄is si i fer̄oz fuerit necessaria tūc de n̄itate optz sup̄iore esse necessariā. cū tñ ecōuerso dicāt i illa maior. Ad p̄mā rōem sc̄di doctozis dicēdū. q̄ minor ē falsa. qz fr̄uibile siue b̄rificū obiectuz q̄uis obscure app̄hēdat. tñ app̄hēdit s̄b rōe s̄m̄i boni aggregātis i se omnez ratōez boni. Sic enī ille mūdān⁹ p̄hs. v. metaph. c. de p̄fecto app̄hēdit ip̄m dices. Est enī q̄dā ens p̄fectū v̄l p̄fectōe. habēs in se p̄fectōez oim̄ generū. Et ij. metaph. ait auerrois. Est enī q̄dādam ens p̄ se ens et p̄ se vez. entitate et s̄itate cui⁹ omnia alia s̄t entia t̄ s̄a. Et eodē mō qz bonū t̄ ens cōuertūt h̄z dicere q̄ sit p̄ se bonū et q̄ bonitate ei⁹ oia alia sunt bona. Et ad p̄batōem dico q̄ ex illa nō q̄eratōe nō arguit aliq̄ imp̄fectio in illo bono app̄hēso qz app̄hēdens illud bonū s̄b rōe vltimi finis. p̄cipit̄ illā inq̄tudinē quā adhuc partē non puenire ex defectu illi⁹ boni app̄hēsi. s̄z magis ex indit̄ positōe t̄ impotētia app̄hēdit̄is. Un̄ p̄hs app̄hēdens obiectū fr̄uibile sine oī defectu air. i. ethi. Si q̄ ē aliq̄d eozū donū hoib⁹ rōnabile ē felicitate t̄i datū esse. Et seq̄t̄ ibidē. Optimū videt̄ et diuinū q̄d t̄ b̄m̄. Ad sc̄dm̄ dicendū q̄ minor nō ē s̄a. ad p̄batōez dico q̄ legens libz ethicoz p̄mū v̄l inq̄rēs s̄itate circa finis speculātōem. nō s̄q̄ app̄hēdit vltimū finē. ita q̄ actu iudicat de ip̄o sicut de obiecto felicitati uo et b̄rifico. p̄ q̄cūqz ei⁹ t̄pe sic iudicat de ip̄o. necessario appetit ip̄m. t̄ p̄t̄ic nō p̄t ip̄m non amare. Un̄ si esset aliq̄s ita p̄sī cordis q̄ diceret se obiectū b̄rificū nō appetere. cū tñ actu iudicaret de ip̄o mō q̄ dixi. de illo utiqz dicere dextrem⁹ sicut ait p̄hs de negātibz p̄mū p̄ncipiū. iij. metaph. q̄ negātes ore corde tñ p̄cedunt. Sic t̄ iste negāl̄ ore b̄ritudinē actu app̄hēsam ordinato rōis iudicio se appetere. appeteret tñ corde. Ad dicēdū q̄ q̄uis p̄ h̄ p̄bet q̄ tal̄ actus absolute nō sit necessari⁹. tñ nō p̄bat q̄n̄ s̄tate hac p̄ditōe p̄t̄a actuali finis cō

Ad rōnes aureoli. Ad. 1.

Ad. 2.

sideratōe ip̄e sit necessari⁹. Ad sc̄dam p̄batōem nē dicēdū q̄ q̄uis affectati affectōe mala nō bñ iudicēt. tñ affectati affectōe bona q̄uis est affectio vltimi finis illi optie iudicāt. Ad terciū dicendū q̄ maior ē falsa. qz p̄ imobilitatē volūtatis v̄l intelligi q̄ volūtas nō p̄t id n̄ velle respectu cui⁹ d̄z imobilitari. v̄l q̄ nō possit aliud velle s̄z solū illud. v̄l licz aliud velit. illud tñ respectu cui⁹ d̄z imobilitari nō p̄t referre in illud tanqz in mai⁹ bonū. qz illd̄ reputat summū bonū. Si p̄mo mō tūc maior est falsa. qz hois esse sic imobilitatē ei⁹ volūtatem q̄ fm̄ aug. etiā ip̄i d̄nari p̄ se et directe n̄ p̄t appetere nō esse. et tñ ex illo imutabili d̄side/ no nō sunt feliciter q̄erati. Si sc̄do mō tunc neobtrūs nec ip̄e deus imutabiliter velle s̄iū obiectū b̄rificū. cui⁹ oppositū videt̄ in tercio articulo. Si enī b̄rūs nihil aliud posset appete re p̄ter obiectū b̄rificū. tūc nullū possz habere p̄mū accidētale. Qz aut̄ deus aliquid aliud a se velit et diligit. patz etiā p̄hice loq̄ndo. Dicit enī. x. ethico. q̄ fm̄ intellectū opant et hunc curās dispositus optime t̄ amārissimus deo esse videt̄. Et sequit̄ patz post. Amā tissimus ergo deo erit. ergo sapiēs maxime felix. Si tercio mō tūc adhuc maior est falsa. qz licz imutabilr̄ d̄siderem⁹ id q̄d iudicam⁹ esse summū bonū et nō referibile i aliud mai⁹ bonū. tñ q̄diu sum⁹ in via p̄fecte nō q̄scim⁹ qz ip̄m p̄fecte nō possidem⁹. d̄sideriū enī rei nōdū habite dato q̄ ip̄osibile sit nō esse. t̄a mē nō dat q̄tū cē. qz d̄sideriū rei nō habite est q̄dam mot⁹ animi cui⁹ termin⁹ est quies in ip̄a re d̄siderata iā habita t̄ possessa. Ad quartū dicēdū q̄ minor nō est s̄a. ad p̄batōez dico q̄ amor q̄ diligit se hō nō est cōtingēs sed necessari⁹ p̄supposita actuali p̄sideratōe t̄ recto iudicio de se ip̄o. tñ hoc nō obstatē p̄t se hō pl⁹ v̄l min⁹ diligit. i m̄ q̄ emeli⁹ v̄l minus d̄sposit⁹. et fm̄ q̄ magis int̄le v̄l minus intense iudicat de se ip̄o. et nec virtus nec viciū ē in isto amore absolute loq̄ndo. quia vt sic amor iste ē purissime natural̄. Ex pur⁹ aut̄ natural̄. b̄z nec laudamur nec vitupamur. ut patet in ethicis. In mō tñ istius amoris p̄t esse viciū vel virtus. quia q̄uis amor iste sit necessari⁹. multū tñ modi possunt esse circa istū amorē qui sunt cōtingētes et in potēstāte nostra. Sed forte dices mihi q̄ multi ip̄os occidunt quemodo illi se diligunt. Itē multi sancti mortem d̄siderauerūt. quozum vnus sanctus scilicet Paulus dixit. Cupio dissolui. et esse cum christo. Respondeo

Ad. 3.

Ad. 4.

Instantia

Solutio

affirmatiue. añs pbatũ e in articulo primo.

3 **P** ab illo volũtas nõ p̄t reslure i q̄ repit rõ
nõ ois boni. z penit⁹ nulli⁹ mali. obiectũ frui/
4 bile clare visũ e hmõĩ cũ sit de⁹. ḡ zc. **P** po
tẽtia volũtia nõ p̄t se autere ab obiecto clare
visõ replẽte totã ei⁹ capacitatẽ et oẽ suũ deside
5 riu. obiectũ fruibile e hmõĩ. ḡ zc. **P** q̄cun
q̄ vult⁹ finita p̄ sui motõz talz inmutat aliq̄m
potẽtiã q̄ difficile est potẽtie resistere tali fortu
ti. si hmõĩ p̄tus sumat infinita ipossibile erit
ipam potẽtiã motõez talz virtutis abijcere l̄ re
futare. s̄z volũtas a p̄tute bonitat⁹ finite imo
apparctis z modicũ exñs mora i via paritur
difficultatẽ ad resistẽdũ. ḡ i patria mota a bo
no infinito clare visõ ipossibile e qd̄ resistat.

6 **P** tristitia dñatorõz sic mouet volũtatem.
coz q̄ ipi nõ p̄nt nõ tristari. ergo gaudiũ z le
ticia btõrũ causata ab obiecto fruibili sic tele
ctabit volũtatem coz q̄ nõ p̄nt ad p̄ntiã ta
lis obiecti nõ letari. et ipo p̄ seq̄n̄ necessario
7 fruent. p̄na parz p̄ locũ a miõrũ.

Scotus

P in statu
vne q̄nõz anim⁹ amãtis sic rapit q̄ nõ p̄t non
amare. ḡ multo magi i patria. **S**z istã
1 clusioem arguit qdã doctor sic. **P**ri⁹ p̄ sta
re sine posterioz. s̄z visõ e naturalz por frui
2 one sine dilectõẽ. ḡ zc. **P** necessitas agẽdi
nõ p̄t alitũ inesse nisi p̄ aliqd̄ intrĩsecũ z in
3 istẽs p̄ncipio ipi⁹ actus. s̄z obiectũ clare visũ
nõ est aliqd̄ intrĩsecũ volũtati. ḡ nõ fruct̄ ne
cessario volũtas p̄pter ipm̄.

P vna potẽtia
trĩ habz vnũ modũ agẽdi. s̄z mod⁹ agẽdi vo
lũtatis e agere libere z p̄tĩgẽter. ḡ nõ ager ne
cessario. als oppositi modi agẽdi iessent eidẽ
4 potẽtie. **P** approximatio agẽt̄ ad passum
nõ causat necessitatẽ. q̄nõis causare possit acti
onis intẽtõez. sicut p̄tz de igne respectu cale
5 factibil̄ magis et min⁹ approximatio. s̄z obie
ctũ sumptũ vt clare visũ z vt obscure visũ nõ
est nisi maior z miõz approximatio ad potẽ
6 tiã. et visũ in vlt̄ et obscure nõ necessitat volũ
tate. ḡ nec clare visũ ipaz necessitabit.

P aut ad istũ actũ volũtõis quẽ dicit̄ eẽ necessa
7 riu mouebit obiectũ fruibile. aut volũtal. aut
vtrũq̄. **S**i p̄mo mõ. tũc nlla erit ibi necĩtal
qz de⁹ ad nullũ actũ creatũ necessitat. **S**i vo
lũtas. nõ erit ibi necessitas cũ sit potẽtia libe
ra. **S**i tercio mõ seq̄t̄ idẽ qd̄ p̄mo.

P cari
tas pauli p̄ raptũ fuit p̄ncipiũ eliciedĩ actuz
dilectõis p̄tĩgẽter et libere. ḡ et in raptu. p̄na
paret cũ fuerit eadẽ caritas. **I**dẽ enĩ manens
idẽ sp̄ facit idẽ. h̄. de generatõẽ. **P** habitus
nõ mutat potẽtiã nec modũ agẽdi ei⁹. s̄z vo
lũtas vt volũtas agit libere z p̄tĩgẽter. ḡ qn

6 **P** cari
tas pauli p̄ raptũ fuit p̄ncipiũ eliciedĩ actuz
dilectõis p̄tĩgẽter et libere. ḡ et in raptu. p̄na
paret cũ fuerit eadẽ caritas. **I**dẽ enĩ manens
idẽ sp̄ facit idẽ. h̄. de generatõẽ. **P** habitus
nõ mutat potẽtiã nec modũ agẽdi ei⁹. s̄z vo
lũtas vt volũtas agit libere z p̄tĩgẽter. ḡ qn

7 **P** cari
tas pauli p̄ raptũ fuit p̄ncipiũ eliciedĩ actuz
dilectõis p̄tĩgẽter et libere. ḡ et in raptu. p̄na
paret cũ fuerit eadẽ caritas. **I**dẽ enĩ manens
idẽ sp̄ facit idẽ. h̄. de generatõẽ. **P** habitus
nõ mutat potẽtiã nec modũ agẽdi ei⁹. s̄z vo
lũtas vt volũtas agit libere z p̄tĩgẽter. ḡ qn

7 **P** cari
tas pauli p̄ raptũ fuit p̄ncipiũ eliciedĩ actuz
dilectõis p̄tĩgẽter et libere. ḡ et in raptu. p̄na
paret cũ fuerit eadẽ caritas. **I**dẽ enĩ manens
idẽ sp̄ facit idẽ. h̄. de generatõẽ. **P** habitus
nõ mutat potẽtiã nec modũ agẽdi ei⁹. s̄z vo
lũtas vt volũtas agit libere z p̄tĩgẽter. ḡ qn

tũcũq̄ cleuet p̄ caritatẽ in p̄ria. sp̄ tñ libere a/
get et p̄tĩgẽter. **S**z ista omia p̄cedũt q̄
si ex qdã equocatõẽ necessitat⁹ et librat⁹. **Q**z
qdã est necessitas violẽtie z coactõis. z ista
sonat i defectũ. nec stat cũ librate. qz vt d̄. v.
metaph. oẽ violẽtũ p̄tĩstas. **A**lia e nẽitas i
mutabilitat⁹. q̄ e q̄si qdã inuolabil̄ adhesio
p̄uenit̄ cũ cõueniẽt. **E**st etia duplex liber
tas. s̄. libtas cõtradictõis q̄ possũm⁹ h̄ z op
positũ. z ista libtas inest voluntati q̄ntũ ad
actũ electõis respectu eozũ q̄ sunt ad finẽ.
Alia e libtas exime p̄placitẽ. fm̄ quã inna
scit̄ in nobis qdã placidissima ten dẽtia in
obiectũ abiqz omni defectu mõstratũ z app
hẽsum s̄b rõe p̄fecti et vltis boni. et ista liber
tas nõ p̄uenit volũtati penes actũ electõis. s̄z
penes actũ qui d̄r voluntas. qz hec libtas p
prie est respectu vltimi finis respectu cui⁹ nõ
cadit electio. inra illud. vi. ethicoz. **V**olun
tas est ipi⁹ finis. electio p̄o eozũ q̄ sunt ad fi
nem. **E**st tñ hic sciendũ q̄ nõ pono has du
as libertates volũtatis q̄si duas res in trĩse
ce differẽtes. sed vnã rem simplicẽ que vlt̄ est
ipã natura volũtatis. vlt̄ e quedã nobilissima
p̄prietas ipi volũtati a deo cõmunicata. capi
ens p̄dictã distinctõnem solũ exĩtẽce penes
aliã et aliãm p̄ditionẽ obiectoz. **L**icet ḡ lib
tas p̄mo modo sumpta stare nõ possit cum
aliquo mõ necessitat⁹. et scdo mõ sumpta sta
re nõ possit cũ p̄mo mõ necessitatis. tamẽ lib
tatis scdus modus z necessitatis scdus mod⁹
optime se cõpatunt. nec aliqua in eis appa
ret repugnãtia. **H**is p̄missis patet faciliũ
solutio p̄dictõrũ. **U**nde ad p̄mũ dicenduz
q̄ maior sumpta vniuersalẽ est falsa. **S**ub
stantia enĩ creata est naturalitẽr p̄or respectu
quẽ fundat ad creatorẽ. et tñ nulla potentia
posset fieri sine tali respectu sicut istẽmet do
cto: ponit in suo scripto sup quartũ s̄niaruz.
Nũmer⁹ est naturalitẽr p̄or q̄ par l̄ im
par. cũ subiectũ sit naturalitẽr p̄or passione.
z tñ nulla potẽtia p̄t fieri numer⁹ qui nec sit
par nec impar. z eodem mõ de linea respectu
rectitudinis vlt̄ curuitatis. z de triangulo re
spectu triũ angulozũ valentiũ duos rectos. z
alias multas illa maior patit̄ instantias. **C**õ
cessa tñ tota ratõẽ nihil plus cõcludit nisi de
potentia dei absoluta. de q̄ ad p̄sens nihil q̄si
tur. **A**d secundũ dicendũ ad minõrẽ q̄ ta
lis necessitat⁹ visõ obiecti nõ est cã p̄ se. s̄z fm̄
ordinẽ quẽ vidẽ⁹ est cã sine qua nõ. **U**nde
talis necessitas iest volũtati p̄ aliqd̄ intrĩsecũ
qz inest sibi p̄ p̄p̄riã naturã a deo sibi datam

Contra sco
tum

Solutio
rationuz
scoti
Ad. 1.

Ad. 2.

- Ad 3** lz nō ueniat sibi ī spē cuiuscūq; obiecti lz respectu sūmi boni. ¶ **Ad** terciū nego maiorē. qz volūtas diuina ē vna potētia. z tñ est pñcipiū pducendi creaturā q cōtingēt pducitur. qz posset nō pduc. z est pñcipiū pducēdi spm̄ctm̄. q necessario pducit. qz n̄ pñ nō pducitur. etiā in minorū supponit qdā fallū scz q omē qd libere agit cōtingēt agat. qd tñ nō est vez nisi de libertate pmo mō dicta. pñ enī et fili⁹ litterime pducit spm̄sanctū. qz p modū amoris. et tñ necessario ipm̄ pducit nō necessitate coactōis. sed necessitate immutabilitatis. nō enī spūscūq; pñgēt pcedit. cū nō possit nō pcedere. z tñ libere pcedit. cū spūscūq; sit amor pductus in diuis.
- Ad 4** ¶ **Ad** qrtū dicendū q falsum assumit ī mōri. qz summū bonū etiā in via apphēsum ī vniuersali necessitat volūtate necessitate immutabilitatis. vt pbatū ē in pmo articulo istī q/ctiōis. et ibidē rōes istī doctōis pbātes oppositū solute sunt. ¶ **Ad** qntū dicendū q ista necessitas ē ab vtroq;. Est enī ppter obiectū qz ita sufficēt mouet potētā q ipa immutabiliter actū fructōis siue pfecti amoris elicit circa ipm̄. Et sū est a volūtate que ex sua natura h̄ habet q a sūmo bono mota z delectata sibi placēdo cōsentitēs immutabiliter p̄q̄scat.
- Ad 6** ¶ **Ad** sextū dicendū q siue caritas pauli siue maī in rapru siue post raprū. sp̄ ipm̄ zeū sub rōe vltimi finis apphēsum necessario dilexit.
- Ad 7** ¶ **Ad** septimū dicendū q maior nō est s̄a. qz elicere actū delectabilē nō min⁹ est mod⁹ potētē circa actū qz elicere p̄tīgēt. Elicere autē delectabiliter puenit potētē p habitū. vt p̄t̄. ij. et bicoz. ¶ **Ad** minorē dico q in ea q sunt ciēra vltimū finē volūtatis tēdit libere z p̄tīgēt. sed in ipm̄ vltimū finē tēdit libere z necessario necessitate immutabilitatis.

Quartū pncipale

Quātū ad quartū
 pncipale dicendū q nec p se nec p accidēt volūtas a dilectōe siue fructōe ipi⁹ vltimi finis p̄t̄ in patria resilire. nō quidē p se. vt patet ex dictis in terciō articulo pncipali. nec p accidēt. qz nō s̄bet aliq; cā quare intellectū auertat ab vltimi finis actuali p̄sideratiōe. Si enī volūtas in patria alicui⁹ alteri⁹ rei im̄pabit cōsideratiōez. illa tñ nō excludet obiecti beatifici clarā visionē. qz fm̄ aug. tā cognitio rerū in s̄bo que d̄r matutina. qz cognitio in p̄po genere q d̄r vesp̄tina s̄l stare potēt cū visiōe s̄bi in v̄to que est apta visiō obiecti fruibil.

q d̄r meridiana. Nāc autē conclusōz vltim⁹ nō p̄bato rōe breuitatis. ¶ **Ad** argumētū pncipale patz p iam dicta. qz arguit de actu coactōis z nō de necessitate immutabilitatis.

Ad argu. mētū pncipale

Quāntū autē homines zc. In ista pte circa p̄dicta mgr̄ mouet q̄stionē q̄sdaz. et diuidit in tres p̄tes fm̄ q tres mouet q̄stionē. Prima est. vtrū hō hoibz debeat frui v̄l v̄t. Scda v̄t zeus hoibz fruaf v̄l v̄t. Tercia v̄t p̄t̄ v̄t v̄l v̄t frui debeat. ¶ Scda ibi. Sed cū de diligat nos. Tercia ibi. Dic p̄siderādū est. Et q̄libz istarū diuidit in duas p̄tes. fm̄ q primo mgr̄ p̄mittit q̄stionē. sc̄cūdo adiūgit q̄stionē responsionē. p̄tes patet. ¶ Circa materiā istius lectiōis quero hanc q̄stionē.

Quāntū btūs in obiectū fruibile siue b̄ficiū tendat sub vna t̄mō rōe. ¶ **At** videt q nō. qz obiectū claudēs ī se diuersas rōes formales irreducibiles ad se iūcem ex sui natura hoc habet q in ipm̄ tendat diuersis rōibus. obiectū fruibile est h̄mōi. ergo zc. maior patz. p̄to minorē. qz rō diuinitatis z relatiōis que includunt in deo q est obiectū fruibile irreducibiles sunt ad se iūcem. cū diuinitas sit ad se z nō ad aliud. relatio vero ad aliud z nō ad se. ¶ **Contra.** tendēs ī obiectum simplicissimū tēdit in ipm̄ t̄mōdo sub vna ratiōe. obiectū fruibile est simplicissimū. ergo zc. Maior p̄t̄. qz vbi est rōnū diuinitas nō est sūma simplicitas. Simplicis enī est qd est simplex re z rōe. qz quod ē simplex t̄m̄ re. minor etiā ē nota z theologice z p̄h̄sice. ¶ **D.** enī zeus sit summe simplex exp̄sse probat. xij. metaphisice. ¶ In ista q̄stioe sunt q̄tuo: vidēda. ¶ **P̄mo** v̄t obiectū fruibile s̄b vna rōe moueat tā intellectū qz volūtatez ipi⁹ b̄t̄. ¶ **Scdo** dato q nō. vidēdū ē v̄t v̄t ipam volūtate b̄ram moueat s̄b diuisa rōe in t̄m̄ q acc⁹ fructōis possit terminari ad cētūtiā diuinā absq; h̄ q terminet ad p̄sonā. ¶ **Tercō** v̄t possit terminari ad p̄sonā sine terminatiōe ad essentiā. ¶ **Et** q̄t̄o v̄t possit terminari ad v̄nā p̄sonā absq; h̄ q terminet ad aliā.

Contra

Quātū ergo ad p̄m p̄mū dicendū est q q̄uis eadē res indifficta sit obiectū intellectus et volūtatis. hoc tamē esse nō poterit sub eadem ratiōe. quia volibile v̄t volibile est alterius ratiōis qz intelligibile.

Primus pncipale

vt intelligibile. s; obiectū volūtatis est voli-
bile. intellectus intelligibile. ergo etc. maior patet quia
illa differunt quorum vnum manet altero non ma-
nente. sed manente ratione intelligibilis vt actu mo-
uet intellectū. non manet ratio volubilis. ergo etc.
Maior patet se. minor patet. quia idem homo heri in-
telligens vinum et volens vinum. hodie intelligit
vinum et non vult vinum. eo quod aliquid dicitur boni
tatis ex parte vini sit mutata. ergo ratio intelligibilis
manet actu mouens. et ratio volubilis non manet
2 actu mouens. **P**atet hodie intelligit hunc
hominem puta sortem. quem etiam heri intellexit. et tamen
non amat eum hodie quia cum heri amauerit. er-
go ratio amabilis sive volubilis non est ratio intel-
ligibilis. **A**nus patet. quia cessante hodie in sor-
te bono morali quod heri sibi insuit. et non amat
hodie eum quem heri amauit. sequentia patet. quia
cum in deo ab intra nulla cadat mutatio. ergo
opret quod illa volūtatis cessatio et intellectōnis
ordinatio solūmodo contingat ex diuersitate rationū
obiectalium. quod vna. si ratione volubilis cessante
cessat quo ad hunc dei volūtatis altera ratio. si ratio co-
gnoscibilis permanere dicitur quod ad hunc dei cognitio
permanere. **P**atet si idem sub eadem ratione est obiectū
3 et intellectus et volūtatis. tunc actus intelligendi
et actus volendi eunt eiusdem rationis. et specie non dif-
ferret. quod est falsum. ergo et alius. sequentia patet
quia vt patet. h. de anima. actus distinguitur per obiecta.
cum ergo idem obiectum ad rem obiectat intellectui et vo-
lūtati. si etiam idem quantum ad rationem eis obijceretur.
non apparet vnum cōfingere possemus differentiam
4 actuum ex distinctione obiectorum. **P**atet de intellectu
igitur malū culpe et non vult malū culpe. ergo idem
sub eadem ratione non obiectat intellectui et volūtati.
sequentia patet quia rationes seorsum ab invicem repibi-
les non sunt eadem ratio. **S**ed si predicta conclusi-
o est quodammodo doctor quod ponit quod quicquid aliquid
obijcit intellectui et volūtati. obijcit eis sub ea-
1 dem ratione. quod si sub alia et alia ratione. aut vna continet
res sub alia. aut ambe sub tertia. aut essent eque-
les. aut simpliter despatet. **N**on primo modo. quia po-
tentie sunt eque abstracte. et ideo nec ratio obiecti
volūtatis potest contineri sub ratione obiecti intel-
lectus. nec e converso. quia in omni illud in quod potest v-
na potest et altera **N**ec secundo modo quia tunc non moue-
rent vt due distincte rationes sed magis vt vna.
quia mouerentur per conuenientiam illam quam haberet in
illa tertia. **N**ec tertio modo. quia totum quod intel-
lectus intelligit. intelligit sub ratione sui obiecti. et
omne quod vult volūtatis vult sub ratione sui obiecti
Si etiam rationes iste essent totaliter despatet. tunc
volūtatis de necessitate ferret in non cognitū. et
intellectus in non volūtū. quod est inconueniens. **P**

Boffridus

eum volūtatis et intellectus ferant in idem obiectum. et
si sub diuersa ratione mouent ab obiecto. aut iste
rationes differunt realiter aut sola ratione. **N**on pri-
mo modo. quia ens bonum et vnum non differunt reali-
ter. vt patet Aristoteli. in metaphisicis. 5. **A**uicennam.
Nec secundo modo quia rationes obiectales sunt potes-
tates quos causant in potentibus. sed omnis disti-
ctio rationis est posterior actu intelligendi. cum sine
ipso fieri non possit. **E**t confirmat. quia cum ratio et
obiectales sint causa actuum realium in potentibus.
si tales rationes essent constitute per actum rationis tunc se-
quitur duplex inconueniens. **P**rimo quia idem esset cau-
sa simplicius. **S**ecundo quia ens rationis esset causa en-
tis realis. **S**ed ista non concludunt. quia si idem
sub eadem ratione esset obiectum intellectus et volūta-
tis. intellectus et volūtatis essent vna in disti-
cta potentia. saltē quod ad naturam innotescētiā. cō-
sequētia patet. quia distinctio potentiarum quibus cau-
saliter non sit ex actibus. tamē non cognoscatur
a nobis nisi per distinctionem actuum. **E**t sic etiam
intelligendū est philosophus. in 2. de anima. cum ait. **P**otentie
distinguntur per actus. **E**t quia actus distingui
et specificari non possunt nisi vt sunt ab obiectis sub
alia et alia ratione. vt patet in eodem secundo de anima. er-
go de primo ad vltimū in distinctā potentia
rū noticiā absque hominū rationū distinctōe nul-
latenus poterimus puenire. **A**d primū er-
go dicendum quod iste ratio est aliquo modo se mutuo
cōsequunt. aliquid modo est in eis excedens et
excessus. **N**am si volūtatis et intellectus sunt istas
rationes compant ad sua obiecta per actus proprios.
tunc est in eis excedens et excessus. et hoc maxi-
me in sensu cōposito cum hoc verbū est predicat
tercio adiacēs. **N**am ego volo me esse regem.
non tamen intelligo me esse regē. quia non sum rex. et
quod non est hoc intelligi non potest. vt patet per
1 mo posteriorū. **I**tem possum intelligere me esse
turbatū. et tamē non volo me esse turbatū. **I**n
sensu etiā simplici intelligere excedit velle quia
tunc ad actum positum ipsius volūtatis. quia in-
telligo homicidiū. et tamen non volo homicidiū
Sed si vna istarum potentiarum operatur ad obiectū
sub ratione obiecti non per actum propriū sed per
actum alterius potentie. tunc nec est in eis excedens
nec excessus. sed in omni sensu se mutuo consequuntur.
quia si intelligo homicidiū. tunc ego volo
me intelligere homicidiū. **S**i ego volo me
esse regē ego intelligo me velle esse regē. et sic
de alijs. **P**atet ergo quod argumentū procedit ex
insufficiēti diuisione. quia iste ratio est per se
quando non sunt desperate. nec vna est vnum
saluor alia. sed habent se modo iam dicto. **A**d se-
cundū dicendum quod iste ratio sunt originaliter obiecto

Cōfirmat

Cōtra got fridum

Solutio Ad

Ad 2

et naturali secunditate obiecti. non sunt tamen actus
 distincte nisi cum obiectum prius fuerit potenter
 superadditum. sed posita tali potentia sine omni transmu-
 tatione circa obiectum homini rationes que potentia
 fuerit i obiecto in distincte sunt actu distincte. sic
 posito quod non sit actu aliquo magis nisi vna so-
 la magnitudo pedale hec quous actu nec sit eq-
 ualis nec inaequalis. et natura tamen sua potentialiter
 habet rationes aequales et inaequales. cum possibile sit da-
 re magnitudinem pedalem respectu cuius habet ra-
 tiones equal. et tripedalem respectu cuius habet ra-
 tiones inaequales. quod si ponatur esse actu. tunc equalitas et
 sequitas que in prima magnitudine fuerit i potentia
 et i distincte. sine omni transmutatione et scilicet tali ma-
 gnitudine erunt distincte respectu cuius habet ratio-
 nes minor non est haec. quod quous ista rationes non differ-
 rant realiter sicut duo absoluta. differunt tamen
 ut duo respectiva. Ad probandum dico quod quous
 fundamentum sit unum et indistinctum. tamen respec-
 tus reales prout multiplicari i eodem funda-
 mento iuxta multiplicationem terminorum homini re-
 spectus terminati. Alij dicunt quod iste ratio-
 es materialiter sint idem. differunt tamen formaliter et
 et natura sui. Hac tamen opinionem non intendo ad-
 prens tractare usque ad distinctiones. vi. ibi enim
 respondebo motui eorum quibus probare nituntur homini
 formalitates in reo et creatur. **A**l est etiam ali-
 doc. quod ait quod obiectum fruibile ad intellectum et vo-
 luntatem dupliciter potest apparere. scilicet rationem motus et i ratione
 terminatis. Prius modo dicitur quod intellectui et vo-
 luntati obicit se sibi eadem ratione. Sed secundo modo sibi
 alia et alia ratione. **P**robat primum vnicuique medio sic
 dicitur quod aliquo motus mouet duo mobilia
 secundum quendam ordinem. puta unum mediante alio.
 tunc spiritus mouet secundum eandem rationem per quam mouet
 primum. sed obiectum fruibile sic mouet intellectum
 et voluntatem ad suos actus quod volentem mouet medi-
 ante intellectu. ergo et maior probatur. quod si mo-
 ueret secundum aliam rationem tunc non moueret ipsum
 mediante primo. **S**ed ad conclusionem concedo.
 quod idem ego pono. **S**ed ista prima non videtur
 esse vera. quod ab eodem habet esse et distinctum
 esse. ut patet in metaphisice. et in pluribus alijs lo-
 cis philosophie. sed secundum istum doctorem obiectum videtur habere
 rationem mouens causat actu et ipsum in esse produ-
 cit. et ut terminat dat sibi distinctum esse. ergo si
 sub alia et alia ratione mouebit ad alium et alium
 actu. **P**ro. **L**u ista actus per obiectum mouens cau-
 sati sunt in illo prius quod tu ponis antequam termi-
 nent. vel sunt aliquo modo distincti vel oino indi-
 stincti. Si primo modo cum secundum te nulla sit ibi di-
 stinctio nisi a distinctis rationibus. ergo obiectum

ut mouens mouet se distinctis rationibus et non sub
 vna tamen ut tu dicis. **S**i autem illi actus in illo
 prius sunt oino indistincti. tunc actus intelligendi
 di et actus volendi erunt unum chaoticum in esse produ-
 ctum. non tamen habet distinctum esse. **I**tem circula-
 ris erit distinctio. quod tu ponis istas rationes pote-
 ntialiter esse in obiecto. nec actu distincti nisi cum
 isti actus terminati fuerint ad obiectum. et cum
 ponis quod ipsi actus specificant et distinguunt per
 se terminant ad obiectum sub distinctis rationi-
 bus. et sic rationes distinguuntur propter distinctio-
 actuum. et actus erunt distincti propter distinctio-
 nem rationum. quod est circulus manifestus. et idem erit
 causa distinctiois sibi ipsi. **M**aior etiam ratio sue
 non videtur esse haec. quod spiritus lapidis mouet intel-
 lectum mediante fantasia. et huiusmodi quendā ordi-
 nes. quod primo fantasia et postea intellectus. et tamen
 non mouet secundum eandem rationem per quam mo-
 uet primum. quod fantasia mouet se ratione fantastabi-
 lis materialis ipsa immutatio. intellectus mo-
 uet sub ratione quod dicitur intelligibilis spiritualiter
 ipsum immutatio. **I**tem quous sol mediisibus
 planetis et alijs corporibus celestibus moueat ista
 inferiora. sub alia tamen ratione immutat superiora.
 et sub alia ista inferiora. illa enim immutat inter-
 tion aliter. ista non realiter. illa formaliter illu-
 minat. multa haec de illis inferioribus non sunt lu-
 minis receptiva. puta venenioralium i cor-
 deterre. et cetera homini quod sol suo lumine pergit

Solutio
 ratioil ger-
 hardi

Quantum ad secundum
 principale dicitur quod brutus non potest frui diuina et
 scientia nisi fruatur personis. quia in tamen aliud
 est fruibile in quantum est bonum. sed essentia diuina
 cum tribus personis est tamen vna unitas. ergo et
 tamen unum fruibile. **P**ro solo ultimo sine beati-
 fice frui debemus. sed essentia circumscriptis perso-
 nis non habet rationem vltimi finis. quia non potest
 habere rationem summi boni nisi putet habere esse
 diuinum. circumscriptis autem personis iam non habe-
 ret esse diuinum: imo nullum haberet esse. quia si
 ibi non competat esse nisi in tribus suppositis. **P**ro
 pter quod ait Augustinus. v. de tri. c. viij. quod sicut pater
 et filius et spiritus sanctus non sunt duo vel tria prin-
 cipia. sic pari ratione non sunt duo vel tres fines
Pro sicut se habet fruitio inordinata ad es-
 sentiam creature. sic se habet fruitio ordinata
 ad essentiam creatoris. sed essentia creature ab-
 stracta a supposito frui non possumus. sed nec di-
 uina. pro minor. quod circa eentiam sic abstractam
 non possumus? huiusmodi actus nisi mere spectatiuum. oes
 ei operatioes sunt circa sin glaria. vt. 1. metaph.

Secundus
 principale

Scotus

Gerhardus
 ad dionisium

Contra
 gerhardus
 de sensu

1

2

4 **P**. quecūq; se equaliter offerūt intellectui eū
liter intelligūt. sed eētia diuina ⁊ relatio di
uina eūliter se offerūt intellectui bō. qz eūli
ter sunt pſentes. ergo eūliter intelligunt. et p
5 cōſeqns būs ſil' et equaliter ipis fruūt. **P**.
manēte eadē cā manet idē effect⁹. sed cā qua
re pater nō p̄t videri ſine filio eſt qz idē ſunt.
vt p̄t p̄ aug. p̄mo de tri. c. liij. ḡ cū eſſentia ſit
vnū ⁊ idē cū pſona ipa nō poterit videri ſine
pſona. nec p̄ ōis pot̄ eſſe obiectū fruibile ſi
ne pſona. **S**ed ⁊ p̄dicta ſunt qdā dicētes
q̄tā viator fruītōe vie. qz bea⁹ fruītōe patne
1 poſſunt frui diuina eſſentia nō fruēdo pſona.
Primū pbāt ſic. **I**llud qd viator p̄t diſtin
cte p̄cipere illo p̄t diſtincte frui. maxime ſi ha
bet rōem puri boni. ſz eſſentia cū ſit qd abſo
lutū p̄t diſtincte cōcipi a viatore. nō p̄cepta
relatōne. ⁊ p̄ ſeqns nō p̄cepta pſona. **P**.
2 **N**aturali rōe p̄t viator p̄cludere reū eē ſum
mū bonū. ⁊ p̄ ſeqns eo frui fruītōe vie. ſz na
turali rōe nō p̄t attingere diuinā pſonā. naz
cū diuina pſona ſit qd relatiuū. ⁊ relatiua ſil'
cognofcunt naturali intelligētia. ſi vnā pſo
nam p̄gnoſceret naturali rōe. totā trinitatez
p̄gnoſceret naturali. qd eſt i poſſibile. ergo at
tingēdo ad reū ſub rōe ſummi boni ſolū atti
git diuinā eſſentia. ⁊ p̄ cōſeqns ipa ſola fruēt
Sedō dicūt iſti. qz quīs de facto bea⁹ frui
tur eſſentia cū pſonis. poſſet tñ fieri p̄ abſolu
tā rei potentia qz būs fruēret diuina eſſentia
ſine fruītōne pſone. **Q**z quicūq; aliqz act⁹ re
3 ſpicat aliqua duo. vnū tāq; obiectū p̄marū i
quod p̄ncipalē rēdit ⁊ a q̄ ſpecificat. aliud tan
qz ſecundariū in qd ſolū tendit p̄tute p̄mi ob
iecti. p̄t reus facere qz ille act⁹ terminet ad p̄ma
riū abſq; eo qz terminet ad ſecundariū. ſz act⁹ frui
tōis reſpicit diuinā eſſentia vt obiectū p̄ma
riū. ſed trinitatē pſonaz vt ſecundariū. ergo rē.
maior p̄t. qz p̄pter h̄ p̄t facere reus qz intel
lectus beati p̄ actū ſuū terminet ad diuinā eſ
ſentia abſq; eo qz terminet ad creaturas qz
ſecundaria obiecta relucēt in ea. **S**i enī de⁹ h̄
nō poſſet. tūc vidēs diuinā eētia neceſſario
4 rē. **P**. qn̄ aliq; ſunt p̄ceptibiliter diſtincta
deus p̄t intellectū beati ducere in vnū nō du
cēdo in aliū. **S**ed eſſentia diuina et pſona cō
ceptibiliter diſtiguunt. **N**lla minor mlti
pliciter p̄bati p̄t p̄ diuerſa eoz dicta q̄ i diu
1 ſis locis ponūt. **P**rio ſic. **A**bſolutū ⁊ reſpe
ctiuū ſunt p̄ceptibiliter diſticta. ſz eētia di
2 uina ⁊ pſona diuina ſunt h̄mōi. ergo rē. **S**e
cundo ſic. **I**n iſto ſigno origis q̄ p̄ p̄cedit ſi

Scotus

liū. p̄t intelligit diuinā eſſentia. als aliq; p
fectōem acq̄reret ex p̄ductōe filij. ſz in iſto p
ori nō intelligit diuinā eētia in pſona filij.
qz tūc falſum intelligeret. cū in illo priori eēt
tia diuina n̄ ſit in pſona filij. ergo diuina eētia
eſt p̄ceptibil' abſq; pſona filij. ⁊ pari rōe abſq;
pſona ſpūſſcti ⁊ patris. **T**ercio qz eſſentia
creature p̄t p̄cipi abſq; pſona. ergo ⁊ diuina
p̄ntia p̄t. qz maioris intelligibilitatē eētia
eſſentia qz creatura. **Q**uarto qz a quo aliqd
nō capit entitatē ab eo nō capit intelligibili
ratē. vt patz. ij. metaphiſice. ſz eētia diuina
nō capit entitatē a pſonis ſz magis eōuerſo.
qz p̄p̄tates nō dāt aliqd eſſe ipi eſſentie. ergo
diuina eētia eſt p̄ ſe intelligibil'. **Q**uinto qz
qd habz p̄ ſe ſine aliq; rōem ſitatis habz per
ſe ſine aliq; rōem intelligibilitatis. cū ver' ſit
obiectū intellect⁹. ſed diuina eſſentia p̄ ſe ſine
pſonis habz rōez ſitatis. cū veritas ſit p̄fectō
ſimpliciter. nulla aut p̄fectio ſimplr in eſt eēt
tie p̄ pſonas. ſed eōuerſo in eſt pſonis p̄ eſſē
tiam. **S**exto qz quicūq; intellect⁹ negat p̄di
catū aliquod de aliq; ſubiecto. neceſſe eſt vt ha
beat aliū p̄ceptū de p̄dicato. et aliū p̄ceptū de
ſubiecto. als negaret idē de ſeipō. ſed intellect⁹
beati p̄t dicere qz eſſentia nō eſt pſona. ſaltē ſm
rōem. als eſſentia ⁊ pſona nō differēt rōe. er
go p̄t h̄re aliū p̄ceptū de eētia ⁊ aliū de pſo
na. **P**. qn̄ aliq; intellect⁹ idē p̄dicatū p̄e af
firmat de vno ſubiecto. ⁊ p̄e negat de alio. ne
ceſſe eſt vt aliū p̄ceptū habeat de vno illoz ſb
iectōrum et aliū de alio. **S**ed intellect⁹ cuiuſſi
bet bti p̄e dicit eſſentia diuinā eē pſonā filij.
⁊ vere negat pſonā p̄ris eē pſonā filij. ergo ali
um p̄ceptū habz de eētia ⁊ aliū de p̄re. **E**t
q̄cqd p̄ modū ſummi boni būs diſtincte p̄t
p̄cipere. illo diſtincte p̄t frui. ergo p̄ hec ſeptem
media ſp̄ p̄t p̄cludi qz būs diſtincte p̄t frui ef
ſentia diuina. **S**ed dictū iſt⁹ doctoris nō
videt eſſe verū. qz cognitio b̄fica nō p̄t eē i
p̄fecta. ſed cognitio eſſentie ſine p̄p̄is ſup
poſitis eſt imp̄fecta. qz abſtracta ⁊ p̄ſula. **P**.
ſm iſtū doctozē viſio intuitiua eſt exiſtentiā
vt exiſtēs eſt. et p̄ſentis vt p̄ſens eſt. ſed noticia
beatifica ſm eundē doctozē eſt noticia intuiti
ua. cū ergo diuina eſſentia nō ſit p̄ſentia exi
ſtens niſi vt eſt in tribz ſuppoſitis. iō ex dictis
iſt⁹ doctoris p̄uicif. qz būs nec b̄a viſione
nec p̄ ſeqns fruītōe potent attingere eētiam
diuinā ipam a pſonis p̄ſcēdēdo. **P**. nihil
p̄t cognofci intuitiue niſi oīa in eo p̄teta mari
me q̄ ſunt realiter diſticta diſtictē p̄gnoſcāt.
ſz in diuina eētia ſunt tres pſonales p̄p̄tates

Contra scotū

4 realiter distincte. **S.** impossibile est eentia diuina bñfice recipi sine eo qd se et nō p accidens facit ad bñtudine obiectiue. s; plone diuine sunt hmoi. g. rē. maior patz. minorē p/ to. qz si plone diuine p accēs faceret ad bñtu dine. tūc nō magis bñfici eēt videre psonas diuinas in diuina eentia q; ipas creaturas re lucētes in eentia. qd est absurdū. et 5 Aug. i. de doctri. christiana vbi ait. Res qbz fructu dū est sunt pater et filius et spūs scūs. trinitas vnus de. **¶** Item qd cūq; plona p se non spe ciat ad obiectū fruibile illa adoranda nē ad oratōe latric. vt patebit in. iij. h. ergo si tres di uine plone nō p se faceret ad bñtudine. nō de heremys scām trinitate adorare adoratōe la tric. qd nimis esset piculosum tenere. et p se qns piculosa esse vident et qbus ista sequit. **S.** Soluēdo g rōes eorū de pñia duabz nō curo. qz nō video ex h seq aliqd incōueniēs. si ponat q viator obscure cognosces diuinaz essentia ex santasmate rez creataz q est pgnitio abstractua et imperfecta etiā ipa fruati frui tōe imperfecta. qui tñ h noller tenere hz nega reminozē p me rōis dicēdo q licz determinate nō cognosceret illud suppositū esse relatiuū. tñ sicut obscure cognosceret eentia sic obscu re z indeterminate cognosceret suppositū illi eentia. Et eod mō dicēdū ē ad maiore illi sedē rōis. qz sic naturali rōe obscure p gscerz dinā eentia. sic obscure z indeterminate p gscerz dinā psonā. nullū ei ita remēs ē qd istd sumū bonuz qd ē omnū bonoz optimū recipiat p modū accidētis. sed magis p modū p se existentis. qd cōceptus immediate implicat conceptū sup positū qñs non determinati puta absoluti vel relatiui. **¶** Ad terciū dicēdū q maior nō ē vera vlt loqndo mō quo ipi eam assumūt. qz deus nō posset facere q cognitio sua termina ret ad eentiam suā. ita q nō cognosceret crea turas. qñs creature sint sue pgnitōis obie ctū sedariū. et eentia sua primariū. Etiā mior nō est sōa. nam obiectū primariū differt realz a sedario. qz ordo realis reqrit extrema realiter distincta. sed inter obiectū primariū z sedariū est ordo realis maxie qñ ambo ponūt eē actua liter z nō solū possibiliter. nō ei p fieri p actū rōnis. qz ordo obiectozū potētie intellectiue naturaliter pcedit actū potētie. cū actus talis unascat ex obiectis. **S.** Si essentia diuina esset obiectū primariū. et plone essent obiectū se cundariū. tūc realiter differret essentia a pso nis. z sic haberem qternitate realē in diuinis que est dñata. extra de sumā trinitate z fide

Solutio rōnū scoti Ad. 1. et. 2

Ad. 3.

catholica. c. damnam. **¶** Ad quartū dicen dū q maior ad plens ppositū nihil valz. qz qñ aliq pceptibiliter differūt q tñ sunt idem realiter oīno tā actu q; potētia. tūc qñs ab stractiue et obscure vnuz possit cognosca sine alio. nō tñ intuitiue et p pñs nec bñfice. quia que oīno sunt idē realiter. vilo vno pfecte et intuitiue necessario videt taltez pfecte z intu itiue. **¶** Cū g argumētū istū doctoris pcedat d visionē bñfice. que nō pōt esse nisi pfecta z in tuitiua. et diuinā essentia sit oīno realiter idē cū psonis. ideo datō q differūt pceptibilz. ad huc tñ nulla potētia fieri possit q essentia bñ fice videret absq; psonis. Etiā minor p ne gari. **¶** Ad curū intellectū est aduertendū q ali q differre pceptibiliter pōt dupliciter intelligi. Vno mō q habeat pfectos pceptō distinctos quoz vnuz pfecte possit inesse ipi pceptiē a/ lio excludo. et sic diuina essentia z plone siue eti am. pperates nō differūt cōceptibilz. qz q cū qz pfecte pceptit diuinā eentia. ille etiā pfecte pceptit diuinas psonas cū suis pperatibus re latiuis. Alio mō pōt intelligi aliq differre cō ceptibilz ex eo q quis obūbrata intelligentia hic in via incōplete cōcipit vnū. altez nō cō cipiēns. Et sic cōcedo q absolutū z relatiuū differūt cōceptibiliter etiā in diuinis. ex h au tē non pōt cōcludi q beatifice videat vnū alte ro nō dū viso. et p hoc patz qd sit dicēdū ad primā pbatōz minoris. **¶** Ad pbatōz sedaz dicēdū q in nullo signo pōtatis intelligit p eentia diuinā in quo nō intelligat eā filiū. qz vel loquens de intelligere vt ē actus essen tialis. et sic est cōmune tribz psonis. **¶** Ad enī intelligere nunq; fuit in patre qñ idē intelli gere esset i filio et spūs sancto eodē signo q fuit i pte. **¶** Vel loqns de itelligē notionali. qd q dē intelligere cū sit relatiuū et relatiua sil sine natura z naturali intelligentia. seqtur idē qd pmo. s. q p in nullo signo intellexit in q filiū nō intellexit. Et cū additur q si p in illo sig prioz nō intellexeret eentia tūc aliqd acqui reret ex pductōe filij. **¶** Ita argumētatio est ita contra te sicut q scunq; alios. quia si eēt tale prius in diuinis. vlt in illo pōz pōt intelligerz filiū z tūc intellexeret eentia diuinā in filio. z qd tu negas. z eodem signo pōtatis filiū inte ligeret eandem essentia in se et in pte. vlt in il lo prioz pater nō intellexeret filiū. tūc ipe pa ter acquireret aliqd ex filio in esse pducto. qz intellexeret cū que primo nō intellexit. z ideo dicēdū est cū Augustino z arhanasio z cete ris sanctis doctoribz. q in diuinis nec est pns

Ad. 4.

Ad sedaz pbatōem.

nec posteriorius. sed tote tres persone coeterne sibi sunt et coequalles. Prioritas enim originis in patre non dicit aliquam processionem. nec posterioritas originis in filio dicit aliquam successiones. sed rationalem processionem simulatam. Non enim attendit hanc potestatem in habendo re que est diuina essentia. sed tunc modo in modo hanc esse. quod per habet oia que habet a se et non ab altero. filius autem non a se sed ab altero. Propter quod ait Augustinus in maximam li. iij. c. xv. Cum dicitur filius a patre genitus ostendit ordinem non quod alter sit prior altero. sed quod alter sit et altero.

Ad. 3. Ad terciam probationem dicendum quod loquendo de conceptu cognitionis intuitiue tunc anis est falsum. quod per istum doctorem nulla potest fieri per quod natura rei intuitiue cognoscatur. nisi per actualis presens existit. quod sine supposito esse non potest. Si autem loquas in ante de conceptu cognitionis abstractiue. tunc contra est falsa. quod ut supra probauimus. diuina essentia non potest perfecte cognosci nisi intuitiue cognoscatur. etiam in proposito loquimur de beatitudine.

Ad. 4. Quam probationem dicendum. quod licet essentia diuina non habeat entitatem et intelligibilitatem a personis casualiter. ita quod persone sint cause entitatis essentie. tamen ad hoc quod essentia sit ens et intelligibilis necessario coerigitur personas. que sunt idem realiter quod ipsa. et sine quibus impossibile est esse. Et est enim diligenter notandum quod licet nature create non repugnet perfecte concipi sine actu esse. et ut possibile est ad esse. cum ipsa non sit sua esse. quod non est purus actus. hoc tamen diuine essentie totaliter repugnat. Ipsa enim cum sit purus actus non potest perfecte concipi. nisi sua actuali existentia concipiat. et per se concipiat diuina persona. sine qua diuina natura actu existere est impossibile.

Ad. 5. Ad quam probationem dicendum quod maior est ratio si habet a se veritatem et sine alijs tamen causalibus quod coerigenter. Ad minorem dico quod diuina essentia non habet suam veritatem sine personis saltem coerigenter. diuina enim essentia circumscriptionis personis haberet minus esse quod essentia cuiuscumque creature suo supposito circumscriptionis. quod essentie create non repugnat esse possibile distinctum esse actuale siue contra actuali existentiam suppositi. sed circumscriptionis esse actuali a diuina essentia et ipsa posita in esse possibile ipsa diuina essentia non plus habet de entitate veritate vel de quocumque alia perfectione quam chymera. cum ipsa secundum sui naturam sit purus actus. quod ab actuali essentia et per consequens ab esse personali circumscribi non potest nisi per falsum intellectum. vel saltem per intellectum fictum.

Ad. 6. Ad septimam probationem dicendum quod si in maiori intelligas quod habeat distinctum conceptum sic quod possit concipi primo non eo

cepto. tunc maior est falsa. vniuersi enim relationem vere negat ab altero. et tamen vniuersi non potest concipi sine altero. Ad minorem dico quod dato quod essentia habeat alium conceptum a persona. tamen ratio sic actualis existit a qua absolutum non potest. sed conceptus loquendo de conceptu perfecto necessario coerigitur conceptum persone sine quod impossibile est essentiam diuinam actualiter existere. Per idem patet ad septimam probationem.

Ad. 7.

Tercium principale

Quantum ad tercius

principale dicendum quod beatus non potest frui diuina persona nisi fruatur essentia. quod sine illo beatus non potest frui diuina persona sine quod persona non potest esse vel intelligi. sed sine diuina essentia persona diuina non potest esse vel intelligi. Obiectum fruibile debet habere rationem sibi toni. sed persona diuina circumscriptionis essentia diuina non habet rationem alicuius boni. Obiectum fruibile habet rationem perfecte queratui aie rationalis. sed relationum sine fundamento etiam dato quod posset concipi in nullatenus queraret. Contra istam conclusionem nullus doctor assumpsit quod ego sciam. ergo hic tracto.

Quantum ergo ad

Quartus principale

quartum principale dico quod beatus non potest frui vna persona diuina nisi fruatur et altera. quod ipse si potest cognoscere perfecte vnam sine alia. ergo nec frui. Ans patet. quod nulla potest fieri per vniuersi relationum perfecte cognoscatur altero non cognito. esset enim contradictio. quod sequitur quod esset relationum tamen esset relationum. et eodem modo dicitur frui. In quibus est vna et penitus in distincta ratio fruibilitatis illa quo ad actum fruibilitatis circa ipsa elicitur dum non possunt abinuenire separari. sed ratio summe bonitatis que est ratio fruibilitatis est vna et in diuisa in tribus personis. Illa que non potest seorsum cognosci cognitione abstractiua et imperfecta non potest abinuenire separari cognitione intuitiua que est oino perfecta. duo relationum sunt huiusmodi. ergo. Maior patet. quod quis intellectus secundum abstractiua noticiam possit separare illa que in re ad extra sunt vnita. ut patet per metamorphosin. tam enim non potest fieri secundum noticiam intuitiuam qua fertur intellectus super re secundum personam et actualem suam existentiam. Cum ergo persone diuine sint relationum. et noticia fruibilitatis sit intuitiua et perfecta. ergo etc. si beatus fruatur vna persona sine alijs. aut fruatur illa persona ut aboluta. aut ut relationum. Si primo modo tunc cognitio puta bene fruibilitatis esset falsa simpliciter. cum in diuisis nulla sit persona absoluta. Si secundo modo sequitur

1

2

3

4

relatiu vt relatiuū gnoscat sine noticia sui
 correlatiu. qd est impossibile. cū relatiua vt re/
 latina sint sil natura et naturali in telligētia
 5 **P.** obiectū fruibile q̄erat voluntatē. h̄ vo
 luntas b̄ri nō p̄t ab vna p̄sona q̄erari sine alia
 Maior p̄z. minorē p̄to. qz qd est q̄eratuū n̄ am
 plius est quietabile. ergo si voluntas esset q̄e
 rata in vna persona non esset quietabil ab a/
 lia. et p̄ cōns ita b̄rificaret ab illa q̄ nō eēt b̄ri/
 ficabil ab alia **P.** si b̄riūs diuinis p̄sonis p̄t
 6 frui distinctis fruibilibus. aut ille due frui
 ones sunt sil p̄possibiles. et tūc duo accidētia
 eiusdē speciei erūt sil in eadē potētia. qz vtrū/
 qz adēq̄ totā capacitatē potētie. v̄l sunt incō/
 possibiles. et tunc neutra erit fruiō b̄ri. qz de
 ratione actus b̄rifici est q̄ sit p̄petuus. Et ista
 est ep̄sila b̄ri augul. int̄tio. q̄ p̄mo de tri. c. iij
 ait. Hoc est plenū gaudiū q̄ amplius nō ē.
 frui trinitate x̄o. Et eodē li. c. viij. ait. Siue
 audiamus d̄ne oīde nobis filiū. siue audia
 mus oīde nobis p̄rem. r̄tū d̄m valz. qz neu
 ter sine altero p̄t ostendi. vñū q̄ppe sunt sicut
 ip̄e ait. ego et p̄r vnū sumus. **Sed** opposi
 tum illi cōclusionis ponit ille doctor. cui⁹ di
 cta sunt paulo ante recitata et p̄obata. et il
 lud p̄bat p̄mo de viatore. q̄ illis p̄t viator d̄i
 1 stincte frui q̄ a viatore p̄t d̄stincte cognosci.
 sed vñā p̄sonā p̄t viator d̄stincte ḡscere si
 ne alia. cū respectu p̄sonaz sint distincti arti
 2 culi fidei. aliq̄ enī respiciūt p̄rem. aliq̄ filiū. et
 aliq̄ sp̄m̄ scm̄. **Lū** q̄ q̄libz diuina p̄sona h̄eat
 rōem sūmi boni. **P.** ecclia instituit disti
 3 ctas oīdes. aliq̄s ad p̄rem dirigēdo. aliquas
 ad filiū. aliq̄s ad sp̄m̄ sanctū. **P.** si instituitur
 q̄ p̄sona sunt relatiue. et iō nō p̄t q̄s vna frui si
 ne alia. n̄ d̄t q̄ relatiua oppositio q̄ ad hoc
 nō obstat. qz creator et creatura relatiue dicū
 4 tur. et tñ frui mur creatore et nō creatura. Di
 cunt etiā q̄ b̄riūs p̄t de absolutu dei potētia frui
 vna p̄sona nō fruēdo alia. Rōes autē q̄bz h̄
 p̄bant oēs tate et ifirmate sunt p̄ solutōes po
 sitas p̄tra rōnes eorū in sc̄do p̄ncipali. et iō h̄
 5 trāse. Formabo tñ duo sophismata ex dic̄
 eorū **Si** aliq̄ eēt repugnātia v̄l tradictō
 frui b̄ri vna p̄sona sine alia. hoc maxime ef
 fet p̄tāto qz cū sine relatiue vna sine alia intel
 ligi nō p̄t. sed hoc nō obstat. qz p̄t v̄l p̄t n̄ re/
 fertur ad sp̄ritū sanctū. q̄ patri vt p̄t est nō re
 pugnat q̄n possit intelligi sine sp̄s̄ sancto. et p̄
 p̄seq̄ns nō repugnat q̄n volūtas beati eo possit
 frui sine sp̄s̄ sancto. et eodē mō de filio respe
 ctu sp̄s̄ sancti. **P.** vna p̄sona p̄t terminat
 re realē carnis assumptōem quā nō terminat

alia. ergo vna p̄sona p̄t terminare verā cogniti
 onē quā nō terminat alia. añs p̄t ex fide. cō
 seq̄ntia videt esse nota de seip̄a **Sz** nec ista
 p̄cludunt. qz si q̄cūqz potētia b̄riūs fruere v/
 na p̄sona nō fruendo alijs. tūc actus illi⁹ fru
 itiois v̄l erit p̄fectus v̄l imp̄fectus. **Si** p̄mo
 mō tūc sup̄flueret ad b̄ritudinē act⁹ circa ali/
 as p̄sonas. quod est cōtra Aug. in p̄n. de do/
 ctina ch̄astiana. vbi ait. Res q̄ nos b̄riūs fa
 ciunt sunt pater et filius et sp̄s̄ sanctus. **Si** secū
 do modo. tūc qua rōe actus circa illā p̄sonā
 esset imp̄fectus. eadē rōe circa alias eēt imp̄/
 fectus. cū nō sit maior bonitas in alijs p̄sōis
 q̄ in illa p̄ma. et sic actus fruibōis beate circa
 totaz trinitatē esset imp̄fectus. et p̄ cōns nō ef
 fet actus fruibōis b̄ri. qd est cōtradictio. act⁹
 enim b̄rificus nō possit esse imp̄fectus **Quā**
 tuz ad illa dicta de viatore nō facim⁹ magnā
 vim. quia sicut sua cognitio est imp̄fecta. sic
 et sua fruiō. et iō sine omni inordinatōe possit
 viator ex aliq̄ reuorōe q̄nqz inuocare patrem
 nō explicite faciēdo mentōz de filio v̄l sp̄s̄ san
 cto. et p̄ illa motula patri possz amariue inhe
 rere. qd large loquendo frui p̄t appellari. et sic
 dixi de patre. sic fieri p̄t de filio et sp̄s̄ sancto. **Sz**
 q̄cūqz sit de h̄. dico tñ q̄ rōes illi⁹ doctoris v̄l
 nō cōcludunt. v̄l sunt p̄tra p̄pria dicta sua.
Ad p̄mū ergo dicēdū. q̄ sicut explicite et
 p̄fecta noticia nō p̄t intelligi pater nisi intel
 ligat filius. sic explicite et p̄fecta noticia non
 p̄t app̄hēdi articul⁹ de p̄re nisi app̄hēdat ar
 ticulus fidei q̄ est de filio. Et cū addit q̄ q̄li
 bet p̄sona habet rōem sūmi boni. dico q̄ vnū
 summū bonū est eqliter in omnibz tribz. et iō
 vna sine alia p̄fecte frui nō possumus **Ad**
 2 secūdū dicēdū. q̄ q̄uis aliq̄ oīdes ecclie q̄n
 qz in p̄ncipio v̄l in medio dirigant ad vnā p̄
 sonam. sp̄ tñ concludūt in fine de tota trinita
 te rōe vnus bonitatis fruēdo que in diuina ē
 vna in omnibz tribz p̄sonis. **Ad** terciū di
 3 cēdū q̄ nō valet m̄sio ad instantiā. qz crea
 tor non refert ad creaturā realiter. sed solū fin
 ratōem. et ideo nō est silē. cum vna p̄sona re/
 aliter ad aliā referat. Itē nō est aliqua vna bo
 nitas cōmunis creature et creatori. rōe cuius
 fruamur creatura cū fruimur creatore. sicut ē
 vna sūma bonitas triū p̄sonarū **Ad** q̄rū
 4 dicēdū. q̄ ibi est peccatū acceptōis nō cause
 p̄ causa. dimittit enī causam p̄ncipalē que ē
 existentia vni⁹ sūme bonitatis fruēdo in tribz
 p̄sonis. et tangit illud qd est accessoriū puta
 relatiuā oppositōem. Et iā p̄t dici ad minorē.
 q̄ licz pater rōe p̄nitatis nō dicat relatiue ad

Contra scoti

Solutio rōnū scoti Ad. 1.

Ad. 2.

Ad. 3.

Ad. 4.

Scotus i contrariū

Quantū ad terciū

Quantum ergo ad

Quantū ad terciū

spiritu sanctu. referre tm ad ipm rone spiratois
actiue. que realiter est in patre. sine cui? co/
gnitoe psona pris iturue no pr cognosci ab
ipo beato. et p psequis no pr psona pris bnti/
ce cognosci nisi cognoscat psona spusscti. Et

Ad. 5. eodemodo de filio. **Ad** quintu nego psequ
tia. Et ro negatois est qz visio bta pn cipali/
ter terminat ad essentia diuinaz. put actuali/
ter existit in tribz psonis. ergo hmoi visio n
pr terminari ad vna psona nisi terminet ad al
tera. Sed assumptio huane nature pn cipali
ter et imediate terminat ad psona diuina. Et
si terminat ad essentia. hoc no est nisi media/
te psona. Tu g inter psonas diuinas sit realis
distinctio. id pdicta assumptio ita pr termina
ri ad vna psona q non terminabit ad aliam.

**Ad argu /
mentu pn /
cipale**

Ad argumntu pn cipale dicendu q non
qlibet ro est ratio obiecti fruibilis et bntifici. sz
tm no ro sumi boni. sed relatio vt diuine essen
tie fm sua ppria roem codistinguit no habz
ratioem sumi boni. h eni solu copert ei vt ide/
tificat essentie diuine. z no vt sibi distinguit.
z ideo no sunt in diuis due roes fruibiles. sz
vna tm. vbi eni vnu ppter alterz. vtrobiqz tm
vnu.

**Instantia
bona**

Forte dicret aliqs q bonu dicit eq/
liter enti. vt patz pmo ethicoru. Sed rela
tio diuina est verum ens. ergo est vere bona.
Cum ergo sit increata. ergo est bonum in/
creatu. Nunc autē ita est q bonu in creatu est
ppriu obiectu fruibilis.

Solutio

R. dicendu q sicut
diuina relatio no habz distincta entitate ab
essentia. sic no habz distincta bonitate ab ip
sa. ergo zc.

Orniz ergo

que dicta sunt zc. Postqz ma
gister in lra triu pcedentiu le
ctionu istu priedistinctois inuestigauit ma
teria sui libri diuisione z diffinitue. nuci isto
vltimo caplo eiusde distinctois inuestigata re
sumit epiloga. et diuidit in duas ptes. qz
pmo mgr fac recapitulatoz pdictoz. Sed o
i sinuat ordinē dicēdoz. ibi De qb? oibo anqz
de signis. Et hec est diuisio et sentētia illius
capli in generali. Circa qd quero in speciali.

Utm vti pprie veniat voluntati.
Et videt q no. qz vti est aliqd i fi
nem referre. sz referre ppe ptinet ad
roem. ergo zc. **Contra.** Aug? x. de tri. ca.
penul. ait q vsus ad sola voluntatem ptinet.
Dic primo videndu est qd sit vti. **S**e
cundo cui? potētie sit vti. **T**ercio vtz ro

sit vtendū. **E**t qto vtrū oibus citra deū sit
vtendū.

Quantū ad primū

**Articulus
primus**

dico q vti est sup ea q sūt ad finē trāsire actu
volūtatis in ordine ad ipm finē. Et notanter
dico trāsire. qz qūs actu fruibōis tēdam? in
ipm finē que vltim? in nihil aliud referētes vl
timate in ipō qescimus. tm qz null? ordinatus
amor qescat in his q sunt ad finē. id act? vten
di q pprie est circa ea que sunt ad finē debz es
se in trāsitu. sic actus fruibōis est in quiete.
Et qz aliq sunt pueri et inordinati amatores
qescētes in his q sunt ad finē magis qz i ipō
fine. id ppt tles ait aug. 83. q. xxiij. q. qz tota
pueritas est vti fruibōis et frui vtēdis. **F**or
te dicet q apls in epla ad philomonē. Ita e/
go te frater fruar in dño. Tu ergo frater n sit
finis sed ad finē. ergo no videt q oia q sunt
ad finem in trāsitu pdicto mō vtēdo diligere
debeamus. sed etiā in ipis qescere possim? ip
sis fruibō absqz pueritate. **R**ūdeo cū au/
gustino in li. de doc. christiano. Tu hominē
dño frueris deo potius qz hoie frueris. Et iāz
ex ipō verbo apli cū ait. te fruar in dño. ptz q
amor suus no qenit in fratre seu in eo quod
est ad finē. sed trāsien frēm ipm referēbat ad
dñm seu ad ipm finem.

Instantia

Solutio

Quātū ad secundū

**Secūdu
articulus**

articulū dicendū q pprie loqndo de vti tunc
ad solam voluntatē spectat act? vten di. quia
velle seu diligere ea q sunt ad finē in ordie ad
finem est actus soli? volūtatis. sz vti vt patz
ex pcedentibz est hmoi. ergo zc. **P.** ista est
intentio Augustini x. de tri. c. penul. vbi ait.
q vsus ad sola voluntatē ptinet. **P.** illi? po
tentie pprie est vsus cui? ppriu est libere ap/
plicare res quascūqz suo debito exercitio. sed
voluntas est hmoi. ergo zc. **P.** illi? potē
tie est vti cui? est abuti. qz opposita apta na/
ta sunt fieri circa idē sed abusus sine pctm i/
putat principal? volūtati. ergo zc. **P.** cu
ius est frui eius etiā est vti. qz eadem potētia
est respectu finis et eozū que sunt ad finē. sed
volūtatis est ppriu frui. vt patuit supi?. er/
go volūtatis pprie erit vti. **S**ed cōtra ista
videt esse victorin? qui ait. q vsus ē actus a
potentia frēqnter elicitus. Sz qlibet potētia
pt actu suū frēqnter elicere. g vti videt actus
esse cui? libet potētie. **D**icēdū q victorin?

**Opinio
victorini**

non loquitur proprie de usu sed large. fm que modum dicit in libro topicorum. Aut versus bonum est ipsum quoque bonum est.

Tercius articulus

Quantum ad tertium

principale dicendum quod non dicitur utriusque illud quod est proprium obiectum fructus illo non est vrendum. sed deus est proprium obiectum fructus. ut patet ex precedentibus. Et illud quod nequeque potest referri in maius bonum illo non est vrendum. sed deus non potest referri in maius bonum. Et maior est natura ex predictis. minor etiam patet. quia deus est ultimus finis. et est ois boni bonum. ut ait Augustinus in libro confessionum. Forte dicitur quod secundum glo. super illud Luc. xv. Quanti mercenarii in domo dei. Recte potest vni deo inuiti mercedis. sed nullus recte servit deo nisi diligens deum. ergo recte potest diligere deus propter mercedem. et sic deus diliget transcurrenter et in ordine ad aliud. quod est proprium utriusque patet ex predictis. R. quod deus diligat propter mercedem potest dupliciter intelligi. Uno modo propter mercedem eternam. et sic diliget propter seipsum. quia ipse est merces et corona sanctorum omnium. ut patet per beatum Augustinum in libro soliloquiorum. Alio modo propter mercedem temporalem. Primum modo procedit verbum assumptum de gloria. quia ut sic homo non servit deo propter alterum sed propter seipsum. Secundo modo homo peccat mortaliter. maxime si finaliter et voluntas fuerit in illa temporalis mercede. quia tunc vteret fruendo et fruere vrendo. quod est contra perversitas.

Instantia

Solutio

Quantum ad quartum

principale dicendum quod oibus vni possumus que sunt contra deum. quia oibus vni debemus que pro moueri possumus ad consecutionem ultimi finis. sed omnia que sunt contra deum ordinare assumpta in facultate voluntatis nisi aliquo modo nos poterunt promovere ad ultimi finis consecutionem. ergo etc. Forte dicitur quod multa sunt contra deum que non sunt in parte nostra. ideo talia non possunt assu mi in facultate voluntatis nostre. nec per consequens ipsis vni poterimus. P. mortali peccato nullus potest vni ipsum assumendo in facultate voluntatis. P. diuinitate et spiritus sanctus non solum non promouent. imo multos impediunt a consecutione finis. ergo ipsis non est vrendum. Dicendum quod aliquid potest venire in facultate voluntatis non solum quinque modis. Primo modo ut voluntas se habet per modum impantis et ordinantis. Secundo modo per modum approbantis. Tercio per modum collaudantis. Quarto per modum tolerantis. Quinto per modum resistantis. Primum sunt bona nostra propria. Secunda sunt proximorum nostrorum bona

Articulus quartus

Instantia

Solutio

Tercia sunt celum et angeli et cetera similia. que quibus sunt supra nos. tamen talia in facultate voluntatis accipimus. cum ex ipsis moti creatoris eorum laudamus. Quarta sunt mala per se. Quinta sunt mala culpe. que etiam cooperant electis in bonum. fm quod dicit glo. super illud secundum ad Romanos. viij. Scimus quoniam diligentibus deum omnia cooperant in bonum. Et per hoc patet ad primum et secundum argumentum. Ad tertium dicendum quod licet diuinitate et spiritus sanctus sint malis hominibus impedimentum. eo quod talibus non vrant debite sed magis abutant. tamen bonis hominibus non sunt impedimentum sed potius adiuuantur virtutis. ut ait Ambrosius super euangelium. Luc. tractatus historia de zacheo. Ad argumentum principale dicendum quod non quodcumque refertur dicitur versus. sed refertur cum executionis impio. hanc autem ad solam voluntatem pertinet. quia ut ait Augustinus in de conceptu virginali. c. iij. Ceteris potentibus lex a creatore imposita est ut impio voluntatis resistere non possint. Propter quod ait Damascenus. li. ij. c. xij. quod versus nihil aliud est quam res tractatio in contra imperium voluntatis.

Ad 3.

Ad argumentum principale

Distinctio secunda

De itaque etc. Postquam magister in prima distinctio tetigit materiam istorum quatuor librorum. et in fine uia uit ordinem dicendorum. modo proceditur de dicendis. Et quia tractanda in ista scilicet res et signa. id magister primo tractat de rebus. Secundo de signis. Secunda pars incipit in principio quarti libri. ibi. Samaritanus autem. Res vero sunt multipliciter. quia quedam sunt fruibiles. quedam vribiles. quedam vribile et fruibile sibi in se concludentes. Et fm hoc prima pars diuiditur in tres partes. quia primo tractat de fruibilibus. Secundo de vribilibus. Tercio de fruibili et vribili modo admirabili in eodem concurrentibus. Secunda incipit in principio secundi libri. ibi. Creatorem rerum. Tercia in principio tertij libri. ibi. Tu venit ergo plenitudo. Prima diuiditur in duas partes. quia primo magister determinat de deo quod sibi conueniunt in trinitate. Secundo quod ad ea que conueniunt sibi alio modo etiam extrinsece. puta per modum cause. distinctio. xxxv. ibi. Quis supra etc. Prima in duas. quia primo tractat de deo et suis perfectibus intrinsecis. Secundo de nominibus hominum perfectos experimentibus. distinctio. xxij. ibi. Post predicta differendum. Prima diuiditur in tres. quia primo determinat de deo quod sibi ad essentie unitate et personarum trinitate. Secundo quantum ad personalem originis et distinctiois alietate. Tercio

quantū ad maiestatis eq̄litate. **S**eda ps scil
 p̄t distinctōe. iij. ibi. **D**ic or̄ q̄stio. **T**ercia
 distinctōe. xij. ibi. **N**ūc postq̄ zc. **P**ria
 duas. qz primo mgr̄ ondit diuie cētie vni
 tatē et p̄sonaz trinitatē ex sacraz sc̄pturarum
 auctoritate. **S**edo rōe sumpta ex creaturarū
 similitudine distinctōe. iij. ibi. **A**pl̄s nanqz zc.
Prima in duas. qz p̄mo mgr̄ instruit z i/
 format lectorē istius sc̄ie et vlt̄ sacre scripture
Sedo de cētie diuie vnitatē et p̄sonaz trini
 tate incipit determinare. ibi. **P**roponam⁹ q̄ in
 mediū. **P**rima diuidit in tres pres. qz p̄
 mo mgr̄ ondit qz studens sacre scripture de
 bet virtutib⁹ pollere. **S**edo insinuat qd̄ de
 bet supponere et firmiter tenere. **T**ercio quē
 modū p̄cedēdi vlt̄ debz habere. **S**eda ibi.
Om̄es aut̄ catholici. **T**ercia ibi. **U**t in li. p̄
 mo de tri. **T**ūc seq̄tur illa ps. **P**roponamus
 q̄ in mediū. et diuidit in duas pres. qz p̄mo
 auctoritatib⁹ veteris testamēti ondit cētie di
 ue vnitatē. **S**edo diuinaz p̄sonaz ondit tri
 nitatem. ibi. **P**ersonaz quoqz pluralitatem.

Circa istam lram quero
Quātrū possit demonstratiue p̄bari vnuz
 tm̄ deū esse. **E**t videt qz non. qz illud
 nō possumus demonstrare esse cuius
 esse nō possum⁹ cognoscere. sed esse dei nō pos
 sum⁹ cognoscere. ergo zc. maior ptz. p̄o m/
 nozē. qz qd̄ est de⁹ impossibile est nos scire. fm̄
 Dam. li. i. **S**ed esse dei idē est qz qd̄ dicit̄ dei.
 ergo impossibile est nos scire esse dei. et qz ens et
 vnū cōuertit̄. ergo si nō possum⁹ p̄bare eē dei.
 nō poterim⁹ p̄bare vnitatē dei. qz zc. **C**on
 tra. illd̄ qd̄ p̄t p̄bari necia rōe p̄t dem̄rari. sed
 vnū deū esse p̄t p̄bari necia rōe. qz zc. maior
 patet p̄mo posterior. **D**is enī syllogism⁹ vel
 est demonstratiu⁹ vlt̄ dialctic⁹ vlt̄ sophisticus.
 sed demonstratiu⁹ est ex necessarijs. qz zc. mior
 patet. ij. metaph. vbi p̄bat necessarijs rōibus
 qz in omni genere cause est deuenire ad vnuz
 principiū. sed deus est causa fin al̄ omnū. vt
 p̄bat. xij. metaph. ergo est dare vnū solū deū
 sicut est dare vnū solū vltimū finē. **I**n ista
 questōe ponam q̄ttuor conclusōes negatiuas.
 ex quibus tandem inferam vnam affirmati
 uā. **P**rima est qz nō p̄nt esse plures dij so
 lo numero d̄ntes. **S**eda qz nō specie. **T**er
 tia qz nō genere. **Q**uarta qz nō analogia

Dico ergo primo

qz impossibile est esse plēs deos solo numero d̄ntes. qz illud qd̄ est purus actus nō p̄t lb̄ ead

Prima cō
clusio
p̄bat .i.

specie numero multiplicari. s; de⁹ est pur⁹ act⁹.
 maior ptz. vij. metaph. vbi dicit qz quecuqz
 sunt plura n̄ero in eadē specie. multiā habet
 materiā. **E**t si ista p̄positio fm̄ aliquos pa
 teret calūniā de materia p̄prie dicta. qz dice
 rent celos esse eiusdē speciei. in quibz negant
 materiā. etiā nō repugnat plures angelos eē
 fm̄ aliquos in eadem specie q̄ tñ carēt mate
 ria. tñ nullus dubitare p̄t quin omne qd̄ mul
 tiplicat numero in eadē specie vlt̄ simpliciter
 habeat materiā prem̄ sui. vel saltē habz suaz
 hyliachim. id ē suū materiale siue potēiale.
 i puro aut̄ actu nec est materiā nec aliqd̄ ma
 teriale siue potēiale. sed de⁹ est purus actus.
 vt patet. xij. metaph. et. vij. phisicoy. **P**.
 si essent duo dij numero d̄ntes in eadē specie
 tunc essent infiniti dij in eadē specie. p̄seq̄nt̄ ē
 falsum apud oēs. p̄to p̄seq̄ntiā. qz nulla spe
 cies plā habēs indiuidua. ex se et p̄ se est limit
 tata z determinata ad certū numerū suorū indi
 uidorū. nisi enī p̄ agens vlt̄ p̄ finem siue per
 aliquā extrinsecā causāz determinet ad hmōi
 certū numerū ex se in determinata manet. qz q̄n
 tum est de se qua rōe multiplicat p̄ duo indi
 dua. eadem rōe est possibile ipaz multiplica
 ri p̄ infinita indiuidua. sed in p̄petuis nō dif
 fert esse et posse. vt d̄. iij. phisicoy. **T**ū q̄ na
 tura diuina sit p̄petua. nec possit determinari p̄
 aliquā cām sup̄iorem. qz tūc non esset diuina.
 ergo ptz p̄seq̄ntiā. puta si essent duo dij in ea
 dem natura qz essent infiniti. **P**. illud qd̄ d̄
 se ē omnino necesse esse. h̄ ex se sine omi addi
 tamento est singulare. nec p̄ oīs plurificabi
 le. **S**ed deus ē ex se oīno necesse esse. qz si ne
 cessitas sui esse deperderet ab alio. tūc ip̄e non
 esset de⁹. sed illud a q̄ deperderet. **P**. cōfir
 mo h̄ idem sic. qz si essent plēs dij. aut differ
 rent in aliq̄ aut in nullo. **S**i in nullo. q̄ non
 plēs dij sed vn⁹ deus. **S**i in aliq̄. illud vlt̄ est
 necesse esse vlt̄ possibile esse. **N**ō p̄mū. qz neces
 se esse est de formali et intrinseca rōne ipius dei
Nec scdm̄ qz ille qui includeret h̄ possibile es
 set cōpositus ex possibili et necessario. et p̄ cō
 sequens nō posset esse de⁹. cū deus sit oīno
 simplex substantia. vt ptz. xij. metaph.

Instantia

7

3

4

Quātū ad secundū

principale dico qz nō p̄nt esse plēs dij sp̄e dif
 ferentes. quia quecuqz deueniūt genere z d̄nt
 specie sunt p̄posita ex genere et d̄ntia. s; hu
 iusmodi cōpositio repugnat deo. qz zc. maior
 patet. p̄to minorē. qz vt ptz. vij. metaph. gen⁹

Seda cō
clusio p̄ba
tur i

[Marginal notes in a smaller hand, partially illegible due to fading and angle.]

dicat qd potētiāle. dīntia sō qd actuāle. q̄ q̄c
 qd p̄ponit ex genere r dīntia p̄ponit ex actua
 li et potētiāli. qd deo repuḡr. a q̄ oīl passiua po
 tēntialitas relegat. vt p̄z. vij. metaph. ¶ **P.**
2 Si essent duo dij natural̄ distincti. aut v/
 terq̄ eēt oīpotēs. aut alter tm̄. aut neuter. Si
 tercio mō. tūc neuter ess̄ deus. Si scdo mō.
 tūc alter tm̄ esset deus. Si p̄mo mō. tūc vel
 ambo curreret ad p̄ductōez eiusdē effectus.
 r tūc alter sup̄flueret. cū vn̄ deus oīpotēs pos
 sit p̄ducere totū effectū. vl vn̄ resisteret alteri
 us p̄ductōi. et tūc vl eque potēt̄ se h̄rent. vl
 alter vinceret. Si p̄mo mō tūc effect̄ sil̄ pro
 cederet fm̄ oīpotentiā p̄ductōis. et nō prede
 ret fm̄ oīpotentiā resistētis. Si scdo mō tūc
3 victus nō esset deus. ¶ **P.** si eēt duo dij. aut
 vn̄ intelligeret aliū. aut nō intelligeret eū. sed
 vt r̄q̄z eī possibile. q̄ r̄c. maior p̄z p̄ immediatā
 siue dīctōriā diuisionē. mōtē. p̄o. ¶ **P.** nō enī
 p̄t dīci q̄ h̄ deū illū deū nō intelligat. q̄z b̄fici
 cū obiectū v̄z deū latere nō p̄t. s̄z ver̄ deū est
 b̄ficiū obiectū. Nec p̄t dīci q̄ ipm̄ intelligat
 q̄z aut cognosceret eū p̄ essentiā suā. s̄. coḡscen
 tis. aut p̄ eentiā ip̄i cogniti. Si p̄mo modo
 tūc p̄neret illū aliū eminēt̄. et p̄ s̄is ille a/
 lius nō eēt deus. Si scdo mō. tūc p̄ficeret ab
 alto. cū eentiā eēt sibi rō recipiēdi actū itel
4 ligēdi. et tūc ip̄e p̄ficēs nō ess̄ deus. ¶ **P.** for
 me specificē h̄nt sicut nūer. vt d̄z. vij. me/
 taphisice. q̄ impossibile ē esse duos deos specifi/
 ced̄ntes eā p̄fectos. p̄na p̄z. q̄z impossibile est
 dare duos nūeros ab vnitatē eā distantes.
 Ille q̄ q̄ min̄ p̄fect̄ ess̄ deus esse nō possit.

Tercia cō
clusio pro
bat

Quantū ad terciū

pricipale dico q̄ impossibile est eē p̄les deos ge
 nere dīntes. q̄z aut q̄libet illoz deozū include
 ret tm̄ p̄fectiōes sui determinati generis. aut
 vterq̄z includeret p̄fectiōes cuiuslibet generis.
 aut vn̄ includeret oīm p̄fectiōes et alter limi
 tatas r determinatas p̄fectiōes. Si p̄mo mō.
 tūc neuter erit deus. q̄z d̄z. v. metaph. Est enim
 qd̄dā ens p̄fectū vl̄ p̄fectiōe. h̄ns ī se p̄fectio
 nes oīm gener. Qd̄ qd̄dā ens p̄m̄tator ibidēz
 dic̄ esse deū. Si scdo mō tūc vterq̄z includeret
 oēs p̄fectiōes alteri deū. et p̄ s̄is naturā illi.
 r sic erūt vnus sol̄ deus. Si tercio mō. tūc ille
2 vl̄ p̄fectus tm̄mō erit deus et nō alter. ¶ **P.** q̄
 cūq̄z genere dīnt si vnū ē substantiā alterz ne
 cessario ē accidēs. s̄z deus nō p̄t eē accidēs. q̄ r̄c.
 maior p̄z. q̄z p̄dicamētū substantiē ē vnus tm̄.
 m̄io r nota. q̄ nō solū deus ē accidēs. s̄z nec ī dō

possibile ē eē accidēs. vt p̄z p̄ Boe. ī suo li. d̄tri.

Quantū ad q̄rtum

dico q̄ impossibile ē t̄les deos differre analogia.
 q̄z q̄ sic dīnt q̄ i nullo penit̄ p̄ueniūt. illa nul
 laten̄ eē p̄nt. s̄z q̄ dīnt analogia i nullo peni/
 tus p̄ueniūt. q̄ r̄c. maior p̄z. iij. de di. no. vbi
 ait dīo. q̄ oīs multitudo aliq̄lter p̄cipat a/
 liq̄ vno. Et ibidē oñdit q̄ n̄l̄a adeo sūnt dīū
 sa q̄n̄ salte p̄ueniūt analogia. Et eadē in iam
 ponit p̄clus in sua p̄ma pp̄ōe. ¶ **P.** enī etiā. iij.
 metaph. d̄z. qd̄ nō h̄z esse vnū nō h̄z esse. t̄les
 q̄ dij nullo mō esse possent. eo q̄ in nullo cō/
 ueniūt. ¶ **P.** q̄cquid est extra analogiā ens
2 real̄ qd̄ est cōmūe dec̄ p̄dicamētis. vl̄ eē totali
 ter nihil. vl̄ si est aliqd̄ est purū ens rōis. S̄z
 si duo dij differret vl̄ analogia. alter eoz esset
 extra analogiā entis realis. q̄ vl̄ eēt nihil. S̄z
 tm̄mō ens ratiōis. q̄z vtrūq̄z ē inconueniēs.
 ¶ **Forte** dicet q̄ nō dīnt analogia vl̄ s̄z ana
 logia sp̄cālī. sic analogia sanoz dīr ab analo
 gia calidoz siue coloz. ¶ **Illd̄** nō valz. q̄z q̄cū
 q̄z dīnt analogia sp̄cālī ista p̄ueniūt analo
 gia vl̄. s̄z enī lana ī sua analogiā d̄rant a cali
 dis. tm̄ vtrāq̄z p̄ueniūt ī analogiā ens. s̄z q̄cū
 q̄z p̄ueniūt ī vna analogia q̄n̄scūq̄z vl̄. vel
 vnū h̄z attributōez ad alterz. vl̄ ambo ad ter
 ciū. p̄pter qd̄ ip̄ optz d̄uenire ad vnū p̄mum.
 ¶ **Nec** instantia ē ad p̄positū. q̄z p̄cise loq̄bar d̄
 analogia vl̄. q̄z loq̄bar de analogiā q̄ p̄t eē cō
 mūis his q̄ dīnt genere. sic patuit ex reducti
 one quā feci p̄ articlos p̄cedētēs. ī q̄bo ip̄ p̄ces
 si de min̄ cōi ad max̄ cōe. ¶ **S̄z** p̄dicat est
3 opīnio manicheoz r alioz m̄ltroz hereticoz
 q̄z p̄stifera neq̄cia fetere p̄cipit q̄n̄q̄z v̄sq̄z ī p̄
 sentē diē. ¶ **Ponūt** enī dicti heretici vnū eē
 deū oīm bonozū. et aliū eē deū oīm malozū.
 ¶ **Et** ex dict̄ eoz multiplic̄ p̄t argui ¶ **P̄rio** sic.
4 Tale p̄cipitōz p̄suppōit t̄le p̄centiā. s̄z ē
 dare bonū r malū p̄cipitōz. q̄z erit dare bo
 nū r malū p̄centiā. s̄z qd̄ ē tale p̄centiā. h̄ ipi
 dicūt deū. q̄ r̄c. ¶ **P.** vbiq̄z ē dare cāz sc̄d̄az
2 ibi ē dare cāz p̄mā. q̄z sc̄d̄z n̄ d̄r nisi ī ordīe ad
 p̄mū. s̄z ē dare sc̄d̄az cāz mouētē ad malū. q̄ r̄
 p̄mā. r h̄ erit deus maloz. ¶ **P.** aliq̄ statī nara
3 h̄nt voluntā maliā. t̄liū q̄ n̄ potūt eē bōa cā
 nec p̄ n̄l̄ bon̄ deus. ¶ **P.** si vnū d̄noz ē ī nata
4 r reliquū. ut d̄z. ī celi r m̄di. s̄z sūmū bonū r sū
 mū malū sūt d̄na. cū q̄ sūmū bonū sit pura bo
 ni rē bonitas. ergo et sūmū malū est. ¶ **P.**
 vbiq̄z est dare magis et minus. ibi ē dare
 simplicit̄. vt d̄z. iij. metaph. s̄z ē dare magis

Quarta
cōclusio
pbat

Instantia
Solutio

Opinio
manicheo
rū p̄ di/
ctā.

f 4

Quantū ad secundū
 p̄ncipale dico q̄ impossibile est p̄les dij sp̄cōs
 herentes. quia p̄ncipal̄ generē r dīnt
 specie sūnt p̄ncipal̄ generē r dīntia. s̄z h̄z
 talmodi cōpōitō repugnat. q̄ r̄c. ī m̄n
 p̄ncipal̄ p̄ncipal̄ p̄ncipal̄ p̄ncipal̄ p̄ncipal̄

silentiū ⁊ videt tenebra. Videre autē tenebrā
 nō est aliqd videre. sed a vidēdo deficere. ⁊ au
 dire silentiū nō ē aliqd audire. s; mag; ab au
 diēdo deficere. Sic malū ⁊ inordinatio nō est
 aliqd facere. sed ab ordine deficere. et rectū or
 dinē a deo siue a natura institutū nō seruare.
 Jo Aug' dixit eodē ca. q' h' est incipere h're ma
 lam volūtate ab eo deficere qd sumē. ¶ Dif
 pmissis imediate patet solutioes sophismatū
 pdictōrū. ¶ Ad p'mū q' dicendū q' maior est
 vera s; h' sensu q' omne esse p' p'cipatōnez p'
 supponit esse simplz. v' respectu cui' p'ficiat.
 v' a quo deficiat. Ad minorē dico q' malū p'
 supponit summū bonū a cui' legibus deficit.
 Ad. 2. ¶ Ad scdm eodē mō. qz nō optet q' detur ali
 quod p'mū qd malū scdm p'cipet positue. s; z
 sufficit esse summū bonū a quo deficiat p'uari
 ue. ¶ Ad terciū dicendū q' nō est dare purū
 malū. qz si purū malū daret seipm destruerz
 vt ptz. iij. ethico. ⁊ idō nullū malū est qd ita
 habeat cōnataz maliciā. qn necessario fundet
 in aliq' bono posituo. ¶ Verbi grā. in fornicā
 tōne possum' duo p'siderare. quoz vnū ē po
 sitiuū ⁊ habz cām efficiētē. puta actio real' ipi
 us agētis. aliud p'uariū. ⁊ hz cām deficiētē.
 puta inordinatio q' est a volūtate derelinq'
 te legē rei sui. ¶ Tal' ergo malicia nō hēbit deū
 p' causā efficiētē. sed inordinatā volūtatez a
 deo deficiētē. ¶ Ad q'rtū dicendū q' bonū ⁊ ma
 lū nō opponit' p'riez p'uarie. p'uarie at' oppo
 sita apta nata sunt fieri circa idē s'biectū vicis
 sim et s'bz p'ria. et idō nō opponit' deo aliqd p'
 uatine nec cōtrarie. cū nō sit aptus nat' esse i
 aliquo s'biecto. ¶ Ad q'rtū dicendū q' nō da
 tur mai' et minus malū respectu sumi mali.
 qz h' esse nō p't. sed tam bonū qz malū dan' re
 spectu sumi boni. primū vt accedēs. scdm vt
 recedēs. primū vt ad ipm p'ficiēs. scdm vt ab
 ipō deficiēs. Sicut ait Aug' q' faustū. q' r' spe
 ctu eiusdē signi dicamur sagittare bñ ⁊ male.
 ita q' nō ponunt' duo signa quoz respectu v'
 nius dicamur sagittare bñ. et respectu alteri'
 male. Sed ad idē signū magis ⁊ mag' atti
 gētes dicimur meli' ⁊ meli' sagittare. et ab eo
 dē magis et magis deuiātes dicimur pei' et
 peius sagittare. sic rē. Cū enī ipm malū a nul
 lo agente sit p' se intentū. qz nullū agēs resp'
 ciens ad malū agit qd agit. vt dicitur in de di. no.
 non optet sibi assignare cām efficiētē. vt isti
 imaginant'. ¶ Sed ad h' forte diceret mani
 cheus q' id qd est p' accidēs intentū p'git ut
 in pauciorib; et raro. sed malū in h' mūdo cō
 tingit vt in plurib;. ergo videt esse p' se inten

Solutio ad ratōnes manicheoz

Ad. 1.

Ad. 2.

Ad. 3.

Ad. 4.

Ad. 5.

Instantia

tum. ¶ R. q' in stantia assumit duplex falluz
 quia licet id qd est a casu cōtingat vt in pauci
 orib; et raro. vt ptz. ij. phisicorū. nō optet tñ
 q' dē p' accidēs intentū eueniat vt raro. naz nullū
 generās p' se incidit corrupōez. et tñ tot eue
 niūt corrupōez quot generatōel. qz us gene
 ratōes sunt p' se intēte. als nōn possēt stare di
 ctū aristotel. ij. ⁊ generatōne. q' aut. generatio
 vni' est corruptio alteri'. Assumit etiā scdo
 falluz cū dicit q' plura eueniūt mala qz bōa
 quia nullū potest malū euenire qn sil' eueni
 at aliqd bonū in quo fundet illd malū. ¶ Ad
 si eueniat aliqd malū moral'. necessario op
 tet euenire aliqd bonū. v' moraliter v' natu
 raliter. ¶ Etiā ex ipis malis elicūt aliqd bonuz.
 iuxta illud augul. Omnipotēs de' nō pmit
 teret fieri aliq' mala nisi adeo essz omnipotens
 q' ex malis eliceret bona. ¶ Ad motiua etiā
 reducta p' errore arrij isen' cū illa materia spe
 cialiter tractabit' respōsio lucidior apparebit
 id ad p'sens breui' trāseo rēdendo. ¶ Ad p'
 mū ergo dicendū q' maior nō est s'a nisi quan
 do fundamētū est finitū. Ad minorē dicendū
 q' diuina cētria cū sit infinita sil' p' fundare e p'
 positas relatōes. Alias inuenit' sic. Ad p'mū
 dicendū q' maior nō est s'a maxime qn sūda
 mentū est infinitū. sic est in diuino. Etiā illa
 maior patit' instantiā in creaturis. ¶ Nā quat
 do intellect' intelligit se tūc simul fundat re
 latiōes oppositas. s. intelligētis ⁊ intellecti.
 ¶ Ad secundū dicendū q' vna absoluta es
 sentia infinita pōt sibi idēficare plura real'
 distincta re relata. et p' cōsequēs de ipis p' p'di
 care manens totaliter diuina. ¶ Ad terciū
 nego minorē. Ad p'batōem dico q' aug' non
 loquit' ibi de esse absoluto qd est cōmune tri
 bus. sed loquit' de esse relato. quod magis de
 bet dici quoddā adesse qz esse. Ip'm enī ad
 esse plurificat' fm q' plurificat' p'sone. Et idō
 noranter dicit Augustin'. Diuersum est esse
 patrē. et diuersum est esse filiū. et nō dicit ab
 solute. diuersum est esse dñm. vt hoc dictū nō
 intelligeret de esse essentie diuine. sed magis
 de adesse p'sone. ¶ Ad quartū dicendū q' p'
 dicatōe formali nullū generās vt generās ē
 essentia. quia generās vt generans est suppo
 situm. cui p' se cōpetit agere. actōnes enī sunt
 singularium. vt patz p'mo metaphisice. Pre
 dicta ergo p'positio est s'a quei argumēto di
 cebat' esse falsa. et p' cōsequēs sua cōuersa e
 rit s'a. et p'dictoria p' h'c erit fallā que dicebat'
 esse vera. sed p'dicatōe idētica tūc cōcessit oī
 bus p'missis adhuc conclusio erit negāda. qz nō

Solutio

Solutio argumēto rri arrij

Ad. 1.

Ad. 2.

Ad. 3.

Ad. 4.

sequit. h est idem qd generas. g generat. Na illud solu generat qd est formalz generas. et no ome illud qd est idēptice idē qd generas. r illud magis determinabit infra. distictōe. v.

Ad. 5. **Q**uāntū posset negari maior. qz materia r forma faciūt aliqd vnu esse qdditatuū. r tñ fm aliquos multe sunt forme sbstātales eiusdem materie. ipa materia non multiplicata. **N**ō curo tñ de hac solutōe. qz illud in q fūda tur nō reputo esse verū. et ideo dico q maior est ya si sic habet idem esse q habet etiā eundem modū essendi. **T**ūc ad minozē dico q qz uis relatio habeat idē esse cū essentia diuina in qzrum relatio ppara ad essentia trāsit i essenti am. tñ relatio vt relatio nō habz eundē modum essendi cū essentia. qz modus relatiōis vt relatio est ad aliū esse. sed mod⁹ essentie ē ad se esse. rōe quoqz differētiū modozū potest multiplicari relatio nō multiplicata essentia.

Ad. 6. **A**d sextū dicendū q hīlan⁹ nō accipit hic substantiā p essentia sed p hypostasi.

Ad. 7. **S**eptimū dicendū q loqndo de relatiuis tūc maior nō est vera. qz dato q relatio realitate suā capiat a fundamēto. tñ rōem suā qdditatuā r p nōs distinctiuā sortit in ordine ad oppo sitū. **A**d p̄mū phice introductū. concessa maiori dico ad minozē q etiā diuina lux pdu cit lucē spūalem a se naturaliter differentē pu ta angelicā naturā. **A**d scdm dicendū q maior illa intelligēda est nō de natura: sed de supposito. quō aut supposito filij sit pfectuz. cū tñ nō possit aliū filū generare inferi⁹ pare bit cū de oipotētia filij tractabo. **A**d terciū dicendū q maior ē intelligēda de agente na turali. deus autē agit ad extra p intellectū et voluntatē. **E**t qz potētie rōnales sunt ad op posita. ergo diuersitas pducorū non arguit diuersitatē deozū. licz posset dici q arguat di uersitatē rōnū pducendi. puta diūsas ideas in mēte diuina. iuxta illud **A**ugust. lxxxiij. q. **A**lia rōne cōditus est hō. et alia equus. et sic de alijs. **A**d qrtū dicendū q plus modo platonis ponit ordinē deozū siue ideaz sepa tarū iuxta ordinē entū. hoc aut nos negam⁹. dato tñ q ita esset. adhuc tñ omnes illi diij p ticiparēt vno sūmo deo q erat de⁹ bonitatis et vnitatis. sicut idē plus ponit. r nos appella remus illū vez deū. **A**d argumētū pncipa le dicendū q scire deū esse nō est scire esse deī. h terminis p̄suppositis ē scire hāc ppositiōnem esse verā. deus ē. qz scito qd imponat p termi nos imēdiate dinoscit q hoc pdicātū ē de eēt ia illius subiecti.

Ad phica argumēta
Ad. 1.
Ad. 2.
Ad. 3.
Ad. 4.
Ad argu mentū pncipale

Personarū quo

qz plūritatē rē Postqz mgr dclara uit diuie eētne vnitatē. h nūc pba re p̄sonarū plūritatē seu trinitatē. **E**t diuidit i du as pres. **Q**uia p̄mo h facit autoritatibz vete ris testamēti. scdo autoritatibz noui testamē ti. ibi. **N**ūc p̄o p̄ rēstionia. **P**rima i dual. qz p̄mo ondit p̄sonaz diuinaz plūritatē nō expri mēdo nomia p̄sonaz. **S**ecdo expmēdo aliqū ter noia carū. ibi. **N**ūc g ad ppositū **E**t hec i duas. qz p̄mo adducit autoritates sonātes diuie essentie vnitatē et p̄sonaz realē et voca lē distictōes. **S**ecdo manifestat h̄mōi disti ctōem tāgēdo p̄sonaz diuinaz p̄cessionē. **S**e cūda ps incipit ibi. **D**avid qz. **E**t hec i duas qz p̄mo manifestat ppositū p filij generatō nē. scdo p spūscitū p̄cessionē. ibi. **D**e spūscitō etiam exp̄ssa. **N**icquero

Tz trinitas p̄sonaz r diuine essen tne sūma vnitatis r qbus mgr tractat in ista distictōe scda sint p̄possibilia **E**t videt q nō. qz sicut se habz pur⁹ actus ad passiūā potērialitatē. sic se hz sūma vnitatis ad plūritatē. sed pur⁹ act⁹ nō p̄patit aliqūm potērialitatē passiūā. g cū diuina eētne sit sūme vna. nō cōpatiet secū aliqūā plūritatē. **N**ō r̄ nū est fides sc̄ta. q̄ ch̄ristianis ē firmissimum argumētū r q̄si in fallibilē remōstratio. **I**n ista q̄stioe sunt quatuor vidēda. **P**̄mo vtrū sint tres p̄sonae diuine realz differētē. **S**e cūdo an h̄ possum⁹ pbare euidētē r sc̄ctis/ ce. **T**ercio an vnitatis i diuinis cū reali trini tate eētne dicat positine vlt̄ immodo p̄uatiue **E**t quarto de q̄sito principali.

Quātuz ad primū

pncipale dico cū immaculata fide catholica. cui fallū sbesse nō p̄t. qz i diuinis sūt tres p̄sonae realz a se iuicē d̄ntes. s. p̄r r filij et spūscitūs. **E**t h̄ p̄t sic psuaderi. **D**e qd dicē p̄fectōes sim pliciter ē mō excellētissimo ponēdū i diuinis. s. caritas dicit p̄fectōes simplz. g mō excellētissimo ē ponēda i diuinis. **T**al aut p̄fecta cari tas et excellētissima duo req̄rit i ipo diligēte. **P**̄mo qz dilectōe tēdar i alterz. qz amor p̄uat⁹ q̄ tñ ē ad seipm. fm gre. n̄ p̄t ēē caritas p̄fecta **S**ecdo qz illd in qd pncipali tēdit sit diligibi le i finitū. als ei caritas n̄ ēē excellētissima. qz oī caritate q̄ ē circa diligibile finitū p̄t ēē alia caritas maior. et p̄ nōs excellētior. **R**ōe p̄mi pater dilectōe tendit in alterū a se realiter di/ stictū. rōe secūdi tendere non p̄t in aliquod

P̄imum pncipale

[Marginal notes on the right side of the page, partially obscured and difficult to read.]

15 naturā diuinā. **P** actus actualissimor pur
 rissimo repugnat ois additio. qz oē recipiens
 additōem aliq mō est in potētia. sed de act^o
 actualissim^o et purissim^o. vt pz. xij. metaph. g
 repugnat sibi additio relationū. sine qbz pfo
 ne multiplicari nō pnt. qz eētia cōtinz vni
 tatem. relatio multiplicat trinitatē. ut ait boe.
 in li. de tri. Et istā forte rōem intēdebat omē
 rator. xij. metaph. cū ait. Antiq̄ putauerūt tri
 nitatē esse in deo. et voluerūt euadere dicētes
 qz sunt tres et vn^o deus. et nesciunt euadere.
 qz cū sbsstātia fuerit numerata cōgregatū erit
 ens vnū p intentōnez vnā additā cōgregatō.
 16 **P**. Dion. de di. no. c. i. ait. qz nō est audien
 dum aliqd dicere nec etiā cogitare de supsub
 stāiali: et occulta deitate pter ea q̄ diuinitus ex
 sanctis eloquijs nob sunt expsa. S; i toto
 sacro canōe nec in aliq sui pre inuenit expsuz
 qz in diuis sint tres psonē. licz eni inueniatur
 qz sint tres. tñ fallacia pntis videtur esse. sunt
 tres. g sunt tres psonē. **P**. si sunt tres pso
 ne in diuis. aut dnt ab eētia. aut genit^o sūt
 idem. Si pmo mō tūc erit q̄ternitas i diuis
 Si scdo mō tūc cōngūt multe ddictōes ma
 nifeste. Erit eni idē multiplicatū et nō multi
 plicatū. ad se et nō ad se. ad aliū et nō ad aliū.
 cōmūcabile et nō cōmūcabile. generās et nō
 generās. genitū et nō genitū. spirās et nō spi
 rans. spiratū et nō spiratū. differēs et nō dīns
 Eētia eni nō differt a filio. et p̄ q̄ ē essentia
 differt a filio. Infringet etiā forma syllogis
 mi expositoꝝ. que phus. i. poꝝ dicit h̄c cui
 dentia ex se. Dicit eni sic. Hec eētia est hec
 p̄nitas. hec eētia est hec filiatio. g hec filia
 tio est hec p̄nitas. cōlo falsa. g aliq̄ pmissaz.
 et q̄ rōe vna eadē rōe et altera. Istis g et for
 te q̄ plibz alijs sophisimatibz heretica poterāt
 moueri supradicti ad negādū scām trinita
 tē. **S**ed ista nō cōcludūt. qz fm aug. rōem
 q̄ntūlibet acutā sacre sc̄pture dīnā. nō dubita
 mus eē falsissimā. **P**. si in diuinis nō esset
 plitas psonarū. ibi nō eēt felicitas. cōns ē fal
 sum. ergo et aīns. falsitas p̄ntis nota ē. r. eth.
 z. xij. metaph. pbat cōnā p. Richar. iij. de tri.
 sic. qz pfecta iocūditas eē nō p̄t vbi defic mu
 tuus amor et solū ponit amor p̄natus et soli
 tari^o. Unde et boe. in de tri. ait. Null^o sine
 socio est iocūda possessio. Sed dei felicitas ē
 sūma iocūditas. g zc. **I**te cū heretici nō ne
 gant sacra scripturā. g cōs pnt adduci oēs
 autoritates sacri canōis adducte p m̄ḡm in
 ista diffictōe. **A**d p̄mū g dīcedū qz mīoz
 est falsa. qz cū psona diuina sit relata et inclu

dat relatio em fm suā ppam rōem. g nō est pe
 nitus eiusdē rōis cū eētia. **A**d pbatōnez di
 co qz licz sit idē esse essentie diuine et psonē. tñ
 psonē cōuenit aliqd adesse qd nō cōuenit es
 sentie vt eētia est. Et cū dicit. diffinitio ē ser
 mo qd est esse rei de mō strās. dico qz verū est
 diffinitio absoluti. S; diffinitio relatiu nō ex
 p̄mit esse pprie loq̄ndo sed adesse. **A**d scū
 dū nego maiorē. qz q̄uis nō sit pl^o de bonita / **Ad. 2.**
 te in tribz psonis g in vna. est tñ eadē boni
 tas pluribz modis. **A**d terciū dīcedū qz ma
 ior est ha fm istū sensum. puta qz fm istā con
 ueniētā absolute entitat. qua cōueniūt i ter
 cio. fm illā eandē cōueniētā cōueniūt iter se.
 g nō pl^o cōcludit nisi qz p̄nitas et filiatio si
 ue p̄t et fili^o entitate absoluta q̄ cōueniūt i di
 uina eētia sint idē siue cōueniāt iter se. **E**t h̄
 tñ nō seq̄tur qz sint idē inter se quo ad forma
 les suas rōnes siue q̄ ad suū adesse genes qd
 habēt reale oppositōnez. **S**cōm eni suū mo
 dū adessendi nō sunt idē terciū. cū illd terciū
 nō habeat modū adessendi. sed ad se essendi.
Istō tñ dīno cōcedente euident^o declarabo cū
 venero ad dist. xxxij. qz ibi p̄pe hēbit locuz.
Ad q̄rtū dīcedū qz diuine eētie sp̄gnat **Ad. 4.**
 ois pluralitas natural siue essential et abso
 luta. nō aut psonalis et relatiua. **A**d q̄ntū **Ad. 5.**
 dīcedū qz bonitas et malicia sunt opposita vt
 contraria vt saltē p̄nitate. et iō in eodē sil esse
 nō possunt. **S**ic etiā vnitās eētie et plitas
 eētie cū sint opposita simul eidē inesse nō pos
 sunt. **S**ed vnitās eētie et plitas psonē non
 opponunt fm aliqd genus oppositōnū. g nō
 repugnat qn sil eē possint in diuinis. **A**d **Ad. 6.**
 sextū nego aīns. qz pductōes diuine dnt rela
 tiue. ad pbatōem nego cōnā. qz nō oprz tā
 tam dare dīnā in p̄ncipijs sicut in p̄ncipia
 tis. ergo q̄uis nō differāt volūtas et intel
 ctus. pductōes tñ pnt differre. **A**d septi
 mū dīcedū. qz due sunt oppositōes. relatiue.
 quaz ex p̄ma habem^o p̄rem et filiū. et scda so
 lum sp̄m sc̄m. qz alteꝝ oppositōꝝ scde opposi
 tōis nō cōstituit psonā. puta spiratio actiua.
 que p̄supponēs supposita p̄ris et filij cōstituta
 fundat in eis. put sunt vnū p̄ncipiū sp̄m sc̄m
 h̄ntes in se vna cōez potētiā spiratiuā. et ideo
 sola spiratio passiuā cōstituit sp̄m sanctum. **Ad. 8.**
Ad octauū dīcedū qz verbū aug. sic est ex
 ponendū. nō eni nō potuit. i. nō ex h̄ ipotē
 tiā habuit. et ex hac duplici negatōe p̄e p̄t
 inferri qz fili^o habz in se potētiā generatiuā.
 que nō est aliqd qd diuina eētia. vt patebit in
 dist. vij. nō tñ p̄t p̄gredi in actū generatōis.

Cōtra he
 reticos
 1
 2
 3
Solutio
 Ad. 1.

Ad. 2.
Ad. 3.
Ad. 4.
Ad. 5.
Ad. 6.
Ad. 7.
Ad. 8.

Ad. 17.

Ex vtero an lucifer genui te. Illud aut spūs q a patre pcedit intelligit de spūscō. **¶** Ad xvij. dicēdū q tres psonē cū diuīa cēntia sūt pēnē idē loqndo de idēitate reali. nec tñ ex h aliq sequit p dicitio. qz opposita p dicitata pos sūt ppetere eidē rei nō eodē mō sumpra. Pri mus enī motus r tps sūt idē realē. et tñ vt ē motus nō mēsurat. r ut ē tpus mēsurat tpa lia. r de motu et actōe et passiōe q sūt eadem res qm̄s alio mō sumpra. vt pz. iij. phicoz pificanc mltra p dicitata oppositū sonāna put aliter r aliter sumunt. Sic in diuīs eadē res purissima et simplicissima puta p nitas vel pater vt trāsīt in entitatē absolutā diuīe essent iē (a q non pē differre cū nullā habeat oppo sitōem ad ipam. nec differre possit fm̄ Boe. i libro de tri. nisi ab opposito) nō ē multiplica ta. est ad se. est cōmūcabil. et nō d rns. nec ge nerās. nec genita. nec spirās. nec spirata. r ea dem res ppara ad suū oppositū respectu cui⁹ sortit suā formale rōem q d dicitatiuā. vt enī re latiuū est poterūt sibi puenire opposita p d i c a t a iā dicitis p dicitat. **¶** Et qd miz si hoc sit in diuinis. cū videam⁹ exp̄sse q idē mot⁹ fm̄ to tā suā entitatē pparat ad agēs ē actio. pparat ad patiēs ē passio. vt enī ē ab agēte sic ē actio. sed vt ipō afficit ipm̄ patiēs sic ē passio. vt pz iij. phicoz **¶** Ad illd aut qd addit de syllogis mō expositio dicēdū q forma illi⁹ syllogis mi non hz debita materiā. nisi terminū sic iur mant q mediū neutz excedat extremoz **¶** Pro pter qd dixit Ansto. i. p rior. tractās de syllo gismo expositio q mediū exīte h aliqd et singulari signato. necesse ē extrema coniungi **¶** Nō diuīa essentia ad quālibz psonā seozliū ppara qm̄s sit idem realē cū psona. et psona qm̄s ad suā totā entitatē idēz sit qd cēntia. cū essentia in tali pparōe nō intelligit p moduz illi⁹ qd est h aliqd. sed qm̄ p modū illi⁹ qd est quale qd siue cōmūe. Cū ipa eadē cēntia ppa ta ad aliā psonā sit idē realē cū ea. Et in h ex cedere videt quālibz psonā fm̄ se sumpra q ipa est idē alteri psonē. a q tñ hec psona d r t. **¶** Et nā diuīna essentia nō vidē esse h singulare signatū. quia tūc fm̄ se esset supposituz. et sic haberem⁹ suppositū in diuīs absolutū. **¶** Itē si diuīa cēntia de se et p se esset singularis tūc nō esset cōicabil. qz nullū singulare vt singulare est cōicabile. **¶** Patz q syllogismo exposito rio nihil pcludit in terminis supradictis

Secūduz pncipale

Quātū ad secundū

pncipale dico q nō possum⁹ pbare necessaria rōe distinctōem realē diuīaz psonaz. qz illd qd est articul⁹ fidei supm⁹ et excellētissimus nō pē temō strari. misterīū scē trinitatē ē h mōi q rē. maior est nota. qz dicit apl⁹ ad hebreos xi. Fides ē sba rez sperādarū argumētū nō ap parētū. **¶** Itē ait Aug⁹. Fides est credere qd nō vides. **¶** Itē Bre. Fides nō habz meritum cui hūana rō pbz expmētū. **¶** Minor aut ptz in simbolo athanasij **¶** Sed ē qdam doctor q tres rōes adducit. qz reputat necessario cō cludere r pbare realē et verā pductōez ad in tra in diuinis. et p pns verā et realē distinctōz **¶** Un primo arguit sic. **¶** Id qd d sua rōe forma li ē pncipiū pductiuū alicui⁹ in quocūqz po nit absqz omni impfectōe sp erit pncipiū p ducēdū ipm̄. sed intellectus habēs obiectū in telligibile sibi p sēns ex sua rōe formali ē pnci piū pductiuū noticie gentē q ē p bū. **¶** Cū ergo intellectui diuīo sit sp̄ p sēns obiectū sūme itelligibile r absqz oī impfectōe. qz necessario erit in diuīs pductio p bī pfecta. **¶** Perfectum aut nō esset p bū. nisi eēt genitū de tota scia p ducētis. cū q talis scia sit in diuīs infinita. p bū pductū cū sibi debeat eē adēq̄tū erit infini tū. nō pē autē eē infinitū nisi hēat naturā di uīnā. cū oīs alia natura sit finita. ergo i diuīs erit distinctio psonaz rōe pductōis. r vnitas eēntie rōe adēq̄atōis. **¶** P. oīs pfectio sim pliciter est in deo ponēda. vt ait anst. p sologi on. ij. c. h pductio ad intra dicit pfectōez sim pliciter. eo q sit necessaria pductio. nā necessi tas dicit pfectōez simplz. cū p eā rēscēdat ens in entia pfecta qn̄ diuidit p r tīgēs r necessa riū. **¶** Sed illud qd dicit pfectōz simplz qn̄ ad iungit alicui qd de se nō dicit impfectōez. ad huc illud dicit pfectōez simplz. cū ergo pro ductio de se nō dicat impfectōez. qz necessi tas cū pductōe pura necessaria pductio dicit pfectōez simplz. **¶** P. pma pductio d r ppete re pmo pducti. puta deo. s r pma pductio est necessaria. tal aut nō pē esse ad extra. qz deus ad extra agit libere. et p pns h mōi pductio ē p r i n g e n s. qz pmo pura deo ppetet natural p ductio ad itra. **¶** S r vt mihi videt iste ref rōes magi vident esse sophistice qz necessarie. qz oīs peccāt aut in materia aut i forma. vt patebit. **¶** Cū enī rō necessario pcludēs p uicat intellectū vt assentiat p itati p cluse. vt z. i. po ste. cur isti suis rōibz qz dicit simplz necessa rias nō p uicāt infideles ad assentēdū miste rio deifice trinitatis. qd cū mīme pnt liq do pz eozū rōes nō cōcludere necessario. **¶** P. nō

Scot⁹ 3

2

3

Contra sco tum

1

2

minus est supnatural' fides: de seta trinitate: qz de verbo dei incarnato. sed fide in carnato il sibi dei no possum? cludere necessariq rone. g nec trinitatis. maior prz. pto minorz p au gustinu q. iij. epla ad volusianu loqns de in carnatois misterio ait. Nisi ro qut non erit admirabile. si ex plū poscat no erit singulare. dem? g deū aliquid posse qd nos fateamur i nestigare no posse. in rebz nāqz mirabilibus tota rō facti est potētia faciētis. Un et alan? ait. Nīc natura siler. logice vis exulat. ois re/ thoyce perit arbitriū. rōqz vacillat. Et amb. i suo libro de tri. c. vi. Uoz siler. mens refic rē.

Solutio ad rōnes scori

Ad. 1.

Instantia

Solutio

Ad. 2.

Ad pma g rōnem dicendū q si cluderet necessario tūc tota fides de seta trinitate prz. quia nō solū q trinitatē realiter distinctoz in diuinis cluderet. verū etiā milleitatē vl potius infinitatē realiter distinctoz in diuis ne cessario poneret. qz si ex pfecto intelligere s/ bū in diuis pducere distinctū a pducēte. cū pductū sibi sūm se sit infinitū et pducēti ade qtum. eque pfecte intelliget sicut pducēs pri mū. ergo si cogit rō tua in aliquo. tūc illd ver bum pducet aliū verbū. et sic verbi erit sibi vsqz in infinitū. Forte dicit aliqz sic ego dixi supius q intelligere verbi nō est pducti uū qz us sit pfectū. qz nō pccurrit in supposito sibi respectū pmitatis qui necessario notat in pducēdo verbū. Rūdeo. q tūc habeo pro positū. qz talē respectū esse in diuis nlla necel laria rōe pbare possumus. qz ptem vl pmita tem esse i diuinis sola fide et sacre scēpture au ctoritāte tenem. g si rō tua pcedit de intelli gere cū tali respectu. tūc rō nō est euīdēs. qz nō assumit ppositōem naturaliter notā. sed sola fide creditū. Ad formā g rōis dicendū. q maior non est sū. nisi loqndo de reali pncipio quod est pncipiū totale nihil aliud reqrens ad pducendū. Ad minorē dico q qntū nob in notescere p naturalē. ipm pfectū intellige re nō est p se sufficēs pncipiū pductiuū sibi nisi accidentaliter inherētis. qle in diuis esse nō potest. sed solū in creatur. Un si ipō intelli gere pstituit sibi psonalē subsistens optz q aliquid pter ipm intelligere in ipō pducēte cō cernat vt supius patuit. qd tū euīdētī rōe cō phēdere nō possumus. als si nihil aliud notatē. tūc filius et spūs scūs pducerēt verbuz psonaliter subsistēs i diuis eque bū sicut pr. ergo rē. Ad scdm dicēdū. q minor nō solū est fallā. sed etiā piculosa. quia si pductio ne cessaria dicit pfectōem simplr. tunc sequitur spm sanctū esse impfectū. qz nihil pducit ad

intra. nec p psequens necessario. Forte dices q si nō habet talē pfectōez actiue. tū hz passi ue. Rūdeo q illud auget difficultatē. qz si p ductio necessaria tā actiue sumpra qz passiue dicit pfectōem simplr. tūc nulla diuina pso na esset perfecta. qz pductio actiua et passiua etiā i diuis dnt realē sūm dntiā realē ipsoz suppositoū pductiū z pductorū. g cuiqz psone ppetit pductio actiua. eidē nō pōt ppe tere pductio passiua illi actiue opposita. z cō uersa. et p qns cui libet psone pducēti defi ceret quedā pfectio simpliciter. q realiter ta men haberet a psona pducta. et cōuerso cui libet psone pducte deficeret pfectio simplici ter. que tū in esset pducēti. quod esset simplr i possibile. quia cū q libet psona sit verus deus cui nulla pfectio deesse pōt. ut prz. v. metaphi sice. c. de pfecto. nullaten? poterit aliq pfectō simpliciter inesse vni psone. qn eadē pfectio in sit omnibz tribz psonis diuinis. Ad pba tōem cū dicit q necessitas dicit pfectōez sim pliciter. ista nō est sū. quia de ratōe pfectōis simpliciter est nō solū q dicit pfectōem cum adiungitur tali qd nō dicit impfectōnem. sed de rōe sui est q cuiqz cōiungit dicit pfectio nem. et melius sit ipm esse qz nō esse. Un qz bonitas et sapiētia dicūt pfectōez simpliciter quālibet adiungat his que impfectōnem de se dicit tū adhuc dicit pfectōem. Meli? ē est mori bū et sapiēter qz sine sapia et bonita te. et infirmari z tristari et qz qz alia qz silcū qz naturalē dicāt. ipfectōz meliora sunt seip sū cū aliq pfectōe sumant que sit pfectio sim pliciter. Sed mori necessario siue de necessi tate. siue infirmari. siue tristari vtiqz nō ē meli us seipo sine necessitate sumpto. necessitas ei in talibz non addit aliquā bonitatē s; magis auget maliciā. ergo necessitas nō ē pfectō sim pliciter. Ad tertū dicendū q licz illa ratō minus peccet inter ceteras. tū nō concludit euīdēt. qz quilibz phoz rōderz sūm suā opi nionem. Illi eni q ponūt deū esse cām efficien tem ad extra dicerēt q nō cōtingēt s; natu raliter res pduceret z necessario. lz nō coacte. quia in deū nō cadit coactio. necessitate tū i mutabilitatis pduceret ita q nō possz nō p ducere. Alij autē phoz qui negāt deū eē cau sam efficientē dicerēt q nec ad itra nec ad ex tra deus pducit aliqd quod realiter dicit a p ducēte. Ergo sūm eos qui ex fide tue cōclusi oni nō p sentunt. nihil cōcludit virtutē tue rōis. quia illi pmi dicerēt q opatio dei ad ex tra est naturalis et puma. Alij dicerēt q nlla

Instantia Solutio

Ad. 3.

rei opatio est alicuius dntis a se cōstitutina sed ipe in seipo fm eos gaudet et beatificat p/ pua bonitate.

Tercium pncipale

Quantū ad terciuz

principale dicendū q vnitas in diuinis pot dupliciter cōsiderari. Uno mō q̄stum ad id quod connotat r de quo p̄dicat. et sic dicit ens maxime positiuū. qz dicit ipam diuinā essen/ tiam vl diuinā psonā vl aliqd aliud in diui nis de q̄ p̄dicat. Alio mō quantū ad suū for/ male qd̄ addit tali p̄notato de quo p̄dicat. et sic dicit quid priuatiuū siue remotiuū. qz vt sic nihil dicit nisi negatiōem diuisionis. qz v/ num nihil aliud est q̄ ens in diuisum. et vnitas in diuisa entitas. Rōe q̄ s̄strati dicit qd̄ po/ sitiuū pura ens vl entitatē. sed rōe sui forma lis significati dicit simpliciter p̄uatōem. Ine gatiōem diuisionis. et p̄sequens dicit p̄uatōem p̄uatōis. cū diuisio dicit p̄uatōem. q̄ dicit p̄uatōem fm rōem. Dec tamē ex q̄sito nō tractabo vsqz dum veniā ad. xxiij. distinctō nem. quia ibi sp̄cāliter inquirat mgr quō ter/ mini numerales se habeāt in diuis. Ad p̄/ sens aut adducā tm̄modo rōes duaz opini/ onū. Quaz prima dicit sine distin cōe q vnitas in diuinis dicit simplr qd̄ positiuuz. Alia aut ecōtra nō distinguēs ait q̄ simplici ter dicit p̄uatōem siue remotōem. Nura p̄ mā opinionē arguit sic. Nō minus dicit po/ sitiuū vnū trāscendentū qz alterū. sed cū q̄ttu or sint trāscendentia. s. ens verū bonū r vnū. r tria prima dicuntur in diuis positiuue. ergo r quartū dicit positiuue. ¶ si vnū siue vni/ tas aliqd̄ p̄uaret. h̄ maxime videret esse mul titudo. cū multitudo opponit vnitati. vt p̄t. x. metaph. sed multitudinē nō p̄uat. ergo ni hil aliud poterit p̄uare. p̄bat minor. qz nihil p̄uat illo quo in esse cōstituit. sed multitu/ do cōstituit in esse vnitate. ergo rē. ¶ si/ p̄cāta nō obstāte q̄ sit sp̄s q̄litate p̄dicatur de deo positiuue. ergo r vnū siue vnitas nō obi stāte q̄ sit p̄ reductionē in genere q̄ntitatis de deo dicit positiuue. n̄a patz. qz cū nullū accidēs possit esse in deo. et maḡ accidētis naturā fa/ piat illud qd̄ est directe in genere accidentis q̄ qd̄ p̄ reductōem. q̄ nō debz magis vnitas remotiuue p̄dicari de diuinis q̄ sapiētia vl q̄ cum qz alia species q̄litate. ¶ si vnū dice/ ret solū priuatiue de deo. q̄ sine piculo possz ne gari de deo. n̄s est falsum. imo hereticū ē di cere deū non esse vnū. ¶ si. omnis p̄dicatio

Opinio q vnū dicitur positiuue in diuinis

1 2 3 4 5

p̄uatiua sonat in aliquem defectum. sed ni/ hil defectuosum de deo p̄ p̄dicari. q̄ si vnū so luz diceret p̄uatiue nō posset p̄dicari de deo. ¶ si. fm Aug. in de tri. Quicqd̄ de deo p̄di/ cat aut p̄dicat fm substantiā aut fm relatōz. Et silr Boe. in suo li. de tri. ait. q̄ oia que ve/ niunt in diuinā p̄dicatōez mutant in diuinā substantiā p̄ter adaliqd̄. cū ergo vnū p̄dicet de deo. vl dicit fm substantiā vl fm relatōnem. quocūqz dato sp̄ dicit positiuue. cū tā substan tia q̄s relatio sint entia positiuua. ¶ si vnūz diceret p̄uatiue. opteret q̄ habitus sibi oppo situs esset multitudo. n̄s est falsum. qz ha/ bitus naturaliter est prior p̄uatōe. multitu do s̄o est posterior vnitate. ¶ si. cū multitu do mensuret p vnū. nō opponit vnū multi tudini p̄uatiue s̄ magis relatiue. cū mēsurā et mensuratū ad se inuicē referant. ¶ si. pri uatiue opposita nō p̄nt simul esse in eodē. q̄ si vnū in diuis diceret p̄uatiue cū nō possit p̄ uare nisi multitudinē vl pluralitatē. si in di uinis erit vnitas tūc nō poterit esse pl̄alitas. et ecōuerso. q̄ rē. ¶ si. vnū qd̄ est de genere q̄ntitatis dicit rōnem mensure vt ait cōmēta/ tor. x. metaph. Sed deo excellētissime et per n̄s maxime positiuue cōuenit rō mēsure. q̄ ta le vnū dicit de deo maxime positiuue. ¶ si. il/ lud quod est passio entis realis nō p̄t esse per se nō ens. sed vnū est passio entis realis. p̄ua tio autē vt dicit. i. phisicōz dicit p̄ se nō ens. ergo vnū nō erit p̄uatiuū. ¶ si. vl loq̄ns de vno quod cōuertit cū ente. vel de vno qd̄ ē principū numeri. Primū nō p̄t esse p̄uatiuū ¶ Primo qz genus nō p̄t esse p̄uatiuū cū omnes species sunt positiuue. sed idē s̄le et eq̄ le q̄ sunt sp̄s vnus cōuertibil cū ente. dicit positiuue. vt se p̄t. cū sint p̄p̄tates realiū p̄dicamentoz. qz vnū in substantiā dicit idē. in q̄ntitate dicit equale. in q̄litate s̄le. q̄ tale v/ num nō est p̄uatiuū ¶ Secdo qz tale vnūz opponit multitudini p̄ue. vt dicit. x. metaph. sed vtrūqz cōtrarioz dicit qd̄ positiuū. i hoc enim d̄nt cōtraria a cōtradictōis et p̄uati/ uis ¶ Tercio qz qd̄ p̄ se est nō ens. h̄ n̄ cōuer tit cū ente. s̄ p̄uatio est h̄mōi. q̄ rē ¶ Quar to qz tuipe dicit q̄ sit p̄uatōis p̄uatio. p̄ uat enī diuisionē que est quedaz p̄uatio. Si cut ergo negatio negatiōis sp̄ aliquid ponit. qz duplex negatio est q̄si vna affirmatio. sic duplex p̄uatio erit vna positio. ¶ Quito qz dicit cōmentator. x. metaph. q̄ vnū et ens n̄ d̄nt nisi in significato. ergo in p̄ncipali si/ gnificato dicit idē. S̄ illud qd̄ p̄ncipaliter

6 7 8 9 10 11 12 1 2 3 4 5

dicat qd positiuū. 7 tñmō in p̄significato est qd p̄uatiuū. h̄ simpliciter 7 absolute d̄z dicit positiuū. h̄ fm̄ qd rōe p̄significati possit dicit p̄uatiuū. **N**ec etiā vnū qd ē p̄ncipiū numerū p̄t esse p̄uatiuū. **P**rimo qz habz ratiōnem mēsure. qz nūc⁹ est multitudo mēsurata p̄ vnū. vt d̄z. r. metaph. **S**ecdo qz qd est p̄stitutiū positiuū nō p̄t esse p̄uatiuū. sed ex vnitatebus p̄stituit numer⁹ q̄ est sp̄s q̄ntitatis positua. ḡ r̄. **S**ed ista opinio sic ab/olute et sine distinctōe plara nō videt bene sonare. qz fm̄ p̄hm. v. metaph. **D**ia dicitur vnū in q̄ntū nō diuidunt. h̄ nō diuidi est q̄dam negatio siue remotio. ḡ vnū nō p̄dicat simpliciter positue. **A**liq̄ dicit q̄ oē vnū siue p̄uertat cū ente. siue sit p̄ncipiū nūeri. sim/ p̄liciter dicit p̄uatiōem. **N**ulla tñ motua eorū inueni q̄ sunt alie⁹ efficacie siue p̄o d̄ens. ḡ hanc opinioez tāqz min⁹ bñ sulcitā imediate dimitto. **I**nferus etiā distinctōe. xxiiij. p̄ba b̄ q̄ vnū existēs p̄ncipiū nūeri dicit qd posi/ tuū. **S**i etiā breuiter de p̄ma opinioe vel lem me expedire. dicitur iuxta distinctōez quā posui in p̄ncipio illi⁹ articuli q̄ oēs ille rōnes arguūt de s̄strato siue cōnotato ipi⁹ vni⁹. nō aut̄ de eo qd ipm̄ vnū formaliter addit super ipm̄ s̄stratū siue sup̄ ipam̄ essentia diuinaz **I**n rōe maioris exercitiū volo r̄ndere p̄ ordi/ nē ad illas rōes. **A**d p̄mū q̄ d̄icendū q̄ n̄ est s̄le de vno et alijs tribz trāicendentibz. qz formalis rō vni⁹ includit negatōez vl̄ p̄uati/ onem diuisiōis vl̄ distinctōis. rō nō ent̄ si/ mitur a natura rei. rō veri in ordine ad intel/ lectū. rō aut̄ b̄oni in ordine ad appetitū. **E**t iō formalis rō ceteroz triū nullā negatōez inclu/ dit. ḡ nō est s̄le. **A**d scdm̄ dicendū q̄ vnuz q̄ntū ad suū formale qd addit sup̄ suū s̄stra/ tum de q̄ p̄dicat opponit multitudinē. 7 ut sic nō p̄stituit multitudinē. tñ rōe sui s̄strati ut s̄stratū est triplicabile. est cā multitudinis. **A**d terciū dicendū q̄ nō est s̄le. qz sapia dicit p̄fectōem simplz. vnū aut̄ qd est de p̄dica/ cō p̄fectōem simpliciter. et iō q̄uis sapia for/ maliter sit in deo et positue. nō tñ tale vnum. **A**d q̄ntū dicendū q̄ vbi opposita sūt ime/ diata remoto vno oppositoz ponit reliquoz. **C**ū ḡ vnū et multa opponit imediate q̄cun/ qz negaret diuinā essentia esse vnā. imediate poneret ipam̄ esse multā et distinctā. et iō vni/ tas nō p̄t a deo negari sine heretica p̄auitate. **A**d q̄ntū dicendū q̄ vnitas in diuinis nō dicit imp̄fectōez cū sit p̄uatio imp̄fectōis p̄

ta diuisiōis. **A**d sextū dicendū q̄ termi nu/ merales in diuisiōe nihil addūt positue sup̄ illud de q̄ p̄dicant. 7 iō si p̄dicat de cōtialibus tūc significat essentia. si d̄ p̄sonalibz tūc signi/ ficat relationē. **A**d septimū dicendū q̄ vnū p̄p̄nō opponit p̄uatiue multitudinē h̄z diuisiōem. et illa fm̄ n̄m̄ modū intelligēdi est p̄oz vno. et ipz vnū p̄ ipaz tāqz p̄ suū oppositū dif/ finit. cū p̄uatio diffiniat p̄ id quod p̄uat. **U**n̄ sicut dicit doctor cōis de potētia dei. q̄ isti one. lxxvi. ista se habēt p̄ ordinē fm̄ nostrum modū intelligēdi. **P**rimo enī cōcipit ens. **S**ecundo nō ens. **T**ercio intellect⁹ diuisiōis. qz ex h̄ q̄ aliqd̄ intelligit esse. et nō intelligit hoc esse. imediate cōcipit vt diuisum ab eo. **Q**uarto cōcipit vt vnū puta cōcipit ut in se indiuisuz. **E**t ex hoc q̄nto consequitur intel/ lectus multitudinis. s̄. put̄ h̄ ens intelligit diuisum ab illo. et vtrūqz ipoz in se p̄cipit vt v/ num. **Q**uantūcūqz enī aliq̄ intelligat diuisa. nō intelligit tñ formaliter multitudinē nisi qdlibz diuisoz p̄cipiat esse vnū. **A**d viij. dicendū sicut iā dicitū ē. **A**d ix. dicendū q̄ vnū nō p̄patit secū distinctōez siue diuisi/ onē quā p̄uat. puta vnitas essentie excludit diuisiōem cōtētie. nō tñ excludit diuisiōem p̄sonarū. qz illi nō opponit. opposita enī p̄uati/ ua sicut etiā cōtradictoria debēt sumi respectu eiusdē et fm̄ idē. sicut ḡ p̄uatio nigri nō ex/ cludit positōem albi vl̄ cuiuscūqz alter⁹ colo/ ris a nigredine. sic vnitas cōtētie nō excludit diuisiōem p̄sonaz. nec vnitas vni⁹ p̄sonē fm̄ se p̄cepte excludit multitudinē p̄sonarū ceteraz. **A**d x. dicendū q̄ vnū qd est p̄ncipiū nūe/ ri nō est formaliter in deo. nā vbiq̄qz forma/ liter reperit euz sit qd̄dam accōis reale. vt pate/ bit in distinctōe. xxiiij. ibi addit aliqd̄ supra suū subiectū. **E**st ḡ tale vnū emūc̄er in deo sicut et cetera oīa que sunt alicui⁹ entitatis. q̄s uis nō dicit p̄fectōem simplz. nec de⁹ ad mo/ dum illi⁹ vni⁹ ē mēsurā. h̄z ad modū p̄me s̄/ stantie. **A**d xi. dicendū q̄ passiōi entis po/ sitiuū nō repugnat esse aliqd̄ p̄uatiuū. **E**cli/ psis ei q̄uis sit qd̄ p̄uatio. tñ tāqz vā pas/ sio lune vl̄ solis est demonstrabil̄ de luna vl̄ so/ le. **A**d xij. dicendū q̄ h̄ loqz de vno quod p̄uertit cū ente. **A**d p̄mā p̄batōez dicendū q̄ idē egle et s̄le in q̄ntū sunt sp̄s vni⁹ dican/ tur p̄uatiue. sicut et ipm̄ vnuz. nec repugnat enti vl̄ p̄dicamēto reali h̄rē passiōez p̄uatiuā vt patuit de edipsi. **E**t si dicit q̄ ista sūt spe/ cies relatiōis q̄ est p̄dicamēto reale. **D**ico q̄ n̄ repugnat p̄dicamēto relatiōis habere species

Cōtra istā opinionēz

Alia opi/ nio q̄ omne vnū dicit p̄ uatiōnem.

Solutio Ad.1.

Ad.2.

Ad.3.

Ad.4.

Ad.5.

Ad.6.

Ad.7.

Ad.8.

Ad.9.

Ad.10.

Ad.11.

Ad.12.

Ad p̄maz p̄batiōem

Instantiā Solutio

que fm suū formale significatū sit p̄uatiua. Ingentū ei se relatiuū est. et tñ est p̄uatiuū.

Ad p̄bati onē sc̄dam Ad sc̄dam p̄batōez dicēdū q̄ p̄m̄tatez ex ponit p̄ue. i. p̄uatiue. Nā q̄ p̄m̄tatez oppo sita reducūt ad p̄uatiue opposita. iō q̄nq̄ p̄ uatiue dicunt̄ s̄ua. Et tñ p̄t dici q̄ dato q̄ v/ nū multitudine opponeret̄ p̄trane. diuisionē tñ opponeret̄ p̄uatiue. **Ad t̄ciā p̄batō** nē dicēdū q̄ p̄uatiōi p̄uenit̄ opposita appel latio illi q̄d p̄uat. p̄pter hoc p̄uatiō q̄ p̄i uat formā que ē p̄ se ens. tal' p̄uatiō merito appellat̄ p̄ se nō ens. sed vñ nō p̄uat ens sed entis diuisiōem. et iō ex hoc nō debz appella ri p̄ se nō ens. q̄uis appellet̄ p̄ se indiuisūm.

Ad 3. Ad q̄rtā p̄batōez dicēdū q̄ q̄uis nega tio negatōnis material' aliqd ponat. tñ for' maliter est negatio. sic q̄uis vñū q̄ntū ad s̄b stratum sit se positiuū. formal' tñ est p̄uati uū.

Ad 4. Ad q̄ntā p̄batōez dicēdū. q̄ q̄dli' bz vocabulū p̄ncipalius videt̄ significare id q̄d formaliter significat q̄d material' signi ficat. etiā p̄m̄tatez nō videt̄ sic dicere sic hic est introduct'. sed ista s̄ba ponit q̄ vnum. et ens significat idē. tñ modis diuisis. et h̄ bene p̄cedo. q̄ id idem q̄d significat vñū signifi cat etiā ens. nō aut̄ quocūq̄ mō s̄z vt idiuisū

Quartuz p̄ncipale

Quātuz ad quartū

p̄ncipale dicēdū q̄ sic. q̄z cū p̄sone diuie ū distinguant̄ absolute s̄z relatiue. et fundamē tū infinitū manēs in distinctū possit̄ s̄dare op positas relatiōes originis q̄bz distiēre p̄sone p̄stituent̄. sic infra patebit. q̄ ipa diuina essen tia vna et indistincta p̄t secū p̄pati tres disti cras p̄sonas. **Vic** doctor noster dic̄ et h̄n q̄ illud demōstratiue p̄bare nō possum'. q̄ uis rōes oppositas soluere possum'. ac aliq̄s p̄suasōes adducere. Et p̄suasio sua pulera et bona ē hec. Dicit enī q̄ esse suppositi creati tri pliciter p̄ficat. P̄rio ex diuinitate nature. nā cū esse sit actus nature p̄ficata natura neces sario plurificat ipm̄ esse. **Sed** ex distantia quā habz esse ad naturā. Nam cū natura cre ata nō sit suū esse s̄z acquirat esse i supposito. oportet ipm̄ esse p̄ficari iuxta plurificatōnem suppositoꝝ. **Tercio** p̄ficat ipm̄ esse ex diuisi rate eozū q̄ sunt i suppositis. Nā si aliqd ē in isto supposito d̄ns nūero ab eo q̄d est in illo supposito oportet q̄ ipm̄ esse numeral' plurifi cetur. Et q̄z in deo est tñ vna natura. et eē n̄ differt a natura. nec aliqd est i vno supposi to q̄d nō sit in alio. licz ad aliqd siue relatio in

Egidius

vno repiatur. que nō ē in altero. iuxta illd̄ bo etij in de trim. **Nō** ḡ dici p̄t p̄carōez relati uam h̄c q̄z rei de q̄ dicit fm se ad dere vlt̄ minu ere vlt̄ mutare. que rota nō i eo q̄d est esse cōsi stit. sed in eo q̄d est in p̄patōne aliquo mō se habere. q̄ ipm̄ esse nō p̄ficat in diuinis. et est idē tribus p̄sonis. et p̄ n̄s nō apparet in solu bil' repugnātia q̄n tres p̄sone sit possint stare cū vna natura diuina. **Sed** ista dicta est p̄mo vna opinio q̄ dicit q̄ conclusio iā dicta p̄t demōstratiue p̄bati. et nō min' euident̄ q̄z ista. q̄ om̄e p̄positum ex d̄ns ē corruptibile. Demōstratōes aut̄ q̄s adducit̄ sūt hec. **Dis** p̄fecta opatio terminat̄ ad aliqd opatū. sed in deo sunt intelligere et velle tanq̄ p̄fectissime opatiōnes. q̄ intelligere terminat̄ ad verbum p̄ductū. et velle ad amorē. **Sed** cū nihil p̄du cat seipm̄. oportet tale p̄ductū realiter differe a p̄ducere et ab intra. cū tales opatiōes sint im manētes. h̄mōi aut̄ d̄na in diuinis nō p̄t esse in essentia. q̄ in p̄sonis. **P̄** quicqd̄ p̄fectio nis ē in creaturis ē deo attribuēdū exclusā oī annexa imp̄fectōe. s̄z naturā repiri in p̄libus est p̄fectōis. q̄ aut̄ ex hoc p̄ficet̄ natura ē in p̄fectōis. q̄ deo p̄m̄ū attribuēdū est. **Sed** ex cluso. **P̄** natura q̄ t̄m̄mō esse p̄t in vno supposito videt̄ esse artata et limitata. s̄z natura diuina ē imensa et illimitata. q̄ zc. **Sz** ista opinio stare nō p̄t. q̄z oē quod demōstrat̄ aut demōstrat̄ a p̄oū aut a posteriori. s̄z articulus trinitatis nec a p̄oū nec a posteriori p̄t demō strari. q̄ zc. maior p̄t p̄mo posterior. mino rem p̄to. **Nō** ē a posteriori puta p̄ effectū. q̄z oīs natura creata nos ducit ad oppositū. cur nulla natura creata manēs idiuisa sit rep̄bil' in pluribz suppositis. **Nec** a p̄oū puta p̄ cām. q̄z sc̄tissima trinitas cū ipa sit cā oīm nō habz causam. **Ad** p̄mū ergo dicēdū q̄ maior ē s̄a de opatiōibus trāscūtibz. **Ad** minorē dico q̄ intelligere et velle sunt opatiōes imanētes. de q̄bz dicit̄. ix. metaph. z. i. et h̄i. q̄ p̄ opatio nes imanētes nihil cōstituit. s̄z ip̄e sunt finis et nō aliqd opatum. **Itē** si p̄ intelligere et vel le necessario p̄sona ad intra in diuis p̄ducere tur. tūc nō possent p̄uenire p̄sone nō p̄ducēti et sic sp̄ūsc̄tūs nec itelligeret nec veller. **Item** cū intelligere et velle in deo sint vnica et simpli cissima opatio. si distinctōez talū p̄ductorū in diuinis vis arguere ex distinctiōe opatio num. tunc habebis vnīcū p̄ductū in diuinis. q̄d est s̄ articulus sc̄tissime trinitatis. **Ad** secundū dicēdū q̄ m̄o: nō est s̄a. q̄z tūc sem p̄terna et imaterialia essent imp̄fectiora ip̄is

Cōtra egi diū est opi mo

Cōtra istā opinionē

Solutio p̄ egidio.

[Marginal notes on the right side of the page, including references to other works and commentary.]

materialibus et corruptibilibus. cum natura in eis philosophico quando in pluribus supposito non possit reperiri. Et dato quod perfectio sit natura idivisa in pluribus reperiri. quod in hoc possibile sit ductu rationis naturalis scire non possumus. cum in omnibus naturalibus scibilibus oppositum videamus. Ad tertium dicendum quod natura non dicitur limitata ex hoc quod est in uno supposito. sed ex hoc quod est in supposito limitato. Si enim natura esset in mille suppositis. dum tamen quodlibet supposito sit limitata natura erit limitata. Si autem esset in uno solo supposito. dummodo illud suppositum sit illimitatum natura dicitur illimitata. Sed dato quod natura divina esset in uno supposito non quod possit fieri in pluribus. illud suppositum esset illimitatum.

Alia opinio egeidii

- 1 Secundo arguitur alij contra dicta doctoris quod huius persuaderi dicitur compossibilitatem in divinis. Primo dicitur quod assumptum non est verum. scilicet quod essentia distent vel differant in creaturis.
- 2 Secundo dato quod ita sit. dicitur quod essentia non habet esse per suppositum. quod magis dicitur dici quod suppositum habeat esse per essentiam. causaliter enim suppositum habet esse et operari per essentiam. quod totum quod attribuitur supposito tribuit sibi ratione essentie.
- 3 Et ex hoc dicitur tertio quod essentia in creaturis non pluralitatem per pluralitatem ipsius esse. quod ita est esse secundum se unum sicut essentia. per quod si pluralitatem habet ipsum esse. non se a seipso. quod idem dicitur de essentia. nec ab agente quod actio naturalis agentis per ipsum attingit essentiam quod esse. Quarto dicitur quod omnibus his processibus adhuc in nullo declarat per positum. scilicet quodlibet una et idivisa essentia possit esse cum tribus suppositis realiter distinctis. Sed ista videntur preedere ex non debita intelligentia doctorum non doctoris. quod primo dicitur doctorem non bene dicere in hoc quod ponit esse et essentiam in creaturis differre realiter. et nullam rationem doctoris adducit. nec ad rationes doctoris videntur quibus hac conclusionem firmissime probat in questionibus de primo principio in secundo suo super sententias. in quolibet suis et in multis alijs locis. ubi illam materiam et intentionem pertractat. Quo ad hoc dicitur eorum
- 2 reputo quasi non dicitur. Quantum ad secundum iterum male intelligunt doctores. quia doctor non dicit quod essentia habeat esse causaliter per suppositum. sed quod habeat esse in supposito. et in alio et alio supposito creato acquirat aliud et aliud esse. et bene dicitur doctor. quod nec in deo nec in creatura esse essentie operari essentie separatum a supposito. ut
- 3 superius declaravi. Et cum tertio dicitur quod rationabili dicitur esse pluralitatem per essentiam quod eodem modo. nego. quod quibus essentia ut essentia abstracta habeat ab esse actuali existentie. et ut sic sit per ipsum

Solutio egeidii

Distinctio tertia. Hostolus namque postquam magister probavit divinitate esse unitatem et personarum trinitatem ex auctoritatibus scripturarum. hic probat hoc idem ex similitudine creature. Et dividit in duas partes. quia primo magister probat divinitate esse unitatem et personarum trinitatem rationibus universalibus acceptis ex creaturis. Secundo facit hoc specialiter ex imagine dei fundata in essentia anime rationalis. ibi. Nunc vero ad eam rationem. Prima in duas. quia primo ex naturalibus rationibus ostendit divinitate esse unitatem. Secundo ex vestigio creatoris repto in creaturis ostendit personarum divinitatem trinitatem. ibi. Nunc restat ostendere. Prima dividit in quatuor secundum quod magister adducit quatuor rationes probantes dei unitatem. Quarum prima

so esse. tamen essentia ut multiplicata necessario conernit distinctas existencias. Et cum dicitur. a quo habet ipsum esse quod multiplicet. dico quod habet ab agente efficienter. et fundamentaliter ab ipsa materia prima et divisa. in cuius diversis partibus agens inducit diversas formas eiusdem rationis. a quibus alie et alie partes materie capiunt aliud et aliud esse. et sicut aliam et aliam essentiam. attamen quod essentia abstractabilis est ab esse existentie. et potest intelligi cum opposito eius. suppositum autem non potest intelligi sine tali esse. id est aliquid modo immediatum tale esse respicitur suppositum quod essentiam. et per hoc dicitur tale esse immediate multiplicari multiplicatis suppositis. Quod autem quod dicitur quod toto concessio doctoris non declarat illam compossibilitatem trium personarum cum una divina essentia. Ratione quod habent intellectum declarato doctoris satis lucida esse videtur. quod ex primo suo dicto dico quod cum doctor dicitur quod non possumus probare trinitatem in divinis. ipse supponit tres personas in divinis. Et secundum doctorem suo dicto habet quod esse non multiplicat sed est unum in tribus personis. et quod essentia non multiplicat nisi pluralitate ipsa esse. Dis datur et concessio sicut tu concessis in quarto articulo. si non vides ex illis premissis sequi hanc conclusionem quod una essentia et idivisa est in tribus divinis personis tunc valde obfuscatum habes intellectum. Ad argumentum principale dicendum quod magister dicitur esse si unitas et plures sumuntur genes idem et secundum idem sive eodem modo. id bene concludit quod unitas essentie non compatitur pluralitatem essentie. Sed cum concludit de personis. fallacia figure dictionis committit. quod de absoluto procedit ad relativum.

Ad argumentum principale

Distinctio tertia

Hostolus namque

Postquam magister probavit divinitatem esse unitatem et personarum trinitatem ex auctoritatibus scripturarum. hic probat hoc idem ex similitudine creature. Et dividit in duas partes. quia primo magister probat divinitate esse unitatem et personarum trinitatem rationibus universalibus acceptis ex creaturis. Secundo facit hoc specialiter ex imagine dei fundata in essentia anime rationalis. ibi. Nunc vero ad eam rationem. Prima in duas. quia primo ex naturalibus rationibus ostendit divinitate esse unitatem. Secundo ex vestigio creatoris repto in creaturis ostendit personarum divinitatem trinitatem. ibi. Nunc restat ostendere. Prima dividit in quatuor secundum quod magister adducit quatuor rationes probantes dei unitatem. Quarum prima

sumit ex creature magnitudine et quantitate
 Secunda ex creature mutabilitate. Tercia ex
 creature bonitate. Quarta ex creature specio-
 litate. Secda ibi. Alio etiā mō rē. Tercia ibi.
 Cōsiderauerūt rē. Quarta ibi. Intellexerūt
 rē. ¶ Tunc sequit illa pars. Nunc restat oñ-
 dere rē. Et diuidit in tres partes. Quia pri-
 mo oñdit mgr quōd vestigiū creatoris creatu-
 ris imprimūt. Secdo quōd ex hmoi vestigio
 trinitas creatoris cognoscit. Tercio quōd hu-
 iusmodi cognitio ē valde imperfecta nisi p qñ
 to catholica fide pficit. Secda ibi. In illa enī
 sumā trinitate rē. Tercia ibi. Ecce oñsum est
 qliter rē. ¶ Sic qro hanc questionem.

Quāntū ad primū
 Trū noticia qua deus esse cognoscit
 sit hūano intellectu natural? inserta.
 Et videt q nō. qz illud qd p alterū
 cognoscit nō est natural? insertū intellectu.
 sed deus cognoscit p creaturas. iuxta illud ad
 Roma. i. Inuisibilia dei p ea q facta sunt rē.
 ¶ Contra. Propositio p se nota q ad sui no-
 ticiā est hūano intellectu natural? inserta. s; hēc
 ppositio. deus ē. est p se nota. eo q pdica-
 tum sit de rōe sbiecti. g rē. ¶ In ista qstione
 quattuor sunt vidēda. ¶ Prio vtz i via pos-
 sumus cognoscere deū esse. ¶ Secdo vtrū pos-
 sumus cognoscere qd est deus. ¶ Tercio vtz
 deū ēē sit p se notū. ¶ Quarto qd sit vestigiū
 de quo tractat mgr i lra. et qualiter de? gno-
 scatur p vestigiū.

Primus ar-
 ticulus

Quantū ad primū

dicendū est q sic. Illud enī nō solū p rē p the-
 ologos. verū etiā qñ p oēs mūdanos phos.
 deū enī esse p mū motore pulcre reduxit arist.
 viij. phisicorū. deū esse vltimū finē pbauit. xij.
 metaph. deū ēē purū actū ibidē. Et in multis
 alijs locis phie sufficēter pbant hmoi pposi-
 tōes. que deū ēē necessario psupponūt. Pro-
 pter qd ait aug. xv. de tri. c. iij. Neq; enī di-
 uinoz libroz tmō auctoritatē ēē deū pdicat.
 sed et oīs q nos circūstat ad quā etiā nos pri-
 nemus vniūsa ipa rez natura pelamat habe-
 re se pstantissimū cōditore.

Secundus
 articulus.

Quātū ad secundū

dicendū q qdditatē dei ex nris naturalibz co-
 gnoscere nō possum. quia vl talis cognitio
 esset intuitiua. vl abstractiua. Primā hēc nō
 possumus. qz cū sit bēfica sequit q ex puri na-
 turalibz bēitudinē attingere possemus. Nec
 abstractiua p haberi ut sup? pbauit in plo-

logo. q. iij. articlo. i. g rē. ¶ P. nullus effect? z
 creatus ducit in cognitōem qdditatis causē
 infinite. sed qdditas diuina est causā ifinita.
 z omnis effect? creatus est finit?. cū g nō pos-
 sum? deū in via gēscere nisi p effectus. g rē.
 maiorē pbo. qz effectus ducēs in cognitōnez
 qdditatinā sine causē optz qz debita ppositio-
 nē habeat ad talē cām. s; finiti ad ifinitū nul-
 la est ppositio. viij. phicor. ¶ P. illud qd nō
 possum? diffinire illud qdditatinē nō possu-
 mus cognoscere. sed deū nō possum? diffini-
 re. qz oīs quod diffinitiuē scit fm Aug. xij. d.
 cui. x. sciētis scia pphēdit. ¶ P. pfecta dei
 noticia in via hri nō p rē. s; cognitio qdditati-
 ua est cognitio pfecta. g rē. ¶ P. illud quod
 nec directe cadit sb fantasmate nec aliqm ne-
 cessariā habz cōnexionē vl habitudinē cū eo
 qd cadit sb fantasmate illius qdditas nō p rē
 cognosci a viatore. deus est hmoi. g rē. maior
 patz. qz intelligere nostz vl est fantasia. vl nō
 ē sine fantasia. z optz itelligentē fantasmata
 speculari. vt p rē. i. et. iij. de aia. ¶ P. ij. meta-
 phisice dr. sicut se habz ocul? noctue ad lumē
 solis. sic aie nre intellectus ad ea q sunt mani-
 festissima in natura. Et Dam. lib. i. c. iij. ar.
 qz deū gēscere qd sit impossibile ē nob. ¶ Cōtra
 istā vitarē aliq antiq phi fuerūt. et p ipis pōt
 argui sic. Illa noticia ē hoi possibil ex sui na-
 turalibz ad quā hndā naturale hz desideriu z
 Sed ad gnoscedū deū hō naturale hz desi-
 deriū. g rē. maior p rē. qz naturale desideriu z
 nō ē ad aliqd ipossibile. pbat minor. qz viso
 qcuq; effectū natural? desideram? scire cāz illi
 us effectus. g natural? desiderio qēscere nō pos-
 sum? donec ad p mā cām q de? ē deueniam?
 Et ista etiā vidē ēē intērio Aug. in li. p se. cū
 ait. fecisti nos dñe ad te. z in qētū ē cor nrm
 donec reqēscat in te. ¶ P. si qdditatē dei scire
 nō possum? tūc nibz de deo scire poterimus.
 pns est falsuz. g z añs. falsitas aut pntis est
 nota. qz sic patuit in pmo articlo. nos gno-
 scim? deū ēē. pna p rē. quia ens simplicissimū
 nō habēs p rē et p rē. vl cognoscit total? vl pe-
 nitus ignorat. s; deus ē ens simplicissimū.
 ¶ P. illud qdditatinē gēscim? cui? pdicatu el-
 sentiale p mūc in qz puenit cū alijs cogēscim?
 z cū h d riam sufficēter distinctiua sui ab oibz
 alijs. s; nos gēscim? ductu natural? rōis deū
 eēntialiter eēsbam in quo pdicato puenit cū
 alijs. et cognoscim? ipm eē purū actū et sumū
 bonū siue vltimū finē in qbz pdicatis drē ab
 oibz alijs. g rē. maior p rē. qz tal? noticia vidē ē
 esse diffinitiuā et p pns qdditatinā. mōz silz

Opinio ā
 nqz phoz
 q de? qddi-
 tatinē hie
 gēscatur

[Marginal notes on the right side of the page, including references to other works and commentary.]

patet. qz oē quod ē aut est sba aut accidens: sed x^o nō est accidēs. qz aut sit pur^o actus et vltim^o finis. parz. xij. metaphisice. ¶ **S.** fm Aug. inuisa diligere possum^o incognita ne/ quaqz. sed nos diligit^o diuinā bonitatē q^o est idē qd diuinā qd dicitur z cēntiā. g. aliq^o mō co/ gnoscimus diuinā cēntiā. Un aut aug^o i epi/ stola de orādo xū. Si oīno qd est x^o nescire mus. non eū amarem. ¶ **S.** vbi esse z cēntia sunt idē realz. ibi nō p^o sciri si est nisi cogno/ scat qd est. Sed in deo esse z cēntia sunt omī no idē realiter. et ipm scimus esse. g. zc. ¶ **S.** non possum^o ppam passiōez alicui^o nature cognoscere nisi z gscamus illā naturā. sz nos zgnoscim^o ppam passiōez nature diuine. pu/ ta scimus xū eē imēsum et infinitū. g. cogno/ scimus naturā diuinā. ¶ **S.** Sed ista nō zclu/ dūt. qz lz naturalz possum^o zgnoscere qz x^o ē. tñ qd est ppe loqndo cognoscere nō possum^o iuxta illd Damasc. li. i. c. iij. qm g x^o ē mani/ festum ē. qd x^o est incōphēibile ē z omnino ignotū. ¶ **S.** Ad p^o mū g dicēdū qz maior: cū sua pbatōne pt negari. qz naturalz nos desiderā mos non mori. qd p^o z. qz eqli necessitate zeli/ deramus fugā mali nocui et psecutōem bo/ ni pficiui. sed naturalz vniū qd qz appetit eē et nō p^o appeterē nō esse. ut patet sup^o p aug. z tñ ipossibile est rē corruptibile nō corrupi qntum est ex pte sui. ¶ **S.** Ad scdm nego p^o nāz. ad pbatōem dicēdū qz eo ipō qz simplex non hz ptes nō p^o zgnosci fm aliqd sui qn illo mō zgnitōis totū cognoscat. et iō bñ cōcedo qz qz cūqz cognoscit xū esse qz est. qz illo mō zgnv/ tōis totū xū cognoscat et nō ptem sui. et silt^o i patria qz xū cognoscit qd dicitur zgnoscit totam qd dicitur xū. Ex illa tñ p^o nō zclu/ ditur qz qz scit xū vno mō cognitōis qz ip/ sum zgnoscat omī mō cognitōis. ¶ **S.** Ad tere/ um dicēdū qz maior est sba si cognoscim^o illd p/ dicatū z mūc z illud p/ dicatū spēale pfecte z qd dicitur. ad minozē dicēdū qz lz natura/ liter possum^o z gscere h qd importat noībz talū um p/ dicatōez inesse qd significat noīe isti^o s/ bicti qd est x^o. nō tñ z gscō qd dicitur sub/ stantiā qz deo p/ dicat. vl purū actū qz ē deus vel summū bonū siue vltimū finē. sz arguit/ ue p creaturas z educēdo significata taliū p/ dicatōzū cognosco eē cognitōe quia ē. ¶ **S.** For/ te dices illud cognoscit cognitōe qd ē quod zueniēter respondet ad interrogatōez factaz p qd. et p zns etiā illud zgnoscit cognitōne qd est de quo cōueniēter rīdem^o ad interro/ gatōem factā p qd. ¶ **S.** Sed si querit qd sit x^o. zueniēter respondēt p/ dicta et p/ dicta p/ dicata.

Contra opi nionem.

Solutio Ad. 1.

Ad. 2.

Ad. 3.

Instantia

¶ **R.** Rūdo qz nō est necesse ppter zueniētiam taliū rīsonū de s/ bictō vel p/ dicatis scire vel cognoscere qd rei. sz sufficit cognoscere qd no/ minis siue qd significet talibz nominibz. qz eque zueniētes pnt esse h mōi rīsones i ter/ minis nullā quidditate realem significatibz. sicut in terminis supradictis. puta si querit. qd est chymera: cōueniēter respondēt nō enī siue nihil vl figmentū. ¶ **S.** Ad quartū dicēdū qz quis cognoscimus xū in via solū cogno/ tōe quia est. debemus tñ eū sūme diligere. qz ex creaturis inuestigare possum^o cum esse sū/ mū bonū et vltimū finem. Ad formā etiā ar/ gumēti dicēdū qz bonitas dei nō ē nobis in/ cognita. quia ex effectibz cognoscim^o eā zgnī/ tōne quia est. et eodē mō qd dicitur eius que ē idē qd bonitas cognoscim^o zgnitōe qz ē. qz/ uis nō cognoscim^o eā cognitōe qd vl ppter quid loqndo de qd rei. Ad dictū augustini dicēdū. qz nos aliquo mō scimus qd ē x^o. qz scimus qz noīe rei importat res que ē sum/ me amabilis. et illud sufficit ad h^o vt xū dili/ gamus. ¶ **S.** Ad qntū dicēdū qz quis sciam^o xū esse. nō ppter hoc scimus esse xū in se et qd dicitur. Ad hoc enī qz sciam^o xū eē suffi/ cit qz scimus hoc qd importat noīe p/ dicati ne cessario cōuenire ei quod importat noīe sub/ iecti. maior ergo ppositio nō est sba. Ad enīz sequit. scio deum esse. ergo scio esse xū. sed bñ seqt. g. scio esse xū. et eodē mō sequit. scio qd dicitur xū esse. ¶ **S.** Ad sextū dicēdū qz mi/ nor nō est sba. ad pbatōem dico qz dato qz im/ mēntas esset ppa passiōe xū nō sequit. scio xū esse imēsum. g. scio xū imēnsitatē. qz bene seqtur. g. scio imēnsitatē xū. nō g. zcludit. qz zgnoscim^o xū passiōem. lz posset cōcludi qz sciamus passiōem xū esse.

Solutio

Ad. 4

Ad. 5.

Ad. 6.

Tercia ar/ ticul^o

Cōclusio

Quātuz ad tērcium

pūcipale dicēdū qz fm Boe. i. li. de ebdomadi b^o. p^o nōz eē p se notā duplz p^o intelligi. Uno mō cōiter oib^o. Alio mō solū sapiētibz. Exē/ plū pōit de pmo. sic oē totū ē mar^o sua pte. exē/ plū d se dō. sic incorpalia nō eē i loco. ¶ **S.** Dis/ pmissis dico qz h^o p^o nōz eē p se nota ē sapiē/ tibz qz nō cōiter z indrnter siue vulgarter oib^o. qz illa p^o eē p se nota ad min^o sapiētib^o. e^o p/ dicatū ē de cēntia s/ bicti. sz eē idē qd cēn/ tia xū. g. zc. ¶ **S.** illd eē p se notū eē qd nō p^o co/ gitari nō eē. qz vtz. iij. meta. illa p^o eē p se no/ ta que mente directe negari nō p^o. vel quam nullus potest negare. sed nullus p^o p^o xū non esse. nisi valde sit insipiens. quia nihil

a sapiēte p̄t concipi cū opposito illius quod est de sua formali rōe. sed esse dei est de sua for-
 3 mali: et intrinseca rōe. ḡ. rē. ¶ Illa ppositio est p se nota cui q̄libet sane mentis assentit i mediate sola p̄supposita noticia terminorūz quantū ad ea que p terminorū vocabula im-
 portant. sed talis est hec ppositio. deus ē. er- go rē. maior pars d̄ se. r̄ minor: p̄z p̄ an̄. p̄/ sologion. c. iij. Dixi aut̄ in p̄cedenti rōne di-
 4 recte. et in ista dixi p̄supposita noticia termi- norū. quia in directe etiā p̄mū p̄ncipiū nega-
 vit ille eraclitus. vt p̄z. iij. metaph. etiā non cognito quid p terminos importat omne p̄ncipiū negari p̄t. ¶ Illa ppositio est p se no-
 4 ta. in qua p̄dicatū sic se habz ad subiectūz q̄ habita significatiōe p̄dicati et s̄biecti statim cognoscit̄ in existētia p̄dicati in s̄biecto. ista i qua esse p̄dicat̄ de deo ē h̄mōi. ergo rē. ¶ P̄-
 5 aliq̄ veritates secūde sunt p se note. ergo r̄ v̄i- tas p̄ma. p̄na patet. qz ignota causa necesse ē effectū ignorare. sed v̄itas p̄ma que deus ē est causa ois veritatis secūde. iuxta illd̄ auerrois ij. metaphisice. Est enī quoddā ens p se ens r̄ p se vez. entitate et veritate cui⁹ omnia alia sunt entia et vera. sed v̄itas p̄ma nō p̄t esse p se nota q̄ntū ad cognitōem q̄dditatūz r̄ cōn-
 6 tralem. ḡ. erit p se nota q̄ntum ad esse sine exi- stentiā. ¶ Forte eraclitus negaret an̄s. quia diceret nullā v̄itatē eē p se notā. S̄z illud ni- hil est. quia illud est p se notū esse qd̄ dū ne-
 7 gat̄ necessario affirmat̄. s̄z v̄itas ē h̄mōi. ergo rē. p̄batio assumptē. quia negās veritatē aut reputat se false negare. et tūc mēte ponit veri-
 tate. v̄l reputat se se negare. et tūc itez pone- ret veritates. quia cū nihil possit esse vez sine veritate. talis negatio nō possit esse vera nisi v̄itas eē supponat̄. Ista ḡ v̄itas vel est veri-
 6 tas p̄ma. et tunc habeo ppositū. v̄l est v̄itas secūda. tūc quia ois veritas secūda p̄suppo-
 7 nit p̄mā necessario sequit̄ idem qd̄ p̄mo. ¶ Id cui⁹ noticia est natural̄ intellectui i-
 ferta est p se notū. deum eē est h̄mōi. vt ait da-
 mas. li. i. c. iij. ¶ Illa nō est min⁹ p se nota. deus est. qz ista. incorpalia nō sunt in loco. s̄z secūda est p se nota. vt vult Boe. in libro d̄ ebdomadibz. vbi ait. Cōis animi cōceptio ē incorpalia in loco nō esse. ḡ. deum eē erit cōis animi cōcepto. ¶ Sed cōtra istā cōclusio-
 nem vident̄ aliq̄ esse. p̄mitterēs tū hāc distin-
 ctionem q̄ p̄p̄dem esse p se notā p̄telligi du-
 pliciter. Uno mō fm se. et sic ppositio ē p se nota cui⁹ p̄dicatū est de rōe s̄biecti. Alio mō quo ad nos. et sic nō sufficit p̄dicatū eē de ra-

Instantia
Solutio

Opinio
tho. p. i. q.
ij. ar. i. r̄ lu-
oz seq̄ciuz

tionē s̄biecti. sed optet nos scire quid ē s̄bie-
 cti p cui⁹ noticiā cognoscere possum⁹ neces-
 sariam connexionē et inherentiā p̄dicati cum
 s̄biecto. Et qz licet in hac ppositioe. deus ē. p̄-
 dicatū sit de rōe s̄biecti. tamē quid ē s̄biecti
 in via scire nō possumus. ideo dicūt q̄ ista p-
 positio est p se nota p̄mō mō. non aut̄ secūdo
 modo. Et hanc cōclusionē tā ipi q̄ seq̄ces eo-
 rū multipliciter p̄bāt. ¶ Primo sic. illa ppo-
 1 sitio nō est p se nota quo ad nos cui⁹ s̄biecti
 q̄dditatē nō cognoscūt nec omnes nec etiāz
 ipi sapientes. sed q̄dditas s̄biecti istius ppo-
 2 sitōis deus est. est om̄ibz ignota. ḡ. rē. ¶ P̄-
 id quod demōstrat̄ nō est p se notū. sed deum
 esse demōstrat̄. vt p̄z. viij. phicoz. et. xij. me-
 3 taphisice. et in multis alijs locis phie. ¶ P̄-
 noticia terminorū ppositiois p se note imedi-
 3 ate offert se intellectui. sed tā phi q̄ doctores
 moderni multū laborauerūt circa noticiā ter-
 minorū p̄dicte ppositiois: ḡ. nō est per se nota
 4 ¶. quod est creditū nō est p se notū. deū es-
 se est creditū. iuxta illud Augul. i. ij. de libero
 arbitrio. c. ij. quod scit̄ de deo in p̄senti nō est
 5 scientia p̄tēplati sed fide creditū. ¶ Illa p-
 positio nō est p se nota q̄ ad nos in qua cōgnī-
 tis termis quantū ad illud qd̄ circa tales ter-
 6 minos p̄mo occurrit intellectui nō statim ap-
 paret necessaria connectio terminorū. s̄z pposi-
 tio p̄dicata est h̄mōi. qz dato q̄ circa hunc ter-
 minū deus p̄mū apparēs intellectui sit. q̄ ip-
 se sit p̄ma causa v̄l p̄mū p̄ncipiū. adhuc non
 apparet imediate q̄ talis res habeat esse i re-
 rum natura. qz multi posuerūt p̄cessum in in-
 finitū in causis et causalis. Multi etiā posu-
 erūt circulatōez cāz. quoz q̄cūq̄ dato non ē
 6 necesse eē aliqd̄ p̄mū p̄ncipiū. ¶ P̄positio
 cui⁹ s̄biectū nō p̄t p̄cipi vno simplici p̄ceptu
 nō est p se nota donec cōḡscant̄ p̄tes illi⁹ con-
 ceptus eē p̄possibiles. s̄z de⁹ q̄ est s̄biectū p̄di-
 cte ppositiois nō p̄t a viatore cōcipi vno sim-
 7 plici p̄ceptu. viator enī nō p̄t p̄cipere deuz nisi
 p̄cipiat ipm v̄l p̄ modū act⁹ puri. v̄l entis in-
 finiti. vel vltimi finis. v̄l p̄ modū alicui⁹ al-
 terius de cōsilibus. S̄z q̄ iste p̄tes sint p̄pos-
 sibles puta purus act⁹ v̄l infinita entitas rē.
 nō est per se notū. multi enim dubitauerunt
 an sit aliqd̄ ens infinitū. ergo nec ipa ppositio
 erit per se nota. maior pars. v. metaph. vbi di-
 cit̄. Quod enim in se falsum est de nullo pōt
 eē verum. nec aliquid de eo. ¶ P̄. autēna p̄-
 mo metaph. sue dicit̄. deū esse nō est p se notū
 ¶ Sed iste modus mihi nō placz. qz null⁹
 p̄t vere et sciēter affirmare aliquā ppositioz eē

Contra tho
man

Contra aq
reoluma

Sed nec istemod^o mihi placet. qz illud
no est p se notu esse qd expimeraliter pcpit
de die in die trāsire in no esse. S; multi ido/
latre videbāt sensibilibiter deos suos corruipi z
quotidie alterari. z in no esse trāsire. mioz pa/
tet ex multis scōrū legendis. p; etia Sapie
riū. et Isaac. xl. vbi osten dūt tales di; necessa
rio esse corruptibiles. maiore pto. qz illd non
est p se notu esse qd hīs p; estimari non esse.
sed ome corruptibile dū no actu sentit p; ve/
riū est estimari no esse. cū dinoscat in se habere
causam sue corrupōis oīni hora possibile de/
duci in effectū corrupōis. q; nihil aliū ē per
se notū esse. sed magis p; zū p se notū est ipz
talē deum idolatrarū trāsire qnq; in non esse.

2

Item aliq; gentiles dicunt qibz die ado
rare tanq; suū deum primū aīal qd sibi occur
rit die illa. cū ergo eadē die possibile sit mori
animal illud qua die ipm deū suū reputabāt.
ideo patet q; apd tales gentes deū esse no est p
se notū. cū illd qd putāt deū videāt corā ocul
suis euanescere et trāsire in no esse.

Solutio
Ad. 1.

Ad p/
mū ergo dicendū q; dato q; oīs gēs vl natio
cogitet sibi deū. no optet tñ q; reputet sibi per
se notū talem deū esse. cū ipm videāt necessa
rio trāsire in no esse. Exemplū de bel deo babi
lonis que daniel destruxit. vt p; Dan. xiiij.
z de dragon deo phulistinoy que archa domi
ni manibus et pedibz trūcauit. et corruere in
faciē suā fecit. vt parz. i. Regū. v. Pro deo du
cas mihi. quā vel qualē p se noticiā potuerit
isti et ceteri consiles habere de esse deoz in oz
quos videbāt tam turpiter tractatos.

Ad. 2.

Ad
secundū dicendū q; minor peccat p fallaciam
diuisiōis. nullo enī exīte impatore adhuc tñ
ista est sūa. impator est honorādus. tñ no lz
inferre diuisim. ergo impator est. qz cū h par
ticipiū honorādus sit futuri tps. ad sūratez
totius ppositiōis determinate p hoc futurum
participiū sufficit impatore q;uis nondū na
tum esse futurū. cui de iure sit honor exhiben
dus.

Instantia

Sed forte dices q; ex cōiunctis licet
inferre diuisim. et vlz qnūq; h verbū est p/
dicatur tercio adiacēs licet inferre absolute h
verbū est. put p dicat scdo adiacens qn nulla
cōditio distrahēs apponit in cōposito. lz ve
nerari no est cōditio distrahēs imo est augēs
dignitatem. q; bona esse videt illatio p dicta.

Solutio

Rūdeo q; lz veneratio no sit qd distrahēs
tñ futurū vt futurū respectu p sentis est distra
bens. cū ergo venerād^o sit pncipiū futuri tē
poris. iō implicat cōditōem distrahentē. Un
lz venire no sit distrahēs. vctuz tñ est distra

bens respectu p sentis. vñ no sequit. rex ē ven
tyrus. q; rex est. **A**d terciū dicendū. qd ibi
equocat. qz maior est sūa loqndo de qd rei. lz
minor de qd nois. q; tñ enī qd importet h no/
mine deus.

Ad. 3.

Quantū ad qrtum

Quartus
articulus

principale est aduertendū. q; res triplz p; co/
gnosci. Uno mō cognitōe valde pfula. Alio
mō cognitōe distincta et determinata. Tercio
cognitōe media puta nec nimis pfula nec ni
mis determinata. Et hec media cognitio dicit
cognitio p vestigiū. Vestigiū enī sōr; alicui
materie impssum. no solū ducit in cognitōz
eius pfulā. puta i cognitōez gener; q; pgnosci
tur esse sba. corp^o; vl aīal. nec ducit i cognitō
nem ei^o vltimate determinatā q; cognoscat esse
fortes. lz ducit in pgnitōez media. lz cognitō
onē specificā qua pgnoscat esse hō. cognitōe
hō imaginis seu faciei cognoscat fortes. no so
lū vt hō est. verū etiā vt fortes est. puta cogni
tōe determinata. **N**ec q; ad diuina trāsferen/
do ē itez aduertendū. q; in diuis sunt aliq; plo
naz diuiaz ppa. puta pmitas filatio z pcel
sio. Aliq; sic sunt cōia q; nulli psonē sunt ap/
ppata. puta cōntia esse vl cōntia. Aliq; sūt cō
munia tñ psonis appropata. puta potētia. sa
pia. bonitas. seu clemētia. licz enī ista tria sine
cōia et cōntialia. tñ pī appropat potētia. filio
sapiētia. spūscō bonitas seu clemētia. Lū q;
diuinarū psonaz trinitas cognoscat qntum
ad supradicta ppa. qz h mōi noticia ē magis
determinata z distincta. no dicit vt sic de^o psci
p vestigiū. lz magis p imaginē. de q; imagine
dicit in seqnti qstōe. Si etiā de^o pgnoscatur
qntū ad simplr cōia nulli psonē appropata.
nec vt sic cognoscat deus p vestigiū. eo q; tal
cognitio sit qsi general et pfula. Si aut qrtū
ad cōia appropata hic i via exītes p sidera
mus ipm deū attēdēs q; pīs potētia oīa p
duxit i mēsurā. filij sapia i nūcro. spūscōi bo
nitas i pōdere. iuxta qd ait ille sapiēs ipi deo.
Oia pstituit i numero pōdere z mēsurā. sic
deū ex creaturis cognoscam^o p vestigiū. Un
de illd vestigiū sūmetrinitatis attēdēs brūs
Aug. vi. de tri. c. ix. sic ait. Optet q; vt creato
rem p ea que facta sunt intellectu pspicentel
trinitatē intelligam^o. cuius in creatura quō
dignū est apparet vestigiū. Illud autem ve
stigiū quo d sapiens appellat mensuram
numerum et pōdus. beatus Aug^o. iij. sup
gen. appellat modū spēs z ordū. ita q; mod^o

fm eum corrdet mēiure. species numero. et ordo ponderi. Doz autē vltiorē psecutiōez discreto lectori cā breuitatis cōmitro. Ad argumentū pncipale in oppositū ptz p disti crōem sup?positā in tercio articulo. Quā pol ser dici q maior nō est s̄a. qz pma pncipia cognoſcunt p aliud pura p terminos via sensus memorie et expērie. tñ naturaliter sunt intel lectui inserta. 7 nihil est in intellectu qn pri? fuerit in sensu. Et sic patet q maior ē falsa

Ad argu mentū pncipale

Nunc vero ad

eam. zc. Postqz mgr trinitatē di uinay psonay iuestigauit p vesti giū in creaturis reptū. In ista pre simul vni ratē essentie et trinitatē psonay nitit ostende re ex creature intellectual' et rōnalis imagie. Ubi est aduertendū q imago rei duplici ter fundat in aia. Uno mō sup potētis. Alio modo sup habitibus. Et fm h mgr duo fa cie. qz pmo declarat diuie essentie vnitatē 7 p sonay trinitatē p imaginē fundatā in potētis. Secdo p imaginē fundatā in habitibus. ibi. Pot etiā alio mō. Prima in dual. qz primo ondit isti? create imagis ad reū aliquale sili tudinē. Secdo ondit eiusdē imaginis ad reū um magnā dissilitudinē. ibi. Terūti caueat zc. Prima diuidit in duas ptes. qz primo assignādo ptes imaginis ondit eaz ad inuicē equalitatem. Secūdo declarādo qddam di ctū ondit illaz partiū stabilitatē. ibi. Dic at tendendū est. Tunc sequit illa pars. Po test etiā alio mō. vbi loquit de imagine fūda ta sup habitibus. et diuidit in duas ptes. quia primo ponit hui? imaginis descriptōez. Se cūdo ondit q p talis imaginis cōsideratōem possum? cōsurgere ad scē trinitatis pteplati ones. ibi. Mens itaqz zc. Dic quero hāc questionem.

Utrū imago trinitatis diuie repiat in hoie. et videt q nō. qz in hoie nō re pitur imago diuine infinitatis siue immēstratis. g nec diuine trinitatis. An̄s pa tet. cōnam pto. qz cū infinitas rei possit natu rali rōe pbari et nō trinitas. vidē q imago in finitatis magis debeat relucere in creatur' qz trinitatis. cū p imaginē suā res pprie cogno scat. Et pfirmat p hilarium in libro de sinodis vbi ait. q imago est ei? rei ad quā imaginat species indfns. sed vna spēs nō p̄t esse in disse rens rei et homis. In cōtrariū est brūis au gustinus in diuersis loc' li. de tri. et ser. d imā

Contra

gine. In ista qstione q̄ttuo sunt vidēda. Primo est vidēdū penes q imago rei i ho mine pncipal' attendat. Secdo quō ptes imaginis se habeat ad id in q fundat. Ter cio quō habeant ad se mutuo. Et q̄to ex p̄dicte infert qddā correlariū d̄ intellectu agēre.

Quātum ad primū

Primus articulus

dico cū brō Aug. xiiij. de tri. c. viij. q in portio ri pte aie req̄reda est imago. Portio autē parl aie est portio supior. fm quā hō cūcta terrena trāscēdit. ergo fm vires abstractas q̄b hō sin gulariter ē pditus p cūct' ceteris an imābul est attendēda imago scrissime trinitat'. Ad cuius euidētā est aduertēdū q vt ait Aug? xiiij. de tri. c. viij. Imago potē? eū nobis cūz actu intelligim? q̄s cum habitu intelligim?. Actū autē intelligere nō possum? nisi spēs in telligibilē habeam?. ergo optet nos ponere s̄ tute m hmoi spēm cōseruantē q d̄ memoria. Spēs autē in memoria sunt q̄i absco dicit. et reuelant cū actual' intelligim?. et de ipis for matur intelligētia actual'. vt dicit aug? xiiij. de tri. c. viij. optet g dare intellectū actu potē tem intelligere. Itē qz intellectu? in tali actu n̄ p̄t se cōseruare nisi assit intentio volūtatis co pulās plenā genitā in actuali intelligētia pen ti puta spēcia in memoria exēti. ergo necesse ē esse volūtātē. Et sic in aia n̄ra habem? tres vi res. s. memoriā intellectū et voluntatē. penes tria iā dicta distincta officia. i q̄b cōsistit ima go sanctissime trinitatis. que quidē potērie si nude sumunt fm se nō connotari actibz. tūc imago san cte trinitatis in ipis figurat qdam modo impsecte ad modū corpalis imaginis p debita lineamēta disposita. nō m̄ colorate. Et sic ait Aug? xiiij. de tri. c. iij. q imago nū qz tollitur. Si autē pdicte vires cū actibz debi te sibi cōgruentib? concernūt. tūc imago pdi cta quali debite colorat. et fm hoc sp mag' vl minus pulcrificat fm q aia nobilioribz l mi nus nobilibz actibus tendit in obiecta nobi lioza vl minus nobilia. Et ideo cū anima ra tionalis sit nobilior omnibz rebus corpaltbz. deus autem est nobilior ipa anima. ideo ima go trinitatis nobilior est in anima cū memi nit intelligit et diligit seipaz. qz cum act? pdi ctos elicit respectu inferior creaturaz. et iam dicta imago est nobilissima et pfectissima cū fm pdictos actus toto mentis seruoze ania tendit i obiectū eternū quod est deus ipse. spze tis omnibus que sunt circa ipsum deum.

Nota op tunc

Quibus bene intellectis clare videre possumus causam diversitatis in dictis augustini. quibus quibus concedit imaginem trinitatis absolute esse in anima rationali. quibus cum actu intelligit. et quibus intelligat. quibus cum intelligit seipsum. quibus cum solus actus predictos elicit circa ipsum deum. iuxta quod idem augustinus ait. xiiij. d. tri. quod imago dei est in mente. non quod sui meminit se intelligit et amat. sed quod per deum a quo facta est meminisse amare et intelligere.

Secundus ar. aculus.

Egidius. iij. quibus. q. x.

Confirmat

29. Egidium soluit.

Quantum ad secundum

principale dicendum quod predictae pres imaginis differunt a suo fundamento. scilicet ab essentia anime realiter absolute. Et hac conclusionem probat venerabilis doctor frater Egidius sic. Impossibile est operationem immanentem et non permanenter immediate fluere siue procedere a subiecto incorruptibili et permanente. scilicet intelligere et velle sunt operationes immanentes et non permanentes. substantia anime est incorruptibilis et permanens. ergo etc. Et confirmat. quod in eadem natura ea que multum dicitur non fluunt ab ea nisi mediatis his que minus dicitur. scilicet operatio predicta nec est substantia nec permanentis. ergo fluere ab essentia anime mediante potentia que quis non sit substantia. est tamen permanente. **P.** In angelo dicitur potentia ab essentia. et in homine. probat Augustinus. quia cum medium non possit magis differre ab extremis. quod extremum ab extremo et cum intelligere sit medium inter intelligens et intellectum. quoniam angelus intelligit essentiam suam si in eo non differat potentia intellectiva ab essentia intellectiva. suum intelligere esset idem quod sua essentia. **P.** idem finem idem esset movens et motum. et directe reduceret seipsum de potentia ad actum quoniam angelus intelligeret essentiam suam. **P.** Ad quod habet preteritum super actum immediate fundatum in aliqua essentia vel natura. illud habet preteritum super omnia alia fundata in ea. et per consequens super ipsam naturam. cum nulla creata natura possit esse siue accedere. sed fantasma habet preteritum super ipsum intelligere. ergo si ipsum intelligere immediate siue potentia media fundatum essentia anime. ipsa natura vel essentia anime intellectiva erit corruptibilis. **Sed** ad has rationes quidam de prima opinione respondent. Ad maiorem preteritum dicunt quod non est loquendo de operatione non permanente siue fluxibili divisibili. sicut est motus. non autem de indivisibili sicut est generatio. Licet enim materia subiecta motui mediante aliquo accidente permanente. immediate tamen per seipsum subiecta generationi. sed intelligere est operatio

divisibilis. **Ad** secundum negant Augustinus. ad probationem dicunt quod vera est de medio compositio non autem de medio coniunctio. prout enim duo panes extremi coniunguntur mediante acu ferreo. nunc autem ita est quod ipsum intelligere se habet vel medium coniunctio. **Ad** tertium dicitur quod hoc non erit finem idem. quod requiritur ibi species intelligibilis per quam reducitur in actum. **Ad** quartum dicunt quod actio et passio dicitur equivoce prout est in anima intellectiva et in aliis. quod in aliis magis facta abijcit a substantia. in anima autem est facta et perfecta. et ideo si fantasma habet potentiam super ipsum intelligere. ex hoc non sequitur quod possit animam corrumpere sed magis sequitur quod possit ipsam salvare et perficere. **Sed** iste solutio non videtur valere contra rationes predictas. quia commutator intermit ea que dicitur ille doctor ad maiorem preteritum rationis. **Ponit** enim expressum in de subiecto orbis. quod materia nunquam separata dimensionibus. ergo etiam in puncto generatio materia habet aliquid accidentis permanentes. puta ipsas dimensiones. a quibus vel ait commutator nunquam totaliter poterit separari. **Sed** in his que dicitur ad maiorem negat Aristoteles primo de anima. ubi dicit. quod intelligere est cum continuo et tempore. et ideo finem hoc ipsum intelligere non videretur esse totaliter indivisibile. **Sed** hec quid sit de his. dico quod iste assumit non sile per simili. quia materia respectu ipsius generatio est in potentia ad esse. sed potentia anime respectu ipsius intelligere est potentia ad operari. licet autem aliquid creatum per essentiam suam possit immediate suscipere esse. nulla tamen substantia creata potest immediate operari. quia substantia nullius operationis potest esse immediatum principium. vel expressum dicitur commutator. vii. metaphisice. Licet enim forma substantialis ipsius ignis vel cuiuscumque alterius rei sit principium principale. non tamen immediatum. Ignis enim principaliter producit ignem. tamen mediante calore. **Sed** forte dices. agens instrumentale non agit nisi motum ab agente principali. ergo saltem illius motus siue influxus substantia erit principium immediatum. **Respondeo.** licet quando principale et instrumentale sunt suppositaliter distincta. necesse sit ipsum principale aliquid motus influere ipsi instrumentali. sine qua motus instrumentale non tenderet in tale actionem. dolobra enim nunquam edificaret nisi a domificatore moveretur. tamen cum principale et instrumentale sunt naturaliter connexa. non oportet tale influxum fieri. quia propter solam naturalem assistentiam ipsius principalis agentis ipsum instrumentale agit in virtute

Ad. 2.

Ad. 3.

Ad. 4.

Contra solutões 29. Contra 1.

Instantia

Solutio

principalis. Causa autem ista ordinata actionis si querit. dico quod est ipse generans duas principales virtutes principales. et instrumentali virtutem subordinatam respectu illius principalis agentis

Contra. 2.

Contra. 2. Nec secunda solutio valet. quia licet utriusque medium quod ponis modicum sit ad oppositum. si tamen vni illorum debemus assilare ipsum intelligere. magis assilabitur medio oppositio. quia cum ipsum intelligere sit suorum extremorum ad inuicem assilaturam opter quod principer naturam utriusque extremi. obiectioni. et subiecti. et sic distinctio tua directe contra te. nec exempla tua valent quod in opposito. quia nos loquimur de medio per se et naturaliter. tu autem exemplificas de medio per accens ac artificialiter.

Contra. 3.

Contra. 3. Nec tertia solutio valet. quia doctor non arguit de intellectu et qua angelus intelligit essentiam suam quam sine media specie intelligit. cum sit naturaliter plenus suo intellectui.

Contra. 4.

Contra. 4. Nec quarta solutio valet. quia si cur oppositum in opposito. sic oppositum in opposito. Si ergo fantasma illustratum per suam presentiam esset causa perfectio fundata in essentia anime immediate. tunc per suam absentiam erit causa destructio eiusdem perfectio. et per consequens destructio ipsius essentie. sicut dicitur doctor in sua ratione.

Confirmat. 1.

Confirmat. 1. Potest etiam predicta deo probari sic. Quodcumque sunt eadem realiter impossibile est vnum essentialiter remanere altero essentialiter corrupto. sed virtus visiva essentialiter et realiter corrupta manente essentia anime incorrupta. maior patet et singulariter in opposito. cum essentia anime sit incorruptibilis. et corruptibile et in corruptibile distinctum genere. ut dicitur. x. metaphis. minor patet. quia cum aliquis efficiat cecum hoc non potest esse propter solam cessatorem ab actu videndi. quod sic clauderet oculos fieret cecum. ergo oportet quod cecitas contingat propter corruptorem alicuius intrinseci principij visiois. quod principium nos appellamus potentiam visivam.

Instantia

Instantia. Forte dices quod non corrumpitur potentia visiva sed corrumpitur pupilla que est organica non potest suam operationem exercere.

Solutio

Solutio. Hoc non valet. quia dato quod oes potentie sint idem realiter quod essentia anime. tunc non habes quod vna magis sit organica quam alia. vel vna sit magis separata quam alia.

Confirmat. 2.

Confirmat. 2. Item potentia organica subiective fundata in organo a quo dicitur organica. cum sit corruptio subiecto corrupta omne illud quod fundatur in eo. corrumpitur pupilla non poterit talis potentia remanere. Item si potentia anime essent realiter idem cum essentia anime. tunc essent idem realiter in se. falsitas contra est nota. quia intellectus dicitur realiter a voluntate. et status visiva ab auditiva. et sic de singulari. et sequitur potentia per se. physicoz. ubi dicitur. Que vni et eidem

sunt eadem inter se sunt eadem. Sed forte aliqui contrarie opinionis dicerent illud consequens non esse falsum. Ideo probatur illa falsitas per alias consequentia sic. Si potentie non differrent realiter operationes potentiarum non differrent realiter falsitate istius consequentis ipsi negare non possunt. quia videre non est audire. nec intelligere est velle. et sic de alijs. consequentia probatur. quia dicitur. ij. de anima quod opinativum differt ab intellectivo. quia opinativum differt ab intelligere. Sic a simili. Item impossibile est operationes genere dantes esse ab vno creato principio immediate. sed operationes appetitive et cognitive differunt genere. maior pars quia sicut ait Aristoteles. ij. physicoz. si potentia sanandi et potentia egrotandi sunt idem. tunc sanari et egrotari erunt idem.

Instantia

Solutio

Instantia. ea que sunt in secunda specie qualitatis differunt realiter ab essentia anime. cum illa sint accidentia absoluta. essentia autem anime sit substantia. sed oes potentie anime actiue quam passiue sunt in secunda specie qualitatis. Item si potentie anime essent idem realiter quod essentia tunc vnum indivisibile fundamentum creature fundaret simul oppositas relationes. quod est proprium solius essentie diuine. cui hoc potest convenire ratione sue illuminationis infinite. consequitur autem probatur. quia potentiarum anime quedam sunt actiue quedam passiue. actiue autem et passiuum fundant oppositas relationes.

Instantia

Instantia. Item cum vna potentia moueat aliam idem esset motuum sui ipsius.

Instantia

Instantia. Item aut eadem conclusionem probat doctor de ois quinqz rationibus. que quibus legitime possunt improbari. adducam tamen eas et recitabo instantias contra eas gratia exercitij.

Instantia

Instantia. Arguit enim primo sic. Si anima esset immediatum principium operandi. semper habens animam semper operaret opera vite. que sunt intelligere et velle. quia sicut habes animam actualiter viuunt. sic et cetera.

Instantia

Instantia. sicut se habet essentia ad esse. sic se habet potentia ad agere. ergo immutatum sic se habebit essentia ad potentiam sicut se habet esse ad agere. Sed in nulla creatura esse est idem quod agere. ergo nec potentia erit idem quod essentia. nec e converso essentia erit idem quod potentia.

Instantia

Instantia. Diversitas actuum arguit diversitatem potentiarum. Sicut enim videmus quod quia ignis calefacit et tendit sursum. oportet quod distincta istorum actuum habeat principia. puta caliditate et leuitate. sed intelligere et velle differunt realiter. ergo et cetera.

Instantia

Instantia. Immediatum principium produciendi oportet esse proportionatum effectui produciendo. quia in tali principio produciens assilatur sibi productum. cum ergo intelligere sit accens. immediatum principium produciendum sui etiam erit accens.

Instantia

Instantia

5. **¶** Actus et potentia sunt in eodē genere. s; actus intelligēdi et volēdi sunt accidētia. ergo potētie eoz erūt accētia. **¶** Quidā alter affirmat dictā conclusiōem sic. Illud qd de se nō dicit ordinē ad actū sed est indfns ad diuersos actus. oportet q; p aliqd determinetur si aliquid quem istoz actū determinate debet pncipiare. Sed eētia aīe est indfns ad quēlibet inoz actū. ergo illud quo determinat ad distinctos actus suos h; vocamus potētiā. **¶** Sed licet p̄lo sit p̄ssima. ista tñ media multipl; pnt improbari. **¶** Quantū enī ad p̄mū neganda est p̄na. q; si p̄na esset bona. sequit̄ etiā cōtra nos q; sp̄ habens intellectū sp̄ intelligeret. Nec etiā illud qd inferūt de esse viuo est sile. q; viuere respectu intelligere ē actus p̄mus. q; viuere viuētib; est esse. vt dicitur in. ij. de anima. sed stante actu p̄mo actus sedus multipl; pnt impediri ppter h; q; plura requit̄ actus secundus q; actus p̄mus. quozū quocūq; deficiēte deficit talis actus. **¶** Ad sedm̄ posset breuiter dici q; p̄mutata p̄porcio nō p̄cludit necessario. nisi cū p̄porcio sumit̄ in terminis q̄ntitatibus. Isti aut̄ termini nec sunt q̄ntitatibus. nec sumunt̄ q̄ntitatie. **¶** Vel p̄t dici q; p̄ma p̄porcio est s; q̄ntum ad q̄ndā naturalē coexigentia. puta sicut impossibile est q; sit esse sine essentia. ita impossibile est q; sit opari sine potētia. et tūc sic p̄cessa p̄porcioe in p̄mutando cōmutat̄ fallacia figure dicitōis. q; mutat̄ coexigentia in d̄ntiā. vñ si vniformis obleruet̄ p̄cessus bñ p̄cludet̄ puta facta terminoz p̄mutatōe. tūc ex p̄cedentib; sic d; inferri. s; impossibile est opari esse sine esse. **¶** Forte dices si potētia p̄supponit̄ eētia. ergo differt ab eā. **¶** Si essem̄ p̄rie opiniois dicerē q; idem p̄t seipm̄ supponere. s; alia tñ rōe. **¶** Ad terciū dicit̄ dū q; licz illa inter ceteras sit efficacior. tñ volēs fugere p̄t dicere q; sicut agēs equocū puta sol p̄ vnā et eandem s̄turē inducit̄ aliaz et alia formā fm̄ alia et alia dispositōez p̄ncipiū susceptiui. Sic vna et eadē aīa cū sit p̄ncipiū equinocū respectu suaz opationū. ad p̄sentia obiectozū aliaz et aliaz rōnū poterit̄ actus elicere nō solū d̄ntes specie. verū etiā genere. si rōes obiectozū fuerint genere d̄ntes. h̄mōi enī actus et opatōes nō capiūt̄ sp̄m̄ et distinctōem ex s̄biectis. sed ex obiectis sumptis fm̄ rōes obiectales. **¶** Ad q̄rtū dicit̄ dū q; illa p̄porcio assilatōis nō habz locū in p̄ductiōibus equocis. q; nigredo q̄nq; sit a calore q̄nq; a frigore. et calor q̄nq; ab igne. q̄nq;

¶ Curā dicitur

¶ Solutioes p̄tra rōnes thome

¶ Ad. 1.

¶ Ad. 2.

¶ Instantia

¶ Solutio

¶ Ad. 3.

¶ Ad. 4.

q; a motu. vt ait p̄m̄rator. ij. celi et mundi. Et s̄ dicit̄ ibidē. q; nō omne qd sit: fit a sibi sibi in specie v̄l genere. nisi solū in generatōe s̄stantiaz vniooca. s; in p̄posito nō est generatio vniooca. cū act⁹ nō sit eiusdē sp̄i cum potētia. **¶** Ad quintū dicit̄ dū q; ibi p̄mit̄ t̄ fallacia equocatōis. q; duplex est potētia. vna a q̄ itur in actū sine q̄ sit actus. sicut hō i potētia fit hō in actu. et illa potētia s; ē maior. Alia est potētia que elicit̄ actū. et de illa cōcludit̄ argumentū. et p̄ p̄ns mutat̄ medium. **¶** T̄ argumentū p̄t duci p̄tra doctorē. quia fm̄ cum potētia est qdā actus essentia. et per p̄ns essentia habz rōem p̄fectibil̄ potētie respectu tal̄ actus qui dicit̄ potētia. Si igitur potētia sp̄ est in eodē genere cū actu. ille actus que appellam⁹ potētiā erit in eodē genere cū essentia aīe. et p̄ p̄ns nō erit accēs s; s̄stantia. **¶** Ad sextū aduētū p̄ aliū doctorē p̄t duci q; ad actus specie v̄l genere d̄ntes ania determinatur fm̄ rōes obiectales specie v̄l genere d̄ntes. **¶** Et licz alique mee rōnes sint tacte p̄ solutiōes quas adduxi p̄tra rōes illorū doctorū. tñ adhuc manēt in cōcussis ppter varias reclaratōes et p̄batōes q̄b; sunt fulcite. **¶** Nec reputo has solutiōes sp̄ necessarias nec in om̄ib; simpliciter s;as. et maxie vbi dicitis meis p̄mis in aliquo obuiarēt. et id dicit̄ q; h̄mōi in s̄tātiā velle adducere grā exercitiū. **¶** Sed p̄tra supradictā s̄tāte cōclusam sūr vane doctorū opinioes. **¶** Primo enī sunt qdā dicit̄es q; potētie antecēdunt̄ idē realiter cū essentia aīe. differūt tñ formaliter inter se sicut p̄res p̄tiales exites in eodē toto. **¶** Dicit̄ enī aīam esse qdādam totū p̄tānuū cōtētuum plurū. que tñ oīa realiter sibi idēntificānt̄. Quod p̄mo p̄bant auctoritate an̄. i. li. de cōcordia et p̄destinatōe. vbi ait. Non ē aut̄ ratio v̄l volūtas tota aīa. sed vnaq; ē aliqd anime. **¶** T̄. ij. de aīa dicit̄ q; destructo visu nō manet oculus nisi equoce. sed planū ē q; ad remotōem accētis s̄stantia manēs nō dicitur equoce manere. ergo visus erit eētia v̄l s̄stantia aīe. q̄nis n̄ tota. **¶** T̄. lincōn. i. cōmento sup̄ de di. no. ait q; eadē forma s̄stantialis dicit̄ forma in ordine ad naturā. et dicitur virtus in opatōe ad actū. **¶** Alij ad id sic. Sicut ex p̄re obiecti idē fm̄ rem solū distferens p̄ces rōes formales obijcit̄ ipi anie fm̄ diuersas et⁹ potētiās puta ens vez et bonum. eadē enī res que fm̄ se p̄siderata dicitur ens. in ordine ad intellectū dicit̄ vez. et in ordine ad voluntatē dicit̄ bonū. sic eadē anima

Ad. 5.

Ad. 6.

Scotus cocōn

1

2

3

Alij ad id

In se considerata dicitur eentia . put est opta nata moueri a vero sub ratōe veri dicit intellectus . pro ut est nata inclinari ad bonū dicit volūtas . Et hāc dicitur esse intentioes auicēne . vi . naturalū

Rōes illoz ad p̄sens nō potui inuenire . pos sum tñ si placet p̄ ip̄is sic arguere . Si eentia a se nō esset sua potētia . tūc eentia esset in po tentia ad talē potētia . v̄l ḡ eentia est eadem realiter cū ista potētia scdo dicta v̄l nō . si sic . tunc eadē rōne potuit eē eadem cū p̄ma potē tia . si nō tūc p̄cessus est in infinitū . P̄ma p̄ posino p̄tz . qz q̄cqd est in subiecto realz diffe rēs ab eo respectu illi d̄ fore in potētia

P . fm̄ p̄m̄ in p̄dicamēti . p̄p̄iū est substantie fm̄ sui mutatores esse susceptiuū d̄ rōz . sed intelle ctus et volūtas suscipiūt d̄ rā . ḡ erūt substan tia ip̄ius anime .

P . sicut materia ē i potē tia ad sensibiles formas . sic aīa intellectua ad intelligibiles formas . sed materia ē eentia/ ter sua potētia . v̄t p̄tz p̄m̄eratozē in re substan tia orbis . ḡ rē .

Sed illa opinio stare non p̄t . quia sicut ait **Bern̄** . sup̄ cantū . soli dei p̄ p̄iū est idē esse eentia et potētia . ergo rē .

Ad p̄mā auctoritatē dicēdū q̄ vnaqz po tentia illaz est aliqd aīe . quia est qdam na tural p̄p̄etas aīe .

Ad scdm̄ dicēdū q̄ de structo visu oculi manet equiuoce put est in strumentū vidēdi . et ad h̄ sufficit q̄ destruat illa qlitas fundata in oculo rōe cuius habuit virtutē visuā . nō tamē manet equiuoce put ē ps carnis hūane . quia etiā cecus oculi hate re p̄t vitam quā etiā p̄us habuit p̄ aīaz que est totius corpis forma substantial̄ .

Cū p̄to si cecus pungeret in oculo h̄ret sensum tactus q̄ h̄mōi lesione sentiret . quod eē nō possz nisi il la pars animata eēt aīa sensitiua .

Ad terciū dicēdū q̄ aīa respectu op̄atois dicitur . nō immediate crequens sed est virtus p̄ncipalis

Ad illud autē qd̄ illi alij addūt dicēdū q̄ nō est sile . qz cū nihil intelligit intellectus in quod volūtas nō ferat . nec aliqd velit volun tas qd̄ intellectus nō intelligat . optet q̄ obie ctū volūtatis et intellectus coincidunt fm̄ rea lē idēitatē . quis d̄rant fm̄ rōes obiectales . sed sic esse nō p̄t ex pte potētiariū . put in . ij . li . di . xliij . patebit .

Ad dictū auicēne dicē dū q̄ auicēn̄ . intēdit dicere q̄ aīa est radicabi le et p̄ncipale p̄ncipiū omniū actuū imedia te elicitorūz a quibuscūqz potētijs suis . sicut etiā ait p̄hs . ij . de aīa . q̄ anima est quo p̄mo viuim⁹ sentimus ⁊ intelligim⁹ . nō tamē per hoc intēdit ab ip̄a aīe essentia excludere disti ctōnem realem imediatoz p̄ncipiorūz .

Contra opi nionem .

Ad . i .

Ad . 2 .

Ad . 3 .

Ad alios

Ad primā ratōne dicēdū q̄ licet aīa p̄ eentia suam et nō p̄ aliquid aliud sit subiectū po tentie intellectiue ac volutiue . nō tñ potuit i uediare subijci ip̄i actui vt sup̄ius fuit p̄batū

Nec est silis compatio ip̄ius ad potētia q̄ ē in potētia ad potētia . que est qdā passio p̄ manens in eentia aīe . et eiusdē anime ad po tentia qua est imediare in potētia ad actū qui est qd̄ trāsiens siue nō p̄manens in ip̄a aīa .

Als sic inuenit . **A**d p̄mam ratōez dicēdū q̄ nō est silis compatio essentie anime ad potē tia qua s̄best suis potētijs que sunt siue pp̄ue passioes . et eiusdē eentie ad h̄mōi potētijs mediātibz quibz elicit suas op̄atoes . qz lz sub stantia sit imediatū subiectū siue pp̄rie passio nis . tñ non p̄t esse imediatū p̄ncipiū siue op̄e ratiois .

Et ideo lz prima potētia sit idē qd̄ eē anime . alie tñ potētie differūt ab eentia anime .

Sicut quous substantia sit realiter indistincta a sua potētia receptiua . tñ realiter est distin cta a sua potētia op̄atiua .

Ad secundū di cēdū q̄ nō optet substantia imediare suscipe re quicqz cōtraria . suscipit enī albū et nigz me diate alio accidēte . puta mediate q̄ntitate . nō posset sine q̄ntitate recipere . sic rē .

Ad terciū dicēdū q̄ nō est sile de potētia receptiua et potētia actiua . qz licet substantia possit imedia te suscipere . nō tñ p̄t imediare agere .

Et rā equi uocat de potētia materie . vt patebit in scdo libro . vbi illā sn̄iam sp̄caliter tractare . p̄pono

Et etiā alia opinio opinioī t̄a dicit satis vicina que dicit q̄ potētie anime sunt pp̄rie/ tates ip̄i aīe ⁊ substantiales emanātes imedia te ab eentia aīe . que eo ip̄o q̄ emanāt ab aīa nō sunt ip̄a aīa . tñ quia imediare emanāt ab ip̄a non declinat in aliud genus . lz sunt in eodē genere cū ip̄a aīa . tñ p̄ reductōnem . ita q̄ nec sunt idē oīno p̄ essentia . nec tñ d̄rnt q̄ sint al teri⁹ generis .

Sed nec illa opinio stare po test . qz ea q̄ manāt naturalz a subiecto sunt ac cidētia . et p̄ seq̄ns esse nō p̄nt in genere sub stantie siue in eodem genere cū substantia .

P . quecūqz naturalz manāt q̄ scdm̄ p̄cedit mediā te p̄mo . et terciū mediate secūdo .

Si ergo p̄ p̄ter hoc q̄ imediare manāt ab eentia tu dicis eas esse i eodē genere cū eentia . tūc quia vna sola . s̄ p̄ma manāt imediare de eentia . illa so la esset in eodē genere cū essentia . alie autem omnes declināret in aliud genus . cui⁹ opposi tū tu intendis .

P . cū dicis q̄ potētie sint cō substantiales eentie . v̄l sumis substantiale fm̄ p̄mā modū dicēdi p̄ se v̄l penes scdm̄ .

Solutio rationū Ad . i .

Ad . 2 .

Ad . 3 .

Bonaue .

Contra cū .

1

2

3

b

penes p̄mū tūc erūt idem realiter cū essentia: z sic omnes rōes sup̄ius assignate erūt cōtra istū doctōrē. **S**i penes sc̄dm tūc d̄nt realz ab ea. ḡ r̄c. **P**. omne qd̄ est v̄l est s̄bstātia v̄l accidens. illa p̄z p̄ simplicii sup̄ p̄dicamēta vbi ait. q̄ q̄cunq; nō sunt s̄bstātie sunt accidētia. z **A**uicē. ij. meth. sic ait. **P**̄ia d̄iuisio entis v̄l est s̄ba v̄l accidēs. **E**t p̄z i libro de or̄tu sciārū. vbi dicit. **S**cias nihil eē p̄ter s̄bstātiā et accidēs et creatōrē v̄triusq; ḡ ille potentie aīe v̄l sunt accidētia. et tūc n̄ poterunt esse in p̄dicamēto s̄bstātie. v̄l sunt s̄be. z tunc v̄l erunt s̄bstātia q̄ est eētia aīe. z tūc essent ip̄a anima. cui⁹ oppositū tu dicit. v̄l sūt alia s̄bstātia. z tūc in cadē anima erūt p̄les s̄bstātie realiter distincte. qd̄ est in cōueniens. ergo r̄c. **A**t ideo ē alia opinio q̄ ponit q̄ potentie sunt idē realz cū eētia anime. n̄ addunt aliqd̄ sup̄ eētiā nisi solū respectū ad actum. puta volūtas ē eētia aīe. et d̄z potentia et respectu quē habz ad actū volēdi. z sic de alijs. **E**t isti cū suis seq̄cibus h̄nt mltas r̄tōnes. **A**rguūt enī sic. **I**llo mō q̄ magis cōformiter et p̄p̄ie poterim⁹ saluare imaginem sc̄tē trinitatis in nobis. eo mō debem⁹ ponere potētiās animē respectu eētie. sed ponēdo eas esse idēre absoluta z differre respectibz magis saluamus rōnem p̄dicte imāgis. ergo r̄c.

2 **P**. id qd̄ est nobilissimū in toto regno aīe hoc p̄tinet ad s̄bstātiā siue eētiāz anime. quia si tale qd̄ esset acc̄ns. tūc acc̄ns eēt dignius et nobilius s̄bstātia. sed libras que ē idēz quod voluntas est nobili⁹ in toto regno aīe. ergo r̄c.

3 **P**. actus et potētia sunt d̄ntie entis. sed actus nihil addit sup̄ ip̄m ens. ḡ nec potentia. **P**. s̄bstātia d̄ntia nō p̄t sumi ab accidēte. sed rōnale et sensibile q̄ sumūtur a sensu et a rōe siue intellectu sunt d̄ntie s̄bstātiales. vt p̄z in por̄ph̄rio. ḡ potētia sensitua et intellectiua nō poterūt esse accidētia.

5 z p̄ p̄ns erūt eētia aīe. **P**. dicit br̄s aug⁹ xi. de tri. q̄ potētie nō sunt in aīa sic accidēs in subiecto. vt color aut figura in corpe. aut vlla alia q̄litas. sed si essent acc̄na. r̄c. **P**. beatiudo cōsistit in hoc q̄ aīa attingit deū cognoscendo et amādo imediate. **S**ed si voluntas et intellectus differēt ab aīa realiter tunc nō posset imediate attingere deū. ergo r̄c. **P**. s̄m q̄ aliqd̄ est supra se cōuersiū sic cōp̄tit sibi intelligere. s̄z aīa s̄m eētiāz suā est supra se cōuersiua. ergo r̄c. **P**. p̄tes vestigiū nihil addūt supra illud in q̄ fundant. ergo nec p̄tes imaginis. p̄na patz. quia imago nō ē ma

De. d. gā.

gis cōposita v̄l minus simplex q̄ vestigiū. p̄bat aīas. quia cū vestigiū inueniat in oi creatura illud additū eēt vestigiū. et cadē rōe partes illius vestigiū adderet aliqd̄ sup̄ vestigiū et sic in infinitū. **P**. omnis forma que ē p̄ncipiū alicui⁹ op̄atōis vel actōis in supposito si separetur ita q̄ p̄ se haberet esse p̄ se eliceret h̄mōi actū. sed deus p̄t omne acc̄ns absolutū a suo subiecto separe. ergo si intellect⁹ eēt accidens realiter distinctū ab aīa deus ip̄m posset separe. et separe sic intellectus posset intelligere. et p̄ se q̄ns acc̄ns sine s̄bstātia posset beartificari. **P**. materia est sua potētia passiva ḡ s̄bstātia forma debz esse sua potētia actiua. cōseq̄ntia p̄z. quia sicut se habz materia ad pati. sic se habz forma ad agere. **S**i enī materia nō trāsmutaret et pateret s̄m suā essentia. et forma nō ageret s̄m suā essentia: nō diceret cōmētor. trāsmutatio fecit sc̄re materia. actio vero forma. **P**. si potētie aīe nō essent idē quod eētia. h̄ maxime esset p̄tō quia forma s̄bstātia nō posset eē imediate p̄ncipiū actōis. sed illud nō obstar. ut isti p̄bant multiplz. **P**. primo sic. forma accidētalitatis p̄t imediate agere. ergo et s̄bstātia. anī patet de calore z ceterz accidētibz. p̄bat p̄na. qz accidētia nō sunt eētia nisi qz sunt entis. hoc est s̄bstātie. ḡ q̄cunq; est virtutis et p̄fectōis in formis accidētalibz p̄m̄p̄ius d̄z relucere in s̄bstātia libz. **P**. s̄m p̄m̄. idēz est p̄ncipiū eēdi et op̄andi. sed forma s̄bstātia est imediatū p̄ncipiū eēdi. ergo et op̄erandi. **P**. op̄atio vitalis est a p̄ncipio vitali. sed intelligere et velle sunt op̄atōes vitales et sola essentia anime est p̄ncipiū vitale. **P**. sicut iam dictū est materia imediate patitur. ergo forma p̄ se et p̄mo p̄ficiens materia imediate agit. in p̄ta illud. ij. de generatōe. forme est agere. pari s̄o alteri⁹ potētie. **P**. illud ē imediatū et p̄p̄iū p̄ncipiū actōis. in q̄ agens assilat sibi p̄ductū. sed in forma s̄bstātia attendit specificā assimilatio. **E**t cōfirmat. quia si h̄ esset forma accidētalitatis illa ageret vltra suā sp̄m. **P**. forma s̄bstātiales p̄t imediate actum in se recipe. ergo poterit imediate actū ex se elicere. **A**ntecedēs p̄z. qz si accipet acc̄ns suū mediāte alio acc̄nte esset p̄cessus in in finitū. p̄na p̄bat. qz entī p̄fectio/ri magis debet attribui illud qd̄ est p̄fecte cōditionis q̄ illud quod est imp̄fecte. sed actū elicere est p̄fecti⁹ q̄ actū recipe. **P**. natura est p̄ncipiū motus et quietis eius in quo ē p̄ se et n̄ s̄m acc̄ns. vt d̄z. ij. p̄h̄sicoz. s̄z natura

Cōfirmat

6

7

8 principaliter dicit de forma. ut ibidē patz. et / go zc. **¶** Cōmētator in d' s' b' stantia orz b' ait. q' tollit a re p'bam opatōem ei'. tollit cōntiaz eius. q' cū forma substācial sit vera res. nō de bet ab ipa negari opatio p'pria. **¶** In sup' p' bant ipi conclusionē p'ncipalē auctoritatibz. **Dicit** .n. le. aug'. x. de tri. penul. c. q' memoria volūtas et intelligētia sūt vna vita. vna mēs vna natura. Et in libro de spū et s'ra dicit d' po tentiys aie in ordine ad cōntiā. Naturales si / q'dez sunt ei. nec aliud sunt q' ipa. tota vidz. tota visorū meminit. tota audit z sonoz remi scatur. tota odorat. et tota sapores sentit. tota tangit. tota sil' approbat et improbat. tota est volūtas. z hec omnia adiūcta sunt aie. ut v / na rea sit. sed officijs multiplex. **¶** **¶** Nec il la op'itio cōtinet v'itatē. quia illud q'd est im mediariū p'ncipiū actōis nos appellam' po tentiā. sed relatio nō pōt esse p'ncipiū nec ter / minus actōis. ut patz. vij. p'phico z. ergo po tentie anime nō possunt esse respectus. **¶** **¶** Dato q' essent respectus. cū q'dam aie potentie sint actiue. ut patz de intellectu agēte. quedā passiue. ut patz de intellectu possibili. sequit' illud ipossibile q' respectus oppositi actiui et passiui fundent simul in eodē indiuisibili sū damento. quod sola fide tenem' esse possibile in ipa diuina cōntia. vel si qua rōe deberem' hoc sustinere. oporteret h'mōi rōnem fundari in diuie cōntie infinitate. que in finitatis aie rō nali non cōuenit. cū ipa sit creata. et p' conse / q'ns limitata. **¶** **¶** Ad p'mū igit' dicendū q' ma ior est p'a salua sp' possibilitate et v'itate. s'z il lud est ipossibile vt itā declarau. p'pter q'd ait b'rius aug'. q' maior est dissilitudo q' similitu do inter imaginē creatā et increatā trinitatez. q'd forte p'nto dicit. q' hec fundat' in rebo ab solutis. illa autē existit in relatis. **¶** **¶** Ad scdm dicendū q' dato q' libertas volūtat' sit no / bilior omnibz alijs aie p'prietatibz. cōparata tñ ad aie essentiam nō est nobilior. cū causa sit p'stantior effectu. **¶** **¶** Ipa autē libras et causa liter et originaliter manat ab cōntiā. **¶** **¶** Ad ter ciū dicendū. q' s'z actus nō addat sup' ens in p'muni. quia tale additū eēt nihil cū illud q'd additur alteri formalz nō sit ipm. q' tale addi tum eēt nō ens. sed actus bñ addit vt inueni tur in ente speciali. equocat etiā de potentia. q' argumentū p'cedit de potentia ad esse. nos autē loquimur de potētia ad agere. **¶** **¶** Ad q'z tū dicendū q' rō et sensus p'sit dupliciter su / mi. Uno mō put rō dicit animā rātionālē. et sensus aiam sensitiuā. Alio mō put rō dicit

Auctori tas ad idē.

Cōtra hē.

Ad rōnes henrici

Ad. 1.

Ad. 2.

Ad. 3.

Ad. 4.

potentiā rōnalez. puta intellectū. et sensus pō tentiā sensitiuā. **¶** **¶** Prmo mō ab ipis sumunt d'ntie substāciales. nō autē scdo mō. **¶** **¶** Ad qntum dicendū q' accēs vno mō sumit stri / cre. et sic p'pria passio distinguit p'tra accēs. **¶** **¶** Alio modo large. et sic etiā p'pria passio dicit tur accidēs. **¶** **¶** Ito eni modo omne quod nō est substātia est accēs. **¶** **¶** Et quia potētie aie sunt quedam p'prietates sine p'prie passioēs anie. ideo p'mo modo. s' stricte loq'ns de accēte au gustinus. negat potētiās aie esse accidentia. **¶** **¶** Ad sextū dicendū q' cū potentie anime sint ipi anime totalz p' naturales. ideo q'quid aia attingit mediāte sua potētia. h' dicit immedia te attingere. sicut eni illud q'd videt homo mediāte suo visu. h' dicit imediata videre. eo q' visus sit sibi cōnatural. sic zc. **¶** **¶** Ad septi mū dicendū s'm q' aliqd est supra se cōuersi uum. sic cōperit sibi vt sit p'ncipiū actus in telligēdi. v' imediate v' p'ncipaliter. puta si est potentia cōperit sibi imediate. si est substā tia cōperit sibi p'ncipalz. q'uis nō immedia te. **¶** **¶** Et nō oportz q' tale quid intelligat nisi ipm esset sepatum et p' se existens. si autem est cōiunctū magnitudini nō p'prie intelligit. s'z est ratio sine p'ncipiū intelligēdi. **¶** **¶** Propter q'd dicit primo de aia. **¶** **¶** Si q's dixerit animaz intelligere. dicit eā texere v' edificare. cui' ra / tio esse p't. quia p' se agere p'supponit p' se eē. q' q'diu aia nō habet p' se esse. nō habebit per se agere. **¶** **¶** Ad octauū dicendū q' nō est sile de partibz vestigiij et partibz imaginis. q'z par tes vestigiij sumunt penes q'dam cōmunia q' omne ens simpliciter cōsequunt. et ideo nec differūt a suo fundamēto. nec inter se nisi so / la rōne. sicut q' loquimur de bono et p'o et cete ris cōsimilibz q' totū ens cōsequunt. sic loq'n dum est de partibz vestigiij. cū ipse in ente v'z repiantur. partes autē imaginis cōsequūt na turam specialē. et ideo tam a se inuicē q'z a suo fundamēto poterūt differre realiter. **¶** **¶** Ad nō nū diceret doctor n' q' intellect' nullo modo p't separi ab cōntia aie. quia in scdo suo super sentētiās. dist. xix. q. ij. exp'sse dicit q' q'itates ab omni subiecto separi implicat cōtradictō nē. De hoc tamē ad p'sens nō curo quia alib' forte oppositum tenebo ad honorem diuine omnipotentie quā metiri nēquimus. **¶** **¶** Qui / dam alter doctor dicit q' si separet nō intelli / geret. sicut diaphonū p'uctū q'ntitatis est ra / tio recipiēdi lumē. si tñ a q'ntitate separet non posset lumen recipere. **¶** **¶** Sed illud nō valet. quia lumē non est aprū natū recipi nisi in re

Ad. 5.

Ad. 6.

Ad. 7.

Ad. 8.

Ad. 9.

Durādus

Cōtra eū.

diuisibili. et ideo in sepato a quanto non reci-
 pitur. **Doc** autem in pposito nō obstat. cum
 intelligere sit accūs in diuisibile. et iō q̄uis sit
 act⁹ manēs in eliciēte. possēt intellect⁹ separ⁹
 ipm elicere. nisi aliud obstat. **Dato** igit q̄ de⁹
 intellectū ab eētia anime separet. et dato q̄
 adhuc nō esset brūs. pprie loq̄ndo de brūtū-
 dine. quia nō esset ibi fruitio. et pfecte dilecti-
 onis ꝓplacētia. sine qua non p̄t esse pprie lo-
 quendo brūtudo. quia fruitio et complacētia
 sunt pprii actus volūtatis. hic aut intellect⁹
 esset separatus a volūtate. **Sed** forte dices.
 dato q̄ deus sepe et intellectū cū volūtate. vtrū
 tunc talis intellect⁹ esset brūs. **Dico** q̄ nō.
 quia eo ipso q̄ eēt separata ab eētia. et nō ha-
 berent sbiectū cōmune in quo cōiungerēt. iō
 actus vni⁹ potētē in nullo possz alteri coopa-
 ri. ita q̄ complacētia volūtatis in nullo cau-
 sarer aut augeter delectatōem intellectus. nec
 speculatio intellectus quātū ad oñsionē obie-
 cti diligitibilis in nullo possēt coopari dilectōi
 volūtatis. et h̄stante illa ypostasi q̄ eēt peni-
 tus separata a subiecto. et nullū haberet sbie-
 ctum cōmune. **Ad. x.** dicendū q̄ sicut nō
 q̄libz res material est sua potētia passiva. sed
 sola prima materia. sic etiā nō q̄libz actus sb-
 stantialis v̄ quelibz forma sbstantialis ē sua
 potentia actiua. sed solus prim⁹ et pur⁹ actus
 siue prima sbstantia que est ipse deus. **Ad** di-
 ctū cōmētoris dico q̄ q̄uis trāsmutatio fa-
 ciat nos scire q̄ materia et pura potētia. nul-
 la tamē opatō facit scire q̄ aliqua forma citra
 deum sit pur⁹ actus. Et iō licz in aliquo sit si-
 mile. in illo tñ qd̄ ratio cōcludit nō est simi-
 le. **Ad. xi.** nego minorē. **Ad** pbatōem pu-
 mam dico q̄ forma sbstantial est pncipium
 agendi pncipale. accidētalis aut est pncipiū
 immediatū. nulla enī sbstātia creata est p̄n-
 cipiū agendi immediatū. vt p̄. vij. in metaph.
 exp̄sse p̄ cōmētorē. et idem p̄t p̄ p̄m i li.
 de sensu et sensato. vbi sic ait. Ignis et terra z
 quodcūqz aliud fm̄ id quod est eētia liter n̄
 est natū agere vel pati. sed fm̄ q̄ habent ꝓtra-
 rietatē. **Ad** pbatōem dico. q̄ licz simul agere
 et pncipaliter et immediate sit maioris pfectio-
 nis. hoc tamē pprie in nulla creatura repitur
 sed in solo creatore. quia i creaturis sbstantia
 agit mediāte accidēte. z iō non immediate. et ac-
 cidens agit in virtute sbstāte et iō non pnci-
 paliter. **Dato** igit q̄ simul nō concurrāt i eo/
 dem sed necessario sumantē disticte. tūc agere
 pncipaliter est multo maioris pfectōis q̄ a/

Instantia
Solutio

Ad. 10.

Ad. 11.
Ad p̄maz
pbatōem

gere immediate. **Sed** forte dices. accētia i
 lacramento altaris sine subiecto subsistit. et
 tñ agunt immediate. et p̄ plēq̄ns cōcurrūt i eo/
 dem creato agere immediate et agere pncipalē.
 cū nullū sit subiectū virtute cuius agat. **R̄n**
 deo q̄ nō minus agit in virtute susstētantis
 cū separū est a subiecto q̄ p̄us. quia sicut sim-
 gulariter a deo susstētat. sic specialē virtute dei
 agit. **Possēt** etiā dici q̄ tale accūs sēp̄a
 rat in suis naturalibus in nullo genit⁹ corū/
 pitur aut mutat. et ideo separet cū illa virtute
 quā habuit p̄m̄ ex illa naturali cōiūctōe cū
 subiecto. **Sicut** igit semen aīalis ab eo deci-
 sum dicit generare nō in virtute ppria sed in
 virtute illi⁹ animalis a quo decisum est. da-
 to etiā q̄ tale aīal sit corruptū. sic tale accidēs
 q̄uis sit separatum agit in virtute illi⁹ subiecti
 in cuius virtute cōpetebat sibi agere q̄n̄ p̄iū/
 ctū erat. **Exemplū** etiā de graui qd̄ p̄hs. vij.
 phisicorū dicit se deorsuz mouere in virtute ge-
 nerantis. qd̄ tamē graue suo generanti p̄m̄c
 q̄n̄ se mouet nō apparet esse cōiunctū. qz gene-
 rans p̄t esse corruptū. **Ad** secundā pbatō-
 nem dicendū q̄ illd̄ qd̄ dat immediate esse sbstā-
 tiale cū sit sbstātia non debet immediate agere
 sed pncipaliter. vt iā patuit. **Ad** terciū di-
 cendū q̄ tam intellectus q̄ etiā volūtas pōt
 dici pncipiū vitale. eo q̄ immediate fundat in
 essentia anime que pncipalē dicit p̄m̄cipiū
 vitale. eo q̄ omnis vitalis opatio pncipaliter
 sit ab ea. **Ad** quartū dicendū ut sup̄i⁹ di-
 ctum est. **Vel** p̄t dici q̄ nō est sile. quia actus
 ad quē materia ē potētia primo z pncipalē
 est forma sbstantial. et ideo sua potētia p̄t
 esse sbstantia. **Sed** actus ad quē aīa est in
 potētia est accidēs. et ideo aīe potētia d̄z dicit
 accidens. **Ad** quintū dicendū q̄ illud in
 quo pducens assilat sibi pductū est pncipiū
 um pncipale nō autē immediatū. **Ad** cōfir-
 matōem dicendū q̄ nō repugnat alicui in vir-
 tute alterius agere vltra suam specē. q̄uis h̄
 sibi repugnet in virtute ppria. **Ad** sextum
 nego ꝓnam. ad pbatōem dico q̄ illud qd̄ est
 pfecti⁹ attribuit enti pfectiori. puta agere p̄n-
 cipaliter quod est nobili⁹ q̄ agere immediate.
Ad septimū dicendū q̄ quia natura pnci-
 paliter dicit de forma sbstantiali. iō tal' for-
 ma est pncipale pncipiū p̄ seipm̄ et motus
 et quietis eius in quo ē. **Ad** octauū dicen-
 dum q̄ nō tollimus a forma sbstātia ppriā
 opatōnem. quia dicimus q̄ sit pncipiū prin-
 cipale et q̄ q̄uis nō immediatū. **Ad** dictū
 augustini dicendū q̄ anima pdicatur d̄ suis

Instantia

Solutio

Ad. 1.

Ad. 3.

Ad. 4.

Ad. 5.

Ad confir-
matōnem

Ad. 6.

Ad. 7.

Ad. 8.

Ad auctō

potentijs pdicatioe causali. qua pdicatioe qd
libet subiectu pdicari pr de sua ppria passioe.
Isto eni mo dicit Arist. in de sensu et sensato
podoz est fumalis evaporatio. Q. autē au-
gustinus dicit. vna mes vna vita vna natu-
ra. p h vult excludere plitatem aiaz. qsi dicerz.
he tres potentie no sunt tres aie. sed sunt tres
pprietates eiusde natural anime. Consimili-
ter eni posset aliqs dicere. Aliditas siccitas
et leuitas sunt vnus ignis. qz sunt pprietates
eiusde ignis. Potest etiā dici q triplex est to-
tu. scz totu vniuersale. totu integrale. et totu
virtuale. Primu totu. s. totu vlt reseruat in
qualibet sua pte fm se sumpta et fm essentia
et fm virtute. scdm nec fm centia nec fm vir-
tute. terciu qzuis no fm essentia tamen fm vir-
tute. Et ideo pmu pdicat de qualibz sua par-
te cential et virtual: sine causaliter. scdm nec
centialiter nec causaliter. terciu qzuis no cen-
tialiter tñ spualiter sine causaliter de qlibz sui
pre pt pdicari. Ad aliud dicendū q ille li-
ber no sit factus p augustinu sed p quedam fra-
tre ordinis cisterciē. Posset tamen ad illam
auctoritatē eodē modo rñderi sicut iā dictuz
est ad auctoritatē augus. Est etiam adhuc
opinio mediū tenens inter pdicta. q ponit q
aia respectu illaz opationū quibz no comu-
nicat corpi est sua potētia. sed respectu illaruz
quibz comunicat corpi dñt realiter a sua potē-
tia. Ratio primi est illa. Si intellectus intel-
ligeret p aliquā qlitatem determinatā et no im-
mediate p seipm. tūc intellectus no esset oppo-
sitorū. nec posset oia intelligere. cōsequē fal-
sum. qz potētie rōnales sunt ad opposita. et
iij. de aia dicit. Necessē est intellectu qz oia in-
telligit immixtū esse. pbat pna. quia agēs de-
terminatū p aliquā qlitatem no agit nisi fm de-
terminatam rōem. s. si anima intelligeret p po-
tentia que est qlitas determinatā tūc no posset
in oia. P. nature rōnali ex hoc q est separa-
a materia cōuenit intelligere. sed aia p suā es-
sentia est separata a materia. quia fm substantiā
suā no est educta de materia. Rōes secūde
pclusiois obmitto. quia cōclusionē cōcedo.
Sed pma cōclusio no valet. qz intellectus
possibilis est oia fieri. iij. de aia. et ibidē ait cō-
mentator. q intellectus possibilis est pura po-
tentia in genere intelligibiliū. Intellectus vero
agens est oia facere. et est actu ens. vt dicitur
ibidē. sed impossibile ē q vnū et idē realiter i-
distinctū sit actu ens i aliquo genere. et sit pu-
ra potentia in eodē. ergo ipa anima no est rea-

Petrus de alūnia.

Contra pe- trū.

liter idem omnibz suis potētijs quaz opatio-
nibus no comunicat corpi. Ad pmū q ne-
go psequētia. pr tñ distigui ppter pbarōez cō-
sequētie hoc nomē determinatū. quia vlt dicit q/
litas determinata ex hoc q est certi generis et
certe speciei. vlt ex h q est ptractioz suo subiecto
et limitat suū subiectū ad certā mensurā spce-
ctu aliquozū q vniuersaliū respiceret hmoi
subiectū si tali qualitate no limitaret. Primo
mō intellectus est determinata qlitas. no autē
scdo mō. quia intellectus ē eque vlt est equa-
lis ambitus sicut centia. et iō centia p intelle-
ctū in nullo limitat respectu obiectoz intelli-
gibiliū. Ad scdm dicendū q qz fm centia est
separata. ideo fm essentia cōuenit sibi intellige-
re tanqz principio radicali et pncipali.

Solutio Ad.1.

Ad.2.

Quātuz adtercium

Terci° ar- ticulus

principale qualz ptes imaginis se habeat ad
se inuicē. hic essent multa videntia. Viden-
dū eni esset qd sit memoria. qd intelligentia.
z qd volūtas. que sunt ptes imaginis. et vtz
memoria realz differat ab alijs duabz. et quō
memoria diuersimode sumitā in pte sensiti-
ua qz in pte intellectiua. qz tñ de his mgr spe-
cialē facit mentōem libro. ij. di. xxiiij. et disti-
xxxij. igitur ad psens hec dñs intēdo ea cū
suis opatōibus spēaliter ptractare. Solūmo-
do igit ad pns volo tāgere p que modū relu-
ceat in eis imago scilicet trinitat. Circa qd
est aduertendū q sicut in diuis credim⁹ esse
tres psonas in vna natura diuina. quaz scda
gignit a pma p modū sibi intellectual. s. ter-
cia pcedit a pma scda p modū pfecti amor.
sic i anima hūana ex specie q est in memoria
gignitur sibi actualis noticie i intelligentia.
z ex istis duobus tanqz ex gignēte et genito
pcedit cōplacētia siue amor volūtatiz q ples-
penti copulat. s. species genita in intellectu. cū
specie gignēte in mēoria. Et hec imago habi-
tū nobilibz decorat. sicut p dñū habitūz vi-
ciosis et ignobilibz deformat.

Ex his z alijs que

Quart° ar- ticulus

dicit in primo articulo isti⁹ questiois inferri
pr quartū principale. scz qliter intellectus a-
gens ptimeat ad imaginē. Quia si sumit ima-
go put habitualiter est in nobis. et p pns im-
pfecte. ut posui similitudinē in pmo articulo q
stionis de imagine no colorata. sed solis line-
amētis disposita. sic intellectus agēs no ptimeat

distinctiois. ibi. Post hec querit. Prima di- uidetur in quatuor partes. Nam primo mouet q- stionem. Secundo arguit ad ea. Tercio rñdet ad q- stionem. Et quarto ponit argumētū solutio- nis. Secunda ibi. Si enim deus genuit deum rē. Tercia ibi. Ad quod rñdentes rē. Quarta ibi. Nunc ad pmissam q- stionem. Itaq- tercia pars diuiditur in tres partes. q- primo ponit mgr- suā rñsionē. Secundo cōtra rñsionē adducit q- rundam garruloz ōbiectōez. et rñdet ad ea. Tercio tollit circa istā materiā q- runda er- rorem. Secunda ibi. Sz adhuc opponūt. Ter- cia ibi. Quidā tñ vitā tis aduersarij. Dic- quero hanc quēstionē.

Quātrū generatio p- pue dicta sit i- diui- nis. **E**t vidz q- non. q- v- tal gene- ratio esset finita v- infinita. nō infi- nita q- infinitū nullū habz terminū. et p- cō- seqns generatōne infinita nihil constituet in- eē. nec p- esse finita. quia omē qd p- pue in deo reperitur est infinitū. **C**ōtra. vnūq- q- ē tūc pfectū qñ p- generare alterū tale quale ipsū est. vt d- iij. meth. eoz. Sed x- est totali- ter pfectus. vt p- iij. v. meth. g- rē. **D**ic sunt q- tuor videnda. **P**ri- o id qd quēstio q- rit. **S**ecundo vtrū generatio sit in q- libet diuina p- sona. **T**ercio p- pter dicta mgr- in hac di- stinctōe videndū ē vtrū hec sit v- deus gene- rat. **Q**uarto vtrū hec sit vera. deus genuit aliu- deum.

Quantū ad primū

vtrū generatio p- pue dicta sit in diuis. dicen- dū q- sicut supius patuit. realē in diuis p- so- naz distinctiōem necessāria rōe pbare n- pos- sum- ipa tñ p- fidem p- supposita possumus in diuini pbare verā generatōez. q- vbiq- a p- ducēte natura p- mūtēat p- modū nature ibi est vera generatio. s- vt infra declarab- in di- uini cōicāf. p- ducto a p- ducēte natura p- mo- dum nature. g- rē. maior p- iij. phisicoz vbi d- q- generatio est via in naturā. **D**ama. di- cit q- generatio est op- nature. **S**z grā ex- erciij volo in stare cōtra illā p- dōem fidelem vt ex solutioibz argumētōzū vitas clar- elu- cescat. **P**rimo sic. **S**i in diuis esset generatō hoc v- esset p- rāto q- cētia generatē. v- rela- tio. vel vtrūq- illa p- iij. p- sufficientē diuisiōz. quia nihil ē in diuis nisi cētia. v- relatio. vel constitutū ex vtroq-. sed vt pbab- infra. cē- tia nō generat nec generat. relatio etiā nec p- esse p-ncipiū actōis nec termin- vt patz. v. et

vij. phisicozū. g- nec cōstitutū ex vtroq-. quia oē qd p- uenit p- stituto v- cōuenit ei rōe virtuali q- stitutiū. v- rōne alteri- tñ. s- iij. p- pposito nec sic nec sic. vt iā patuit. g- rē. **P**. vbi p- ppe est generatio. ibi genitū in aliq- eiusdē specie affilat generati. sed fili- in nullo eiusdē spēi af- filiat patri. q- nō in cētia diuina. q- fm cēti- am est ibi idēitas. nec fm relatiōem. q- p- rni- tas et filiatō d- rnt specie. **P**. vbiq- ē vera generatio ibi aliq- generat. sed in diuis non generat aliq-. q- dato q- ibi sit fili-. nō est ali- qd sed ad aliq-. sed nō aliq- et nihil eq- pollēt. quia negatio p- pposita signo particulari facit ea eq- pollere suo p- rdictōzō. aliq- d- aut et nihil sibi p- rdictū. **P**. qñ aliq- inuenit p- fectū et impfectū in creaturis. si vt p- fectū est in deo nō reperitur. nec d- z ibi repiri vt impfectus est. **S**z generatio in creaturis p- fecta d- r illa que sit p- cōmixtiōe seruū. et ea q- fit sine tali cō- mixtiōne impfecta generatio est. cū g- prima nō possit esse in diuinis. g- nec scda. **P**. a q- cunq- s- e negat sup- ab eodē vere negat infe- rius sub illo supiori p- rntū. **S**ed ois motus et t- rāsmutatio s- e negat de deo. vt p- iij. Jac. i. et vij. phisico. et. xij. metaph. g- s- e negat de deo generatio. cū ipa sit spēs motus. vt p- iij. in post- p- dicamētis. **P**. si in diuinis eē generatio. illa vel esset vniuoca v- equoca. **N**ō equoca. nam in generatōe equoca p- ducēs est nobili- p- ducto. quia p- tinet ipm virtualz. nec vniuo- ca. q- in p- ductiōne vniuoca p-ncipia p- stituti- na p- ducētis et p- ducti sunt vnius speciei. sed p- rnitatis et filiatō quibz cōstruunt p- r et fili- d- rnt specie. **P**. in omni v- a generatōe geni- tum d- r a generatē. sed in diuinis filius non differt a patre. ut pbab- g- rē. maior p- iij. per p- hm. iij. de aia. vbi ait. q- nihil generat seipm s- saluat. **E**t aug- . i. de tri. vult. q- nihil sit ab- surdus q- q- aliq- seipm p- ducat vt sit. mior p- r pbare sic. q- qd est in p- sona diuina nō p- differre ab ea. sed fili- est in p- r et pater i- filio. i- p- r illud qd ait dei fili- ad philippū Joh- xij. **N**escis q- ego in p- r et pater in me est. **P**. id qd repit in creaturis inferioribz et nō in superioribz. nō p- r formalz in deo repiri. quia cū creature superiores sint deo filiozes q- creatu- re inferiores. nō videt q- aliq- p- fectio formalis repiat in deo que sic p- ueniat inferioribz q- de- ficiat superioribz. s- generatio repit in corpali- bus et nō in spūalibz. g- rē. **P**. si in diuinis esset v- a generatio ipm genitū eē cōpositum. q- nis est falsum. q- fm b- rtm Aug- . quelibz p- so- na diuina est eq- simplex sicut diuina cētia.

b 4

Prim- ar- nculus.

Cōtra cō- clusiones.

liber... distinctio quarta... que oritur que... P- rntū sic... Cōtra cō- clusiones...

pro p̄sentia. quia in omni genito optet da-
re aliqd in quo genitū ueniat cū generate.
quia om̄e p̄ncipiatur in aliquo assimilā suo
p̄ncipio. et optet dare aliqd in quo genitus
differt a generate. cū nihil generet seipm. s; in
quocūq; datur aliqd et aliqd illud nō est sim-

plex sed cōpositū. **P.** omne qd sic se habz q;
10 q̄cquid habz ab alio habet. h̄ fm se cōsideratū
nihil habz. quia fm Aūcē. qñ aliq̄ res ha-
bet aliqd tm̄ ab altero illi rei fm se cōsiderate
attribuit oppositū illi. eo enī ip̄o q̄ aer lumē
nō habz a se sed a sole. iō aer fm se considera-
tus caret lumine. sed si in diuis eēt vera gene-
ratio q̄cquid h̄ret genitū hoc haberet a gene-
rate. ergo tale genitū fm se cōsideratū tenderz
in nihilū. et p̄ n̄ esset creatura. qd̄ erat error

11 **P.** vbiq; est n̄a generatio ibi aucto-
ritas p̄ncipij repitur in generate t̄ nō in geni-
to. et sic aliqua p̄fectio esset in p̄e que nō eēt i

12 filio si i diuis eēt n̄a generatio. **P.** opposita
apta nata sunt fieri circa idē. generatō t̄ corrup-
tio sunt opposita. s; si in diuis eēt generatio
ibidē etiā esset corruptio. **A.** firmat. qz
fm p̄m p̄mo p̄ozū. s; aliq̄ duo dicūt x q;
liter. et s; alia duo dicunt de q̄libz. si vnum
vniūsb̄ combinatōis conuertit̄ cum vno alteri

combinatōis. s; alia duo cōuertent̄ inter se.
A. exempla ibidē posita sunt corruptibile t̄ in-
corruptibile. genitū et ingenitū. sed oē ingeni-
tum est incorruptibile. s; om̄e genitū erit cor-
ruptibile. et cōuerso. **A.** p̄mo celi t̄ mōdi di-
cūt. q̄ ingenitū et incorruptibile cōuertit̄ euz
eterno. s; nullū genitū erit eternū. **A.** vj.
meta. p̄bat q̄ nō generat nisi p̄positū. **A.** s;
illa non cōcludūt. **A.** ergo ad primū dicendū.

q̄ sicut fm p̄m. vj. metaph. nec materia ge-
nerat p̄ se nec forma. s; cōpositū ex vtroq;. sic i
diuinis nec essentia generatur nec relatio. sed
constitutū ex vtroq;. **A.** p̄batōez dicēdū q̄
lz illud qd̄ cōuenit cōstituto ueniat ei rōne
alterius p̄stituentū. nō tm̄ optet q̄ eo modo
quo cōuenit cōstituto cōueniat p̄stituenti. qz
quod cōuenit cōstituto in rōe qd̄. cōuenit
p̄stituenti in rōe quo. et sic est in p̄posito. qz sic
pater est illud qd̄ generat. et essentia diuina e
p̄ncipiū quo generat. sic fili⁹ est suppositum
qd̄ generat. et essentia e illud quo fili⁹ genera-
tur. cū ip̄a cēntia sit formal̄ terminus genera-
tōnis. **A.** ad secundū dicendū q̄ large lo-
quendo vnitas siue uenientia in s̄stantia di-
ciatur similitudo. p̄p̄ie tm̄ loquendo debet dici idē-
titas. vt p̄t. v. metaph. **A.** ad terciū dicēdū
q̄ filius rōne essentie que est sibi p̄ncipiū q̄

Afirmat

Ad rōes
Ad. 1.

Ad. 2.

Ad. 3.

generatur est aliqd. cū essentia sit res absolu-
ta. **A.** ad quartū dicendū q̄ quous loquendo d̄
generatōe corpali illa dicat p̄fectior que sit p̄
p̄mixtionē sexū t̄. hoc tm̄ locū nō habz lo-
quendo de generatōe sp̄uali. quia corporaliuz ad
sp̄ualia quasi nulla est comparatio. **A.** ad qñ-
tum dicendū q̄ motus nō est qd̄ sup̄? resp̄e-

Ad. 4.

Ad. 5.

Ad. 6.

Ad. 7.

Ad. 8.

Ad. 9.

Ad. 10.

Ad. 11.

Instantia

Solutio.

Ad. 12.

ctu generatōis in diuinis. **A.** de rōe enī genera-
tōis solū est q̄ p̄ ip̄am genitū capiat ab alio et
se nature p̄ modū nature. q̄ autē h̄ fiat p̄ mo-
tū v̄l mutatōem h̄ nō est de rōe generatōis
vt generatio est. sed rōe imp̄fectōis annexa.
puta vt generatio creature est. **A.** ad sextūz
dicendū q̄ p̄p̄ie loquendo generatio in diuinis
nec est equiuoca nec simpl̄ vniuoca. s; large
p̄ vtroq; modo dici. **A.** ad septimū dicēduz
q̄ rōe diuine cēntie que vna existēs cōmūis e
tribus p̄sonis. vna p̄sona dicūt esse in alia. et
ratōe eiusdē cēntie vna p̄sona est idē real̄ cū
alia. sed ratōe relationū solū differūt. **A.** ad
octauū dicendū q̄ in creatur̄ sup̄ioribz puta
intellectualibz bñ est aliqd ad modū genera-
tōis. quia in eis gignit̄ s̄b̄ intellectuale. t̄ p̄
ducit amor. et fm hoc etiā in eis repit̄ imago
trinitatis. **A.** ad nonū dicendū q̄ n̄a est sal-
sa. ad p̄batōem dicendū q̄ licz xem? aliquid
in quo genitū in diuinis cōuenit cū genera-
te. non tm̄ dāmus aliqd in quo differat. s; so-
lū ad aliqd siue relatiū. qd̄ nullā p̄nit? fa-
cit cōpositōem cū illo aliqd̄ puta cū essentia.

A. ad. x. dicendū q̄ illa ratio vñ falsū p̄
supponit. s; q̄ fili⁹ possit cōsiderari fm se. naz
eo ip̄o q̄ filius om̄e qd̄ habz ab alio habz. iō
nullo mō filius p̄ cōsiderari fm se. **A.** p̄pluz
etiā nō est ad p̄positū. quia aer p̄ cōsiderari
fm se sine lumine. sed fili⁹ nō p̄ cōsiderari si-
ne eo quod habz a patre. **A.** ad auctoritatez
Aūcē. dicendū q̄ vez est de tali p̄ducto qd̄
p̄ducitur a p̄ducere natura distincto ab eo.

A. ad. xi. dicendū q̄ auctoritas in patre dicit
relationē p̄ncipij. Relatio aut̄ p̄p̄ie nō di-
cit p̄fectōem licz dicat modū habēdi p̄fectio-
nem. **A.** ad enī est p̄fectio in p̄e et filio. licz
alio mō sit in patre qz in filio. **A.** forte dices
salte filius nō erit equal̄ patri si non habz ta-
lem auctoritatē. **A.** R̄ideo cū beato Augul.
q̄ fm relationē nō dicit aliqd̄ eq̄le v̄l ineq̄le
sed fm quantitatē. ergo fili⁹ est eq̄lis patri cū
habeat eandē magnitudinē. s; eandē poren-
tiā cū patre. licz nō habeat p̄dicāā relatōez p̄n-
cipij. **A.** ad. xij. dicendū q̄ corruptio nō op-
ponit om̄i generatōi. sed solū generatōni q̄
fundat̄ in materia habēre priuātōez annexā.

[Marginal notes and text from the adjacent page are visible on the right edge of the image.]

et que subiecta est cōtrarie trāsmutatōi. At illo modo loquit phisus de generatōne in istis confirmatōibus.

Secūdu articulus

Quātū ad secundū

principale. utrū generatio sit in qlibz perso na diuina. dicendū q generatio in diuisi su mitur vl actiue vl passiue. Si actiue. tūc est in patre. quia illd quod sine motu et trāsmu ratōne se generat actiue habz in se generati onē actiua. pater est hōmō. ergo rē. At eadez ratōe siue p̄sili pbat q filius habz in se gene ratōem passiua. qz id quod se generat habz in se generatōem passiua rē. Sed in spūsā cto ppriē nō est generatio. qz si in eo esset ge neratio. illa vl esset actiua vl passiua. nō acti ua. cū nō sit generās. nec passiua cū nō sit ge nitus. Sed cōtra iā dicta vident esse due opinioēs. Quedā antiq̄ quē negat generati onē passiua in diuisi. At alia moderna q̄ dic tam generatōem actiua qz passiua eē in filio i diuinis. Notaui prime opinioēs sūt hec Illud quod fm suā ratōem formale dicit im pfectōem nō rebz poni in diuinis. sed genera tio passio dicit imfectōem. qz. iij. phisicoz 2. ij. de generatōe. et. ij. metaph. pati reducīt in materiā. agere vero in formā. cū igit gene ratio passiua sit quoddā pati de p̄dicamento passiois. ergo rē. P. fm Augul. boc. 7 aliof doc. sanctos. in diuinis nō sunt nisi duo p̄dic amenta. s. substantia 7 relatio. s. generatio pas sio nec est substantia nec relatio. cū sit de p̄dica mēto passiois. g. rē. P. omne passiuū depē det ab actiua a quo idiget vt i actū reducāt. sed in diuinis nulla ē depēdētia. g. rē. Sz illud nō valet. quia p̄ncipiū distinctiū quo vna p̄sona diuina ab alia distinguit necessa rio habz esse in ea quā facit esse distinctā. Sz filius p̄ generatōem passiua distinguit a pa tre. g. rē. maior patz. qz opz p̄ncipiū distin ctuum esse in eo qd̄ distinguit. minor nota ē p̄ Dama. q̄ ait. Omnia in diuinis sunt idēz p̄ter ingeneratōez. generatōem et p̄cessōem. At loquit ibi de generatōe q̄ filius in esse p̄ sonali cōstituit. que nō p̄t ee actiua cū fili⁹ nō generet. g. passiua. Ad p̄mū dicendū q̄ mi nor est facta. qz nō minoris p̄fectōis est gene ratio passiua in filio. qz generatio actiua i pa tre. qz sicut generare est p̄p̄etas p̄ris. sic gene rari est p̄p̄etas filij. Ad p̄batōem dicēdum qz quis pati cū motu et trāsmutatōe dicat i p̄fectōem. generatio tñ passio cū in diuisi di/

Cotra cō clusionem

De gene ratio passi ua nō sit i diuinis

2

3

Cotra

Solutio Ad. 1.

cat simplicē emanatōem sine motu et trāsmu ratōne nullā penitus implicat imfectōnem

Ad secundū dicendū q̄ sicut in diuisi qn titas et qualitas trāseunt in substantiā. sic actō et passio trāseunt in relatiōe siue in modum relatiuū. maxime cū etiā in creaturis necessa rio circūcūmant respectū. quia nō dicūt enti tatem simpliciter absolutā. sed dicūt absolu tum sub respectu. a quo respectu nec in eē nec in intelligi poterūt separi. Ad terciū dicen dum qz vez est de passiuo qd̄ recipit esse post non esse. et qd̄ prius fuit in potētia ad esse q̄s haberet esse. tale autē passiuū non reperit in diuinis. cū filius sit coeternus patri. Ad Do tiua autē illorū qui dicunt tam generatōem actiuam qz passiua esse in xci filio vident esse illa. Quia actio et passio sunt in patiente. vt patet in sex p̄ncipijs. sed generatio acti ua et passiua se habēt p̄ modum actōis 7 pas sionis. et filius habet in se generatōem passi uam. ergo actiua. P. actio qua aliquid in esse producat trāsit in productum. quia si ma neret in producēte nihil cōstitueret different a producēte. sed generatōe actiua pater p̄ ducit filiū. ergo rē. P. opposita non pos sunt esse simul in eodē. sed ingeneratio est in patre. et est patris p̄p̄etas. ergo non erit in eo generatio. et p̄ cōsequens est in solo filio. P. motus non inest nisi in eo quod moue tur. vt patz. ij. phisicoz. ergo a fili generatio non est nisi in eo quod generat. Sed nec illud valet. quia quis generatio vt dicit mo tum vl mutatōem tñ modo sit in genito. tñ vt dicit relatiōem necessario ponit aliquid in vtroqz extremorū. quia phisus. v. metaphisice dicit relatiōem modo numeri et modo potē tie ponere aliquid realiter in vtroqz extremo rum. sed relatio inter generans et genituz est relatio modo potentie. vt ibidē patet. Cum ergo generatio in diuinis nec motuz nec mu ratōem dicat. sed dicat formaliter relatiōem sumptam modo potentie oportet nos conce dere qd̄ dicat aliquid reale existens in vtroqz suoz extremorū. s. i patre et filio. Ad primuz igit dicendū qz actio et passio sunt in patiente put fundant in motu. et sic nō sunt in diuisi.

Ad. 2.

Ad. 3.

Solutio mior qz ge neratio a/ ctiva sit in filio

2

3

4

Cotra cū.

Solutio Ad. 1.

Ad. 2.

Ad. 3.

Ad tertium dicendum qz quis actio tran seat et attingat constitutum. non tamen o portet qz transeat in constitutum sub modo actionis sed sub modo passionis. et ideo ge neratio vt passiua est in filio. si enim actio transeat in constitutum hoc solum est quia fun datur in motu. Ad terciū dicendum cu 3

Ad primū dicendū qz actio et passio sunt in patiente put fundant in motu. et sic nō sunt in diuisi. Ad secundū dicendū qz quis actio tran seat et attingat constitutum. non tamen o portet qz transeat in constitutum sub modo actionis sed sub modo passionis. et ideo ge neratio vt passiua est in filio. si enim actio transeat in constitutum hoc solum est quia fun datur in motu. Ad terciū dicendum cu 3

Ad secundū dicendum qz sicut in diuisi qn titas et qualitas trāseunt in substantiā. sic actō et passio trāseunt in relatiōe siue in modum relatiuū. maxime cū etiā in creaturis necessa rio circūcūmant respectū. quia nō dicūt enti tatem simpliciter absolutā. sed dicūt absolu tum sub respectu. a quo respectu nec in eē nec in intelligi poterūt separi. Ad terciū dicen dum qz vez est de passiuo qd̄ recipit esse post non esse. et qd̄ prius fuit in potētia ad esse q̄s haberet esse. tale autē passiuū non reperit in diuinis. cū filius sit coeternus patri. Ad Do tiua autē illorū qui dicunt tam generatōem actiuam qz passiua esse in xci filio vident esse illa. Quia actio et passio sunt in patiente. vt patet in sex p̄ncipijs. sed generatio acti ua et passiua se habēt p̄ modum actōis 7 pas sionis. et filius habet in se generatōem passi uam. ergo actiua. P. actio qua aliquid in esse producat trāsit in productum. quia si ma neret in producēte nihil cōstitueret different a producēte. sed generatōe actiua pater p̄ ducit filiū. ergo rē. P. opposita non pos sunt esse simul in eodē. sed ingeneratio est in patre. et est patris p̄p̄etas. ergo non erit in eo generatio. et p̄ cōsequens est in solo filio. P. motus non inest nisi in eo quod moue tur. vt patz. ij. phisicoz. ergo a fili generatio non est nisi in eo quod generat. Sed nec illud valet. quia quis generatio vt dicit mo tum vl mutatōem tñ modo sit in genito. tñ vt dicit relatiōem necessario ponit aliquid in vtroqz extremorū. quia phisus. v. metaphisice dicit relatiōem modo numeri et modo potē tie ponere aliquid realiter in vtroqz extremo rum. sed relatio inter generans et genituz est relatio modo potentie. vt ibidē patet. Cum ergo generatio in diuinis nec motuz nec mu ratōem dicat. sed dicat formaliter relatiōem sumptam modo potentie oportet nos conce dere qd̄ dicat aliquid reale existens in vtroqz suoz extremorū. s. i patre et filio. Ad primuz igit dicendū qz actio et passio sunt in patiente put fundant in motu. et sic nō sunt in diuisi.

Ad terciū dicendum cu 3

In generatio nihil aliud dicitur esse ingentiu siue no pductu no opponit generato actiue sed generato passiuue. et ideo no pot esse sili eo de supposito cu generatione passiuua. Ad qru dicitur q similitudo illa currit d generatoe que est motus vl mutatio. no aute de ea que est relatio siue etia simplex emanatio.

Ad. 4.

Terci' articulus

Quantus ad tercium

principale. vtru hec sit sa. de no generat. dicendum q vsus qnqz in talibz ppobz pscrbit p artem. qzuis eni fm arte ppō indefinita siue affirmatiue siue negatiue sumat eqpollat sp ppōni p rclari. nī vsus qnqz tenet cū arte q ad affirmatiuas. no aut qntū ad negatiuas. quia negatiua indefinita fm vsuz qnqz equi pollz vniuersali negatiue. sibi gra. dicēdo sic hō fecit turrim babilonie. hec fm arte z vsū eqpollat p rclari. Sed dicēdo sic. hō no fecit celū. hec fm vsuz eqpollat vli. i. null' hō fecit celū. Illa videt esse causa qre illa absolute ab omnibz cōcedit. deus generat. s; illa a multis simplz negat. de no generat. Un doctor p muis dicit eā esse falsam. qz hōmē de supponit p natura nisi aliqd sibi addat qd ipm faciat stare p psona determinata. vt cū dicit. deus generat. tūc intelligit p pre. Sed cū dicit. deus non generat. nihil addit qd ipm facit stare p filio. id intelligit q generare repugnet simpli citer nature diue. Sed illd no videt tene dicitū. quia qnqzqz vn a d dictionariū est falsa. opret reliqm esse verā. et hoc dico fm arte nisi si vsus loqndi in oppositu videat. sed hec de us no generat p tradit hui. ois de no generat z hec est falsa. s. ois deus generat. qz sili no generat q tūc est deus. q pma erit sa. P. an cedente crīte vero necesse est pns esse veruz. Sed hec. deus no distinguit realz a do. ē sa. et est anō ad illā. deus no generat deū. q z illa erit vera. minor p r. qz impossibile ē aliqd cē genitū ab aliquo nisi ipm sit distinctū ab eo. cū nihil possit seipm generare. q a destructione pntis rē. P. illa ppō. deus no generat habet duas causas pntatis. qz verificat p filio et spūscō. ergo cē manifeste et simplz sa. Et ista puto bñ cōcludere fm arte. sed vbi vsus loqndi scō:ū aliud introduceret. nihil taliū pcludere reputarem.

Tho. pte. i. q. xxxv. arti. iij. in solu. terci' argumēti.

Contra thomas

Quart' articulus

Quantū ad quartum

principale. vtru hec sit sa. deus genuit aliu deū. dico cū mō in lra q hec est negāda. de

us genuit aliu deum. qz ly aliu cū sit relatiu diuersitat. cuiusqz termino adiuget in illo notat distinctōem et diuersitatē. sed hic termin' deus no pot esse diuersus. qz tūc cēt ples diij. q rē. Quidā distinguūt dicētes q ly aliu pot tēneri adiectiue vl substantiue. Si adiectiue tūc. ppositio. de' genuit aliu deū est falsa. Si substantiue tūc potent esse vera. qz p ap/positiue cōstrui. puta de' genuit aliu deū. id ē genuit aliu q est de' Sed illd dicitū dupli ceter deficit. Pmo qz adiectiuū no pot substantiari qn actu est adiuctū suo substantiue. qz/uis absolute positū substantiari possit. sibi gra dicēdo sic. Ego dabo tibi aliud. ly aliud ē neutru substantiuū. et tenet substantiue cū non sit pūctū actualz alicui alteri substantiue. Sed dicēdo sic. Ego dabo tibi aliud lignū. ly aliud necessario tenebit adiectiue. cū sit actu pūctū suo substantiue. Sic cū dicit. deus genuit aliu deū. ly aliu est actu cōiūctū suo substanti/uo. q necessario tenet adiectiue. Vana ē erit distinctio quā isti ponūt. Scdo no valz illd qd dicit d illa pstructione appositiuua. qz si propter hoc velles illā dicere veraz. deus genuit aliu deū. quia hec est vera. deus genuit aliu q est deus. tunc equali rōe illa erit sa. deus pater est deus filius. qz hec est vera. deus pater ē deus q est deus filius. cū ergo illa appositio nō valet ad hoc q hec sit vera. deus pater ē deus filius. ergo nec illa appositio faciet q illa sit vera. deus genuit aliu deum. Sed ptra istam cōclusionē posset argui sic. Nec est vera. deus genuit deum. vel ergo genuit se deus vel aliu deum. Nō se. quia Aug. pmo de tri. ca. i. dicit. q hoc est impossibile. ergo genuit alium deum. P. Generatio est quasi nota psonalis distinctōnis. sed deus genuit aliu deum in psona. P. cum dicit. deus genuit deum. ly deus non stat pro essentia sed pro psona. quia essentia no generat nec generatur. Cum ergo in psonis diuinis sit alietas. ergo videtur q deus genuerit alium deum. Sed ista nō concludat Ad primū igitur magister respōdet in littera. q nec genuit se deū nec alium. nō se ppter distinctōem necessario requisitam inter gignens et genituz. nec aliu deum ppter vnitatē diuine nature. que principaliter intelligit in hoc termino de us. Sed forte dices q aug' videt cōcedere q genuit se. qz Augustin' ad maximū dicit q pater genuit se se altez se. Et. xv. de tri. ait. pater tanq seipm dices verbū genuit. nō enim se integre pfecteq dixisset. si ampli' vel

Opinio

Cōtra opi nionem

Cōtra cō clusionem veram.

Ad. i.

Instantia

Marginal notes on the right side of the page, including a large initial 'D' and various smaller annotations.

Solutio

Ad. 2. et. 3

Ad argu/
mentū prin
cipale

minus esset in s̄bo q̄ in seip̄o. Et sup̄ Joh.
ait. q̄ pater m̄rēs filiū se al̄ez misit. Sed
illa s̄ba soluit seip̄a. quia aug⁹ nō dicit abso
lute se. sed dicit al̄ez se. vt p̄ hoc cōderet gē
gnens ⁊ genitū in diuis cū eēntie vnitate p̄so
nalem h̄re distincōem. Ad aliud dicēdū
q̄ ⁊ generatio t̄t intelligi p̄sonā. t̄n de natura
ist⁹ dictōis ali⁹ est. q̄ cuiusq̄ termino iungit
siue sit eēntialis siue p̄sonalis siue notionalis
illius termino inuit diuersitate. et q̄ h̄ nomē
deus est termin⁹ essential. iō illa pp̄ō nō p̄c
esse vera. Et p̄ idem patz ad terciū. Ad ar
gumentū p̄ncipale dicēdū. q̄ illa generatio ē
infinita. Ad p̄batōem dicēdū q̄ b̄n̄ cōcludit
de infinito successiuo. nō autē de infinito p̄tū
ali. tali enī infinito nō repugnat h̄re terminū
infinitū. ⁊ ip̄m nō possit h̄re terminū finitū.
sed terminus illi⁹ diuine generatōis est infini
tus. puta fili⁹ dei. q̄ est termin⁹ totali illi⁹ ge
neratōis. ac etiā terminus ei⁹ formal⁹ qui ē es
sentia diuina.

Distincio q̄nta

Q̄st̄ hec queri

Dic m̄gr querit an diuī
na eēntia generet v̄l generet. Et
diuidit in tres p̄tes. q̄ primo m̄gr p̄ponit p̄
dictas q̄stiones. Secōdo m̄det ad eas. Et ter
cio oñdit quō sint intelligēde auctoritates di
cētēs q̄ fili⁹ est genit⁹ de s̄ba patris. Secōda ibi
Ad q̄ catholic⁹ tractatōib⁹ Tercia ibi. D̄
q̄q̄ zc. Secōda pars diuidit in duas. Nā pri
mo ostendit q̄ essentia diuina nō generatur.
Secundo ostendit q̄ non generat. Secūda
ibi. Itaq̄ etiā nō est dicēdū zc. Prima i du
as. q̄ p̄mo ponit suā d̄terminatōem. et cōfir
mat eā ratōib⁹. Secōdo adducit s̄e q̄ndā ob
iectōem. et m̄det ad eam. Secōda ibi. Diuini
d̄t contrariū zc. Tunc seq̄t illa pars. Ita
q̄ etiā zc. in q̄ m̄gr oñdit q̄ eēntia diuina non
generat. Et diuidit in duas. q̄ p̄mo ostendit
m̄gr q̄ eēntia diuina nec generat eēntiam nec
generat filiū. Secōdo ex dictis sc̄tōz obijcit in
contrariū. ibi. Predic⁹ aut̄ videt. Et hec di
uidit in quatuor. q̄ p̄mo obijcit ex dictis aug⁹.
Secōdo exponit h̄mōi dicta oñdēs ea nō esse
p̄ria p̄dicte s̄itati. Tercio obijcit ex dictis hila
rii. Et q̄rto oñdit quō s̄ba hilarii debeāt itel
ligi. Secōda ibi. S̄z hec ita determinamus.
Tercia ibi. Diuic s̄o zc. Quarta ibi. Sed q̄
hec s̄ba. Dic̄ quero hanc quest̄ionē

Utrū fili⁹ generet i diuis de s̄ba p̄ria
Et videt q̄ nō. q̄ illud cui⁹ s̄b̄stātia
nec est materia nec q̄si materia gene
ratōis filij. de illi⁹ s̄ba nō generat filiū. s̄z eēn
tia diuina siue s̄ba p̄ria nō ē mat̄ia nec q̄si mat̄ia
gnatōis filij. s̄z zc. maior p̄z. q̄z de notat circū
st̄tātia cause mat̄erial. m̄ior etiā p̄z q̄ ad h̄ q̄
eēntia diuina n̄ sit materia. cū ip̄a sit pur⁹ act⁹.
nec etiā ē q̄si materia q̄z nō ē s̄biectū alie⁹ for
me ip̄i genito cōicate. In z̄iū ē b̄tūf aug⁹.
q̄ illud assentit in multis locis. Dic̄ s̄it q̄z
tuor vidēda. P̄rio v̄t act⁹ notōnales cō
ueniāt diuine eēntie actiue. puta v̄t genera
re possit v̄l spirare. Secōdo v̄t sibi z̄ueniāt
passiue. puta v̄t diuina eēntia generet v̄l spi
ret. Tercio v̄t diuina eēntia deat d̄ca forma
lis termin⁹ act⁹ notōnal. Quarto illd̄ qd̄
queritur in p̄senti.

Quantū ad primū

Primum
p̄ncipale

p̄ncipale v̄t act⁹ notōnales z̄ueniāt diuine ef
fentie actiue. dico q̄ aliqd̄ actiue h̄re resp̄cū
actuū notōnaliū dupl̄ p̄t intelligi. Uno mō
vt p̄ncipiū qd̄ t̄les act⁹ p̄ncipiat. puta gene
rat v̄l spirat. Alio mō vt p̄ncipiū qd̄ t̄les actus
p̄ncipiāt. puta qd̄ generas generat. P̄rio mō
dico q̄ act⁹ notōnales n̄ z̄ueniūt diuine eēntie
actiue. q̄ p̄ncipiū qd̄ p̄ducit necōo distinguit
realz ab eo qd̄ sua actōe p̄ducit. s̄z eēntia diuī
na nō distinguit realz a filiū v̄l a sp̄s̄ctō. q̄ p̄
actōez notōnale p̄ducit. s̄z act⁹ n̄ p̄t̄t̄t di
uine eēntie actiue tāq̄ ei qd̄ p̄ducit. P̄. gene
ras et gēntū adiuicē referūt opposit⁹ relatōib⁹
v̄t. v. m̄th. s̄z eēntia n̄ refer̄t ad filiū nec ad
sp̄s̄ctm̄ relatōne opposita. s̄z nec generat nec
spirat. P̄. si eēntia generaz. l̄ generaz eēn
tia diuina. v̄l p̄sonā diuina. cū s̄z sp̄ gignēs ⁊ gen
tū sint disticta realz. s̄z si eēntia generaz eēnti
am. eēt disticta a seip̄a. si p̄sonā eēt disticta a
p̄sona. q̄z v̄tūq̄z ē impossibile i diuis. S̄z op
positū illi⁹ posuit abbas Joachim dicēs. q̄
eēntia generat eēntiā. q̄z vt ait. nō min⁹ illa ē
s̄ba. eēntia generat eēntiā. q̄z illa. deus generat
deū. cū de⁹ sit t̄mū eēntial. Sic iḡr illa p̄cedit
de⁹ generat deū. nō t̄n p̄pter h̄ ponit p̄les d̄ij
realz adiuicē disticti. sic illa s̄m̄ eū ē p̄cedēda.
eēntia generat eēntiā. nō t̄n p̄pter h̄ erūt due
eēntie realz distictē. Et si d̄z sibi illd̄ aug. i. de
trini. c. i. q̄ impossibile ē p̄ducēs et p̄ductū n̄ eē
realz disticta. ip̄e m̄dz dicēs. q̄ aug⁹ d̄z itelligi
d̄ p̄ducere et p̄ducto cū sumūt supposital. n̄
aut cū sumūt eēntial. sicut patz in illa. deus

Lōcō. 1.

Opio Jo
achim

2 genuit deū. **P**ossimus etiā illā opinionem erroneā fucare siue apparere facere aliq̄b̄ s̄o/ phismatib̄. **P**rimo sic. Cū dico eētia ge/ nerat. v̄l p̄dicatū est real̄ idem cū sb̄iecto. v̄l differt ab eo real̄. **S**i p̄mo mō tūc erit p̄posi/ tio necessario f̄a. q̄z impossibile est p̄p̄oz eē fallam in qua idem p̄dicat̄ de seip̄o. **S**ic dō modo. tūc erit aliq̄d in diuis quod real̄ dif/ fert a diuis eētia. et p̄ns cum ip̄a faciet cō/ positōem. **P**. sicut se habz actus essential̄ ad p̄sonam. sic act⁹ p̄sonal̄ ad eētia. s̄z actus eētialis q̄uis sit cōis verificat̄ tamē de q̄libz p̄sona fm̄ se sumpta p̄pter vn̄itatē eētie cuz p̄sona. **I**lla enīz est vera. p̄r̄ intelligit̄. q̄uis intelligere sit actus cōis tribus p̄sonis. ergo et actus p̄sonal̄ puta generare q̄zui sit p̄sonē p̄p̄ius. verificabit̄ de eētia fm̄ se sumpta p̄pter idēitatē p̄sonē cū eētia. **P**. Ad q̄d est pater generat filiu. eētia diuina est p̄r̄. q̄z generat filiu. **P**. Aug⁹. vij. de tri. dicit. q̄z filiu est eētia de essentia. Et. xv. de tri. c. xx. ait. filiu est substantia de substantia. **S**ed illa opi/ nio est erronea. et ab ecclia catholica p̄dēna/ ra. ideo dimissis rōibus et auctoritatib̄ quas etiā m̄gr̄ hic adducit in l̄ra q̄z plurimū copio se. capiam solū ad p̄sens̄ s̄ba sancte m̄ris ecclē sie. extra de sūma trinitate et fide catholica. c. dānamus. vbi sic dicit̄. **S**acro approbante cōcilio cōfitemur cū petro q̄z vna quedā sum/ ma res est in diuis. que nec generat nec gene/ rat. nec p̄cedit. sed est p̄r̄ q̄ generat. filius qui gignitur. et sp̄s sc̄tus q̄ p̄cedit. **C**um q̄z dicat Aug⁹. **E**nāgelio dei nō crederem nisi in q̄ntū ab ecclia dei fuerit approbatū. q̄z pars illā opi/ nionē a cūctis fidelīū mentib̄ eē p̄nitus re/ spuendā. cū a dei ecclia non solū nō approbe/ tur. sed etiā manifestissime reprobet̄. **A**d il/ lud ergo q̄d dicit̄ Joachim. q̄z eq̄ vera est illa. essentia generat eētia. sicut hec. deus generat deum. nego. **T** ad p̄batōem dico q̄z q̄uis de⁹ sit termin⁹ eētialis sicut eētia. et idē signifi/ cat q̄d eētia. habz t̄n aliū modū significandi q̄z eētia. rōne cuius aliq̄d vere p̄t affirmare de ip̄o. quod t̄n false affirmat̄ de eētia. habz enī hoc nomen deus modū significandi deno/ minatiuū siue concretū rōe cuius implicat sb̄ iectū. et ideo cū sibi adiungit̄ actus notōnal̄ talis adiunctio facit ipsius determinate stare p̄ supposito cui p̄p̄rie cōuenit talis actus. **S**z hoc nomē essentia habz modū significandi abstractū. p̄pter quod fm̄ suū modū signifi/ cādi nō implicat sb̄iectū. et iō q̄zuis act⁹ no/ tionalis sibi adiungat̄. nō tamē determinat̄

Cōtra Jo achim

Solutio Ad.1.

ad standū p̄ illo supposito cui p̄p̄rie conue/ nit talis actus. s̄z manet iuxta suū modū s̄i gnificādi in sua absoluta abstractōe. q̄zuis igit̄ tur illa sit vera. deus genuit deū. quia cū in sb̄ iecto stet p̄ supposito patris. et in p̄dicato p̄ supposito filij. gignens et genitū sunt ibi di/ stincta real̄. nec p̄ns generat seip̄m. **I**ta t̄n est fallā. essentia generat eētiam. quia idē in/ districte ponit̄ in sb̄iecto et p̄dicato. **B**losa etiam corū qua glosant̄ dictū aug⁹. corrūpit̄ textū. quia aug⁹ eodē ca. ait. nulla oīno res ē que seip̄am gignat vt sit. v̄l ergo tu dices q̄ essentia diuina nulla oīno res sit. quod est̄ sit absurdū nimis. et etiā cōtra tuū p̄positū. quia tūc nō generaret. quia q̄d oīno nlla res est generare nō p̄t. **N**el dices q̄ sit aliqua res. et tūc exp̄sse p̄ dictū aug⁹. excludit̄ ab ea pos/ se seip̄am generare. **A**d secundū dicendū q̄ vt ait p̄phus p̄mo p̄ryer̄ menias. nota et s̄/ ba idē significant. q̄ hoc s̄bū generat z h̄ no/ men generatio q̄ntū ad rem significatā idē si gnificant. s̄z d̄rant q̄ntū ad modū significan/ di. **C**um igit̄ generatio in diuinis p̄dicet̄ idē tice de diuina eētia. iō possumus dicere q̄ in hac p̄positōne. eētia generat p̄dicatū ē idēz realiter quod sb̄iectū q̄ntū ad rē significatā. nō t̄n quantū ad modū significādi. quia hoc s̄bū generat significat p̄ modū cuiusdam egressus quo generas aliq̄d in esse p̄ducit. q̄d eo ip̄o quod p̄ductū est necessario d̄r̄ a pro/ ducente. et hoc eētie diuine repugnat. cum nihil sit in diuinis a quo eētia diuina reali/ ter distinguat̄. **S**ed hoc nomē generatio cū sit sb̄stantiū nomen. habz modū significandi fixum. iō rāte sui modi significādi nō im/ pedit̄ quā idē tice possit̄ p̄dicari de essentia. **O**nde cum dico. eētia est generatio. v̄l essē/ tia est ip̄m diuinū generare. nō notat̄ hic trā/ situs de eētia in aliq̄d p̄ductū. s̄z notatur q̄/ daz reciprocatio siue quedā idētificatio ad es/ sentia. **A**d terciū dicēdū q̄z q̄uis act⁹ eēt/ niales cōueniētes essentie p̄ueniāt etiā p̄sonis. alique t̄n habitudines p̄ueniāt essentie que tamen repugnāt p̄sonis. **E**ssentia enī est ad se et p̄sona nō est ad se. **S**ic omnia p̄dicata q̄ simpliciter dicunt̄ p̄fectōem cōueniētia sup/ posito cōueniunt etiā essentie. puta si pater ē deus sapiens bonus. siue sapientia bonitas h̄ omnia et cetera cōsimilia p̄dicant̄ de essentia. **A**liqua tamen quorū esse magis consistit̄ in quadam habitudine siue relatione ad aliud q̄z in entitate simpliciter et p̄fectōne. pote/ runt supposito conuenire et tamē repugnare

Ad. 2.

Ad. 3.

[Marginal notes in a smaller script, partially illegible]

Quātū ad...

essentie. cuiusmodi sunt omnes actus notōnales vt notōnales sunt. qz vt sic sūt formaliter relationes qdā. et ideo nō pnt dicere pfectio/nē simpliciter. **¶** Forte dices qz generare dicit pfectōez simpliciter. cū dicat. iij. metaph. Unūquodqz tūc pfectū est cū poterit sibi sile generare. **¶** Rñdeo dicens dū qz actus generādi nō dicit pfectōem simpliciter. sz habere potentā generādi h poterit dici pfectio simplr. 7 ideo pbs nō dicit. cū generat sibi simile. sz cū potest sibi sile generare. et iō nō possumus arguere ibi aliquā pfectōem simplr conuenire supposito. que deficiat eēntie diuine ex abnegatōe actū illorū notōnalium de essentia.

Instantia

Solutio

Ad. 4

Ad. 5

Ad. 4 Ad q̄rum dicendū negādo maiorē. p̄ntas enī diuina est p̄r. et velle diuinū est pater. 7 tamē nō generat filiu. qz licz aliqua sint idē realiter. p̄pter aliū t̄m mōdū eēndi aliqd potērit cōuenire vni et repugnare alteri. **¶** Sed si ille p̄mus articū illi p̄me questōis intelligitur sc̄do modo. puta vtz actus notōnales cōueniāt diuine eēntie actiue tanqz p̄ncipio quo tales actus eliciunt. tūc dico qz sic. quia illud quod formalr est potētia generatiua et potētia spiratiua. illi s̄e attribuunt oēs actus notōnales actiue tanqz p̄ncipio quo. sed eēntia diuina est h̄mōi. qz vt p̄bat inferi in dīstinctōe. vij. eēntia diuina est s̄e potētia generādi atqz spirādi et oīa p̄ducēdi. que ad intra realr p̄ducunt in diuis. In productōibz autē ad extra essentia diuina non solū est tribus p̄sonis p̄ncipiū p̄ductiū quo. sed fm se et p̄ seipam est p̄ncipiū p̄ducens qd. quia in tali p̄ductōe nihil impedit qn eēntia possit p̄ducere. cū ipa sit realr distincta ab h̄mōi producto. **¶** Et p̄ iam dicta p̄r glosari verbū augu. sup̄ius in quinta rōe positū. cū dicit. filius ē essentia de essentia. d̄z intelligi de eēntia nō tā qz a p̄ncipio p̄ducēte. sed tanqz a p̄ncipio p̄ducēdi.

Secūduz principale

Quātū ad secūduz

principale cū penf. vtrū pdicti actus notōnales cōueniāt diuine eēntie passiue. ita qz diuina eēntia possit s̄e dici genita. dico qz nō. qz manente eadē causa manet idē effectus. sz p̄ncipalis causa repugnātie quare sup̄ius dicebat qz diuina eēntia nō generat erat. quia esse distincta ab aliq ad intra in diuinis. quia gignens realr distinguit a genito. sic etiā eodez mō nō p̄t dici genita. qz genitū realiter distīguī a gignente. **¶** Si ipa esset genita. vl' e

set genita a se. vl' ab aliquo diuino supposito non a se. quia sic iā p̄batū est ipa non p̄ducit aliqd ad intra. nec etiā p̄t esse distincta a seip sa nec ab aliq diuino supposito. qz nec a se nec a diuino supposito p̄t esse diuina eēntia p̄ducta. **¶** Si essentia diuina eēt p̄ducta vel generata tūc ipa esset creatura. 7 nō est falsuz. qz et ans. p̄bō cōseqntiā. quia si esset p̄ducta a deo esset p̄ducta. et p̄ seqns differret a deo p̄pter distinctōem p̄ducētis a p̄ducto. cum ḡ omne qd nō est deus siue creato: sit creatura. ergo r̄. **¶** Forte dicit qz nō sequit. differret a deo. ergo est creatura. qz fili? in diuis differret a deo p̄tre. et t̄m nō est creatura. **¶** Rñdeo qz nō est sile de filio et de eēntia. qz filius p̄ filiatōez differt a deo p̄re. nō vt deus est. sed vt ille pater ē et vt ille filius est. Sz eēntia si differret a deo. oporteret qz seipā et essentialr differret. et p̄ nō necessario eēt creatura. quia q̄cquid eēntialr differret a deo h̄ est creatura. **¶** Si eēntia diuina generat. ipa nō esset prima eēntia. qz sicut p̄sona genita nō p̄rdia p̄sona prima. sic essentia genita r̄. **¶** P̄ conclusione est de terminatio ecclie. extra de sūma trinitate 7 fi de catholica sup̄ius recitata. **¶** Item pro ea sunt rōnes et sanctorū auctoritates p̄ m̄ḡm assignate in illa distinctōe. Sz extra illaz veritatem sūt due opiniōes. vna directe 7 alia indirecte. Quaz prima dicit qz quīs eēntia diuina vt est cōis tribus p̄sonis nō generetur. tamē vt est in filio p̄prie generat. quia filius nō est aliud qz eēntia genita. Et eodem mō dicunt qz pater est eēntia genita. 7 sp̄s sanct? essentia spirata siue p̄cedens. ita qz fm eos trinitas nō est aliud qz essentia triplicata. p̄pter hoc t̄m vt dicunt nō distinguit essentia ab essentia realiter sed p̄sonaliter. Et illd p̄bant sic. **¶** P̄rio auctoritate richardi. vi. d̄ trini. c. xxi. vbi ait. nihil aliud est pater p̄sona qz substantia ingenita. et nihil aliud est filij p̄sona qz substantia genita. Et ibidē eodē ca. i. ueh̄t contra illos qui oppositā p̄t tenebant in diebus suis dicens. Multi t̄pibz nostris surrexerūt qui non audent hoc dicere. et multo piculosius contra sanctorū patrū auctoritatem illud audēt negare. Ad illud autē qd dicunt auctoritatē inuenire nō possunt. Ad hoc autē quod nos dicim? etiā ipi auctoritates multas adducūt. et more golye gladiū q̄ iugulentur deferentes ad certamē procedūt. Et credo qz richardus ibi notet magistrūz libri s̄marum. qui multas auctoritates etiā p̄ illa nō s̄a p̄clusiōe adducit. Et seq̄t i eodē ca.

Instantia

Solutio

4

5

Op̄i. petri ioh̄is

ad hanc p̄lo supposito...
 glosa...
 instantia...
 solutio...
 ad. 4...
 ad. 5...
 secundum principale...
 quatum ad secundum...
 principale cum penf. vtrum pdicti actus notonales...

Aureolus 3 **S**ed contrariū istū qdā tenētes arguunt
 1 multipliciter cōtra illā p̄cloz. **P**rimo sic
 Ois termin⁹ formal' alicui⁹ pductōis capit
 esse p̄ talem pductōem. sed eētia diuina non
 capit esse p̄ generatōem. tū qz n̄c est in p̄re et
 fm idē esse quo postea habz esse in filio. illd
 autē quod actu est ens. generari nō p̄t. ut p̄tz
 p̄mo p̄hicozū. tū etiā qz ad oppositū istū mi-
 nous sequit' cōtradictio. s. qz eadē res haberet
 esse a se et haberet esse ab alio. et vniū et idē ca-
 pet esse et nō capet esse. **S**ipi ponūt ime-
 diate alias duas rōes que solū vidēt esse p̄ba-
 tio maiora iā dicte rōnis. **P**rimo sic. quis
 termin⁹ relatōis nō capiat esse p̄ relatōem. tū
 formalis termin⁹ pductōis necessario capit
 esse p̄ pductōem. **H**āc d̄fntiā inter relatōem
 2 p̄ductōez ponit simplici⁹ sup̄ p̄dicamētis.
 sed generatio diuina est s̄a pductio. ergo r̄c.
Ite sic formale p̄ncipiū actōnis ē illud q̄
 agens agit. sic formal' termin⁹ est q̄ actu agit.
Sed p̄pter qd vniūq̄qz tale et illud magis.
 ḡ formalis termin⁹ pductōis magis capit q̄
 sit ex vi pductōis qz ipm pductū. **I**te con-
 firmant hoc p̄ cōmentatorē. q̄. vij. metaphisi-
 ce cōmēto. xxxi. ait. qz qz subiectū forme nō hz
 esse nisi p̄ formā. id actio agētis nō dependet
 a subiecto nisi fm qz depēdet a forma. 2 inde ē
 qz generat formā. imo nō generat subiectū nisi
 quia generat formā. **P** illud qd in altero
 3 p̄existens alicui genito cōical nō est formalis
 termin⁹ generatōis. p̄pter h̄ enī cū ex aere sit
 ignis. raritas p̄existens in aere postea ex̄ns i
 igne nō est formal' termin⁹ istius generatōis
Et ideo fm cōmētozē in r̄c suba orbis. et p̄-
 mo celi et mūdi. dimēciones sunt i generabi-
 les et in corruptibiles. p̄ eo qz manēt eadē ge-
 nito que p̄existebāt in corrupto. **S**ed eētia
 4 n̄c existens in p̄re cōical filio. ḡ r̄c. **P** sicut
 in mortuorū resurrectōe quis aīa vniat' cor-
 pi et ipm viuificādo cōstituat p̄sonā hūanā.
 nō tū dicit in tali vniōne aīa esse terminus
 alicui⁹ generatōis. ex eo qz p̄existebat aī illaz
 vniōem. sic quis diuina essentia vniat' filiatōi
 ad constitutōem p̄sone filij. nō tū dicit termi-
 nus generatōis. eo qz in p̄re p̄existere intellu-
 gūt tali vniōi. **P** omne pducēs habz habi-
 tudinē realem ad terminū sue pductōis. sed
 p̄r nō hz aliquā habitudinē reālē ad essentiā.
 ut est in filio. qz extrema reāl' habitudinē dif-
 ferunt realiter. pater aut nō differt reāl' ab es-
 sentia. ergo r̄c. **Q**uidā alij ad idē arguunt
 sic. Formalis termin⁹ generatōis generat sal-
 tem p̄ accidēs. s. eētia diuina nec generat p̄r

Alij ad id.

se nec p̄ accidēs. **P** idem nūero nō p̄t eē p̄n- 6
 cipiū generatōis et termin⁹. sed eētia diuina 7
 est p̄ncipiū generatōis. ḡ r̄c. **P** termin⁹ ge-
 neratōis reāl' distinguit a generatē. sed essen-
 tia diuina nō distinguit a p̄re. ergo r̄c. **S**z
 istam doctrina nō capio posse stare salua vi-
 tate. qz si eētia diuina nō esset termin⁹ gene-
 ratōis ipius filij. tūc fili⁹ ex vi p̄ine generatō-
 nis nō esset r̄c. cōsequēs est falsum. et qz vn-
 diqz cōtra dicta sc̄toz. p̄nam p̄bo. qz fili⁹ nō
 est r̄c nisi rōe deitatis quā habz a p̄re. h̄ au-
 tem deitas vt est in filio nō respicit generatō-
 nē sub rōe p̄ncipiū. qz vt sic est in p̄re. nec s̄ ra-
 tōne generatōis. qz ipa nō generat. nec sub rōe
 totalis termini. qz tal' terminus est ip̄e filius.
 igit nō poter' fingere aliq̄m habitudinē sub
 qua eētia diuina vt est in filio respiciat gene-
 ratōem. nisi habitudinē siue rōem formal' ter-
 mini. qua negata nō poteris dicere qz p̄ essen-
 tiā diuinā aliqd cōgerat filio s̄tute generatō-
 nis. nec p̄ p̄ns filius eēt deus s̄tute diuine ge-
 neratōis. quia h̄ p̄dicatū cōpetit filio p̄ ipam
 essentiā vt est in filio. **P** relatio diuina pu- 2
 ta filiatio nō p̄t esse formal' terminus genera-
 tōis. ergo essentia erit h̄mōi termin⁹. p̄sequētia
 p̄tz qz i filio nihil poterim' assignare p̄ h̄mōi
 termino nisi filiatioez vl' eētia. **A**ns p̄bo. qz
 vt p̄tz. v. p̄hicoz. Relatio nec p̄t eē p̄ncipiū
 actōis nec terminus. **A**d p̄mū igit dicit' **S**olutio
 Ad. i. dū qz maior nō est s̄a. nisi in tali pductōe v-
 bi pductū prius fuit i potentia ad eē qz actu
 existeret. et vbi natura pducti que ē terminus
 pductōis aliqd mō d̄t realiter a natura p̄du-
 centis. q̄ est p̄ncipiū pductōis. sed oīa ista r̄-
 ficiunt in p̄posito. qz pductū in diuīs nunqz
 fuit in potētia ad esse. cū ab eterno actual' ha-
 buent esse. et sit purissimū necesse esse. **E**tiam
 natura pducti in diuinis est eadē reāl' cū na-
 tura pducētis. eo qz pducēt' et pductū sola
 relatiōe differāt in diuīs. **E**t cū ad d̄t dicit' qz
 p̄hi qz actu ens generari nō p̄t. bñ volo qz eētia
 diuina nō generet. sed dicere. h̄ nō generat
 ḡ non p̄t eē termin⁹ generatōis. est fallacia cō-
 sequētis. nec sequit' vt ipi inferūt aliq̄ cōtradi-
 ctio. qz nō sequit' ex dictis n̄ris qz diuina essen-
 tia habeat esse ab alio. s. qz fili⁹ cui virtute ge-
 neratōis essentia diuina cōicatur tanqz for-
 mal' terminus generatōis habeat esse ab alio
Ad p̄mā p̄batōnez maioris dicit' dū. qz for-
 mal' termin⁹ pductōis nō capit eē p̄ pductū
 onē vbi pductū nunqz fuit in potentia ad eē.
 sed in diuinis suppositis nulla talis ē antecel-
 sio q̄ pducēs qnqz fuerit in actu. cū pductus

Cōtra au-
reolū

2

Solutio
Ad. i.

[Marginal notes in a smaller hand, partially illegible due to fading and bleed-through from the reverse side.]

adhuc esset i potētia. Pr. n. nō ē pōr filio nec
 tpe nec natura. nec etiā naturali intelligētia.
 qz relatiua sūt sil' naturar' naturali intelligētia
 Ad etiā qd adducit de relatiōe q termin' ei' p
 ipsā nō capit eē videt eē eos. qz generatio di
 uina nō min' relatio qz sit actio. igit' fm dictū
 eoz nō oportet qz sit' termin' capiat eē p eā. qd ē
 pōra id qd intēdit pbare. Ad sedaz pbati
 onē dicendū qz sicut agēs agit p pncipiū acti
 uū sic actū agit p pncipiū passiū. p terminū
 igit' nō agit. s; ē in acto esse vel in pducto esse.
 dū. n. res agit nō ē i termino. s; ē i via ad ter/
 minū Itē cū etiā fm phm termin' formal' nō
 pducit nisi p accōs. sed ipz ppositū pducit p
 se. igit' valde miror de illatione quaz ille facit
 hic cū ait. qz magis capit termin' formal' qz sit
 ex vi productōnis qz ipm productū. Ex isto
 nāqz sequit' qz illud qd ē p accōs tale magis di
 cat tale qz illd qd est p se tale. qd ē oēm sanā
 doctrinā tā philosophicā qz theologicā. Ad
 terciā probatōz dicēdū qz auerōis ibi loqit' d
 actōe qz res materiales producūt. qz i pnti ne/
 gocio locū non hz. cū oēs tales res materia/
 les pns sint in potētia ad eē qz actu capiāt eē.
 Ad sedaz rōem dicēdū qz maior vlr' non ē
 vera. etiā ipsa exēpla q adducit taz de raritate
 qz de qzitate falsa sūt. nec in h' tenor' cōmetato
 rē. qz destructis sbiect' natural' non pnt accō
 tia eadē numero remanere. Et si d'r mibi
 qz doctor' noster frater Egidius h' idē tenet cū z
 cōmetatoze. R. cū p'ho. i. ethi. qz duobz cō
 t'ibz amicis sc'm est phonorare veritatē. dato
 tñ qz eadē raritas maneat i igne genito qz fuit
 i aere corrupto. non tñ oportet talē raritatē esse
 terminū generatiōis ipi' ignis. qz ens multo
 nobili' acqrit' p generatiōē ignis qz sit tal' ra
 ritas. puta forma subalis ipi' ignis vel etiā z
 ipsa igneitas. z illud qd ē nobili' in genito d'z
 eē formal' termin' generatiōis. z iō argumētū
 tuū peccat p assignatiōē non cāe p cā. pex/
 stere. n. illi' raritatis non ē cā qre nō possit eē
 formal' termin' generatiōis p'dice. sed ex h' est
 qz nobili' aliqd acqrit' p h'moi generatiōez. s; z
 eētia dīna est nobilissimū qd p diuinā gene
 rationē genito cōicat'. s; valde ē difficile qd tu
 addis pro fili. Ad terciā rōez dicēdū qz in
 mortuoz resuscitatiōe aīa nō ē formal' termi
 nus alicui' generatiōis. qz ibi non ē generatō.
 dato tñ qz ibi eēt s'a generatiō. aīa vere eēt ter
 min' formal' tal' generatiōis. Un' si eēt circu
 latio aīaz modo qz posuit plato. qzuis aīa pex
 istet. tñ ipi' hūane generatiōis aīa eēt for/
 mal' termin'. z qz in diuinis ē vera generatiō. iō

non ē sil' qd tu adducis d' resuscitatiōē mor
 tuoz. Ad qrtū dicēdū qz maior non ē vera
 qz termin' non ē pduct'. s; solū cōicat'. Ad
 terminū. n. cōmunicatū sufficit qz pducēs refe
 rat' fm rationē. qz idē p't cōicare seipm. Ad
 qntū dicēdū qz maior ē falsa. nisi fu erit tal' ter
 min' respectu cui' genitū pns fuit i potētia qz
 i actu ipz h'et. ita qz aliqd mō i generatiōe fu
 it pgressus de non eē ad esse. Ad sextū dicē
 dū qz qn termin' generatiōis non ē pduct'
 s; solū cōicat'. tūc idē sub alio tñ modo se hū
 di p't eē pncipiū generatiōis z termin'. s; z
 eētia qzuis sit eadē i generāte z genito. est tñ
 s' b' alio modo se hūdi. qz vt ē in p're incoīca/
 ta sed tñ p'icabilis. vt ē in spūscō ē cōicata. s; z
 incoīcabilis cū spūscūs non possit diuinā p/
 sonā pducere cui diuinā eētia valeat p'icare
 s; vt ē i filio ē cōicata z cōmunicabil'. cōicata. s.
 a p're. z cōicabilis spūscō. Ad. vij. dicen
 dū qz maior ē vera de termino pducto. s; non
 de termino cōicato. Sūt etiā qdā ali' p/
 dictā cōclusionē dicēs qz eētia diuinā nō ē
 termin' generatiōis s; relatio. s. ipsa filiatio.
 qz illud qd a generāte pncipal'r intēdit' ē ter
 min' formal' generatiōis. s; h' ē pncipiū di/
 stinctiuū geniti a generāte. qd pbāt p auic. qz
 i metaphica sua ait. Nō spālitas. i. ipā sp'is
 s; qd signat' pducit. sed p'z qz pducēs z pdu
 ctū qzuis zueniāt i spālitate siue i natura spe
 cifica. differūt tñ i singularitate. Ad qd h' z
 magis rationē act' i genito ē termin' generati
 onis. s; filiatio magis h'z rationē act'. qz act'
 ē qz distinguit z determinat. filiatiōe aut' suppo
 situm filij determinate cōstituit' z ab alijs di/
 uis psonis distinguit'. Et si istis d'r qz agēs
 intēdit' sibi assilāre pductū. Rndēt illi qz eo
 ipso qz intēdit' assilatiōē videt' pncipal'r intē
 dere d'ntiā z dist'inctionē. qz formale in ipsa
 similitudine d'ntiā ē. cū similitudo sit rez d'ntiū.
 S; nec illa opinio stare p't. qz fm phm. vij
 metha. omē qd pducit ab aliqd pductū in qz
 tū zueniēs. z oē pducēs pducit in qz tū zue
 niēs. s; pncipal'r intēdit' a producētē nō erit il
 lud in qz d'ntiā. sed illud in qz zueniētia p/
 ducētis ad productū. Ad primū igit' dicē
 dū qz minor ē falsa. Ad pbatoz dicēdū qz p/
 uis iuxta dictū auic. singulare sit illud qd p/
 ducit. tñ termin' formal' productōis illud ē i
 qz singulare pductū assilat' singulari pductū.
 Ad sedz dōm qz maior ē falsa. qz eētia diui
 na non capit aliqūā actualitatē p relatiōz ad
 iunctā. cū sit infini' act' vñ actualitas relatio
 nis totaliter trāsit i actualitatē eētie. z quāsi

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Ad 7

Opinio qz termin' ge nerationis dīne sit relatio.

Instantia Solutio.

Contra il' cūda opi.

Solutio. Ad 1

Ad 2

Ad 2

Instantia Solutio.

Ad 3

absorbet ab ea. relatio. n. nihil pot addere sup
 essentia. nec p modū act⁹. cū cēntia sit ifinu⁹
 act⁹. nec p modū potētie cū cēntia sit pur⁹ act⁹
 2 p dñs nō patit sibi addi aliqd passivē potē
 tie. Ad pbatōz dōm q id qd mag⁹ distinguit
 mag⁹ hz rōz act⁹. 2 pando absolutū ad abso
 lutū. nō aut 2 pando relatiū ad absolutum
 Et nā p dicit q lz oē qd distinguit sit aliq mō
 act⁹. nihil tñ phibet actū in q aliq distinguit
 esse minoris pfectōis 2 actualitat⁹ qz actū in q
 vniūit. Minoris. n. actualitat⁹ 2 pfectōis
 sūt pncipia idiuuātia qbz sortes 2 plaro di
 stinguūt qz natura spcifica i q vniūit. Q. at
 dicit i similitudine pncipalr intēdi dñaz nō di
 cūtez. qz pncipalr attēdit 2 uenientia. dñia
 2o qsi p actis. qd pz. qz i diffinitōe similitudi
 nis ponit dñia in obliq. cū dz. differentū. sed
 2 uenientia in recto cū dz. eadem qūtas.

Quartuz
principale

Quantum ad quar

tū pncipale dōm q cū qrit. vtz fil⁹ sit de sba
 patris. Illud ppleuma p hre duplicē intelle
 ctū. Uno mō q ly de insinuet circūstantiā ori
 ginis sbalul siue pncipij sbalr pductiui. Alio
 mō q insinuet siue tenoz circūstantiā pncipij
 material. vel qsi materialr sbiectiui. Primū
 intellectū h teneo 2 scdm nego. C. primū pz
 sic. Ubicūqz pducēs eādē naturā nūero quā
 hz cōicat ipsi pducto p modū nature. ibi ne
 cessē pductū esse de sba pducēt. sed p i di
 nis cōicat eādē ipsi filio naturā nūero quā
 hz. g. zc. maior pz d se. minor aut pz ex catho
 lica fide. Et nā. b. aug. intēdit hāc 2 clōez. xv.
 de tri. c. xij. vbi sic ait. qz p existit natura ines
 fabuliter simplicī. q nihil ē aliud qz ei⁹ sba. si
 li⁹ 2o nō nisi de sba patris est genit⁹. At sub
 isto intellectu ait aug. 2o maximū li. ij. Nul
 lo mō vez dei filiū cogitatis si eū natū esse de
 sba patris negat. C. scia pns est sba sua
 sed sbū dñū nascit de scia patris. g. de sba pa
 tris. maior 2 minor patēr p Aug. xv. de tri. c.
 xij. C. scdo dixi si ly de insinuat circūstanti
 am cause materialis vel qsi pncipij materia
 liter sbiectiui. sic filius nō est de sba patris
 qz in actu simplicissimo 2 oino puro nec pot
 esse materia pprie dicta. nec aliqd se hñs qua
 si pncipiū materiale. Sed de e act⁹ simpli
 cissim⁹ 2 oino purus. vt pz p philosophos et
 theologos. g. zc. C. scia diuina vt est in
 patre est formale pncipiū pductiui. vt pate
 bit dist. vij. vt est i filio est formalis termin⁹
 pductiōis siue generatōis. vt patebat i. ij. ar

Conclō 1

1 intellectū h teneo 2 scdm nego. C. primū pz
 sic. Ubicūqz pducēs eādē naturā nūero quā
 hz cōicat ipsi pducto p modū nature. ibi ne
 cessē pductū esse de sba pducēt. sed p i di
 nis cōicat eādē ipsi filio naturā nūero quā
 hz. g. zc. maior pz d se. minor aut pz ex catho
 lica fide. Et nā. b. aug. intēdit hāc 2 clōez. xv.
 de tri. c. xij. vbi sic ait. qz p existit natura ines
 fabuliter simplicī. q nihil ē aliud qz ei⁹ sba. si
 li⁹ 2o nō nisi de sba patris est genit⁹. At sub
 isto intellectu ait aug. 2o maximū li. ij. Nul
 lo mō vez dei filiū cogitatis si eū natū esse de
 sba patris negat. C. scia pns est sba sua
 sed sbū dñū nascit de scia patris. g. de sba pa
 tris. maior 2 minor patēr p Aug. xv. de tri. c.
 xij. C. scdo dixi si ly de insinuat circūstanti
 am cause materialis vel qsi pncipij materia
 liter sbiectiui. sic filius nō est de sba patris
 qz in actu simplicissimo 2 oino puro nec pot
 esse materia pprie dicta. nec aliqd se hñs qua
 si pncipiū materiale. Sed de e act⁹ simpli
 cissim⁹ 2 oino purus. vt pz p philosophos et
 theologos. g. zc. C. scia diuina vt est in
 patre est formale pncipiū pductiui. vt pate
 bit dist. vij. vt est i filio est formalis termin⁹
 pductiōis siue generatōis. vt patebat i. ij. ar

Conclō 2

1 intellectū h teneo 2 scdm nego. C. primū pz
 sic. Ubicūqz pducēs eādē naturā nūero quā
 hz cōicat ipsi pducto p modū nature. ibi ne
 cessē pductū esse de sba pducēt. sed p i di
 nis cōicat eādē ipsi filio naturā nūero quā
 hz. g. zc. maior pz d se. minor aut pz ex catho
 lica fide. Et nā. b. aug. intēdit hāc 2 clōez. xv.
 de tri. c. xij. vbi sic ait. qz p existit natura ines
 fabuliter simplicī. q nihil ē aliud qz ei⁹ sba. si
 li⁹ 2o nō nisi de sba patris est genit⁹. At sub
 isto intellectu ait aug. 2o maximū li. ij. Nul
 lo mō vez dei filiū cogitatis si eū natū esse de
 sba patris negat. C. scia pns est sba sua
 sed sbū dñū nascit de scia patris. g. de sba pa
 tris. maior 2 minor patēr p Aug. xv. de tri. c.
 xij. C. scdo dixi si ly de insinuat circūstanti
 am cause materialis vel qsi pncipij materia
 liter sbiectiui. sic filius nō est de sba patris
 qz in actu simplicissimo 2 oino puro nec pot
 esse materia pprie dicta. nec aliqd se hñs qua
 si pncipiū materiale. Sed de e act⁹ simpli
 cissim⁹ 2 oino purus. vt pz p philosophos et
 theologos. g. zc. C. scia diuina vt est in
 patre est formale pncipiū pductiui. vt pate
 bit dist. vij. vt est i filio est formalis termin⁹
 pductiōis siue generatōis. vt patebat i. ij. ar

titulo ill⁹ questōis. g. nec vt ē in patre nec vt
 i filio poterit tenere vicez cause materialis. C.
 Sed 2uū ill⁹ scde 2 clusionis ponit qdā do
 ctōres dicētes. q omi impfectione postposita
 cū filius dz de sba pns. ly de dicit circūstanti
 am cāe materialis vel qsi material. Quillud
 qd fm nostz modū intelligēdi pexistit filio
 pducēdo. 2 inexistit iā pducto hz dicitōz ma
 terie i filij pductōe. q tñ 2 dicitō ad nullā pe
 nit⁹ impfectionē videt p riner. sed sba dei pa
 tris est hñmō. g. zc. C. qñcūqz aliquid 2 sti
 tuit ex plibz tunc vniū videt hre 2 dicitōne for
 me 2 aliez 2 dicitōem materie. Sed fil⁹ 2 sti
 tuit ex relatione 2 cēntia. 2 relatio i hoc mag⁹
 videt hre rōem forme. qz ipsa fundat i essen
 tia. 2 p ipsam suppositū 2 stitutus distinguit
 ab alijs. actus autē est q distinguit. g. videt es
 sentia habere 2 dicitōem materie. C. sicut. su
 pius argutū fuit. omi potētie actiue i pducen
 te correpōdet potentia passiuā in pducto.
 sed i patre est potētia actiua. ergo in filio zc.
 C. si in generatione filij nihil esset qd 2 di
 tionez materie haberet tūc filius pduceref ex
 nihilo. 2 p dñs esset creatus. cui⁹ 2 trariuz po
 nit fides catholica i simbolo Athan alij dicit
 filius autē a solo patre est. nō factus nec crea
 tus sed genitus. C. Sed illud nō intelligo.
 qz nulla 2 dicitō pure passivē potētie pot attri
 bui actui puro i quo nihil de potētia passiuā
 potest repiri. sed materia est pura potētia. cēn
 tia diuina purus actus. g. zc. C. illud qd
 dat suppositū genito esse simplr nō habet cō
 ditionē materie in sua generatione. Sed cēn
 tia diuina dat filio esse simplr. puta esse diui
 nū. g. zc. Maior pz. qz id quod dat esse sim
 plr est actus subalis. C. Ad primū ergo mo
 riuū hoz dicen dū q maior est vera si pzexi
 stit vt aliqd existēs i potētia ad esse. sed sic nō
 pntelligit essentia diuina. qz etiā vt in patre
 est eque est actu ens cū eodez actuali ec. sicut
 facta generatione existit in filio. C. Ad secun
 dū dicendū q maior solū habet veritatē in ta
 libus vbi 2 stitutus est 2 ppositus pncipijs cō
 stituentibz seu 2 stitutiuis. 2 vbi vniū consti
 tutū nō transit in aliez fm totā suā realitatē.
 sed suppositū diuinū est eque simplex sicut es
 sentia. 2 relatio fm totā suam entitatē transit
 in essentia. ergo nihil valet hoc argumentū i
 pposito cum dz q relatio magis habet rōem
 forme qz essentia. nego. qz essentia est act⁹ infi
 nitus siue forma infinita. nihil aut pot exce
 dere infinitū. 2 tu pbas. qz relatio fundat i es
 sentia. dico q nō fundat i essentia p modum

Henricus
2 durād.

Contra hō
ricū 2 Du
radum.

Solutio.
Ad 1

Ad 2

Henricus
2 durād.
 Contra hō
ricū 2 Du
radum.
 Solutio.
Ad 1
 Ad 2

pficientis essentia. qz ppter infinita entitates z actualitate essentie no condistinguunt essentia sicut actus potentie vel pfectio pfectibili sed transit in entia. Et cu dicitis qz relatio distinguit. dico qz distinctio relatiua no arguit actualitate z pfectione in principio distincti uo. Ad tercium dicendum qz potentie actiue cor rindet potentia passiuaz ecouerso i istis natura libz qz sunt de actiuoz z passiuoz genere Ad quartu dicendum qz quous aliqd no fiat materi alr de aliquo non tr creat. nisi sic se habeat qz suu no esse pcedat suu esse natura vel tpe. z qz ipm producat in aliena natura realr differen te a natura producentis. sed filius in diuis nu qz habuit no esse. cu sit coetern patri. z pdu ctus est in eade natura cu patre. Ad argu mentu principale patz p iam dicta. qz de no semp insinuat cam materialē. sed pot notare etia actu puz. ergo zc.

Ad 3
Ad 4

Ad argu mentu pri cipale.

Distinctio. vi.

De rebus solz

qz zc. Postqz mgr determinauit de diua generatioe qz ad gene ratiōis modū. hic determinat de ea qz ad gene ratiōis modū. Et diuidit i tres pres. qz pmo mouet circa modū diuine generatiōis vnam qōez. Secūdo ponit debita rñsionē. Tercio pdicte rñsionis adūgit explanationē. Secū da ibi. Nec volūrate nec necitate. Tercia ibi. Predicta tñ verba. Seda istaz ptiū diuidi tur i tres pres. Nā pmo mgr rindet ad rem z fm veritatē. Seda dat instantiā ad hoiem. Et tercio obicit p dicitā rñsionē. Secūda ibi. Dicam qz sūbz. Tercia ibi. Sz hēc opponit. Et hēc in duas. qz pmo ponit hmoi obiectōz. Seda annexit ei solutiōz. Seda ibi. Decant facile rrefellere zc. Qz mgr i ista dist. dicit qz de no oia vult sua volūrate que scit sua scia. gratia istius quero.

Utrū scia z volūtas ac cetera pfectōes qz formalr i deo dicūt eē differāt inter se formalr ex natura rei. Et videt qz sic. qz extrema dicitōis sil rificari nō pnt de vno z eodē peme idistincto realr vel saltē for malr ex natura rei. sz extrēa dicitōis rificant de istis pfectōibz formalr i deo xpñtibz. qz sic ait mgr i lra. de sua scia scit mala. tñ sua vo lūrate nō vult mala. Cōtra. in re qz omnio simplex ē nulla distinctio ex natura rei eē pōt sz de res oino simplex. vt patēbit. j. i di. viij

qz zc. Dic qz tūtoz sūt vidēda. Cū. n. scia z volūtas ac cetera pfectōes simplr qz for malr i deo ponunt cōi z vltato noie attributa dicant. Jo pmo vidēdū ē qd sit attributū Seda vidēdū ē de eo qd qō qnt. Tercio dato qz nō sint i deo attributa distincta forma lit ex natura rei. vtz distigui possint p intel lectū zcipitē diuinā eēntiā fm se sine oī ppa tōe. Et qzto dato qz nō vtz talia attributoz distinctio fm rōz p quēcūqz intellectu siue creatū siue increatū nccio sumat p ppatōz eo rū ad creaturas in qbz realr distingunt.

Quattuor articuli

Quantum ad pri

Articuli 1

mū qd sit attributū. Dico qz attributū nihil aliud eē videt nisi pfectio simplr cōis crea tori z creature fm qudā analogiā ex inofecē tia creaturaz inuestigata i creatorē. Per h qz dicit pfectio. attributū distiguit a supposito di no qd nō p h rōz pfectōis respectu diue eēn tic. Per h qz dicit pfectio simplr distert ab ill q i creatur nō dicit pfectionē vbiqz. sicut esse mabile ēi asino pfectōis. i hoie tñ si poneret diceret impfectōz. Per h qz dicit cōis creatū z creature. distert ab his q creature z uenire nō pnt. sicut veritas. imēstas. oipotētia z cetera p silia. Per h qz dicit fm qudā analogiā zc. distert ab his q fide credim deo z uenire. z ma xime qz tū ad ea qz ex mere diuie libertatis ar bitrio dinoscim zepēdere. sicut eē icarnatū z rē gine natū. z p silia. talia nāqz ex creaturis nequaqz possumus inuestigare.

Quantum ad secun

Articuli 2

dū principale. vtz scia z volūtas ac cetera pfe ctōes qz formalr dicūt eē i deo differāt inter se formaliter ex natura rei. Dicēdū qz hmoi pfe ctiones attributales non pnt eē in deo forma liter distincte ex natura rei. qz vbi nō pē da r alia z alia forma. ibi nō pē dari ex natura rei formalis dñtia. Seda in deo nō pē dari alia z alia forma. qz zc. Maior pz p locū a cō iugatis. qz sicut aliqua nō pnt differre suba liter nisi p aliā z aliā substantiā. sic nō pnt aliqua differre formaliter nisi p aliā z aliā for mā. Minoz ē nota. qz vbiqz in eodē sunt plures forme. vlt amte p supponūt. quā dā ter ciā potētiā quā informāt. vel vna ē in poten tia ad aliaz z pfectibilis est p eā. g. necessario faciunt z positionē. z p zsequēs in deo esse nō pnt. P si attributa diuina differēt forma liter. tūc i diuis estz diuersū esse formale. z nō

Q, attribu ta nō diffe rāt forma liter ex na tura rei. 1

est falsum. q̄ r̄ āns. d̄ntia p̄z. q̄z oppositor̄ op/ posite sunt cause. sed id quo res e formalr̄ vna hoc est sibi ratio vni⁹ esse formalis. q̄ id q̄ res e formaliter distincta: erit sibi ratio distincti esse. falsitate sequens p̄bo. q̄z quanto plura distincta eē sunt in aliquo. r̄atio e⁹ posit⁹. ma p̄me loquendo de eē absoluto. **A**ū igit̄ diuina at tributa sunt infinita. sequeret q̄ de⁹ eēt compo sitioz oi creatura. q̄z h̄ret infinita eē formalia formaliter distincta. quoz q̄dlibet fm̄ syā for malē rōem diceret entitate absolutā. **A**t cō firmo illā probationē. q̄z tres diue p̄sone h̄nt vnū r̄ idē esse. q̄ attributa diuina nō p̄nt dif ferre in eē. **A**ns ponit Aug. r̄ om̄s sancti do/ ctorez ip̄m profitent̄. d̄na p̄z. q̄z ea q̄ in diuini/ bus differūt realr̄ magis vident accedere ad diuinitatē in eē q̄ q̄ sunt idez realr̄. **S**ed fm̄ fide sanctā diuine p̄sone differunt realr̄. attri buta d̄o sunt idē realr̄. **S**ed d̄nū istius po nūt quidā doctores dicētes. q̄ p̄fectōes attri butales i diuis sunt ex natura rei formalr̄ di/ stincte p̄ter oēm actū cuiuscunq̄ intellectus.

- 1 **D**ō p̄bāt multip̄l̄. **P**rimo sic. Nullum ens reale p̄supponit necio aliqd̄ factum p̄ in tellectū. **S**z p̄sone filij r̄ sp̄s̄s̄ci q̄z q̄libet est ens reale r̄ sunt realr̄ distincte p̄supponūt di stinctionē intellect⁹ diuini r̄ voluntat⁹. q̄ tal̄ distinctio intellect⁹ siue distinctio rōis. r̄ p̄ d̄ns erit formalis r̄ ex natura rei. **M**aior est nota. q̄z ens reale non depēdet ab his q̄ sunt p̄ actū rōis. **M**inor etiā p̄z. q̄z si intellect⁹ diuini nō distingueret a voluntate rei forma/ liter non posset assign̄ ratio q̄re sp̄s̄s̄ci p̄ce/ dit p̄ modū voluntatis r̄ non intellect⁹. r̄ q̄re filij p̄cedit p̄ modū nature siue intellectus r̄ non p̄ modū voluntatis.
- 2 **P**. quecunq̄ dif finitōe differunt formalr̄ r̄ ex natura rei diffe runt. q̄z diffinitio indicat qd̄ e esse rei. vt p̄z vi. topicoz. sed si diuina attributa deberēt dif finiri. distincte diffinitōnes de eis darent. q̄ r̄c.
- 3 **P**. deus cognoscit distinctiōe attribu toz cognitione intuitiua. q̄ tal̄ distinctio est ex natura rei. āns p̄z. q̄z nobilissima cognitio e deo attribuenda. sed intuitiua est nobilissi/ ma. d̄ntia probat. q̄z sup̄ius in prologo ostē/ sum est q̄ intuitiua noticia p̄cemit actualita tē r̄ existentiā rei.
- 4 **P**. si nō differēt formaliter tunc noia attributor̄ eēt synonyma. qd̄ e p̄tra m̄m̄torē. r̄q̄. metha. vbi exp̄sse dicit q̄ vita r̄ scia in deo non sūt synonyma. p̄bat d̄na q̄ synonyma dicunt ea quoz plura sunt noia ratio m̄ formalr̄ e eadē. sic tunica r̄ indumentū.

Cōfirmat

Scotus r sui seq̄ces.

P. si distinctio attributor̄ attribuit̄ intel lectui r̄ nō nature rei. aut igit̄ intellect⁹ differt a natura rei aut nō differt. si nō. tūc q̄cqd̄ que nit intellectui p̄ueniet nature rei. r̄ sic ista di stinctio q̄ e p̄ intellectū erit ex natura rei. si dif fert. aut tal̄ d̄na e ex natura rei formalr̄. r̄ tūc h̄r̄ intētuz. q̄z q̄ rōne intellect⁹ differt formalr̄ a natura eadē rōe voluntas differt ab intelle ctui. r̄ sic d̄ alijs attribut⁹. **A**ut dices q̄ a natu ra differat sola rōe. h̄ eē non p̄r. q̄z nulla disti ctio p̄cedit suū p̄mū p̄ncipiū distinctiui i ta li genere distinctōis. s̄z p̄mū p̄ncipiū distincti ui i distinctōe rōis e opinio intellect⁹. q̄ ān oēz actū intellect⁹ tu dabis distinctōz q̄ disti gnet̄ intellect⁹ a natura. r̄ p̄ d̄ns a ceter⁹ attri butis.

P. si sapia infinita e formalr̄ iusticia i finita. sapia fm̄ se r̄ cōi erit iusticia. d̄ns fal sū est vt apparet i creaturis vbi sapia nō e ius sticia. d̄na p̄z. q̄z grad⁹ infini⁹ r̄ finit⁹ nō tollit formalē rōem alie⁹ p̄fectionis. **S**i q̄ rō alie⁹ p̄fectionis e distincta fm̄ se r̄ in cōi. etiā tales formales rōes manebūt distincte q̄uis acci/ piāt fm̄ grad⁹ infinitos.

P. acc⁹ e q̄ distinguit̄ ex. meth. s̄z attributa sunt actualissime i deo. q̄ r̄c. **P**. in q̄cunq̄ signo d̄dictoria significat̄ d̄ aliq̄ op̄ret q̄ i co ex natura rei sit aliq̄ multitu do. als̄ d̄dictoria sil̄ verificaret̄ de eodē. **S**ed circūsc̄p̄ta oi op̄atōe intellect⁹. vey e q̄ p̄r dicit m̄cōria r̄ nō dicit volūtate. r̄ q̄ spirat volūta te r̄ non generat volūtate. q̄ i deo ex natura rei aliq̄ erit distinctio int̄ m̄cōriā r̄ volūtate.

P. si attributa diuina nō eēt distincta ex natura rei tūc p̄ceptus attributor̄ eēt vni ficti r̄ sup flui. q̄z capiēdo sapiāz p̄cipet̄ q̄cqd̄ e i deo ex natura rei. q̄ vanū eēt formare alium p̄ceptū circa deuz.

P. si p̄ intellectū distinguerent̄ attributa i diuis. aut h̄ fieret p̄ intellectū di/ uinuz. aut p̄ intellectū creatum. s̄z nō p̄ intelle ctum diuinū. q̄z cū intelligere dei sit vnuz at tributū. q̄ro p̄ qd̄ illud intelligere dei distin/ guet̄ ab alijs attributis. q̄z si p̄ aliud intell/ gere erit processus i infinituz. **S**i autē seipso est distinctū ab alijs. tunc est distinctū ex na tura rei r̄ pari ratione cetera attributa erunt ab inuicē ex natura rei distincta. **A**t cōfirmat. q̄z om̄is actus p̄supponit potentia ex natu/ ra rei. ergo intelligere p̄supponit intellectū. r̄ p̄ p̄sequēs non distinguet̄ intellect⁹ ab alijs p̄ ip̄m intelligere. **N**ec p̄ intellectū creatū po test fieri talis distinctio. q̄z tunc attributū el/ set respect⁹ rationis. nunc autē ita e q̄ p̄fectio simplr̄ non p̄t esse respectus rōis. **I**llud eti/ am cōfirmat̄ auēte Damalce. qui lib. i. c. r̄q̄.

Cōfirmat

Cōfirmat

[Marginal notes in a smaller script, partially illegible due to fading and angle.]

Cōfirmat

in conueniētiis. sicut in conueniētiis ē pncipiatus
excedere suū formale pncipiū. ¶ **Cōfirmo** h
sic. Nullū. u. pductū ex vi pductōis sue cape
re pot qd virtualiter vel formalr nō pnt et in
suo formali pncipio pductiuo fm qd ē ei⁹ for
male pncipiū. sed formalitas volūtatis qd p
te ē distincta s̄ alias formalitates vt distincta
ē nō trinet p se nisi qd pnter ad velle z ama
re. ¶ Si ḡ vt sic ē pncipiū spūscū. tūc spūscū
ct⁹ virtute sue pductōis nō h̄ret intellectū. et

Ad 2

eadē ratione fili⁹ nō h̄ret volūtate. ¶ **Ad** scd³
vdm qd quīs donatur sapie z ceteris attribu
tis assignent alie z alie diffinitōes in q̄tū di
stincte repunt i creaturis. si tñ p̄cises umanē
vt sūt in deo. sic eoz est vna tm̄ diffinitio sicut
eoz ē vna qd dicitur vna natura. ¶ **Uñ** si aliq̄s
vt i deo sunt multiplici diffinitōe ea diffini
ret. hoc eēt p rāto. qz ea impfecte cognoscēz.
z ideo ipsa diffiniret ad instar eoz q̄ in creatu
ris videret. ¶ **Ad** terciū dicēdū qd illa ratio ē
s̄ faciēs eā. qz cuz fm eos intuitiua noticia
sit ipsius rei fm reale z actualē z p̄ntiale exi
tiā. igit si deus cognoscit distinctōez attribu
toz cognitiōe intuitiua. op̄ter qd talis distin
ctio eēt realiter exis. qd est p̄ra eos. qz ipsi h̄
negāt. z bñ. qz salua illa decretali d̄ summa tri
nitare z fide catholica. necesse ē negare reales
distinctōem attributoz diuinōz. ¶ **Ad** formā
igit rōis dicēdum. qd deus cognoscit ipsa at
tributa cognitiōe intuitiua. distinctōez tñ at
tributoz nō cognoscit esse nisi fm rōem. pu
ta i ordine ad creaturas. qz aliter nō sunt di
stincta. z ideo a vero intellectu nō cognoscū
tur aliter esse distincta. ¶ **Et** licet illa distinctō
sit tm̄ fm ratiōz. a deo tamē clarissime cogno
scunt. z si omnē clarā noticiā appellas intui
tiua. ¶ **Si** autē solū appellas illā intuitiua z q̄
terminat ad reale extra intellectū existētiā.
tūc talis noticia nō est intuitiua. qz h̄moi di
stinctio ad quam terminat non existit reali
ter extra intellectū. ¶ **Ad** quartū dicēdū qd
talia nomia nō sunt synonyma. qz eoz ipso qd si
gnificata talū nominiū p̄cipimus p compa
ratiōe ad creaturas i quibus realr z qd dicitari
ue sunt distincta. h̄moi attributa p̄cipimus
sub diuersis ratiōibz. ¶ **Intellectus** tamē p̄fe
ctus qui talūz attributoz significatū p̄fecte
p̄cipet sine omī comparatiōe ad ea i quibz reali
ter distinguunt. nō imponeret eis plura no
mia. sed vnū nomē tm̄. etiā dato qd vt sic im
poneret eis plura nomia. illa nomia penitus
esset synonyma. ¶ **Ad** quinquē dicēdū qd fm

Ad 3

Ad 4

Ad 5

illos doctores qui ponūt qd distinctio attribu
toz nō causat a diuio intellectu sed ab hūano
dicere. qd talis distinctio nō attribuit diuio
intellectui nec nature. ¶ **Sed** dato qd intellect⁹
diuin⁹ p̄cipiat essentia suā i ordine ad p̄dictas
p̄fectōes i creaturis distincte rephas. z fm h̄
p̄cipiat distincte suā p̄fectionē. adhuc tal di
stinctio attribuet intellectui z nō nature. non
p̄ rāto qd intellect⁹ diuinus ibi aliqd faciat qd
nō faciat natura. sed p̄ rāto qd i his vbi intel
lect⁹ distinguit a natura. talis distinctio rati
onis attribuit intellectui nō nature. ¶ **Atiā**
p̄t dici ad q̄ntū qd distinctio attributoz eo mō
quo attribuit intellectui puta effectiue z cau
saliter. eodē modo p̄t attribui diuine nature.
¶ **Si** autē ex hoc inserit qd distinctio attributoz
sit i deo ex natura rei. tūc p̄ter alios defectus q̄
hic possēt assignari. p̄mittit duplex fallacia. s̄
equiuocatiōis. qz mutat mediū. z figure di
ctiōis. qz mutat effectiū i subiectiuum. nō
em̄ nego qn omē quod efficit diuin⁹ intelle
ctus efficit etiaz diuina natura. z p̄ p̄ns effi
cit illā distinctio ratiōis. sed p̄pter hoc at
tributa nō sunt intrinsece i natura diuina for
maliter distincta. ita qd natura subiectiue pa
tial in se illā attributoz distinctiōe. si em̄ ha
beret i se h̄moi distinctiōe. tūc nō efficerz eā
¶ **Tota** igit ratio p̄cedit ex sup̄pōe fallacia. s̄ qd di
stinctio attributoz ita p̄ueniat intellectui qd
nō nature. ¶ **Ad** sextū dicēdū qd licet p̄na sit
bona accipiedo in p̄nti sapiam z iusticiā inde
finite. qz tūc verificabit p̄ sapiā z iusticiā di
uina. ¶ **Si** tñ accipiunt distributiuē vlr. tūc
p̄ntia ē fallā rōe iusticie z sapie humane. z il
lo scdō modo s̄ba sonare vident. igit simplr
nego p̄na z. ¶ **Ad** p̄batōe d̄ dico qd sapiā z ius
ticia accepta i eōi. sic qd ly p̄mune app̄hēdat
eas vt sūt i deo z creaturis. tūc nec sūt idē fm̄
formales rationes nec distinguūt fm̄ forma
les rationes. sed vt sūt in deo sunt idē. vt autē
sūt i creaturis. sic differūt. ¶ **In** minore igit hu
ius p̄batōis supponit fallum. s̄ qd sapiā z ius
ticia sumpta fm̄ suā torā cōitate differūt for
maliter seu fm̄ formales ratiōes. ¶ **Ad** septi
mū dicēdū qd quīs actus distinguat. non tñ
distinguit se a se. sed distinguit se ab alio. ¶ **Ex**
hoc ergo qd attributa diuina sunt vn⁹ summ⁹
actus qui est diuina essentia. bñ sequit qd ta
lis actus sit maxime distinctus ab omī eo qd
non est talis actus. non tamē sequit qd sit di
stinctus i se ipso. ¶ **Ad** octauū dicēdū qd me
morā diuina z volūtas sunt vna diuina eā
tia. z vt sic nō p̄ueniūt sibi p̄radictoria p̄di

Ad 6

Ad 7

Ad 8

cata. ista tñ vna res simplicissima. pura dina cētia vt iūcta respectu generatōis actiue ē secūda memoria. vt sic est pncipiū dicitū si ue vbi generatiū. s; vt iūcta spiratōni actiue ē pncipiū spiratū siue spūscū pductiū z vt sic posset dici secūda volūtas. Ex q̄ p̄z q̄ nō significat de mēoria z volūtatē p̄dicata p̄di ctozia fm q̄ attributa sunt. s; fm q̄ cernūt p̄ dictos respect⁹ origis.

Ad 9

Ad. ix. dicendū q̄ ta les conceptus nec sūt ficti nec vani. qñ p̄cipiūt in ordine ad extra. vbi eis vera z realis distin cto cōmīdet. Si autē intellectus p̄fecte co/ gnoscere cētia dei. vane formaret de eo diuer sos concept⁹ absq; p̄dicta p̄patione

Ad 10

Ad. x. dicendū q̄ minor ē fallā q̄rū ad ambas suas p/ tes. Ad p̄mā p̄bationē dico q̄ intelligere di uinū nec seipso formalr distinguit ab alijs at tributis nec p̄ aliud intelligere. s; distinguit ab eis fm q̄ de sūū intelligere p̄pat ad creatū in telligere. qd̄ q̄dē creatū intelligit realr differt a ceteris p̄fectionib; ex q̄ p̄patione z capiet di uinū intelligere differre a ceteris attributis fm rōez. Ad p̄firmatōz dicendū q̄ act⁹ realr dñis a potētia p̄supponit potētia ex natura rei. Si autē nō differt tūc nō p̄supponit potētia nisi idē dicat p̄supponere seipm. Act⁹ autē dñi nō dif fert a sua potētia. Ad alterā p̄tē mioris dicen dū. q̄ si fiat tal' distinctio p̄ nrm intellectuz ex h non sequit q̄ p̄fectio diuina sit respect⁹ rōis. sed bñ sequit q̄ distinctio talū diuinaz p̄fe ctionū sit qd̄ rōis vel respect⁹ rōis. Ad auctez Dam. dicendū q̄ cētia dina d; pelag⁹ non cu iuscūq; s; sube. z qz dicit sube satis dat intelli gere q̄ non intelligit de infinitate multitudis distincte. z ideo non facit ad p̄positū illi do/ ctoris. dina. n. cētia d; pelag⁹ sube infinituz. eo q̄ suba diuina omnē p̄fectiones sbaliter z vnitissime p̄phendit q̄rū cūq; sparsa sit z di/ stincta in creaturis. Ad auctē Aug. dicen dū q̄ non opz q̄ silitudo currat p̄ oēs pedes als auctas cēt p̄tra te sicut s me. qz tu met ne gas p̄fectiones diuinas distinguit realit. z tñ habes ex fide p̄cedere diuinas p̄sonas differ re realr. sufficit igit q̄ sit ibi aliq; silitudo Nec trēdit ibi Aug. nccio zcludere. qz articulo scē trinitatis non pōt necessaria rāde p̄bari. Est igit i hoc sile. q̄ sicut diuine p̄fectiones non derogāt simplicitati p̄sone. sic diuine p̄sone nō derogāt simplicitati cētie. qz non maiore p̄positionē faciūt relatiua realr distincta in ca dē cētia qz absoluta fm ratiōē distincta i ca dē p̄sona. Ad. xi. dicendū q̄ q̄uis intelle/ ctus possit intelligere sapiam z iusticiā differ

Ad 11

reformatiter. non tñ intellectus verus intelli git ea vt in deo sunt differre formalr circūscri pra omī p̄patione ad extra. Ad. xij. dicen dū q̄ quelibet p̄fectio attributalis vt i deo est cū sit idē qd̄ diuina cētia ē formaliter infini/ ta. nec vt sic ē cōicabilis creature nisi i quadā sui silitudine p̄cipata. s; vt vnū attributū p̄ nrm intellectu alteri p̄distinguit. pura prout ad extra comparē sic distinguunt z a diuina a natura z inter se. Illud autē totum procedit ex actu rationis. z ideo non pōt ex hoc argui diuina formalis z ex natura rei. sed sola diuina ra tionis. Ad. xij. dicendū q̄ essentia dei q̄s uis vnitissime oēs p̄fectionē p̄tineat sine omī distinctōe ex natura rei. i ipa tñ obiectiue oīa relucēt. z i hac relucētia obiectiua ipsa volun tas diuina siue ipse deus plenā habz domi nū libertatē respectu omīs intellectus creati re uelādi vnicuiq; p̄tē vult. Nec tñ magis cla re patebūt circa finem. iij. libri. vbi hęc mate ria ē spāluter p̄tractāda.

Ad 12

Ad 13

Quantuz ad terci

Articul⁹ 3

um principale. vtruz attributa diuina distun gui p̄nt p̄ intellectu p̄cipiente diuinā essent/ am fm se sine omī compatione ad extra. Dicē dum q̄ nullus intellectus pōt ponere distin ctionē diuinorū attributorū s; s; dō i p̄empla tiōe diuine cētie q̄ ad intra absq; omī p̄pati one ad extra. qz ens simplicissimū nō pōt dēi pi fm se nisi sub vna rōne. dina cētia est sim plicissima. s; zc. s; istā zcludit s; sūt ali qui solēnes doctores. dicētes q̄ distinctio at/ tributorū sumit a diuino intellectu p̄ compa tionē ad itra circūscēpto omī p̄ducto ad ex tra z p̄ducibilr creato siue creabili. Istud tñ vt dicit nō fiet intellectu simplici. sed intel/ ctu p̄ferēte essētā diuinā sub vna ratiōe ap/ prehēsam. ad seipsam apprehēsz sub alia ra tiōne. puta concepta sub ratiōne veri. pōt p̄pa ri ad seipsam sub ratiōne boni. Et illud p̄bat multiplr. P̄mo sic. qz ca q̄ p̄ncipalitus z ueniūt deo qz creaturis nō debet deo attribui i ordine ad creaturas. sed sapia. bonitas z ce tera attributa p̄ncipalitus z ueniūt deo qz cui/ cūq; creature. ergo zc. P̄. sicut sapia z boni tas differūt in deo rōne. sic sapia z veritas dif ferūt ratiōne. Sed distinctio sapie z veritatis non pōt colligi ex comparōe ad distinctiōē reprā i creaturis. cū veritas nō sit i creatura per moduz alicui⁹ creati. s; nec distinctio sapie z bonitatis sumet i ordine ad creaturas

Dicitur z seq̄ces sui.

14

tas rōis sine actu p̄pōnere sine actu reflexo
 de necessitate sumit et oritur ex aliquā distinctione v̄l
 diuinitate reali. et hoc em̄ q̄ intellectus n̄r v̄l
 de distinctione reali illa p̄pōe cū d̄r homo ē
 vel homo ē albus. ipse ponit distinctōz saltem
 fm̄ rationē in illa qua d̄r deus ē. vel de deo.
 vel deus ē lux. Et eodē modo de actu reflexo.
 Nā p̄mū qd̄ a n̄ro intellectu recipit non p̄t eē
 ipse intellectus. nec etiā actus eius. sed ē aliq̄ res
 extra realiter differēs tam ab intellectu q̄ ab
 actu suo. et hoc q̄ sic videt se aliquid intelli
 gere quod realiter differt ab ipso. cū seipm̄
 vt intelligit et vt intelligit. vnde si solum in
 telligeret seipsum. tunc impossibile esset q̄ se
 ipsum distingueret a seipso. Omnis em̄ d̄m̄
 tia rationis optet q̄ sumat ab aliquo appare
 re. ad qd̄ aspectus intellectus causet h̄mōi d̄m̄
 tiam. Sed tale apparatus deficeret h̄mōi intel
 lectui qui nihil aliud intelligeret q̄ seipsum.
 Sic eodē modo dico q̄ si deus nihil aliud in
 telligeret q̄ seipsum. quous intelligeret se esse.
 et intelligeret se intelligere. q̄ in omnibus ra
 libus nō intelligeret aliud q̄ eius simplicē es
 sentia. p̄ tale suū intelligere nullā poneret dif
 ferentiam rationis. Ad quintū dicēdū q̄ si
 nūq̄ creatura facta fuisset. adhuc deus eēt forma
 liter sapiens et bonus. et sic de alijs attributis.
 An attributa nō dicunt deo uenire ex hoc
 q̄ possit ea cāre. q̄ tūc eadem esset ratio attri
 butalis et idealis. Sed ois p̄fectio attributa
 lis deo uenit ex hoc q̄ ipse ē talis. puta sapia
 tūq̄tū attributū est uenit deo ex eo q̄ est sa
 p̄ies. et licet intrinsece deo ueniat om̄s talis
 p̄fectio. distinctio t̄m̄ talis p̄fectionū cū sit qd̄
 rationis sine compatione ad creaturas sibi n̄
 poterit uenire. Ad sextum dicēdum q̄ si
 nulla esset creatura. adhuc in intellectus diuinus
 posset essentia suam intelligere sub ratione ve
 ri. et diligere sub ratione boni i ordine ad crea
 turas quas deus producere posset cū vellet.
 in quibus intellectus et voluntas tendētes i
 verum et bonū realiter essent distincta. si deus
 huiusmodi creaturas in esse p̄duceret. Ad
 p̄mū alterius doctoris dicēdū q̄ rationes
 attributales nec sunt actu distincte nec potē
 tia distinguibiles nisi in compatione ad ex
 tra. q̄a sicut sunt actu distincte ex hoc q̄ actu
 ad extra compant. sic sunt potētia distingui
 biles ex hoc q̄ p̄nt ad extra compari. bñ quis
 rem eētia diuina p̄p̄hendit om̄ia. sed vnit̄
 sine q̄ntum est ex p̄te sui. et ideo quicqd̄ mul
 tiplicitatis ibi poterimus cogitare q̄ntuz ad ab

Ad 5

Ad 6

Ad 1. alex.

soluta hoc totū sibi p̄p̄etit in p̄p̄atōe ad extra
 Ad sedz dicēdū. maior possz negari. q̄ nō
 eet incōueniēs dicere q̄ intelligere diuinū alī
 qd̄ p̄notet. qd̄ tamē nō connotat esse diuinū.
 Ad minorē dico q̄ esse diuinū quous non co
 erigat esse creature. ita q̄ ab eo dependeat. im
 possibile tamē est esse ipm̄ diuinūz eē nisi ipm̄
 comprehendat omne esse. sic impossibile est eē
 diuinū intelligere nisi ipsum p̄p̄hendat om
 ne intelligere. Propter qd̄ si deus nō intelligeret
 creaturā ipse nihil intelligeret. Vñ sicut deus
 nō p̄t h̄re impotentia respectu p̄ductōis crea
 turaz. sic nō p̄t h̄re ignorantia respectu cogni
 tionis creaturaz. Illud t̄m̄ nullā dependentiā
 arguit i deo sed sumā p̄fectionē. hoc em̄ ē ma
 xime p̄fectionis om̄ia dependere a seipso et se
 a nullo penitus dependere. Ad terciū dicē
 dū q̄ sicut posterius nō potest eē causa p̄oris
 q̄ntum ad eē reale. sic nec q̄ntum ad distinctio
 nē reale. S̄z sicut posterius p̄t eē cā p̄oris q̄ntuz
 ad esse rationis. multa em̄ fm̄ rationē ponit in
 tellectus noster esse in deo et sibi ex parte p̄ue
 nire. que t̄m̄ nullū esse reale ponunt in deo. cū
 ipse sit immutabilis. sic distinctio rationis i
 priori potest oriri ex distinctione reali que est
 in posteriori.

Ad 2

Quantuz ad quar

Articls 4

tū p̄ncipale. vtz attributorz i diuis distinctio
 fm̄ rationē p̄ quēcunq̄ intellectū sine creaturaz
 sine increatū sumat p̄ p̄p̄ationē eoz ad crea
 turas i quibus realr̄ distinguunt. Dicēdū q̄
 veritas illius articuli p̄t concludi ex p̄cedē
 tibus. Nā cū attributa diuina nec distingu
 tur ex natura rei formalr̄. vt patuit i ij. articu
 lo. nec possint distinguī ab intra. vt patuit in
 ij. sequit necio q̄ eoz distinctio sumat a q̄cun
 q̄ intellectu i p̄p̄atōe ad creaturas. Ad h̄ idē
 p̄bo sic. Nihil imperfectem includēs esse p̄t
 in diuinis nisi in compatione ad creaturas.
 sed ois distinctio p̄ absoluta icludit aliquā ipse
 ctōz. q̄ vbiq̄q̄ ē distinctio p̄ absoluta. sine sic
 distinctio rei sine rōis. optz necio q̄ vtrūq̄ sit fi
 nitū seu ad m̄ alterz sit finitū seu app̄hēdat
 ad modū finitū. q̄ neq̄q̄ p̄nt eē pla infinita ab
 solute et fm̄ p̄fectōz eētialē. cū igit distinctio
 attributorz sit distinctio absolutoz. q̄ rē. Ad
 ar̄ istū distinctōis i ordine ad n̄m̄ intellectū sic
 dicit doctor noster et bñ. ē excessus diuine eēt
 tie et defectus n̄ri intellectus. S̄z p̄ra p̄di
 cta quidā doctor arguit sic Si deus i se nō pos
 set suas p̄fectiones distinguere. vel h̄ esset. et

Agidius.

Locon 5.

5

pre dīne essētie vel ex pte dīni intellect^o. nō p/
mo mō. qz tūc nec creat^o intellect^o possz i dīna
essētia apphēdere pfectōes. Nec scdo mō. qā
fm pmen. xij. metaph. intellectus aptus na/
tus ē dīuidere etiā adunata i esse. distinguit
em intellectu^o ppter sui pspicacitatē vbi sensus
nō p̄t distinguere. Cū igit intellect^o dīn^o sit in
finite pspicacitatis. ex pte sui non apparet ali
qd impedimētū p̄dicte distinctiōis. ¶ sic
2 ea q̄ sūt realr dīuisa se hnt ad vnitates rōis. sic
ea q̄ sūt realr idē ad dīuersitatē rōis. s; duo
indīuidua realr dīuersa p̄nt p̄cipit vnū fm
rationē sp̄ci absq; hoc q̄ compent ad aliquod
vnū fm rē. ergo ea que sūt vnū fm rem pos/
sunt p̄cipi vt differētia fm rationē absq; eo q̄
compent ad aliqua dīuersa fm rem. ¶ in
3 intellectū qz virtualr plura continet qz vege/
ratiū. ideo distinctus p̄t p̄cipi qz vegetati
uū. cū ḡ cēntia dīuina h̄t virtualiter infinitas pfe
ctiōnes p̄tineat. videt q̄ possit p̄cipi distinctū
4 sine. ¶ si intelligere z velle essēt idē in deo
re z ratione intrinsece cōsiderata circūscripta
omī p̄patione ad extra. tūc sequit q̄ deus est
malus quia cū intelligat mala ipse velle ma
5 la. sed q̄ mala vult malus est. ḡ zc. ¶ si in
tellectus noster ex hoc formaret de dīuina esse
tia dīuersos p̄ceptus quia excedit ab ea. ea/
dem ratione de quolibz attriburo formarz dī
uersos p̄ceptus. qz eque bñ excedit a dīuisa po
tētia siue sapia sicut a dīuina essētia. z sic in
6 vno attributo cēnt infinita attributa. ¶ re
ctū ē iudex sui z obliqui. vt dz. i. de aīa. cum er
go pfectiones vt sūt in dīuis magis habeāt
rationē recti i creaturis. aut rationē obliqui z
imperfecti. ideo nō debemus iudicare de dīuis
7 pfectionibz p iudiciū quod habem^o de creatis
pfectiōibz. ¶ dato q̄ nō possumus co/
gnoscere trinitatē nisi p imaginē creataz. non
tū debemus dicere q̄ p̄sone i trinitate nō sūt
8 distincte nisi p comparationē ad imaginē crea
tā. sic zc. ¶ cū creature nō fuerint ab eter/
no. si deus diceret sapiēs z bonus solū i com/
patione ad creaturas. tūc ab eterno nec fuisset
sapiēs nec bonus. ergo zc. ¶ Sed illa nō cō
cludūt. ¶ Ad primū ergo dicēdū q̄ p̄t inti
mā seu oīmodā simplicitatē dīne essētie. z p/
pter pfectā dīni intellect^o ad eḡtōz respectu tal
essētie nō p̄cipit eā nisi sub vna pfectissima
ratione intrinsece eā p̄cipiēdo absq; oī p̄patione
ad creaturas. nec ex h̄ dīn^o intellect^o ē mīo/
ris pspicacitatis sed maioris. Dis em̄ intelle
ct^o dīuidēs ea q̄ sūt realr z cēntialr vnū. vel h̄
facit ex sua imperfectōe. vel hoc facit ad aliqua

Solutio
Ad 1

aspiciēs q̄ realr sūt vel poterunt cē distincta
¶ Ad scdm dicēdū q̄ minor ē falsa. qz ex h̄ q̄
intellectus videt fortē z hōiem esse idē fm rē.
z sūr platonē z hōiem esse idē fm rē. igit p̄ci/
pit fortē z platonē esse idē inter se fm illam
vnā rōem sp̄ci. cū q̄ quilibet scōrū p̄ceptus ē
idē realr. ¶ Ad terciū dicēdū q̄ q̄suis aīa isel
lectiua icludat sbaliter sensitiuū z vegetatiuū
ita q̄ nō sūt p̄les forme sbales i hōmie. possu
mus tñ ipsā distincte p̄cipere aspiciēs ad su/
as potētiās. z actus z obiecta. i quibz oībz rea/
lē multitudinē inuenim^o. Nū em̄ intellectus
aliquōd apparēs seu motiū v̄t aliq̄ illoz accipe
ret. puta vel ex potētis v̄t ex actibz v̄t ex obie
ctis ipm̄ intellectū i se distincte nūq; p̄cipere
ret. qz quilibet intellectū multa h̄tualr p̄tine
ret. maxime si intellect^o p̄fecte itelligerz. als p
pter sui imperfectōes nō valēs q̄dditatē rei pfe
cte p̄phēdere possz de eadē re multas dēsc̄ptio
nes formare. i qua formatōe adhuc inniteret
aliqui reali multitudini. puta dīuisis acciden
tibz eiusdē q̄dditatē a ḡbz p̄cipet tales diuer
sas dēsc̄ptōes. ¶ Ad qrtū dicit nri iuniores
doctores volētes saluare venerabilē doctores
nri Egidii q̄ ibi falsū assumit. qz intellige
re z velle i deo differūt ratione ¶ Sed isti nō
bñ rident p̄cepte nec ad dicta sua. nec ad di
cta sris Egidii. qz fm q̄ isti met dicit. z ex di
ctis doctoris nostri habet exp̄sse distinctio ra
tionis i attributis dīuis in nascit ex compati
one ad creaturas. circūscripta ḡ oī comparatōe
tūc intrinsece ipa attributa nec erūt distincta re
alr nec rōe. Bñ igit p̄sato argumēto. tūc cui
dēter appet q̄ illud ē difficile qd in hac mate
ria p̄t adduci. Ad formā ḡ argumēti m̄dēdo
nego p̄nam. Ad p̄bationē dico q̄ sicut sol per
vnicū suū actū cerā sibi obiectā calefacit z liq
facit qz diu rō calefactibil^r z liqfactibil^r in tali
cera inuenit. cessāte tñ rōneliqfactibil^r. puta
cū cera ē totalr liquefacta. z manente ratione
calefactibilis. idem sol v̄niformiter se habēs
in actu suo eādē ceram calefacit z nō liq/
facit. immo depascit z exccat. Sic intellect^o
dīuinus z volūtas dīuina siue intelligere dī
uinū z velle dīuinū sūt intrinsece vnū re z rōe.
variationē tamē capiūt extrinsec^o rōne muta
tōis facte in obiectalibz rōibus ipsius in tel
lect^o z volūtatē. Cū em̄ bonū sit obiectū volū
tatis. z v̄t siue ens sit obiectū intellect^o. ergo
manētē eodē extrinseco obiecto v̄niformit^r sub
eisdē rōibz tonitatis z entitatis. de^o p̄ suā essēti
am q̄ ē essentialr intellectus z volūtas talem
rem intelligit rōne entitatis z veritatis. z vult

Ad 2

Ad 3

Ad 4
Dyonisius
de burgo or
dis. s. Au
gustini.
Cōtra cū

[Marginal notes on the right side of the page, including references to other works and authors like Dyonisius and Augustinus.]

ratione cognite bonitatis. mutata tñ eadē re rōne bonitatis. & suata rōe entitatis. de eadē rez intelligit quīs eam nō velit. Nunq̄ igit̄ de us vult malū. cū ordinata volūtas i malo nō repiat aliquā rationē volibil. quīs ipm intel ligat. cū rōe entitatis q̄ illud malū sūdat repi at rationē intelligibil. Sic ḡ nō pr argui di versitas rōis intrinsece i radio sol. ex h̄ q̄ sil̄ z sel̄ lutū exiccat z cerā liq̄ facit ppter alia z aliā rationē obiectalē i ipsiis repta rōe suaz diūfaz disponū. sic non p̄t argui aliq̄ diūstas rōnis intrinsece i dina volūrate z intellectu. siue in suo intelligere z velle ex h̄ q̄ intelligit et n̄ vult siue nō diligit. sed pot̄ dicit eandē rē. an q̄ ser uata ratione intelligibil̄ exp̄dit ratio volibi/ lis siue diligit. z inuenit ratio odibil. Ad q̄ntū dicit̄ negādo p̄iaz. Ad pbationē di cēdū q̄ rō formal̄ attributi n̄ excedit eque bñ n̄m̄ intellectu. sicut rō formal̄ diuīe eēntie. qz attributū sūptū fm̄ suā. p̄p̄tā rōez fm̄ quā al ten attributo z etiā dīne eēntie z distiguit. sic n̄ eī finitū. imo nccio vt sic eī finitē rōis. Ad p̄z ex duobz. p̄mo qz dīne sapie vel cuiq̄ qz al teri attributo n̄ puenit i finitas nisi inq̄ntū di ne eēntie identificat. Secūdo qz p̄p̄tā z disticta rō cuuicūqz attributi non p̄t sumi nisi i p̄p̄tione ad extraybi tales p̄fectōes nccio sūt fini te. z iō n̄ op̄z de vno attributo vt attributū e n̄m̄ intellectu formare. multa attributa. Ad vi. ddm̄ q̄ si attributa dina z siderat̄ q̄ntū ad suā entitatē z veritatē seu oīa illa q̄ ipsiis realr̄ pueniūt. tūc intellect̄ p̄fect̄ seu p̄fecte cogno scēs debet z iudiciū de eis h̄iūt iudicare de ce teris. quīs eō uerso fieri possit de n̄ rō intelles tu h̄ i via. cui sensibilia sūt p̄mo z maḡ nota qz non sūt eadē nob̄ maḡ nota z nature vt p̄z i. phicoz. Sic em̄ se h̄z ocul̄ noctue ad lucē sol. sic aīe nostre intellect̄ ad ea q̄ sūt manife stissima i natura. vt d̄. ij. meth. Si aut̄ attri buta z siderat̄ q̄ntū ad eoz distictōz. tunc tal̄ distictio eis n̄ pueniat nisi fm̄ rōz. oīs at̄ intel lect̄ illd̄ qd̄ e mere fm̄ rōez z caput i ordine ad aliqd̄ realr̄ sic se h̄ns. iō vt sic oīs intellect̄ iudiciū de p̄fectōibz attributalibz d̄z sumere ex iudicio qd̄ h̄z d̄ talibz p̄fectōibz vt i creaturis realr̄ sūt distictē. Aū d̄ i minorā q̄ attributa vt i dīnis sūt h̄nt rōz recti. dico q̄ vez e q̄ntū ad id qd̄ realr̄ eis puenit. s̄z q̄ntū ad eoz distin ctionē q̄ solū fm̄ rationē eis puenit e econsūso qz id qd̄ e realr̄ tale magis h̄z rōez recti q̄ id qd̄ ad p̄p̄tationē sūi e fm̄ rationē tale. s̄z illa dī stinctio i creaturis e realr̄. z i dīnis e fm̄ rōez

Ad 5

Ad 6

Ad 7

sonas dinas eē realiter distinctas. nisi. n. fidel̄ h̄ req̄reret. nullaten̄ ponerem̄ p̄sonaz reales distinctionē. s̄z d̄ attributis realē distictōz n̄ fide nec rōe tenem̄. Ad. viij. ddm̄ q̄ signifi catū oīm attributoz n̄ min̄ deo pueniebat ab eterno qz nūc. distictio tñ attributoz vel nō pueniebat sibi ab eterno. qz ea q̄ fm̄ rōez sūt i deo poterūt sibi aduenire i tpe. vel si tal̄ disti ctio sibi pueniebat ab eterno h̄ op̄tebat inq̄z tū de h̄mōi attributa p̄p̄tā ad ipsā creabi/ lia p̄ eūdē tēū i tpe p̄ducēda. Forte dices q̄ tūc intelligere rei distictiōnē q̄ distiguit sua attributa exp̄deret a nō ente puta a creabili bus nondū creatis. R. q̄ intelligere rei nō de p̄deret ex h̄ ab ipso creabili. sicut nec nōc ab ipsa creatura. qz non coguit ab eterno illā dī stinctionē p̄ ipm̄ creabile sicut nec nūc p̄ ipsā creaturā. ita q̄ creatura vel creabile sit deo me diū coḡscēdi h̄mōi distinctionē. Ipe. n. coḡ scit talē distinctionē p̄ seipm̄. licet ipsā cogno scat i ordine ad creabile vel creatur. quīs em̄ aliqd̄ pueniat alicui p̄ se. p̄t tñ sibi puenire in ordine ad aliud. siue p̄notato q̄dam respectu ad aliud. Eēntia em̄ dina e p̄ seipsā oīm rep̄tata. z tñ h̄ sibi nō p̄t puenire nisi p̄notato respectu ad ipm̄ rep̄tatum. Itē quīs de p̄ se ipm̄ intelligat eēntiā suā. non p̄t tñ eā intelli gere nisi intelligat creaturas. Sicut ḡ nō bñ infer̄ q̄ ex h̄ diuinū intelligere p̄p̄deret ex creaturis. sic etiā in p̄posito rē. Ad argumē tū p̄ncipale p̄z p̄ ea q̄ dicta sūt ad formā q̄rte rationis posite p̄tra quartū articulū.

Ad 8

Instantia

Solutio.

Predicta tñ &

ba. Postq̄ m̄gr̄ circa modū di uīne generationis mouit q̄dem z h̄m̄ q̄ntionis assignauit r̄sionē. nūc in ista parte p̄misse r̄sionis adiungit declarati onē. Et diuidit in duas partes. qz p̄mo ma gister circa istam declarationē suam intentio nem p̄mittit. Secūdo veritatē declaratā cō cludit. ibi. Dicamus ergo qz pater. Primā e duas. quia p̄mo magister ostendit sub quo sensu hec p̄positio qua dicit. Pater volēs ge nuit filiū sit neganda. Secūdo sub quo sen su sit p̄cedenda vel affirmāda. ibi. Volēs ta men genuit. Et hec est diuisio et sn̄ia istius lectionis i generali. Circa quam quero in spe ciali.

Utrū p̄t genuerit filiū necessitate vel volūrate. Et videt̄ q̄ nccitate. qz il lud p̄t p̄ducit nccitate qd̄ n̄ p̄t non p̄ducere

sed p̄ nō p̄t filiū non p̄ducere. Maior p̄z ex
ij. per hermenias. ubi i q̄rto ordine modalūz
nō possibile n̄ ē. d̄uertit cū necesse ē. minorē de
claro. q̄z si possz ip̄m nō p̄ducere. tūc p̄tingē/
ter p̄duceret ip̄m. Nā possibile nō ē z p̄tin/
gēs ē cūq̄ pollēt i sc̄do ordine modalū. s̄z nul/
lū p̄tingēter productū ex vi sue productōis ē
formalr necesse ē. nec p̄ d̄ns p̄t ex deo. s̄z si pater
possz filiū nō producere filiū non ēēt deo. Ex q̄
p̄z illa ē falsa. p̄t p̄t filiū non producere. z
p̄ d̄ns ex deo d̄ictoria erit vera. s̄. ista. p̄t non p̄t
filiū nō producere. q̄z p̄ma ē i sc̄do anglo mo/
dalū. z alia i q̄rto. q̄ ip̄ d̄dicunt. **C**ontra de/
lectabilissima opatio non p̄t esse sine actu vo/
lūtatis. sed generare diuinū ē delectabilissima
opatio. s̄z t̄c. maior p̄z. q̄z nulla p̄t esse delecta/
tio absq̄z placētia volūtatis. minorē p̄b. q̄a
opatio p̄fectissima ē delectabilissima. vt p̄z. ij.
z. r. et̄. sed generare diuinū ē opatio p̄fectissi/
ma. Nā act̄ z opatōes cū specificent ex termi/
nis. tāto q̄libet opatio ē p̄fectior. quāto termi/
nus p̄ ipsā producit p̄fectior. sed filiū q̄ ē ter/
min̄ d̄ine generationis ē infinite p̄fectionis
Vic q̄tuor breuit faciā. **P**rio ad declara/
tōz terminōz p̄nā d̄uas distinctōes. **S**c̄do
ostēdā quō p̄t necessitate d̄z generare filiū.
Tercio quō volūtate. **Q**uarto adducaz
aliq̄ d̄ me z respondebo ad ea.

Contra

Primum
p̄ncipale

Quantū ad primū

p̄mo distinguā de necitate. sc̄do de voluntate
Necit̄. n. multis modis d̄z. vt p̄z. v. meth. t̄n
q̄z p̄ns q̄o videt̄ q̄rere d̄ necitate p̄ respectū ad
cāz siue ad p̄ncipiū. iō ceteris modis p̄termis/
sis ē sciēdū q̄ fm. iij. cāz genera q̄druplr p̄ re/
lationē ad p̄ncipiū siue cāz aliq̄ d̄icūt necita.
z fm. h. iij. erūt modi necitatis. **P**rimo re/
spectu cāe material. z hec necitas d̄z indigētie
puta illd̄ h̄z materiā p̄t sui. siue i isto ē aliq̄d
ad modū mat̄ie puta potētia passiva. iō neco
indigz p̄fuāte. q̄z sibi derelictū necio destruet
Sc̄dos mod̄ respectu cāe formal. z hec neci/
tas d̄z exigētie. puta ignis ē necio calidus. q̄z
natura sua h̄z exigit. **T**ercio attribuit cāe ef/
ficiēti. z h̄z duplr. q̄z vel tale agēs h̄mōi neci/
tate p̄sequit̄ ex p̄ncipio sibi intrinsece inexistēte.
z hec p̄t dici necitas imutabilitat̄. Sicut ig/
nis q̄tū ē ex p̄te sui imutabilr calefacit. q̄uis
p̄ accēs possz ip̄diri. puta si deficerz sibi mate/
ria. **V**el tale agēs p̄sequit̄ h̄mōi necitate a p̄nci/
pio extrinseco nullā sibi s̄tute intrinsece p̄ferē/
te. z hec d̄z necitas coactōis. puta lapis aerez

Nota mo
dos necessi
tatis

necio mouet. q̄z a p̄ficiēte impellit violenter.
Quarto respectu cāe final. z hec d̄z necitas
p̄ditōis siue p̄ditionata. puta si talē finē vis
p̄seq̄ necesse ēte talibz medijs vti **V**oluntas
etiā vt ad p̄ns spectat duplr p̄t sumi. vno mō
p̄ potētia volūtina siue p̄ncipio volūtino **A**lio
mō p̄ actu p̄fecto ip̄si volūtatis siue p̄ncipij
volūtini. mō q̄ d̄z i ethicis. q̄ volūtatis ē ipsius
finis. electio eoz q̄ sunt ad finē.

His premissis quo

Sc̄oz p̄n
cipale.

ad sc̄oz p̄ncipale. s̄. quō p̄t d̄z filiū necitate ge/
nerare. dico q̄ p̄m mod̄ necitatis i deo nullo
mō p̄t poni. q̄z cū ip̄e sit pur̄ act̄. i ip̄o n̄ erit
matia nec aliq̄d matiale. z p̄ d̄ns nihil p̄ueni/
ens ex necitate matie i ip̄so locū h̄z **N**ec q̄r/
tus mod̄ p̄p̄ue i deo p̄t poni. q̄z deo oino sit
i seip̄so sibi sufficiens. z oēs h̄eat p̄fectōz. ip̄se n̄
agit p̄pter aliq̄d finē p̄sequēdū. t̄n q̄z b̄n agit
deo p̄pter bonitatē suā p̄icādā aliq̄ mō necessi/
tas q̄rto mō dicta cū sit p̄ditōata p̄t deo d̄ue/
nire. puta si deo vult suā bonitatē p̄icare homi/
necesse ē vt hoiez p̄ducatur. q̄z ei q̄d oino nihil
ē nihil p̄icari p̄t. **S**c̄da p̄ricula terciy modi
d̄i p̄nt̄ a deo d̄z excludi. q̄z cū sit omnipotēs a
nullo extrinseco violētari p̄t. **Q**uestio igit̄
p̄ns his p̄dictis exclusis. sup̄ sc̄do mō necessi/
tatis. z sup̄ prima p̄ricula terciy modi vertē.
Ideo dico q̄ loquēdo de sc̄do mō necitatis
tuc generatio filij ē necessario i diuis. q̄z natu/
ra diua q̄ ē forma purissima siue pur̄ actus h̄
necessario exigit q̄ in tribz subsistat p̄sonis. s̄z
trinitas in diuis ē non p̄t nisi p̄t generet fili/
um. z vterq̄z producat sp̄m̄ sc̄m̄. s̄z de necessi/
tate natural siue formalis exigētie filius in di/
uinitis a p̄re generat̄. **L**oquēdo etiā de p̄ma
p̄ricula ipsius terciy modi. p̄t necessario gene/
rat̄ filiū. q̄z imutabilr determinat̄ ad generati/
onē filij p̄ suā naturalē p̄prietatē. **U**n hoc dix/
os modos necitatis videt̄ in diuis approba/
re **R**ich. vi. de tri. c. i. sic d̄i. **N**ihil itaq̄z ibi est
sc̄z in diuis iuxta donū largiētis gr̄e. sed totū
iuxta p̄prietatē exigētis nature. **E**t h̄ q̄tū ad
primū modū necitatis quē posui esse i diuis.
Et subdit immediate **R**ich. di. **S**icut. n. in na/
scibili naturale ē ab alio nō procedere. sic sane
ei naturale est de se procedentē h̄re. **C**um igit̄
fm p̄m. v. meth. potissim̄ mod̄ necessitatis
sit i eo q̄d impossibile ē alr se h̄re. igit̄ cum ille
mod̄ i vtroq̄z iā dicto mō i diuinis implicet̄
videt̄ mihi saluo sp̄ melior iudicio q̄ possit
sane p̄cedi h̄ p̄p̄o. p̄t generat̄ filiū. necitate.

Quantū ad terci
...
Contra
...
Nota
...
Contra
...

Tercium principale.

Quantum ad terci

Prima dco

Apo. p. i. q. xii. ar. ij

Imphato

Secda co / ciusio.

Quartus principale

um principale. s. quod pater dicitur filium voluntate generare. Dico ex secda distinctione quod si voluntas sumit potentia productiva eius quod per modum voluntatis procedit. tunc pater non generat filium voluntate. quia illa persona divina que non est amor vel non procedit per modum amoris. non producit hunc modum voluntate. filius non procedit per modum amoris sed per modum verbi intellectualis. etc. Prima persona productiva non potest procedere nisi per modum prime potentie. sed secundum naturam modum intelligendi intellectus est potentia que voluntas. et filius est prima persona productiva. etc. Ista autem prima dco perbat quod dicitur in medio imprimendi. dicitur quod eorum terminus voluntas est principium que potest esse et non esse. et que potest aliter se habere. sed generatio filii non potest aliter se habere. illa ratio est seipsum. quia ipsi met ponunt quod voluntas est principium productivum spiritus sancti. et tunc productio spiritus sancti non potest non esse. et non minus est immutabilis que filii generatio. Si autem voluntas sumit secundo modo. puta per actu perfectio voluntatis. sic procedit ad generandum filium. quia illa nobilissima generatio esse non potest sine perfecta communi placetia. et stat autem quod talis perfecta placetia est per que actus voluntatis. et maxime respectu summi boni. Et illo modo potest intelligi verbum richardi. vi. de tri. c. xvij. cum ait. In genitum velle de se habere per formam atque dignum. idem videtur mihi quod generare. Verbum perfectum produci non potest sine amore. quia secundum Augustinum verbum est notitia cum amore. Quod ergo verbum produci sit verbum generatio. et amor sit actus voluntatis. Iste etiam modo significat dicitur euan gelicum que per filium prestat deum. Dicitur enim quod dilectus est qui mihi bene placuit ipsum audite. Et iuxta hunc sensum vult Augustinus. xv. de tri. c. xx. quod sicut deus natura est deus. et tunc placet sibi in eo quod est deus sic pater filium natura genuit. et tunc in sui generatione sibi placuit.

Et contra illam primam dco potest argui quod divina voluntas habet rationem principii in generatione filii. Quia si actio nature procederet in divinis actibus voluntatis ratione libertatis totaliter tolleretur. quia cum natura sit terminata ad unum. si natura perveniret voluntate est ipsa determinate mouebit voluntate ad unum tantum. Nihil igitur libere a deo potest procedere. si ipsa generatio que est prima dei actio esset naturalis voluntas. igitur erit eius principium. aliter nullam creaturam deus posset libere producere. quod est

erroneum. Verbum beatus Augustinus exponens illud psalmi. 2 Ipse dixit et facta sunt. ait sic. id est verbum genuit in quo erat ut fieret. Ex quo dicto vult Augustinus quod verbum sit ratio producedi creaturas. Si ergo verbum a patre naturali procederet et non per impium voluntatis omnis creatura a deo procederet necessario. Verbum Dylanus dicit. Si quis non legit patre natum dicit filium. anathema sit. ergo pater genuit volens. Item idem Dylarius ait. quod non naturali dicitur necessitate pater genuit filium. Item Dionysius in de divinis nominibus ait. Divinus amor non permittit ipsum esse sine germine. igitur pater genuit volens. Sed illa non concludit quia sicut ait Augustinus. vi. de tri. c. i. filius dei procedit a patre naturali sicut splendor ab igne. Verbum si voluntas esset principium generationis filii. vel esset voluntas accedens. vel antecedens. vel coequalis. Non primo modo. quia ille fuit error Anomimus. qui ut ait Augustinus. xv. de tri. c. xx. dixit filius esse filium voluntatis voluntate accedente. Contra quem error ibidem disputas Augustinus. ait. quod deus esset mutabilis. quia aliquid voluntas sibi de novo adveniret. Nec secundo modo. quia quod voluntate antecedente a deo procedit creata sunt. et sic esset error arrii. qui filium asseruit esse creaturam. Nec tertio modo. quia ut sic sequitur error sabellii. qui confusione posuit personam. Nam voluntas deo coequalis quod ad emanationem que est ad intra est adequata per productionem spiritus sancti. Si enim non adequat huiusmodi productio sui principium. tunc non esset omnino perfecta. quia ipsum principium est excedens potest aliquid quod perfectum producere. Sed a principio ad eum quod alicui productio non potest aliquid procedere distantes a tali productio. Si igitur filius generetur a patre per voluntatem coequalis. ipse a spiritu sancto esset genitus in distinctus. Forte hic dicitur quod si spiritus sanctus procedit per modum voluntatis et non filius. tunc nobilior esset processio spiritus sancti que filii. quia processio cuius principium est voluntas est libera. liberius autem est nobilior non libero. Item id quod procedit per modum artis videtur esse voluntarium. Ista patet dupliciter. Primo. quia quod procedit per modum artis non potest procedere per modum nature. cum ars et natura sint principia distincta. ut patet. vi. ethice. igitur procedet voluntarie. Secundo quia voluntas est principium artificialium. ut patet. ij. de anima. et vi. ethice. sed filius procedit per modum artis. cum ipse sit ars omnipotentis dei. plena rationibus omnium viventium. ut ait Augustinus in libro de trinitate. Item generatio filii vel est voluta a patre. vel non est voluta. Si est voluta. tunc et genitum erit volitum. et per consequens voluntas erit principium ipsius filii. quia

Contra ista dicta

Instantia prima

Instantia secunda.

Instantia tertia.

oē qd pcedit vt volūtū illi⁹ volūtas ē pncipiū
 Si aut nō est volūta. tūc nō esset deliciofa sed
 penosa. z h̄ dicere videt esse anathema. vt p̄tz
 p̄ Bilariū i lib. de sinodis. igit ab his delista
 mus. **I**ste aut in stātie nō infrīgūt pcedi
 ctā rōem. **A**d p̄mū igit dico q̄ sicut ip̄ssā
 p̄cessio sic ē litera q̄ nō ē p̄tingēs ad vtrūlibz
 sed imutabil̄ z determinatissima. sic filij gene
 ratio sic ē natural̄ z necia q̄ tñ ē liberria. nō tñ
 libertate p̄dictōis sed libertate p̄fectissimēz pla
 cētē q̄ ē multo maior libertas z nobilior q̄ ea
 q̄ ē p̄dictōis. **A**d scdm ddm q̄ aliqd p̄cede
 re p̄t p̄ modū artz duplr. Uno mō qz ars ē et
 p̄ncipiū. Alio mō qz ip̄m ē ars p̄cedēs. mō q̄
 d̄z creatura salis. i. creatura q̄ ē sal. P̄tio mō
 p̄cedēs p̄ modū artis ē ip̄m artificiatū. z omē
 tale sic est volūtū. q̄ etiā volūtas ē suū p̄ncipi
 um. **S**cdo modo licz obiectiue possit dici vo
 lūtū. nō tñ p̄ductiue. ita q̄ volūtas sit sue pro
 ductiōnis p̄ncipiū. **S**ed filij scdo mō p̄ce
 dit p̄ modū artz. ip̄se s̄o creature p̄mo modo
 Ad p̄mā p̄batōz maioris ddm q̄ illud qd p̄
 cedit p̄ modū artz scdo mō illi⁹ natura ē p̄nci
 piū. qz naturale ingeniū inuenit artē. z cuz d̄z
 natura z ars sūt p̄ncipia p̄disticta. dico q̄ ip̄a
 sūt p̄disticta p̄ncipia rōe distictoz suoz p̄du
 ctōz. n̄ tñ p̄prie debet dici p̄disticta p̄ncipia
Illa. n. p̄prie dicit p̄disticta p̄ncipia quoz
 neutz ē ex altero. **S**z vt iā dixi natura ē p̄nci
 piū artis. **A**d scdaz p̄batōez ddm q̄ quis
 volūtas sit p̄ncipiū ip̄soz artificiatū. non tñ
 p̄prie ē ip̄s⁹ artis p̄ncipiū. filij⁹ autē non ē arti
 ficiatū. sed ē ipsa ars p̄ris. **A**d terciū ddm
 q̄ generatio filij ē volūta p̄ modū obiecti volū
 tatē. z eodē mō ip̄se filij⁹ genit⁹ ē volūtas. n̄ tñ
 ex h̄ sequit q̄ sit p̄ voluntatē p̄duct⁹. qz si illa
 p̄na eēt bona. tūc ip̄se p̄r eēt a volūtate p̄duct⁹
 cū ip̄se p̄ modū obiecti sit volūt⁹. imo volūtas
 p̄duceret seipsā. cū ipsa velit seipsā. ē ḡ i p̄ba
 tōe p̄ntie fallacia p̄ntis. puta ē volūtū. q̄ p̄ce
 dit vt volūtū. qz dato q̄ filius p̄cedat vt volū
 tū obiectiue. nō tñ p̄cedit vt volūtū p̄ductiue
 puta q̄ ipsa volūtas sit sue p̄ductōis p̄ncipi
 um. **A**d p̄mū eoz q̄ adduxi p̄ primā d̄clōz
 terciū articuli ddm q̄ natura q̄ ē eēntialr libe
 ra nō tollit libertatē. **S**ed natura dīna ē eēn
 tialr libera. **E**tia p̄r negari prima p̄ntia. qz q̄
 nis i nob act⁹ nature p̄cedat actū volūtatis. n̄
 tñ tollit libertas a nobis. **E**tia dato q̄ natu
 ra determinet creatā volūtate respectu vltimi
 finis. n̄ nec tollit respectu vltimi finis libe
 rtas p̄placētē. nec respectu eoz q̄ sūt ad finē li
 bertas p̄dictiōis. **E**t sicut neci deo respectu eo

Solutio.
Ad 1

Ad 2

Ad 3

Solutio
primi d̄ cō
clōz p̄maz
arti. terciū.

rū q̄ p̄ducunt ad intra tollit libertas p̄placē
 ne. nec respectu eoz q̄ p̄ducunt ad extra libertas
 p̄dictōis. **A**d scdm ddm q̄ filij⁹ ē rō produ
 cēdi creaturas. sicut ars ē rō p̄ducēdi artificij
 alia. i. cū p̄posito z determinatōe volūtatē
Ad terciū p̄z ex p̄cedētibz. **A**d q̄rtū ddm q̄
 hylari⁹ ibi loquit de necessitate coactōis z violē
 ne. quā etiā ego a deo p̄mit⁹ excludo. **A**d
 q̄ntū dīcendū q̄ dyoni. ibi loquit d̄ producti
 one creaturaz. **A**rgumenta posita p̄ncipa
 liter ad questionē ambo p̄cedo iuxta ea q̄ di
 xi in distictionibus supradictis.

Ad 2

Ad 3: 4

Ad 5

Ad argu
mēta p̄nci
cipalia

Distinctio. vii.

Hic solet que
 rī. Postq̄z mgr̄ determinauit d̄
 diuina generatōe q̄ntū ad modū
 generādi. i p̄tē ista determinat d̄ ea q̄ntū ad potē
 tiā generādi. **E**t diuidit i duas p̄tes. qz p̄mo
 de potētia generādi mgr̄ mouet quedā dubia
Scdo qz h̄mōi potētia est ipsa diuina na
 tura. ideo p̄sequēter magister tractat de q̄bus
 dā p̄ditionibus z p̄prietatibz diuine nature
 distictione. viij. ibi. **N**ūc de veritate sine p̄
 prietate. **P**rima in duas. s̄m qd de poten
 tia generādi mouet duas q̄ōnes. **N**ā primo
 inquit an potētia generādi p̄ueniat p̄ri. **S**e
 cūdo vtz talis potētia repiat in filio. **S**cda
 ibi. **I**te querit a quibusdā. **P**rima in tres. qz
 primo mouet illā questionē. **S**cdo ponit s̄m
 am determinatōz. **E**t tercio ex dicit aug. idu
 cit qudā cauillationē. **S**cda ibi. **C**ui versu
 tie. **T**ercia ibi. **S**ed v̄ehemētē zc. **E**t hec d̄
 uidit in tres p̄tes. qz primo ponit quoddā di
 ctū Aug. qd p̄dictis videt esse p̄rariuz. **S**e
 cundo ondit quomō quidā negant illud di
 ctū Aug. **E**t tercio de clarat qualiter sit intel
 ligendū. **S**cūda ibi. **N**oc autē non videt.
Tercia ibi. **P**ōt ergo sic intelligi. **S**equis
 tur illa ps. **I**te querit zc. **E**t diuidit in duas
 qz primo magister mouet questionē z respon
 det ad eaz. **S**cdo suā r̄sionem explanat. ibi
Ita etiā cū dicit zc. **N**ec est snia magistri in
 generali. **Q**uia in ista septima distin cōe
 tractat de potētia generandi. igit quero istā
 questionē.

Utrū potētia generādi i dīnis dicat
 non d̄alr sine relatione. **E**t videt q̄ sic
 qz p̄ncipiū distiguit a p̄ncipiatō. cū
 nihil possit seipm̄ producere vel principiare.
Cū igitur distictio in diuinis solū fiat p̄nes

[Marginal notes in a smaller script, partially illegible due to fading and angle.]

notionalia siue relativa. optet q̄ potētia gene-
rādi q̄ e idē qd̄ p̄ncipiū generādi. sit ad aliqd̄
siue qd̄ notionale. In d̄niū ē mgr̄ i lra. q̄ potē-
tia generādi dicit esse d̄na cēntiā. ḡ rē. Dic-
sūt q̄r tuor vidēda. **P**rio de eo qd̄ q̄nt̄. **S**e-
cūdo vtz potētia generādi vere t̄reatr̄ sit i fi-
lio. **T**ercio dato q̄ sit i filio. vtz ex h̄ filiū pot̄
sit exire i actū generatiōis. **A**t q̄to vtz sit
eadē potētia q̄ p̄r̄ gignit̄ z filius gignit̄.

Articu^lo 1

Quantū ad primū

vz potētia generādi i d̄nis dicit̄ notiona-
lit̄. sic p̄cedā. **P**rio oñdā q̄ potētia generādi i
d̄nis n̄ p̄t̄ eē relatio. **S**ecō q̄ potētia gene-
rādi q̄ ad suū p̄ncipale significatū dicit̄ simplr̄
rē absolutā. **T**ercio q̄ de suo significato siue
p̄notato necio iplicat̄ siue icludir̄ p̄fectū. **A**t
q̄to ducā aliq̄z doctoz̄ dicta in d̄niū. z m̄de
to ad ea. **D**ico igit̄ p̄mo q̄ potētia generādi
i d̄nis n̄ p̄t̄ esse relatio. **Q**uod illud qd̄ nec p̄t̄ esse
terminū nec p̄ncipiū actōis n̄ p̄t̄ eē potētia ge-
nerandi. s̄ relatio e h̄m̄oi. vt p̄z. v. p̄hic. ḡ rē.
maior p̄z. qz̄ potētia generādi necio ē p̄ncipiū
actōis v̄l̄ immediatū v̄l̄ salte p̄ncipale. qz̄ neu-
trū relatiōi poterit̄ p̄uenire. **S**i p̄nitas ellet
p̄ncipiū siue potētia generādi. aut generatiō
tal̄ eē v̄niuoca aut equooca. **S**i v̄niuoca tūc
p̄r̄ necio generat̄z p̄rez. qz̄ i generatōe v̄niu-
oca gignēs z genitū p̄ueniūt̄ i p̄ncipio p̄ducti-
uo. **U**n̄ si fortitas eē p̄ncipiū generādi ipsi
forti: nūq̄z fortēs possz̄ generare nisi fortē. ma-
rie si sua generatio debet̄ eē v̄niuoca. **S**ic. n-
fortēs n̄ p̄t̄ generare nisi hoies. dato q̄ h̄uani-
tas sit sibi p̄ncipiū generādi. sic rē. **S**i at̄ tal̄
generatio eē equooca. tūc p̄r̄ eē nobiliorz̄ di-
gnior filio. qz̄ i oī generatione equooca. in q̄ gi-
gnēs ē totale p̄ncipiū genitū sp̄ gignēs ē nobi-
li^o genitū. **S**i p̄nitas eē i patre p̄ncipiū
generādi. tūc formal̄ termin^o generatōis geni-
to a generāte p̄icat̄ p̄cederz̄ p̄fectōe z digni-
tate ip̄m p̄ncipiū generādi. d̄nis ē falsuz̄. ḡ z
āns. falsital̄ c̄n̄r̄ apparz̄. qz̄ q̄cqd̄ genitū p̄ ge-
neratōz̄ p̄icat̄. h̄ totū v̄l̄ formal̄ vel p̄t̄ualit̄ cō-
tinet̄ i p̄ncipio p̄ductiuo siue i potētia gene-
ratiua q̄ generās generat̄. **S**z̄ qd̄ formal̄ v̄l̄
p̄t̄ualit̄ i aliq̄ p̄tinet̄. n̄ est p̄fectū eo. c̄n̄a appet̄
immediate. qz̄ essentia d̄na p̄ generatōz̄ filio p̄-
cat̄. q̄ h̄m̄ suā formal̄ rōez̄ ē p̄fectōis infinite.
qd̄ de p̄nitate dicere n̄ possūm^o cū h̄m̄ suā for-
mal̄ rationē vel sit p̄fectōis finite vt aliq̄ di-
cūt. vel ad min^o n̄ ē p̄fectōis infinite vt aliq̄ di-
cūt. **S**i id qd̄ non p̄t̄ dare virtutē eē di sim

Conclō 1

2

3

4

pl̄r̄ n̄ p̄t̄ etiā dare virtutē agēdi simplr̄. qz̄ age-
re p̄supponit̄ eē. s̄ relatio n̄ p̄t̄ dare virtutē eē
di simplr̄. cū nō h̄eat̄ eē s̄ ad eē. nec sit aliqd̄.
s̄ ad aliqd̄. **S**i potētia generādi eēz̄ ipsa
p̄nitas. tūc fili^o dei n̄ eēz̄ oīpotēs. c̄n̄s ē here-
ticū. qz̄ i simbolo catholice fidei d̄: **D**ipotens
p̄r̄ oīpotēs fili^o oīpotēs. s̄. p̄b̄ d̄n̄az̄. qz̄ ille n̄ ē
oīpotēs cui t̄fici aliq̄ potētia. s̄ p̄nitas nō p̄t̄
p̄icari filio. ḡ fili^o nō p̄t̄ h̄re oēs potētiā. **S**i
si p̄nitas eēz̄ i patre potētia generādi. p̄ni-
tas eēz̄ p̄fectior filiatōe. c̄n̄s ē fallū. qz̄ tūc fi-
li^o eēz̄ imp̄fectior p̄re. **N**ā q̄n̄cūq̄ duo suppo-
sita sic se habēt q̄ p̄ncipiū z̄ institutiū v̄n^o est
nobil^o z̄ p̄fect^o p̄ncipio z̄ institutiū alter^o. il-
lud ē nobil^o z̄ p̄fect^o qd̄ nobiliorz̄ mōz̄ institui-
tur. s̄ pater z̄ instituit̄ i eē suppositali p̄nitate
z̄ fili^o filiatōe. ḡ si p̄nitas eēz̄ p̄fectior filiatōe.
fili^o eēz̄ ip̄fectior patre. c̄n̄am p̄b̄ dupl̄
Prio qz̄ q̄n̄cūq̄ illud q̄ generās generat̄ non
est forma eiusdē speciei cum forma genitū. tūc
necio est p̄fectior ea. qz̄ p̄t̄ner̄ eaz̄ p̄t̄ualit̄. sed
paternitas z̄ filiatō nō sūt forme eiusdē sp̄ci.
p̄. n. differt paternitas z̄ filiatō qz̄ paterni-
tas z̄ paternitas. s̄ due p̄nitates differunt
nūero. ḡ paternitas z̄ filiatō differunt specie.
Secō. qz̄ q̄ndocūq̄ due forme sic se habent
q̄ vna dat suo supposito q̄ agat. z̄ altera non
dans est nobilior nō dante. sed fm̄ te qui di-
cis paternitatē esse p̄ncipiūz̄ generandi. pa-
ternitas dat suo supposito agere ad intra fm̄
nobilissimā opationē. sed filiatō hoc filio da-
re non p̄t̄. ḡ rē.

5

6

Conclō 2

Secundo dico qz̄

potētia generādi i d̄nis q̄stū ad suū p̄ncipale
significatū dicit̄ rē simplr̄ absolutā. i. d̄niā
cēntiā. **Q**z̄ in oī generatōe v̄niuoca illd̄ ē p̄n-
cipiū generādi in q̄ genitū assilāt̄ generāti. s̄
h̄ i patre ē d̄na cēntiā. ḡ rē. maior p̄z. qz̄ cuz̄
in generatione v̄niuoca generās z̄ genitū sint
eiusdē nature. optz̄ q̄ fm̄ in^o p̄ductiōis assilēt̄
p̄ncipio p̄ductiuo. **C**orte dices q̄ illa genera-
tio nō sit v̄niuoca. **C**orte dices sic aliq̄ dixer̄
rūt q̄ i cēntiā nō ē in d̄nis assilatio s̄ idēitas
Ad primū r̄ideo q̄ sic dicēdo tu toll' oēm
equitatē inter gignēs z̄ genitū seu inter p̄rez
z̄ filiū. qz̄ generatio equiuoca nō requirit̄ eq-
liratē inter gignēs z̄ genitū. nec in p̄fectōe
nec in quacūq̄ alia p̄ditōe ad dignitatē z̄ no-
bilitatē spectare. **A**d sedm̄ dico q̄ vt d̄: in
p̄dicamentis sc̄da substātia nō est h̄ aliqd̄ s̄
quale quid. idēo q̄ p̄ueniunt̄ in suba secunda

Instantia

1

2

Solutio.

Ad 1

Ad 2

[Marginal notes on the left side of the page, including 'Sic solet que' and other commentary.]

dicunt filia. qz ppruū ē q̄litas fm eaz simile
 vel dissimile dici. Sed essentia diuina sic se
 hz q̄ ipsa vere est hoc ⁊ hoc aliqd. ⁊ in h̄ con/
 uenit cū p̄mis substātijs. ⁊ tñ hz quādā simi/
 litudine cū sc̄dis substātijs. eo q̄ sit reabilis
 in pluribz. ideo rōne p̄me d̄ditōis q̄ uenit
 cū p̄mis substātijs supposita diuina dicit fm
 eā idē. rōe s̄o sc̄de d̄ditōis q̄ uenit cū sc̄dis
 substātijs p̄nt dici filia. ⁊ qz vt repit i generā
 te ⁊ genito q̄ necio differūt. ipsa hz modū se/
 cūde sube. ḡ gignens ⁊ genitū fm eā p̄nt dici
 2 filia. ¶ In oi productione sbali p̄ncipiū p
 ductiuū ē suba. sed filij dei generatio cū nō sit
 3 accēntalis optet q̄ sit productio subalis. ¶ P
 in omī productōe vbi natura producit cōi/
 eaf producto. ibi natura i producitē ē rō pro
 ductōis. s̄z i filij dei generatōe natura p̄ducē
 tis dicit producto. als filij nō ē rō. s̄z esset
 creatura producta i aliena suba. maior p̄z p
 4 inductionē i singul talibz productōibz. ¶ P
 illd̄ qd̄ ē p̄i p̄fecta rō intelligēdi illud ē p̄fectū
 p̄ncipiū s̄bz producit. S̄z essentia ē sibi p̄
 p̄fecta rō oīa intelligēdi. ḡ rē. maior p̄z. qz s̄z
 bū producit cū obiectuz p̄fecte intelligit. mīoz
 etiā ē nota. qz p̄ nihil aliud q̄ p̄ suā cēntiā p̄
 p̄fecte intelligit. ¶ P̄ si i diuis esset distinctio
 5 nature fm numer. ⁊ vnitas fm sp̄m. rō pro
 ducendi attribueret nature ⁊ non relatiōi. sic
 hūc apparet i creatur. s̄z id̄ distinctio siue vnitas
 nature nō tollit aliquā p̄fectionē a natura. ḡ
 6 ⁊ nūc rō producit sibi d̄z attribui. ¶ P̄ nō
 est minoris dignitatis ⁊ p̄fectōis p̄tinentia p
 ductiua diue p̄sone q̄ p̄tinentia creatiua cuius
 cūqz creature. S̄z sc̄da p̄tinentia uenit diuina
 supposito rōne essentie ⁊ non rōe relationis. ḡ
 ⁊ p̄ma sibi uenit rōe essentie. ¶ Aug. dicit
 7 xv. de tri. c. xx. filij dei eē natura genitū. ¶ Itē
 8 dam. i. li. c. viij. loq̄ns de generatōe diuina ait
 q̄ generatio ē sine initio ⁊ eterna nature opus
 9 et̄ns. ¶ Itē Rich. vi. de tri. c. i. ait. Naturale
 est i nascibili de se producentē h̄re. Et. c. ij. ait.
 Processio prol̄a parēte i deo est fm p̄ncipalē
 procedēdi originē ⁊ fm nature opatōz. Cū
 igit generatio n̄ possit uenire nature tāqz ge
 nerati vt fuit sup̄ declaratū di. v. optet q̄ p̄
 h̄mōi auctes intelligat sibi uenire tāqz p̄n/
 cipio productiuo. ḡ rē.

Tercia cō
clusio.

Tercio dico qz q̄z
 nis potentia generādi i diuis q̄stū ad suū p̄n
 cipale significatū dicat diuinā essentia. q̄stuz
 tñ ad suū p̄significatū p̄notat respectū seu p̄

nitatē sine q̄ respectu nullatenus progredit i
 actū generationis. ¶ Ad cui⁹ euidentiā ē ad
 uertendū q̄ sicut i creaturis aliq̄ sunt entia q̄
 p̄hs. vij. meth. appellat accēntia copulata q̄ i
 li⁹ d̄ditionis esse vident. q̄ q̄uis fm eoz p̄nci
 pale significatū significet rē vni⁹ p̄dicamentī
 p̄notat tñ rē alteri⁹ p̄dicamentī. a c̄ exigentia ⁊
 p̄notatione s̄ortiuunt q̄sidā modos. a q̄bz si ab
 soluūt etiā a sua entitate specifica trāsmutāt.
 s̄bz grā. Pulcritudo cuz sit quidā habit⁹ est
 de p̄ma specie q̄litas. ⁊ p̄ p̄ns fm suū p̄ncipa
 le significatū est entitas absoluta. p̄cēnit tñ
 quendā modū ex p̄notatōe respect⁹ q̄gruetie.
 a q̄ si absoluūt mutabit i oppositā q̄litate. Da/
 to etiā p̄ possibile vel impossibile q̄ absolutū
 p̄notat illum respectū remaneat fm totā suā
 entitatē. Dato. n. q̄ cadē numero albedo que
 est in dente pulcritudo. fm totā suam absolu
 tā entitatē p̄ potentia dei transferat in oculū.
 ipsa eadem numero erit i oculo turpitudine p̄
 p̄ter solā carentiā respectus q̄gruetie. cui ut
 dente fuit p̄iūcta. ⁊ a quo in oculo erit diuisi
 eta. Et eodē modo sciētia p̄notat respectū ad
 scibile. q̄uis ipsa sit in p̄ma specie qualitatis.
 qui quidē respectus si p̄ quācunqz potentiaz
 auferret a scia. manente etiā toto etiā absolu
 to qd̄ dicit scia. tale absolutū non esset sciētia.
 qz anima habēs illā qualitātē absolutā nihil
 sciret. qz nullū respectū ad scibile h̄ret. ¶ Est
 etiā vlti⁹ sciendū q̄ tale accēdens copulatū
 q̄stuz ad suū p̄riū significatū nō debz sumi
 in sensu copulatiuo. puta q̄ dicit absolutū ⁊
 respectū. qz tunc esset ens p̄ accidens. ⁊ p̄ p̄ns
 nec esset ens determinati generis nec speciei. vt
 patz. uij. meth. S̄z dicit absolutū sub respec
 ctu. Scia. n. nō dicit q̄litate ⁊ relationē. sed
 dicit q̄litate sub relatione. ⁊ ideo n̄ obstatē il
 la p̄notatōe q̄ p̄cēnit respectū ad scibile. ipsa
 tñ simplr loq̄ndo d̄z q̄litas absoluta. ¶ Sic
 potētia generatiua simplr ⁊ p̄ncipalr dicit di
 uinā essentia. q̄uis p̄notet respectū ad genitū
 puta p̄mā p̄puetate. q̄ p̄notatiōe n̄ obstante
 simplr loq̄ndo potentia generādi d̄z dici cōn
 tia diuina siue res absoluta. ⁊ nō relatio. nec d̄z
 dici essentia ⁊ relatio. sed magis essentia sb re
 latione. ¶ Est etiā notādū q̄ licet q̄stū ad p̄
 sens p̄positū spectat. aliq̄ modo s̄le sit de illis
 accidentibz copulatis ⁊ potētia generādi i di
 uinis. qz tñ nulla similitudo currit p̄ oēs pedes
 ⁊ singulariter vbi similitudo de creaturis trāster
 tur ad diuinā. igit sciendū q̄ i h̄ d̄dissile inter
 p̄dica. qz h̄mōi accidētia p̄cēnit tales respec
 ctus. ⁊ q̄stū ad suū esse ⁊ q̄stū ad suū agere. si

[Marginal notes in a smaller script, partially legible. Some words like 'p̄ncipiū' and 'p̄nt' are visible.]

ipsis uenit agere. ita q sint rō alicuius actiōis
Sublato. n. respectu scie ad scibile. nec māct
scia qstū ad eē scie. nec qstū ad scire. qz vt supi
us dixi. dato q absoluta illa qlitas sine respe
ctu in aliq remanet. ille tñ p hmoi qlitatē ni
hil sciret. Sz eēntia diuina in qstū d: potētia
generādi p cernit supradictū respectum. nō qz
tū ad eē potētie sed qstū ad agere fm eā. z ideo
nō repugnat qn potētia generādi possit esse i
aliq cui tñ repugnat generare ppter carētia z
hmoi respectus pnotati.

Sz p rariū prime

Varro et
mli aliq
pma dloz

- 1. dlois aliq doctores tenētes arguit sic. Qñ /
cūqz aliqz act' inest alicui supposito z alteri re
pugnat. optet q tal act' inest fm talē rōem p
quā vnū suppositū differt ab alio. Cñ phus
t. cñ. volēs pbare q beatitudo in hoīe nō sit
opatio sensitiue s'ntis. arguit sic. Beatitudo
inest hoī et nō bruto. q inest hoī fm id p qd
differt a bruto. hoc aut nō ē sensus sz intelle
ctus. Sed generare uenit p'ri z non filio. Sz
uenit sibi fm pncipiū relatiuuz p qd differt
a filio. **P.** et impfectione puenit q aliq for
ma dat actū p'mū z nō dat actū scdm. sed p'ri
nitas dat supposito p'ris actū p'mū. s. esse p'so
nale. q etiā sibi dabit actū scdm puta genera
re. Maior p'z. qz valde esset impfect' calor q
sic daret eē calidū. qd tñ nō posset calefacere
Minoz paret in ferius vbi pbabit q pater
nitas cōstituit psonam p'ris. **P.** sicut actus
cōis reqnt pncipiū p'mune. sic act' p'p'ri pnci
piū p'p'riū. sz generare ē act' p'p'riū p'riū suppo
siti. q erit a p'ritate q est p'p'ria forma patris.
- 2. **P.** sicut se hz p' ad creare inqstuz deus. sic
se habet ad generare inqstum p'ri. qz sicut crea
re est p'p'riū dei z uenit soli deo. sic generare i
diuinis uenit soli patri. sed pater creat deita
te. q generat paternitate. **P.** pducētis z for
me q pducit eadem est relatio ad pductū. vt
ait Arist. v. meth. sed h' possum' saluare in ge
neratiōe diuina ponēdo p'ritatē eē formā q
p'ri generat. z nō ponēdo eēntiā. qz eēntia nō
refert ad filiū. ergo zc. **P.** omnis actio de
bet habere cōformitatē ad suū. p'p'riū pncipiū
um. sz generare diuinū ē qd relatiuū. q suum
p'p'riū pncipiū d'z esse relatio. **P.** actiones
diueriaz ratiōnū requiūt distincta pncipia
fm ratiōz. sed generare z spirare sūt actōes rōe
differētēs. ergo eoz p'p'ria pncipia erūt p'ri
tas z spiratio actiua. z non eēntia diuina. q ē
vnus ratiōnis vbi cūqz inuenit. **P.** vnū
quodqz agēs agit eo quo formaliter ē. sed sup

positū generās i diuinis formalr est p'ritate
P. si aliqua cā sutesz quare negaret pater
nitas esse pncipiū generādi i diuinis. h' ma
xime eēt p' ratiō. qz videmus q in creaturis re
latio nō p' esse pncipiū actōis. sed illa cā est
insufficiens. qz sicut se hz agēs absolutū ad p'ri
cipiū absolutū q elicit actōz absolutā. p quā
actionē absolutā ponit in esse. pductū absolu
tū. sic se d'z h' pducēs relatiuū ad pncipiū
pducēdi relatiuū q elicit actionē relatiuā. z p
ducit suppositū relatiuū. sed in diuinis gene
rās. generatio z genitū omnia sūt relatiua. q z
pncipiū generādi erit relatiuū. **P.** z firmat
qz si illa cā negatōis eēt sufficiens. pari rōne de
beres negare relationē in diuinis eē cōstitutiaz
suppositi. qz nec h' in creatur' poterim' inueni
re. **P.** b. aug. i de si. ad p. ait. q generare est
op' p'ne p'p'riat'. **Sz** d'z sed d'z dloz sunt
q dā dicētes q eēntia absolute sumpta nō p' eē
pncipiū generādi. Et addūt q sic eēntia di
uina ē pncipiū hmoi act' q ē sape inqstū est sa
pia. siue vt inducit ratiōnē sapie. z ē pncipiū
act' volēdi vt ē ipsa volūtas. z sic de alijs. sic ē
pncipiū siue potētia generādi vt induit rōz
p'ritatis siue vt ē ipsa p'ritas. Rōes illorū
non inueni. posset tñ iste modus dicēdi pba
ri sic. **T**ale debet esse pncipiū pductiuuz
in omni productiōe reali. vt ratiōne sui nō so
lum productū producēt assiliet. sed etiam ab
eo realr distinguat. Nā oppositū distinctio
nis pducētis a pducto mag' repug' pductio
ni qz oppositū assilatiōis. cū simplr sit impos
sibile idē a seipso produci. sepius aut produ
cēs z productū dissimilia esse ptingit. vt ap
paret in aliquibz mōstruosis productiōibus
in quibus pua aut nulla apparet assimilatio
realis tñ distinctio. Sed essētia vt absoluta
est cā assilatiōis. essētia vt ē p'ritas ē nota
z cā distinctiōis. q zc. **P.** tāti ambit' d'z esse
act' generatōis quāti ambitus ē suū p'p'rium
pncipiū productiuū. Sed eēntia absolute
sumpta est maioris ambitus qz generatio. qz
est i filio et spūscō. qui generare nō possunt.
P. Idem manēs idē semp facit idē. vt d'z
q. de generatōe. sic vnū manēs vnū tñ produ
cit vnū. Si q eēntia absolute sumpta eēt p'ri
cipiū pducēdi diuinā psonā. cum ipsa semp
sit vna z eadē nō posset in diuinis produci ni
si vna psona. **C**ōtra teretaz p'clusionē sunt
quidā qui dicūt hāc copulatiuā. s. q potētia
generādi in diuinis dicit essētia z relatiōem in
diuinis. cū em vt dicūt p diuinā generationēz
aliquid p'municez quod tamē nō producit.

Cōfirmat

Contra. 2.
p'clusionē.

Contra. 3.
p'clōem.
Hāc opi
recitat du
rā. z vt eaz
k tenere.

puta eēntia dīna cū oīmbus attributis z cete-
 ris eēntialibz. aliqd nō productū puta pprie-
 tas filiū. opret pncipiū generatiōis talr assig-
 ri q aliqd ex pre pncipiū correspōdeat ei qd
 genito p generatiōē cōicat. z aliquid ei qd i
 ipso genito pducit. quod probāt sic. ¶ In ge-
 nerare z genito pncipiū z termin⁹ sibi inuicēz
 cōmīdēt. s; i genito aliud ē q pductō tminat
 scz ipa filiario. z aliud q cōicatō tminat pu-
 ta natura dīna. q pportionalit̄ i pducere p-
 nitas erit pncipiū pductōis z eēntia pncipiū
 cōicatōis. ¶ P. emanatōes dīne i talia prin-
 cipia debēt reduci qbz positis imediate appa-
 ret stat⁹ diuinaz emanatiōis. sed mō pducto
 apparēt stat⁹ due emanatiōes z nō ples. vna
 scz cur⁹ pncipiū erit pmitas. z alia cui⁹ prin-
 cipū erit spūatio actiua. ¶ Sed si sola essentia
 eēt pncipiū qua rōne vna exns nō eēt prin-
 cipū vnus emanatiōis tm̄ sed duaz. eadē
 ratiōe posset esse pncipiū plurū emanatio-
 nū vel infinitaz. Et addunt isti q qz genera-
 tio formalis respicit productiōē qz cōicati-
 onē. igit relatiō q hz ratiōē pncipiū produ-
 ctiū magis hz rōem potētē generadi qz ipsa
 essentia que habet ratiōē pncipiū comunica-
 tui. ¶ Sed licet illi duo modi q primis du-
 abus pclusiōibz dicitur deficiāt. vt apparuit
 supius rōnibus introductis. ¶ Ille tm̄ tertius
 modus magis videt esse defectuosus. qz qe-
 quid defectuositatis apparet i alijs. hoc impli-
 cat ille cū additiōe ppriū defectus. ¶ Defi-
 cit em̄ pmo. qz eē pncipiūz pducēdi i dīnis
 dicit pfectōz. s; fm istos relatiō nullā dicit p-
 fectōz. q relatiō nō poterit eē pncipiū pdu-
 cēdi in dīnis. ¶ P. ppter qd vnūquodqz ta-
 let ipm magis. s; tu i illa eadē distinctōe dicit
 q respectus hz a dīna eēntia q possit eē pnci-
 piū pductōis. q nō debebas ratiōē pnci-
 piū pductiui excludere ab eēntia. s; sibi pnci-
 palr debebas tribuere. ¶ P. in pductiōe nō
 vniuoca pncipiū pductōis nobilit̄ z pfect⁹ ē
 termin⁹ formalis ipi⁹ pductōis. maxie si tal⁹ ter-
 min⁹ ē pduct⁹. Cū q fm te formal⁹ termin⁹ p-
 ductōis pncie sit filiario. z ē termin⁹ pduct⁹. z
 etiā fm te tal⁹ pductio non est vniuoca. q p-
 nitas q fm te ē pncipiū tal⁹ pductōis ent p-
 fectioz filiatiōe. qd tradidit alijs dictis tuis.
 ¶ P. in nullo genere oppositiōis vnū opposi-
 toz ē p se z imediate pncipiū alteri⁹. s; filia-
 tio z pmitas sūt opposita. q zc. ¶ Ad primū
 igit dictū q primū p dōem dīcēdū ad maiore
 q si p rōem intelligis potētiam generadi. tūc
 nō oportet q talis actus insit supposito gene-

rati fm illā rōem p quā differt a pducto. sed
 sufficit q illa ratiō notet aliqd in pducere p
 qd productū distinguit a pducto. ¶ Is sic in-
 uenit. Ad primū dīcēdū q maior nō est vlr
 vera. qz si illa supposita se hnt vt productus z
 productū. tūc nō ē necesse q talis actus insit
 supposito generati fm illā rōem p quaz dis-
 fert a pducto. sed sufficit q illa rō notet ali-
 qd i pducere p qd pducēs distinguit a produ-
 cto. ¶ Ad scdm dōm q vel p actū pmiū itelli-
 gis eē hypostaticū z incōicabile. vlr eē s; s; scz
 z naturale. si pmo mō tūc maior ē falsa. qz fili-
 atio nō min⁹ talē actū dat filio qz pmitas p-
 rtm̄ nō dat filio actū scdm de q loqris. cuz tm̄
 filiatio non sit minus pfecta qz paternitas.
 ¶ Istō mō etiā i creaturis maior est falsa. quia
 si pncipiū indiuiduale eēt pncipiū pducti-
 uū. tūc indiuidū produceret seipm. fortēs ē
 p fortētatē nō produceret nisi fortem. z sic de
 alijs indiuiduis. ¶ Si scdo mō tūc minor ē fal-
 sa. qz pmitas nō dat patri eē s; s; scz z natu-
 rale. qz tale esse habet p suā deitatē. ¶ Ad ter-
 ciū dīcēdū q nō oportet actū pncipiū hēre ppriū
 pncipiū. s; sufficit q hēat cōe appropriatū
 p hoc q concernit in supposito pducēte ali-
 qd ppriū sine quo nullo mō in actū progre-
 ditur. ¶ Ad quartū dīcēdū ad maiore q nō
 est simile. qz deitas ē forma absoluta. z p se/
 quēs sibi nō repugnat eē imediatū pncipiū
 actōis. hoc autē repugnat paternitati. ¶ Ad qm
 tū dōm q forma q productus pducit non dē
 referri ad productū. ita q ipsa sit de genere re-
 lationis. sed pro rāto hoc dē. qz ipsa ē relatiōis
 fūdamentū. q productus refert ad pductū. Cū
 igit eēntia diuina sit fūdamentū paternitatis
 qua pater refert ad filiū. q mel⁹ saluamus dī-
 ctū p hī ponēdo eēntiam esse pncipiū gene-
 rationis qz ponēdo relatiōē. ¶ Ad. vi. dōz
 q oīs pformitas pprie actōis ad suū ppriūz
 pncipiū psupponit possibilitatē. ita q nō im-
 plicz repugnatiā naturālē. s; vt dictū est rela-
 tioni repugnat q sit virtus actiua. z cuz dē q
 generare diuinū est qd relatiū. dico q idō ē
 ab absoluto pncipio notatē tm̄ pprietatē re-
 latiua. ¶ Ad. vii. dōm q actōes diuisaz rō-
 nū pnt esse ab vno cōi pncipio diuisimode
 tm̄ accepto fm diuisos modos sortitos z nō
 ratos a diuisis proprietatibz dīntibz rōe. vīz
 a pmitate z actiua spūatiōe. ¶ Ad. viii. dōz.
 q maior ē vera loqndo d forma naturalit̄ cōi-
 cabili. z nō de forma indiuiduali z incōicabi-
 li. z tūc minor ē falsa. qz p deitate ē tāqz forma
 naturali z cōicabili. paternitate nō est tanqz

Cōtra du-
randum

Solo pp-
ma p dōe.
Ad

Ad2

Ad3

Ad4

Ad5

Ad6

Ad7

Ad8

Ad 9 forma incōicabili z ad modū idiuuidui (Ad ix. ddm. q. qz i dñis generās z generatio z genitū sūt relatiua. iō pncipiū generatōis q̄sūi nō sūt relatio. z notat tñ relatorēz. nec ē sile qd assumit de absoluto. qz cū absolutū sit vel pos sit eē actiuū. sibi nō repuḡt eē pncipiū produ ctuū. hoc autē repugnat relatori cū nō sit acti ua. Ad 2 affirmatiō ē dico qz hoc captiuo intellectu meū i obsequiū fidei. qz fidel catho lica ponit trinitatē p̄onaz cū vnitatē eēntie. qd nullo mō saluare possum⁹ nisi ponēdo di uina supposita stitui p̄prietariū relatiuis.

Ad confir matōem

Ad 10

Instantia Solutio.

Solo p2 Solone Ad 1

Instantia

ncētia. cū ipossibile sit alr se h̄re. Dico qz nccē tas nō ipedit intēctōz p accēs. agēs em̄ natale p se intēdit generare. z totalr p accēs intēdit corūpe. z tñ ipossibile ē qz generet nisi corūp pat. qz cū generatō vni⁹ sit corūptio alterius nccētia erūt tot corūptōel q̄t generatōes. Ad scdm ddm qz eēntia dina vt s̄stat p̄nitati sic pncipiat actū generatōis. z vt sic nō ē maior⁹ ambit⁹ qz tal act⁹. Ad. iij. ddm qz licet eadē eēntia sit pncipiū generādi z sp̄itādi. tñ alioz alio mō se h̄re videt ab alia z alia p̄petate quā znotat. Ad p̄mū z terciā z ceteros dicēdū qz minor ē falsa. qz relatio nec p̄t eē termin⁹ p̄du ctōis nec pncipiū. Si em̄ termin⁹ dīne p̄du ctōis eēt relatio. suppositū p̄ductū ex vi pro ductōis terminate ad h̄mōi terminū nō eēt de us. eēntia igit dina q̄ in p̄e c̄p̄s ē pncipiū il li⁹ dīne generatōis. ipsa eadē i filio ē termin⁹ generatōis. Forte dices. h̄ eē non p̄t. qz ter min⁹ z pncipiū debet eē distincta. Dico qz ve ri ē in his in q̄bz producēs z p̄ductū natura liter distinctū. i talibz nāqz termin⁹ p̄ductōis ē product⁹ i genito z nō soluz genito p̄icat⁹. z iō realr differt a pncipiū p̄ductiuo. h̄ i dñis producēs z productū n̄ d̄m̄t naturalr. z ter min⁹ productōis n̄ ē product⁹ z p̄icat⁹. Adz igit i dñis ē termin⁹ productōis z p̄icatōis i genito. z idē ē pncipiū p̄ductōis z p̄icatōis i generāte. Dato em̄ qz ignis generās igni ge nito suā naturā eadē nūero p̄icaret. tūc termi nus generatōis n̄ eēt product⁹. nec differt z suo pncipio productiuo. nec eēt i igne generā te aliud pncipiū p̄ductōis z aliud p̄icationis sic cū fide teneam⁹ p̄ez eadē suā naturā filio p̄icare zc. Ad. ij. ddm qz nos n̄ mun⁹ salua m⁹ statū dinaz emanationū qz tu. cū dicam⁹ h̄mōi pncipiū generādi qd ē dina eēntia n̄ p gredi in actū nisi vt znotat p̄dictas p̄prietates. Et h̄ de primo pncipiali.

Solutio.

Ad 2

Ad 3

Solo p2 Solone Ad 1

Instantia Solutio.

Ad 2

Quātū ad secūdū

Articul⁹ 2

articulū q̄ q̄rit. vtz potētia generādi sit i filio Est breuiter aduertēdū qz h̄ gerundiuū gene rādi p̄t duplr accipi. Uno mō vt ē gerundiuū s̄bi actiu. z potētia generādi ē i solo p̄e. qz sol⁹ p̄t ē q̄ actiue generat. Alio mō vt ē gerūdi uū s̄bi passiui. z sic ē i filio. qz in solo filio ē ge neratio passiua. Tercio mō p̄t accipi vt ē ge rūdiuū s̄bi impersonal. z sic q̄rue p̄t dici qz po tētia generādi non solū est in p̄e. sed etiā in fi lio z sp̄sancto. Nā impersonaliter accipiēdo potētiā generādi. tūc idē ē qd potētia p̄ quā

R 2

Instantia

Solutio.

Articls 3

fit generatio. et hec eдина eentia. q̄ vere et reali
 e i tribz psonis. **F**orte dicit q̄ nullū ad ali/
 quid siue relatio p̄t eē cōe tribz psonis. sed fm.
 m̄grm hic in s̄ra posse generare nō ē posse qd
 sed ē posse ad aliqd. q̄ potētia generādi nō est
 cōis tribz. **R**nde dicit q̄ si m̄gr p̄ pos/
 se generare intellexit potētia generādi. tūc nō
 ē locur⁹ de potētia generādi q̄stū ad suū p̄nci/
 pale significatū. s̄z solū q̄stū ad suū p̄ncipatū.
 qd ē resp̄ct⁹. vt p̄z ex dictis i. a. arti. Pato etiā
 q̄ posse generare sit ad aliqd. ex h̄ t̄n n̄ sequit⁹
 q̄ potētia generādi sit ad aliqd. q̄ i aliq̄ p̄t eē
 potētia generādi. qd t̄n nō p̄t p̄rūpe i actū ge/
 neratōis. vt patebit statim i articulo sequenti.

Quantum ad terciū

p̄ncipale. vtz fili⁹ possit exire i actū generatio/
 nis. posito q̄ i eo sit potētia generādi. ē dōz q̄
 sicut natura i creaturis q̄ ē potētia generandī
 sic ut creaturaz i actū generatōis nō p̄rūpit
 sine accidētibz mediātibz q̄bz actuali determi/
 nat ad actū generatōis. s̄bz ḡra. dato ei q̄ ali/
 q̄s ignis h̄ret p̄fectā igneitātē. si t̄n p̄ dīna po/
 tētia p̄uaret calore. nūq̄z vt sic possz aliū ignēz
 generare. q̄uis i se h̄ret potētia generādi ignēz
 puta igneitātē. sic dīna natura q̄ ē p̄fecta potē/
 tia generādi i actū generatōis nō p̄rūpit ni/
 si put stat sub p̄prietate generationi p̄gruen/
 te. puta sub p̄rinate. **A**ū igit in filio sit diuī/
 na natura sub opposita p̄prietate. puta sub fi/
 liatōe. igit q̄uis fili⁹ h̄ret in se p̄fectā potētia/
 generādi. nūq̄z t̄n poterit generare. sicut n̄ ig/
 nis h̄ns p̄fectā igneitātē subiectaz frigiditatē
 poterit aliū ignem generare.

Articls 4

Quantus ad quar

tū p̄ncipale. vtz sit eadē potētia q̄ p̄r̄ gignit et
 fili⁹ gignit. dico q̄ eadē ē potētia q̄ p̄r̄ i diuis/
 gignit et fili⁹ gignit. t̄h sp̄ loq̄ndo de potentia
 q̄stum ad suū p̄ncipale significatū. q̄z vbi gi/
 gnēs et genitū in nulla re absoluta differunt.
 ibi necē ē eandē eē potentia q̄ gignēs gignit et
 genitū gignit. sed pater et fili⁹ re absoluta sūt
 idem omīno. ergo t̄c. **M**aior p̄z. q̄z potētia
 vt ex sup̄ioribus est manifestū i suo p̄ncipale
 li significato dicit absolutū. **M**inor p̄z ex ca/
 tholica fide. **A**d argumētū p̄ncipale dōz
 q̄ maior ē vera de p̄ncipio qd. nō autē de p̄nci/
 pio q̄. potētia autē generādi est p̄ncipiū quo
 et nō quod.

Ad p̄nci/
pale.

Distinctio octaua.

Hinc de veri

tate t̄c. **P**ostq̄z m̄gr determinauit
 de potētia generādi q̄ ē ipa dīna
 natura. hic manifestat q̄sdā p̄prietates p̄ue/
 niētes illi nature. **E**t diuidit i tres. q̄z primo
 tractat de dīne nature entitate et veritate. **S**e/
 cūdo de ei⁹ incōmutabilitate. **E**t tercio de ei⁹
 simplicitate. **S**cda ibi. **D**e etiaz soli⁹ eentia.
Tercia ibi. **A**d eēz sola. **P**rima in tres. q̄z
 p̄mo oñdit quōd hoc nomē eentia p̄pue p̄ue/
 nit ipsi deo. **S**cdo oñdit quōd ex dicto. b. hic
 ronymi orit quoddā dubiū i p̄posito. **E**t ter/
 cio r̄idet h̄mōi dubio. **S**cda ibi. **D**ic dil/
 gētē t̄c. **T**ercia ibi. **I**llud q̄ qd t̄c. **T**ūc se/
 quit illa ps. **A**d eēz t̄c. **I**n q̄ m̄gr tagit de di/
 uine eentie simplicitate. **E**t diuidit i duas p/
 tes. q̄z primo declarat diuine eentie simplici/
 tatē p̄ comparationē ad extra. **S**cdo p̄ compa/
 rationē ad intra. **S**cda ibi. **D**ic diligētē. **P**ri/
 ma i duas. q̄z p̄mo declarat h̄mōi simplicita/
 tē p̄ p̄pationē ad creaturas corpales. **S**cdo
 ad incorpales. **S**cda ibi. **C**reatura q̄z sp̄ual/
Dua i ista. viij. dist. magister tractat de
 diuina simplicitate. ideo quero.

Triū i deo sit aliq̄ p̄positio. **E**t vt
 q̄ sic. q̄z q̄cūq̄ sūt p̄les forme actu i
 illo ē p̄pō. s̄z i deo sūt p̄les forme actu
 q̄z sic ait omē. xij. meth. **D**ēs forme actu sūt i
 p̄mo motore q̄ i potētia sūt i materia prima
Aōtra. i q̄ nulla p̄t eē passiuā potētia i illo n̄s/
 la p̄t eē p̄pō. q̄z q̄cūq̄s faciūt p̄positōz. vt vnū
 ē in potētia ad alterz. vt ambo sūt i potētia ad
 terciū **S**z i deo nulla ē potētia passiuā. vt p̄z
 xij. meth. ḡ t̄c. **D**ic p̄mo vidēdū ē vnū in
 deo sit p̄pō subalis. **S**cdo vtz p̄pō accidē/
 tal. **T**ercio vtz p̄pō modalis. **Q**uar/
 to z tres p̄clusiones ex istis dicitas adducā
 aliqua. et respōdēdo ad ea.

Quantus ad primū

p̄ncipale. vtz i deo sit p̄pō s̄balis. ē sciendū q̄
 p̄pō s̄balis dupl̄i sumi p̄t. s̄. fm̄ rē et fm̄ rōez.
Pria ē ex forma et materia seu ex actu subali
 et pura potētia. **S**cda ex genere et s̄bali dīna.
Sz neutra illaz p̄t eē i deo. q̄ nulla p̄pō s̄ba/
 lis poterit eē i deo. **P**ria igit p̄clouiez q̄ nō
 sit real⁹ p̄pō subalis i deo. s̄at̄ manifesta ē ap̄d
 oēs philosophātes. q̄z q̄i oēs posuerūt deū eē
 purissimū actū. cui nihil admisceat d̄ potētia.
 vt p̄z. xij. meth. **P**ropt̄ qd ait p̄hs xij. meth.
Accidit itaq̄z oia p̄ncipare malū. i. potētia i

Primum
p̄ncipale.

Conclo 1

Secda co
aucto

D. de no
sic i genere

2

3

4

5

6

7
Ro iaco.

tatepter vnu. s. pter deu. Quauis em qilibz sit
telligeta heat iuu hylachiz. vt ait auctor de
caulis. de m de h genit e imunis. planu e igit
q i deo no e materia. cu i ipso nulla sit poteta
passiua. nec p ois cri i ipso po ex materia r
forma. Ergo hac pte tag p se nota suppone
do. pbo scdaz pte pmisse distictio sic **¶** Il
lud no e ppositu ex genere r dra qd nullo ge
nere claudif. r e sup ome gen. sed de e hmoi.
igit r. Maior pz a destructoe pntis. qz si ali
qd e ppositu ex genere r dra. ois est q ipluz
sit i genere. Minor e possu pbare multiplr.
¶ Prio sic. Illud qd e ca ois entitatis r verita
tis repibilis in quocunqz genere. no potit clau
di i aliquo genere. deus est hmoi. Maior pz
quia i quocunqz genere poneret no posset ee ca
omnis entitatis repibilis in illo genere. als
em ipm ellet. causa sui ipsius. Minor e ponit
p me. rj. metaph. dices. Est em quoddam ens
p se ens r p se veruz. entitate r veritate cuius
omnia alia sunt entia r vera. **¶** Id qd ppre
hedit in se entialiter pfectioes oim generu in
nullo genere claudif. de e hmoi. Maior pz
qz i quocunqz vno genere clauderet ceteroz ge
nez pfectioes entialr no hret. Minor pz. v.
meti. vbi dr q e quoddam ens pfectu vli pfecti
one. in q gregant pfectioes oim gener. r illd
ens dicit em. ibide ee ipm de **¶** P. ens sim
plr illimitatu no potest ee i deo. qz ome qd
claudif i aliquo genere limitat limitibz illius
generis. Sed de e simplr illimitat. cu sit to
talr indepen des. vt pz. viij. phicoz. r. iij. me
taph. **¶** P. si deus ellet in genere. ruc aliquid
posset pfectius deo cogitari. ois e fallum. pn
tia pbo. Si em ellet in genere ipse eer p distin
ctus ceteris spibus eiusde generis. r p ois p
fectioes illaz speciez de no pphederet. sz intel
lectus paret r cogitaret entitate illius gener
ris q oes pfectioes suaz speciez compphederet
g r. falsitas pntis pz p Ansel. qui ait q deus
e quo maius cogitari no pt. Et planu e q no
loquit de magnitudine molis. sed pfectois r
virtutis. **¶** P hoc pfirmat. qz de e in finite so
luti. vt pz. viij. phicoz. sz infinito no pt esse
mar. vt pz. i. r. iij. phicoz. **¶** P. qd e forma
liter infinitu no pt p hi ad ee finitu vel ad ra
tionem finita. sz de e formalt infinit. ro po cu
insubz generis formalt e finita. g r. **¶** P. il
lud qd cu nulla alia re hz puenientia entia
le. non pot esse i genere. deus est hmoi. Ma
ior pz. qz vt ait Boetius in pmo sup Por
phiri. Genus e cognitio collecta ex speciez
subali simitudine. Si em gen no diceret ali

qua entiale seu subale puenientia eoz quoz
e gen. tuc no posset pdicari de ipsis i eo q qd.
Minor sistr pz. qz illa que no hnt eundem mo
du essendi no habet aliquam entiale puenien
tia. sicut apparet de substatia r accidente. sed
modus eendi dei plus differt a mo eendi cu
iuscunqz creature. qz modus sube a modo acci
dentis. cu modus eendi dei sit infinitus. mo
dus po eendi creature finit. **¶** Et illud in
tedit Dyoni. i. de di. no. dices. q de fm nihil
exntiu est exns. r tñ ca quide essendi est omi
bus. **¶** P. que sunt in eode genere pueniunt
in vna forma r natura fm pmen. iij. metaph.
sed de cu creaturis no puenit aliqua vna na
tura. nec pncipat cum creaturis aliqua vna
formam vel naturam. **¶** Sed p p dicit potest in
stari. r primo p prima pte illius pclusionis.
Quia p prius effectus aliqd sui p supponit l
sua ca. sz materia pma e p priu effect. In h
em ipse solus trascendit omnem creaturam. qz ipse
deus solus potuit causare materiam. Sed in q
cunqz est aliquid de materia. illud est compo
situ ex materia r forma. cu materia se ipsa esse
no possit sine omni forma. **¶** Contra scdaz co
clusionem sic. In quocunqz pot vere pncipi aliqd
coe indistinctu r aliqd distinctiu. illo pot
pncipi ro generis r dme. r p sequens ipsum
erit ppositu ex genere r dntia. Sed i deo pos
sumus p considerare essentia diuinam vt pmutat
indistincta cotrahibile a psonali p puate. r
ipsam p puate vt p priu pncipiū distincti
uū. g r. **¶** Contra minore q assumit q deus
no sit i genere pot argui multiplr **¶** Pmo
sic. Unu qd qz mesurat pmo r mimo sui gene
ris. vt dr. r. metaph. sed vt ait p me. ibide. de
e illud quo oes sube mensurant. g deus est in
genere substatie. **¶** P. cuicunqz p pte conue
nit ratio alicuius generis hoc est i illo genere
sed deo p pte puenit ro sube. q e p se ee r alter
ri no innt. **¶** P. quicqd differt ab aliq dra
subali illud em genere. de differt a creatura
dntia subali. Maior pz. qz ois dra subalis
e diuisiua alicui generi. pbo minore. qz o e qd
differt ab altero aliq dra differt. ois aut dra
aut est accidentalr aut subalis. deus aut no pot
a creatura differre dra accntali. cu i deo nul
la sit accidens. vt ait Boetius i li. de trini. g dif
fert dra subali a quocunqz differt. **¶** P. aut
deus puenit cu creatura genere. aut differt ab
ea genere. si pmo modo tuc habet ppositu. si
scdo mo tunc erit in genere. qz in alio ge
nere. qz ois diuisitas p supponit multitudinem
igit diuisitas i generi p supponit diuisa genera
k 3

Dyonisi.

8

Contra pri
ma pcloz.

Contra se
cunda pclu
sionem.

D. de no
in genere.

2

3

4

5 **Q**d compō fm rōnem sufficit ad hoc q ali qd sit in genere. qz albedo est i genere. z tamē i sua eētia nullā habet realē p̄positionē. sed in deo est p̄positio fm rationē. cū i eo multa sint
 6 **D**īna fm rōem. sicut patuit de attributis. **Q**d omne qd habet p̄ceptū dēterminatū z qd dīratur sub aliq cōi sibi z alijs ē i genere. s; dē dicit p̄ceptū qd dīratur dīstīctū ab oīb; alijs p̄ctīs sub h̄ p̄dicamēto cōi qd est suba. ḡ rē.
 7 **P**̄dicamētōz dicit q primus motor q ē mīnū mensurās oīa q̄ sunt i p̄dicamēto sube. ē eīusdē nature cū eis quoz est mēsurā. ḡ rē.
 8 **P**̄ Boetius in li. de trini. dicit duo p̄dicamēta manere i diuis. subam. s. z relatōz
 9 **D**ama. in de duab; naturis in chūsto ait. q substantiā que p̄tinet in creatā dēitate z omnez creaturā genus ē generalissimū. **Q**d quozū ē vnus p̄cept⁹ vnūo cū illa sūt in eodē genere. s; dei z cuiuscūq; create sube ē vn⁹ p̄cept⁹ vnūo c⁹. Maior p̄. p̄. minorē. qz plus distat albedo z reus qz lapis z reus. cū ḡ albedinis z dei possit ēē vn⁹ p̄cept⁹ analog⁹. puta p̄ceptus entis. lapidis z dei ent vnus p̄ceptus vnūo c⁹. ḡ rē. **Q**d de quib; est vna scīa illa sunt vnus rōnis. z p̄ p̄lequēs vnus generis. sed dei z creature ē vna scīa. puta methaphīca. q̄ speculat̄ ens in q̄tū ens. vt p̄. iij. metaph. ḡ rē. **Q**d deus est in genere. **S**ed illa nō cōcludunt. z sunt exp̄se p̄ intentionē Aug. i de cognōtōe vere vitē. vbi p̄ multa v̄ba Aug. p̄bat deum nō esse i aliquo dēcē p̄dicamētōz. z ibi cōcludit sic dicens. **D**e cō i ḡt p̄dicamēt⁹ cūctā hūa/na p̄ditio includit. z ab his oīb; p̄prietas sūmē eētīe eīusdē rōne excludit. **Q**d illud igit q̄ arguit p̄ p̄mā cōclusionē dōm. q nō oportet q̄ materia sit materialī in deo cānte. sed q̄ eī entitas p̄tialr sit i deo. **Q**uo autē pura potētīa p̄tialr p̄phēdāt i puro actu. z vtū hēat idēā i puro actu. inferi⁹ patebit cū tractauero d̄ ydeis. **Q**d illō s; scđaz cōclōez dōm q̄ maior nō ē vera. nisi illd cōe indīstīctū aliqd p̄tēnalitatē cōcludat. z sit dētīate ac limitate p̄fectōis. z sic minor ē fallā. qz eētīa dīna ē purus act⁹ z īfinite p̄fectōis. **Q**d p̄mū argumētū s; illā minorē dōm. q̄ p̄hs z p̄mē. accipūit ibi gen⁹ large p̄ suba analogice p̄dicātē d̄ sba finita z īfinita. sicut em̄ qnq; restrīgūt nō mē generis īfra gen⁹ p̄dicamētale. sic cū i eo/ dē. r. dī. corruptībile z īcorruptībile dīnt plus q̄ genere. sic etiā qnq; exēdūt nomē generis vl tra gen⁹ p̄dicamētale. **Q**uozū cōis p̄pter illud argumētū i q̄oīb; de potētīa dei dicit. q̄ dē i genere sube p̄ redūctōz. sic p̄ntē? z vni

tas sūt i genere q̄ntitatē? **I**stud tñ mibi nō videt salua sua reuerentia. qz sine aliqd p̄ se siue p̄ redūctōz sit i aliq genere dēterminatō. im possible est ipm p̄phēdere eētialr p̄fectōem cuiuscūq; generis. qz q̄uis p̄ accidēs sit in genere. claudit tñ sic īfra limites illius generis q̄ p̄fectiones altoz generis sibi eētialr nō poterūt uenire. **S**z p̄fectōes oīm altoz generū eētialr ipsi deo ueniūt. ḡ ipse nec directe nec p̄ redūctōne d̄z in aliq genere collocari. **N**ec ē necitas aliq̄ q nos cogat ad cedendū mēsurā s; eē eīusdē generis cū mēsurato loquēdo de genere p̄dicamētali. **S**c̄ibile. n. mēsurat scīam. z tñ nec directe z p̄ se. nec p̄ redūctōne est in p̄dicamēto q̄litaris i q̄ est ipa scīentia. nisi p̄ accidēs h̄ p̄tingat. puta in q̄tū d̄ aliqua q̄litate esset scīa. **Q**d scđm dīcendū q̄ de rōne sube vt est vnū de. r. generib; est q̄ sit finite z limitate p̄fectionis. als genus sub stātie nō esset alijs d̄stīctū. z vt sic ratō generis p̄dicamētī sube nō p̄dicat de deo qui est īfinitus z illimitatus. **Q**d tertiū dīcēdū. q̄ sicut p̄. x. metaph. p̄ncipia p̄pter similitudinē nō dīcunt dīfferre aliqua dīna: sed sunt scīp̄s dīuersa. ḡ deus cū sit simplicissim⁹ nō dīffert ab eo qd nō est deus p̄ aliquā dīntā additā. sed īmediate p̄ suā essentīa dīffert ab oīmb; alijs. loquēdo igit de dīntia subali que ē dīuīsiua generis z addita generī cōstruit spēm. tūc minor ē fallā cū sua p̄batione. **Q**d quartū dīcendū q̄ dē nō p̄pue d̄z dīuersus genere a creatura. sed d̄z dīca dīuersus plus q̄ genere. si em̄ corruptībile z ī corruptībile dīfferūt p̄ q̄ genere. multo magis dē? z creatura. sed qz nōīa sunt ad placitū tu poteris exēdere hoc qd dīco dīuersū genere nō solū ad ea q̄ sunt in dīuersis generibus sed etiā ad ea q̄ sunt extra gen⁹ vel sup̄ omne genus respectu eoꝝ q̄ sūt i genere. z sic cōcedo p̄p̄em. qz nō est p̄tra me. **Q**d q̄ntū dōm. q̄ nō q̄libet p̄p̄ fm rōz sufficit ad h̄ q̄ aliqd sit i genere. **Q**mē em̄ qd ē i genere vel ē p̄positū realr ex his. vel est p̄ponībile huīc. **Q**d sextū dīcēdū q̄ nō sufficit q̄libet dēterminatō p̄ceptus. sed oportet p̄ceptū sic esse dēterminatū q̄ ipsa res p̄cepta sit finita z limitata. **E**tiam nō sufficit quodlibet commune. sed debz esse commune vnūo cū. dē ipso qd dīcīt esse i genere z de alijs eīusdē generis vnūo cē p̄dicatū. hec autē oīa deficiūt in p̄posito. **Q**d septimū dīcēdū q̄ p̄mē. sumit ibi naturā analogice z nō vnūo cē. **Q**d. viij. dōm q̄ dīcīt duo p̄dicamēta manere i diuis p̄pter aliquā similitudinē

Contra

Solo p
1. cōlone.

Solo pro
2. cōlōe

Solo rō/
nū p̄bātū
deū cē in p̄/
dicamēto.

Thomas

Contra tho
mā

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Ad 7

Ad 8

Quā dēclātū

[Marginal notes on the right edge of the page, partially visible.]

Ad 9 nē istoz pdicamētoz quā i dīnīs videm? sba em i dīnīs ē p se. 7 relatio ē ad aliud. in ceteris tñ nccio requisitis ad rōez generi nō repūit hec genera i dīnīs. Ad. it. ddm q dicitū dam. dz sic exponi. Generalissimuz gen? ē. i. maxie cōe. Un dam. nō loq̄t ibi de genere pdicamē/ tali. s3 accipit ibi large genus p q̄cūq̄ cōi. qd p3 p sba sua. Ar. n. sic. Suba q̄ trinet sup/ subalt in creatura deitate. coḡscibilr aut 7 cō tentiue oēs creaturā generalissimū gen? ē.

Ad 10 Ad. r. ddm. q̄ minor n̄ ē vera. Ad pbatoz di co q̄ h̄ n̄ arguit acceptū vniuoai s3 analogicū de natura. n. ipi analogie ē q̄ vni analogozū p dister q̄ alter a pmo sub q̄ analogat. qui busciq̄. n. duobz talibz datis vel vniū depen/ det ab alio. v. ambo dependēt a tercio donec adueniat ad pmiū oim a q̄ dependēt oia cetera ad ipm ordinata. ex q̄ apparet q̄ i acceptibus analogis possum? multos 7 varios ḡd affig/ re.

Ad 11 Ad. xi. ddm. q̄ si ē scia cis. tūc nō opret q̄ de qb̄ ē vna scia esse vna rōez vniuoai sed analogicā. 7 talia nō sūt vni? generi pdicamē tal s3 vni? generis scibil. vñ gen? scibile p̄t esse lat? 7 stricti q̄ sit gen? pdicamē tale In tota em phia naturali determinat de vna portōe p dicamēti sube. in. v. meth. de terminat d omibz p pdicamētis Equocaf igit argumto gen? p ut sumit p genere scibili 7 p genere pdicamē tali

Sec3 p̄n apale

Quātū adsecundū p̄ncipale. vtrū i deo sit p̄o accidēt. dico q̄ in deo nō p̄t esse aliq̄ p̄o accidētalis. Qz in illo i q̄ nullū ē accidēs nō poterit esse aliq̄ p̄o acci/ dentāl. deus est h̄mōi. ḡ rē. Maior p3. probz minorē. qz omne accidēs aut ē p̄p̄riuz aut cōe. sed tā ea q̄ se habēt vt p̄p̄ia. q̄ ea q̄ se habēt vt cōia i deo sūt penit? idē qd sua dīna natura. qz oē tale p̄ p̄cipationē reduci dz ad aliqd̄ tale p̄ cēntia. sed h̄mōi accidētia siue sint p̄p̄ia si ue cōmunia substātijs creatis vueniūt p̄ p̄cipi/ pationē. ḡ in p̄ma suba erūt cēntialr idem cū suba. Et hec est intentio boetij in li. de tri. vbi ait. De cū sit forma simplex subiectuz eē non p̄t. Et idē boetij ait q̄ i deo null? est nūer? P̄ si in deo eēt p̄o accidētalis. vel illa eēt ex esse 7 cēntia. vel p̄pter cetera accidētia eēt cēntia dei p̄segn̄tia. Nō p̄mo mō. qz tūc de? nō eēt puz nccē esse. qd est 5 phos 7 theologos. 7 tūc op teret ipm habere aliā cām supra se a qua eius esse 7 cēntia dependeret. 7 sic nō posset dici p̄i mus motor. cui? trariū demōstrat. viij. phi/ sicozū. Dunc est qd ait Dylarius in li. de tri.

Essenō est accidēs deo s3 substātes vnitās. n̄ scdo mō. qz cuz omne tale adesse 7 abesse pos/ sit p̄ter subiecti corruptionē. si in deo talia es/ sent accidētia. ipse nccio mutaret. cui? trari/ um habēt. rj. metaph. 7 viij. phicoz. vbi di/ cit. q̄ deus ē immobilis p se 7 p accidēs. 7 ab in/ tra. Et Jaco. i. Apud quē non ē trāsmutatio nec vicissitudis obumbratio Propter qd ait p̄menta. rj. metaph. Justicia. sapia. 7 cetera h̄mōi nō significat i deo intētiōes additas su/ pra suā subaz. Et. b. aug. viij. de trini. ait. Si qd de illa simplicitate dixerit? sba significat

Sed 5 has duas pres illi? minoris p̄t in/ stari. Contra p̄mā sic. Quēcūq̄ sūt vniū rea liter penit? 7 oino quicūq̄ cognoscit vniū co/ gnoscit 7 reliquū. sed deū eē cognoscim? 7 ei? essentiā nō cognoscim? ḡ eē eius realiter dif/ fert ab cēntia. Maior patz. qz qd totaliter est simplex 7 indistinctū. vel totalr cognoscit vel penitus ignorat. Minor est Dama. i. li. vbi sic ait. Qm̄ quidē de? est manifestū est nobis qd deo est fm subam 7 naturā incomphensibi/ le est oino 7 penitus ignotū. P̄. vniū qd/ qz diffinit p id qd est idem qd sua cēntia. sed fm phm p ens 7 esse nihil diffinit. qz cum sit omnibz cōmune. diffinitū p hoc a nullo peni/ tus distingueret

Contra sedaz p̄t p̄t argui sic. Eadē est distātia sube ad accēs qd acci/ dentis ad subam. sed a substātia non p̄t fieri trāsitus in entitate accidētis. qz quod vere est nulli accidit. vt dz. i. phicoz. ḡ etiā econūso qd est accēs i vno in nullo poterit eē suba. vt ait p̄men. i. phicoz. tra Alexandz qui posu it calozē esse formā substāntialē ipsius ignis.

Auz ḡ oia talia q̄ sunt posteriora cēntia 7 esse rei sūt in creaturis accidētia. ipsa i deo nō po terūt eē substātia. P̄ fm Dyoni. de di. no. 4 mi. c. iij. Dia p̄cipat diuinam bonitatē. sed nulla creatura videt p̄cipare diuinā sbam cum ipsa tm̄mō repiat i tribz dīnīs p̄sonis. ḡ ei? bonitas differt ab ei? suba.

P̄. sicut q̄nti/ tas est cā eq̄litas. 7 q̄litas silitudis. sic sub/ stātia est cā idētitatis. Si ergo sapia eēt idēz qd rei substātia fm attributuz sapie creatura non reteret dici sillis deo. sed eadē deo qd ē im/ possibile. P̄. vbi cūq̄ est eq̄litas 7 similitu/ do ibi est quātitas 7 qualitas. qz vt dicit in p̄ dicamētis. p̄p̄riū est quātitatis fm cā eq̄le vñ ineq̄uale dici. 7 p̄p̄riū est q̄litas fm eaz sile/ vel dissimile dici. Sed in simbolo Athana/ sij dicit. Equalis pater equalis fili? equal? spi/ ritus sanct?.

Et Aug. dicit q̄ filius est simili/ mus p̄ri. ergo rē. P̄. id sine quo res potest

Arguit 3. q̄ in deo sit p̄o ex esse 7 cēntia.

2

Arguit q̄ i deo sit acci/ cidēs

4

5

6

7

k 4

Pro. 2. cō
clusionē

intelligi non est suba sua. et p̄ p̄ns accidens. deus p̄t̄ intelligi sine bonitate. vt p̄z p̄ boetū in li. de ebdomadibz. ḡ. 7c. ¶ Sed illa nō cōcludūt. Nā om̄e accidens supponit eam effici/entē aliam a suo subiecto. Nā efficiēs et materia nō coincidunt. vt patet. q̄. phisicor. s; subiectum inq̄sum recipit suū accidēs est in genere cause materialis. ergo est; aliqd̄ agens p̄ us deo a quo illud quod formaliter est in deo casualiter dependet. ḡ. 7c. ¶ Ad p̄mū ḡ dicēdum q̄ fm̄ phm̄. v. metaphice ens et esse multip̄l̄ dicunt. q̄nq; em̄ significāt essentia rei siue actū essendi. q̄nq; s̄o significāt veritatē p̄ positionū. P̄mo modo nō intelligim̄ hic i via esse dei. sed sec̄do modo. ex ipsis. .n. effectibus cognoscimus hāc p̄positionē esse veram deus ē.

Solutio.
Ad 1

¶ Ad sc̄dm̄ v̄dm̄ q̄ quis nulla creatura pp̄rie diffinit̄ p̄ eē simplr. qz h̄ ē cōe oī creature q̄ eē suū ē esse p̄cipatū. de q̄m̄ pp̄rijs sine. et nomiat̄ et diffinit̄ p̄ esse. qz hoc sibi soli puenit q̄ eē suū est eē simplr et cā omnis alterius eē idem ex̄ns penitus quod sua cōtia. et ideo deus seipm̄ noialiter exp̄ssit p̄ esse cū dicit ad Moysem Exo. iij. Ego sum q̄ sum. Et itez. Qui est misit me ad vos. ¶ Ad terciūz dicendū q̄ illud quod ē accidens i vno nō potest esse subst̄tia in alio. sicut ait Auerrois cōtra Alexandruz. qui posuit q̄ calor esset forma subst̄tialis ipsius ignis. Illa ē vera summo celsumat. sicut calor in igne et in alijs vniuo/ce respicitur. Sed si equiuoce sumit̄ vel saltem nō vniuoce. nihil prohibet aliquid eē accidēs in vno et subst̄tia in alio. Lupus em̄ ē que dam infirmitas i p̄de. et p̄ sequēs accidēs. et est subst̄tia in genere animalis. Cū igit̄ nihil dicat̄ vniuoce de deo et creaturis. ideo qz/uis sapia in creaturis sit accidēs. in deo tamē potest esse suba.

Ad 2

¶ Ad quartū dicēdū q̄ sicut bonitas creature ē quedā p̄cipatio diuine bonitatis. sic subst̄tia creature est quedā p̄cipatio subst̄tate diuine. et sic diuina subst̄tia est eēntialiter in tribus p̄sonis. licet p̄cipanter sit in creaturis quasi in suo exemplato. sicut diuina bonitas est i tribus p̄sonis essentialiter. in alijs autē participatiue. ¶ Ad quintū dicendū q̄ si eadem sapientia esset in deo et creaturis. tunc creatura posset dici eadē deo. quia ipsa esset diuina subst̄tia. sed quia sapientia dei et creature nō solum nō est eadem. sed nec est eiusdem rationis. ideo nihil cōcluditur.

Ad 3

¶ Ad sextūz dicendū q̄ quis in diuinis nō sit quāritas nec qualitas. et tamē aliquid ibi fm̄ nostrū modum intelligendi admodū q̄n titatis et qualitatē. rōne cuius potest ibi ad/ muti p̄dicatio equalitatis et similitudinis. P̄cū em̄ similes p̄pter eandē bonitatē et sapientia. et equales p̄pter eandē virtutē et omnipotentia. ¶ Ad septimū dicēdū q̄ illud ē accidēs si ne q̄ res p̄fecte p̄t̄ intelligi. sed Boetio loquit̄ de imperfecta dei cognitōe. viator. .n. cognoscēs deū ex creaturis tanq̄ p̄ suos effectus p̄ deuz cognoscere eē inq̄sum ipe est causa eēndi omnibus creaturis. p̄ter hoc q̄ actualiter ap̄prehēdat bonitatē dei a qua causat̄ omnis bonitas creature.

Ad 4

¶ Ad terciū p̄cipale. Tercium p̄cipale. ¶ Quantum ad terciū p̄cipale. vtz in deo sit p̄positio modalis dico q̄ modos diuersos eē diuini potest dupl̄r intelligi. vel q̄tum ad modos abolutos. vel q̄tum ad modos abolutos. P̄mo modo p̄nt̄ eē diuersi modi reales i diuinis relatiue differētes. qz vbi sūt diuersē res ibi p̄nt̄ eē diuersi modi cōm̄dentes illis rebus. Sed in diuinis p̄cedunt esse relatiōnes reales realiter differētes. igit̄ et modos p̄dictos p̄cedere possumus fore i diuinis. D̄ntia autē taliū modorū nō arguit aliquā p̄positionē i deo. sicut nec d̄ntia relatiōnū. Sed loquēdo de modis abolutis. vel p̄ d̄ntiam taliū modoz intelligi ḡisola differētia rationis q̄ innascit̄ ex alia et alia comparatione vnius rei absolute que ē diuina eēntia. ad aliā et aliā creaturaz. sic potest dici p̄positio modoz esse in diuinis. qz sicut d̄ntia modoz illo modo sumptoz non est nisi d̄ntia rōis. sic p̄positio modoz ē t̄m̄mō p̄positio rōis. q̄ obiectiue p̄t̄ esse i diuinis. licet s̄b/ iectiue sit i ipso intellectu. ¶ Vel p̄ d̄ntiaz taliū modoz abolutoz intelligi d̄ntiam reale in/ trinsece diuine nature in eēntem p̄ter oēs actū intellectus. et sic nego p̄positionē modales in diuinis. Illud em̄ zero garet diuine simplicitati que summa est. sicut patz p̄ auctoritates sc̄toz. quas maḡ in l̄ra adducit in illa di. viij. nec hic volo adducere aliq̄s de nouo rōes. q̄ illa cōcloem euidēter cōfirmāt oēs ille rōes q̄s sup̄ius adduxi de attributis. ¶ Sed ē q̄daz doctor q̄s plurimū subtil. q̄ aliq̄ mō videt̄ tenere oppositū ist̄. Ponit em̄ ille doctor modos abolutos i diuinis quoz aliquos appellat modos attribuales. aliquos vero fundamentales q̄ sunt fundamētū p̄sonaliū p̄p̄teratū de illis modis pp̄rijs p̄sonaz nihil int̄cedo dicere ad p̄ns. qz h̄m̄ materia spectat ad di. xxvi. vbi tractat̄ de diuina p̄sonaz distinctōe.

Ad 6

¶ Ad terciū p̄cipale. Tercium p̄cipale. ¶ Quantum ad terciū p̄cipale. vtz in deo sit p̄positio modalis dico q̄ modos diuersos eē diuini potest dupl̄r intelligi. vel q̄tum ad modos abolutos. vel q̄tum ad modos abolutos. P̄mo modo p̄nt̄ eē diuersi modi reales i diuinis relatiue differētes. qz vbi sūt diuersē res ibi p̄nt̄ eē diuersi modi cōm̄dentes illis rebus. Sed in diuinis p̄cedunt esse relatiōnes reales realiter differētes. igit̄ et modos p̄dictos p̄cedere possumus fore i diuinis. D̄ntia autē taliū modorū nō arguit aliquā p̄positionē i deo. sicut nec d̄ntia relatiōnū. Sed loquēdo de modis abolutis. vel p̄ d̄ntiam taliū modoz intelligi ḡisola differētia rationis q̄ innascit̄ ex alia et alia comparatione vnius rei absolute que ē diuina eēntia. ad aliā et aliā creaturaz. sic potest dici p̄positio modoz esse in diuinis. qz sicut d̄ntia modoz illo modo sumptoz non est nisi d̄ntia rōis. sic p̄positio modoz ē t̄m̄mō p̄positio rōis. q̄ obiectiue p̄t̄ esse i diuinis. licet s̄b/ iectiue sit i ipso intellectu. ¶ Vel p̄ d̄ntiaz taliū modoz abolutoz intelligi d̄ntiam reale in/ trinsece diuine nature in eēntem p̄ter oēs actū intellectus. et sic nego p̄positionē modales in diuinis. Illud em̄ zero garet diuine simplicitati que summa est. sicut patz p̄ auctoritates sc̄toz. quas maḡ in l̄ra adducit in illa di. viij. nec hic volo adducere aliq̄s de nouo rōes. q̄ illa cōcloem euidēter cōfirmāt oēs ille rōes q̄s sup̄ius adduxi de attributis. ¶ Sed ē q̄daz doctor q̄s plurimū subtil. q̄ aliq̄ mō videt̄ tenere oppositū ist̄. Ponit em̄ ille doctor modos abolutos i diuinis quoz aliquos appellat modos attribuales. aliquos vero fundamentales q̄ sunt fundamētū p̄sonaliū p̄p̄teratū de illis modis pp̄rijs p̄sonaz nihil int̄cedo dicere ad p̄ns. qz h̄m̄ materia spectat ad di. xxvi. vbi tractat̄ de diuina p̄sonaz distinctōe.

Ad 7

Tercium p̄cipale.

Jacoby de vitaco. 3. q̄ 13. q. 6.

Demodis igitur dicitur ille doctor quod modi
 attributales sunt modi absoluti reales aliquo
 modo reali dicitur ante omnes actus intellectus. Ratio
 autem sua fundamentum est hec. Modi significandi
 sequuntur modos intelligendi. et modi intelligen-
 di sequuntur modos eendi. huic igitur diversitati
 modorum intelligendi quo intelligitur diuisa attri-
 buta diuina diuisimode per diuisa noia signifi-
 cata. aut tunc aliquid in re. aut nihil. si nihil. tunc
 talia sunt figura ipsius intellectus. si aliquid
 cum non possint hoc esse diuerse res absolute.
 quia tales non sunt in diuis. ergo erunt diuersi
 modi absoluti reales. Et addit ille doctor di-
 cēs. **A**tributa itaque diuina distinguuntur et in mo-
 dos intelligendi et in modos eendi. et eorum di-
 stinctio recte etiam potest dici realis propter diuisos
 modos realitatis et intellectualitatis. **I**stos tamen
 diuersos modos eentia diuina continet vnitati-
 me. sicut diuisitas linearum quae in suo principio vel
 termino in centro indiuisibili continet. et sicut diuis-
 varietas numerorum vnitati me et indiuisibilis tamen
 in sua origine continet vnitatem. **E**t paucis inter-
 positis subdit. quod si nullus intellectus intelli-
 get attributorum distinctionem. nihilominus est hec
 distinctio modorum eendi in ipsa re quae deus est. **N**o-
 em quod intelligitur ideo est ibi. sed quod est ibi. id ve-
 re intelligitur. **E**t addit quod distinctio attributo-
 rum nec dependet ex comparatione eorum ad creatu-
 ras. nec ex comparatione eorum ad intra inter se. quod
 non ex eo quod comparantur distincta sunt. sed plus sunt
 et intelliguntur distincta. et consequenter probabilia
 vel ad extra vel ad intra. **S**ed illa non teneo.
 quod ut mihi videtur impossibile est aliquid absolute quod
 formale sit in aliquid quod cuius differre realiter si-
 ne positione reali derogate summe simpliciter
 sit. **S**ed ille episcopus dicit quod distinctio illoz attri-
 butorum quae appellatur modos absolutos eoes tri-
 bus personis est aliquo modo realis et propter omnem
 actum intellectus. sed aliquo modo in diuis erit re-
 alis positio. quantum enim ponit absolutorum di-
 stinctio. tamen ponet in eo quod distincta sunt pro-
 portionem. **E**t ille doctor in eadem questione paucis interpo-
 sitis post dicta videtur sibi eundem dicitur. **D**i-
 cit enim sic. **S**unt igitur hi modi absoluti. quod signi-
 ficat perfectionem aliquam. sunt autem respectui. quod pro-
 pter vnitatem rei in qua fundantur non accipit eorum
 distinctio. nisi ex comparatione rei ad seipsam.
 ita quod comparatio rei ad seipsam causat distin-
 ctionem. et hac distinctionem in aliquibus conse-
 quitur aliquid respectus. **I**lla verba precedentibus
 ut mihi videtur manifeste contradicunt. **D**icta
 igitur precedentia in quantum sine comparatione assumuntur
 sunt omnia nego. et respondendo ad illam vnam

rationem et duas similitudines quas adduxit.
Ad ratio igitur dico quod distinctio modi intelli-
 gendi presupponit distinctos modos eendi
 in ipsa re intellecta. si talis res vero intellectu
 intelligitur esse distincta in se absque omni com-
 paratione ad ea que realiter distinguuntur. **S**i
 autem vero intellectu distinctio talis rei non ap-
 prehenditur nisi in comparatione ad aliqua re-
 aliter distincta. tunc non oportet propter diuersi-
 tatem modorum intelligendi in illa re esse diuersita-
 tem modorum eendi. sed sufficit quod talis diuersi-
 tas modorum eendi sit in rebus illis ad quos co-
 paratione distinctio apprehenditur in illa re simpli-
 cissima. **S**imilitudines etiam quae iste do-
 ctor adducit non sunt ad proportionem. quod linee non
 sunt formales in centro secundum totam suam entitatem.
 nec numeri sunt formaliter in vnitatem. **S**i enim
 linee secundum totam suam entitatem essent in prin-
 cipo centri. impossibile esset eas ab inuicem di-
 stinguere. **E**t dato per impossibile quod distinguere-
 tur. necesse esset ipsam centrū distinguere et esse
 compositum. **E**t eodem modo dico de vnitatem inter-
 spectu numerorum. **S**ed isti modi absoluti siue
 diuina attributa sunt diuina essentia forma-
 liter secundum totam suam entitatem. ideo non possunt
 distinguere intrinsece absque omni comparatione
 intellectus. nisi diuina essentia ponatur realiter
 esse composita. **A**d argumentum principale
 dicendum. quod forme dicuntur actu eendi in primo mo-
 do. non tamen sunt in eo distincte. quod creatura
 in creatore non est aliud quam ipsa creatrix essen-
 tia diuina.

Ad rōem iacobi.

Ad sicut dicit doctor.

Ad pncipale argumētū.

Creatura quo
 quod dicitur. **D**ic magister ostendit diuine essen-
 tie simplicitatem respectu creature
 spūal. quae est anima rationalis. **E**t diuidit in duas par-
 tes. quod primo ostendit animam rationalem esse compositam. et in
 se aliquid esse multiplicem et mutabilem. **S**ecundo
 e contra concludit diuinam essentiam totaliter esse sim-
 plicem. **S**ecunda ibi. **D**eus pro et si dicitur. **P**rima
 in duas. quod primo ostendit quod anima respectu cor-
 poris quandoque apparet simplex. **S**ecundo ostē-
 dit quod non obstante illa apparetia ipsa rationalis
 anima vere est composita. **S**ecunda ibi. **S**ed tamen nec dicitur.
Tunc sequitur illa pars. **D**ic diligenter dicitur. in qua
 magister declarat diuine eentiae simplicitatem pro-
 portionem ad intra. **E**t diuidit in duas partes. quod primo
 ostendit diuine eentiae simplicitatem in ordine ad diuina
 attributa. **S**ecundo facit hoc idem in ordine ad diuina
 proprietates. **S**ecunda pars ibi. **D**icitur autem eendi-
 tate. **A** circa istum textum quero.

Quantum ad terci
 in principio...
 modo...
 ad...
 contra...
 contra...
 contra...

Contra Ja cobū.

Utrum aia intellectiva sit tota i toto coz/ pe. et tota in qlibet pte corpis. Et vult qd no. qz ipse sibile evnu et id sil et sel moneri pms moribz. sz si aia eet tota i qlu bet pte corpis qd vivificat. ipsa sil et eode tpe ad motu vni pms moueret sursum et ad motuz alteri pms moueret deorsu. g. et. In huius e b. Aug. q. vi. de tri. c. vi. ait. qd aia simplicior e corpe. qz no mole diffudit p spaciū loci. sed i vnoquoqz corpe et i vno toto tota aia et i qua libz pte eius tota e. Sic qtuor faciū. Pri mo in qra vtru aia ronalis sit extēsa extēsiōe corpis qd informat. Secdo dato qd no. vtz qliber forma corpis pter aiam rōnālē sit ex tensa. Tercio mdebo ad id qd qd querit. Et qro s veritatē terciē pclusiōis assigna to aliqs instātiās et ipsi s mdebo.

Primum pncipale.

Quantū ad primū

Prima ratio.

vtrū aia rōnālīs sit extēsa extēsiōe corpis qd informat. dico qd no. Quia omē qd extēditur extēsiōe corpis. hoc diuidit diuisiōe cor poris. sed anima rōnālīs nō diuidit diuisiōe corpis. qz omē qd naturalr diuidit ad di uisiōe alicuius pter etiā corrupit ad corruptio nē eius. aia autē rōnālīs est penitus incor ruptibilis. P. tunc cognitio intellectiva nō excederet cognitioē sensitivā. qz spēs intelli gibilis recipitur in anima extēsa. et p conse quēs eēt extēsa. ppter quod nō posset duce re nisi in cognitioē rei pncipalis. ad quā na turaliter potest ptingere sētus sensitivā. Sz has rationes quidaz infringūt instātiās assi gnādo. Ad p mū ei dicūt qd nō sequit. diui dit. ergo corrumpit. qz dato qd celū diuideret adhuc tamen quelibet ps celi maneret incor rupta. Ad sedm dicūt. qd sicut caliditas re cepta in lacte albo nō est alba. eo qd albedo nō sit sibi ratio recipiēdi caliditatem. sic dato qd species recipiat in anima extēsa. ipsa tamē nō erit extēsa. quia quātitas sine extēsiōe nō est ipsi anumeratio recipiēdi hmoi specie. Se cūdo dicūt ad idem. dato qd anima sit extēsa. nō tamē oportet qd intellectus qui est imme diate locus speciez. vt ps. iij. de anima. sit ex tēsus. Sicut em aia fm suā essentiā est actus corpis. et tamē intellectus cū sit potētia imma terialis nō est actus corpis. sic dato qd anima sit extēsa. nō oportet intellectū eē extēsum.

Secda ratio.

Instantia p. i. ratio 3.

Instantia prima p se cūda rōez

Instantia scda

Instantia tercia

Tercio dicūt. dato qd species sit extēsa. ad huc poterit representare ipm vniuersale. qz esse singulare directius opponit ipsi vniuersali qz

esse quātum vel extēsum. et tamē nō obstante qd species sit singularis. qz recipit i intellectu qd est res singularis. tñ ducit in cognitionē ipsi us vltis. sic et. Rñdeo ad instātiās primā qd dato qd celū eēt diuisibile naturaliter. tūc totum celū esset corruptibile. et omnes sue par tes eēt corruptibiles. Sed dato qd celuz re maneat in eadē dispositiōe i qua nūc ē. et tamē miraculose p dei omnipotentiā diuidat tunc ni hil arguit ad pms ppositū. qz loqmur de diui siōe naturali. Itē pcella similitudine. tūc ex hac pcellone sine instātia sequit qd vna aia rōnālīs p naturalē diuisiōz fiat ples aie rōnālēs. Nā si diuideret. et tñ pres manerēt incorrupte sic pres celi diuisi. tūc qliber ps anime fieret tota aia. aut totaliter frustra pmaneret. Hoc em pmuniter videm in omibus formis quaruz pres manēt facta diuisiōe totius. qd quelibet ps sit tota forma et dat esse totale. Illud autē hereticū est dicere de aia rōnālī que a solo deo creat. Itē primū quod dicūt ad scdaz rōem nō valet. qz pncipalis rō coz qd probāt aiaz humanā sine rōnālē esse extēsam ē. quia recipit i extēso. et tñ planū est qd extēsiō non est ratio recipiēdi ipsam aiaz in materia. cuz hyle sit p pū subiectū generatōis. vt dicit. i. de generatōe. Sic si ratio tua aliquid valet. ptra te optime pcludit qd si species intelligibi lis recipit in extēso ipsa erit extēsa. qz is ex tēsiō nō sit ratio qua recipitur talis species. Et p idem patet qd secūda instātia nō valet. quia intellectus esset extēsus si eētia anime i qua fundat esset extēsa fm rōnālē pdictam. Et qd additur qd intellectus est virtus imma terialis. Dico qd intellectus suā imaterialitātē hz ab imaterialitātē ipsi aie rōnāl. i qd sic in p prio subiecto imediate fundat. cuz igit p p qd vnu qd qz tale et ipm mag. si intellectus rōe tal immaterialitatis nō ē extēsus nec eētia anie erit extēsa. Nec terciā instātia valet. qz nō qliber singularitas impedit repñtātōz ipsius vltis. sed tal sin gl'aritas pura situalis et exten sa. talis em singularitas implicat pdiciones indiuiduationis. puta hic et nunc a quibus abstrahit ipsū vniuersale. P. primā pcellōz pto terciō sic. Nulla forma sup seipsā cōuer siva est pnbilis vel extēsa. qz sicut ait Procl xv. ppositione. Omne ad se pueriuū ē incor poreū. Et in p mēto eius dē ppositiōis dicit sic Nō em totum toti copulat partibile p parti um separationē alijs alibi iacentibus. Nulluz g pnbilis aprū natum est ad seipsum cōuerri vt totū pueriat ad totum. Si quid g ad se

Solutio ad instātiās p p mā rōz

Ad p māz instātiā p scdam rōz

Ad scdaz instātiās

Ad terciā instātiā

Tercia rō pclusiōis.

Quarta rō

ipm est pueritū in corpore est et imptibile. Sz idē pdi? ppōe. c. lvi. ait. q. aīa itellectua sup seipsam est pueritua. ergo ipsa non potest esse extēsa. P. forma q nō dependet a materia. nō extendit extensione materie. quia co ipso q nō dependet ab ea nō oportet q ipsam conseqnat extēnsio vel alia accidētia que p se materiā sequunt. sed anima rōnalis non dependet a materia. cū possit eē naturaliter a materia sepata. etiā qz i materia extēns sibi pperit talis actio in qua omne materiale trāscendit

Quinta rō.

P. forma q ē essentialiter et formaliter spūalis nō potest eē extēsa. quia spūale cum sit totum simul nō potest habere partē extra partē. Sed aīa itellectua est cēntaliter et formaliter spūal. g. rē. Sz oppositū istū hēctois qdā pbāt sic. Omne illud qd ē subiectū qntitatis nō ē extēsum. qz oē subiectū afficit suo accidēte. sed aīa rōnalis sicut et qlibz alia forma substantialis ē subiectū qntitatis. qz vel totū ppositū fm quod totū ē subiectū qntitatis. et sic habet ppositū. quia utraqz pars cōpositi erit subiectū qntitatis. vel totū dicit eē subiectū fm alteram sui partē. hec pars nō poterit esse materia. ergo erit forma. Q. autē non potest eē materia hoc pbāt qntuplr P. primo sic

Opi. ger. carnelite. Prima rō principalis.

Si materia recipet quantitātē fm se et nō mediate forma subali. tūc materia pūus haberet eē alterius generis. puta eē quātūm. quod est de genere quātūm. qz eē pparū generis puta eē substantiale quod habere nō potest nisi phabita forma subali. cū igit hēctois impossibile oportet q materia subijciat quātūm mediate forma subali. sicut corpū subijciat colorē mediate superficie. Q. Secōdo sic. Quātūm nō ē qdlibz aliud accidēs requirit subiectū extēns in actu simpliciter. i potētia nō ad actū fm qd. sz cuiuslibet supposito pdicamētū sube illa magis competant

D. matia nō sit subiectū qntitatis

- 1
2
3
4
5

rōne forme qz rōne materie. Tercio sic. Effectus cōis aliquibz requirit cām cōem i eis cōiter repibile. sed quātūm recipit cōter i inferioribus corpibus et celestibus. cū igit i celo nō sit materia. oportet q quātūm tam istis qz illis insit ratione forme. Quarto sic. Substantia prima est subiectū oīm accidētū. vt pz in li. pdicamētōz. sz materia cū forma ē substantia prima. ppter qd dicitur i phisicōz. q materia cum forma est cā oīm accidētū que fiunt in ea. si cut mater. Quinto sic. Idem est subiectū dimēsiōnū terminatāz et intermiatāz. sz materia nō ē subiectū dimēsiōnū terminatāz nisi p formā. qz suppositū nō habet eē terminatū nisi p formā. g. nec intermiatāz. P. omne

Secda rō principalis ger.

qd informat subiectū quātū et extēsum. Sz oportet eē quātūm et extēsum. qz omne qd recipit ad modum rei recipientis recipit. etiam quia oportet esse pformitatem inter pfectionem et pfectibile. Sed dato q anima rationalis non eēt subiectū quātūm. tūc oportet necessario q ipsa reciperet in materia quātū. et informaret eam coaptaret se cuiuslibet parti eius. ergo necessario eēt extēsa. P. si alicui māco tribueret a deo miraculose vna manus. aut huiusmodi manus aiabitur p animā de nouo creatam. et sic vnus hō haberet duas anīas eiusdem rationis. qd ē inconueniēs. Aut aīa pextēns mouebit ad illā partē de nouo creatā de re linquēs aliam partē quā primo informabat. et tūc illa ps moueret et fieret inanīmata. qd similiter est inconueniēs. aut manēs in pma parte extendet se ad partē de nouo creatam. et tūc habetur intēctum. f. qz vere sit extēsa. Sz illa non concludit. quia omne extēsum quātūm et extēsum que est de spera actiuoz et passiuoz. et si vnū est actu. est tamē in ultra partē. si ex sua diuisione nō corrumpit. Et dico notatē quantitate naturali de spera actiuorum et passiuorum. ad remouendū instātiāz de celo. quod quis sit extēsum. sic tamē est vnū in actu q nō est multa in potētia. Dixi etiā si ex sua diuisione nō corrumpit. ad remouendum instātiāz que posset fieri de forma equi et ceteris consimilibus. que si diuidunt corrumpuntur. Sed si anima humana esset extēsa. hoc nō fieret p quantitatē celestem. sed per quātūm existentē in spera actiuoz et passiuoz. et ipsa fm fides est incorruptibilis. ergo quis anima fortis esset vna actu. ipsa tamen esset multa i potētia. Ad primūz dico ad minorē q anima nō est subiectū quātūm. ita q recipiat in se quātūm subiectiue. P. Propter probationes autē sciendūz q totū dicit extēsum ratione vtriusqz partis. aliter tamen et aliter. Dicit eē extēsum ratione materie. eo q materia suscipiat quantitatē. ipsa eē ratio susceptiua quātūm. forma vero est ratio suscipiendi quātūm. eo q nec cessat materia ad habendā quantitatē et cetera accidētia. sine quibus ipsa anima i hōi materia nō potest conseruari. Nō tamē est simile de anima et superficie. licet pro simili ab istis accipiatur. quia superficies sic est corpori ratio suscipiendi colores. q etiam in se est ratio susceptiua eorūdem colorūz. ppter quod etiam sepata a corpore adhuc informatur colore. vt piz in sacramento altaris. Anima vero

Tercia rō principalis ger.

Cōtra optm. Ger.

Solo rōnū Ger. Ad.

Intellectiva sic e corpi humano ro recipiendi qn ritate z cetera accidtia corpea. qm no recipit i se hmoi accidtia. als ania rationalis a corpe separa maneret extesa. sicut superficies separata manet colorata. Pot igit dici compositu ex tsum ratione forme huane. qz ppositu roe talis forme exigit i materia qntitate. Et sic etia intelligedu e illud phi. i. phi. c. Materia subiecta cu forma e ca oim accidtiuz q sunt in ea. Et p hoc puz ad alias pbaroes. Assumit tm i tertia pbaroe falsu. qz in celo e materia pprie dicta. vt patebit i. q. li. di. xij. Ibi em hac materia tractare intedo. Ad scdaz ratione du cedu q minor e falsa. qz aia pus naturalr ifoz mat eentia materie. qzuis i eode in stari matia recipiat quantitate. cu receptiois ro e ipsa for ma modo quo ia dictu e. Dices forte cum aia informat materia quata optz q coaptz se pnbz materie quate. als no eor pportio pfecti onis ad pfectibile. Dico q sic coaptat se q e tota in toto. z tota i qlibet pte. sicut patebit in tertia pbaroe. z h sufficit ad saluadu hmoi p portione. No em optet q aia ronall sequal in oibz leges materie mo ceteraz formaz cu ipa sit imaterial z incorruptibil. nec educat de po tertia materie. z in h differt ab alijs formis ma teria informatibz. Ad tertiū ddm. q sic cu aliq caro acqrit p nutrimentu tota aia incipit in ea ee. eo q tal caro hz ordinē ad totu. z hoc fit sine motu z extensione ipsi aie. sic z i tali ma nu miraculose creata aia incipet ee sine motu z extensione formali qda pntia. eo q tal man effecta eor ps illi totu corpi. in cui qlibz pte fm sui natura e tota aia ronalis. z ipm pmo z p se informat. z p ois qualibz pte eius.

Ad 2

Instantia

Solutio.

Ad 3

Secd pncipale.

Quantuz ad secun duz pncipale. vtz quelibet forma corporis pter animā rationālē sit extesa. Dico q forme corpis hoc est forme q sunt in corpibus sunt duplices. Quedaz em sunt intētionales. z de his nihil ad pns. qz in scdo distinctōne. xij. cū de terminabo de luce corpali de eis aliquid dicā. Alie sunt reales. z de his omibz q sūt reales forme realr materiā informates siue sint subales siue accidētales pter animā intellecti uā. dico q sunt vere quate. vel p se. sicut ille q sunt in pdicamēto quantitatē. vel saltem p accidēs. sicut alie omnes forme corpales. que si accidētales sunt fundant i materia mediāte quantitate. z p seque quēdam modū quantitatiū formant p iunctiōne earum cū mate

ria quata. Si vero substantiales sunt. tūc recipiunt quantitate sicut z ipsa materia. cum ita possint ee ratio recipiendi quantitate ipsi materie q etiaz pnt ee ratio receptiua. z in se recipere quantitate. Sed qz pns questio mora siue no de quacūqz forma sed de substantiali. nec de qz cūqz quantitate. sed solū de extēsiua. que magis pprie videt ee pntia. ido pdictos termi nos ad ppositū restringēdo dico q ois forma subalis e extensa pter aiaz intellectiua. Quia ois forma q vere diuidit diuisione qntitatis pnt ue vere extēdit extēsiōne quantitatē cōtinue. Sed ois forma subalis i sfera actiuozū z passiuozū vere diuidit diuisione qntitatis extēsiue. qz. maor e nota. etia minor pz de aliqbz puta de formis elemētoz Diuisa em qntitate ipsi aq diuidit ipsa aq. z p ois diuidit etiaz forma subalis aq. als p ipsā diuisione genera ref. qd e verisimū dicere. Et eode mo pz d for mis mixtozū in vegetabilibz. qz ptes decise a suis totis retinēt aiam vegetatiua. Patz etiam in animalibz annulosis. quoz ptes etiaz decise viuūt. Sed qz dubia aliquibz spāliter videt illa minor in animalibz pfectis. ideo p to eam sic. Illa forma que corrumpit ex diuisione quantitatē alicui subiecti vere diuidit ex diuisione hmoi quantitatē. Sed ania vere corrumpit ex pntia z multiplicata diuisione quantitatē cuiuscūqz pfecti aialis. qz vere diuidit. minor e nota ad sensū. maior etia satis pz qz no apparet qre p tale diuisionem corum peret nisi p hmoi diuisione forma attingeret. P. forma q sic educit de potētia materie vlt de materia qz tota educit de tota z ps de parte. vere extēdit extēsiōne subiecti. sed omis forma substantialis i sfera actiuozū z passiuozū pter aiam ronālē est hmoi. qz. c. Ista est rō doctoris nostri. z impugnat sic. Forma subalis naturalr pus dat ee materie qz ipa qntitas q educit de materia n qnta. z p ois minor e falsa. qz nec forma nec materia hz ptes nisi p qntitate. Ad h doctoz iuxta pncipia sua de sacili pōt respondere. qz ipse cuz pmetatore tenet q materia nunqz totalr sepat a quantitate. z tō fm eum in nullo pncipio. forma substantialis informat materiā nō quātā. Sz dato q pōt subiecto corrupto in pūcto generatiōis omnia accidentia corrumpant corruptione subiecti sicut ego magis credo. tūc qzuis instantia sit multū apparens. ramen potest dici q adhuc partes forme dicunt educite de pnbz materie. qz nulla mora incipit nec temporis nec instantis inter corruptionē ipsā generatōis

Conclō

Instantia

Solutio

qz ergo nec tēpe nec instanti materia fuit sine forma subali. nec etiam sine quāritate. ergo rē. Uōcēdū qz añ prioris subiecti corrupti ones tota materia disponebat ad hoc qz tota forma de ipsa educeret. r ps materie disponebat vt ps forme de ipsa educeret. ideo forma sic educta vere erit extēsa. qz vere erit educta tota forma de tota materia. r pars de parte.

Instantia **F**orte itez dices. si nullū intervallū est inter generatiōē r corruptiōē nec tēpis nec in stāis. tūc generatio r corruptio erūt in eodē

Solutio. **D**octor nō negaret psequētia. qz vt pz i scripto suo sup. viij. phisicor. ipse vult qz vt tūmū tempus correspōdet corruptiōi. Sed instās ad quod immediate tale tēps copulat cōmūdet generatiōi tāqz dignius digniori. modo inter tale tempus r hmoi instās nullū cadit mediū. Sed qz corruptio ēēqz istāca sicut generatio. nō video qz tēps qzlibet vltimū vel brevissimū possit corruptiōi cōmūdere. ideo pcedo pñaz ad pñs. nec reputo cōns ēē impossibile. Sed impossibilitas forte pbat mihi sic. Termini incōpossibiles nō pnt ēē simul i eodē instāti. generatio r corruptio sūt termini incōpossibiles. Rūdeo qz generatio r corruptio pnt capi dupliciter. Uno modo respectu vnius r eiusdē rei. r sic sūt incōpossibiles. natura em rei non patit qz i eodē instāti quo ignis generat i eodē instāti idēz ignis corrumpat. Alio modo respectu alterius r alteri rei. r sic sūt cōpossibiles naturalit. qz nullā ad inuicē hnt repugnātia. Cū igit generatio de q loqimur r corruptio non sint respectu eiusdē rei. ergo minor sunt falsa. Sicut. n. motus augmētū r motus alterationis simul sūt i eodē subiecto. eadē em res simul pōt augeri r calefieri. eo qz illi duo motus nullam habēt ad inuicem repugnātiā. sic i eadēz materia simul potest ēē corruptio aeris r generatio ignis vel e converso. eo qz tales mutatiōes sūpte respectu diuersorum terminorū nullam habēt ad inuicem repugnātiā. Necesse em est qz sint in eodē instāti generatio r corruptio isto modo sumpte. quia natura nō generat vnuz nisi corrupendo alterz. ideo expulsio vnius forme r introductio alterius oportet qz simul sint. Sicut em cum clauus clauo expellit: simul cuz vnus impellit alter expellitur. sic rē.

Instantia **S**ed contra rēclusionē in se sunt due opionones. Una antiqua qz nulla forma substāntialis sit extēsa. quia omne quod extēdit. aut extenditur fm se. r sic sola quantitas est extēsa. aut extenditur ex eo qz recipitur i extēso.

Pñā opi.

sic albedo est extēsa. Sed forma substāntialis primo modo nō extēditur. cū non sit quantitas. nec secūdo modo. cū recipiat immediate in nuda materia. Sed illa opinio sensu contradicit. qz nulla generatiōe facta ipsius aque. vna aqua diuidit in duas partes aque que ab inuicē de po rātūr vtraqz parte manēte aqua. quod esse nō posset nisi forma substāntialis aque fuisset extēsa. Ratio etiam procedit ab insufficienti diuisione. quia si ēēt insufficientis: tunc materia nūqz posset extēdi. quia ipsa nec est quāritas nec recipitur in quanto. cum ipsa sit omnū receptiua. r in nullo possit recipi. Nō igitur solum aliquod extēditur eo qz fm se sit quantū. vel quia recipit i quanto. sed etiam qz ipsum recipit in se quāritates sicut materia. vel quia educit de quanto sicut forma substāntialis pter animā intellectiua.

Secūda est opinio qz nulla forma animatorum est extēsa. Quod probat primo sic. qz forma nō equaliter respiciēs totum r partes. nō est extēsa. sed nulla forma animatorū equaliter respicit totum r ptes. quāvis em quilibet pars ignis eque vere dicat ignis sicut totus ignis. tamen quilibet pars animalis nō dicitur animal. ergo nulla forma animatorū extēsa. Forma requirens partes diuersarum rationū nō poterit esse quāta. quia de ratione quātū vt quātum est: est qz habeat ptes eiusdem rationis. sed omnis forma animatorum requirit ptes diuersarū rationū. igit rē.

Forma nō habens easdem opationes in toto r i singulis partibus nō est quāta. forme animatorū nō habēt easdē opatiōes i toto r in singulis partibus. ergo rē. Sed nec ista opinio videt esse vera. quia ad sensum videmus qz plāte r quedā animalia de cūsa viuūt tanqz in his aia existēte actu quidē vna. potētia vero plures. vt dicit. ij. de aia. Illud autē nō ptingeret nisi forma subalis in illis ēēt extēsa. Ad rationes dicēdū. qz si forma educit de potētia materie r diuidit diuisione materie. tūc necio optet qz extēdatur extēsiōe materie. nō obstāte inequali denotiōe quo ad p mā rationē. nec partū diuersitate qz ad secundā. nec varietate opationū quo ad terciā rationē. Si em pma rō rēcluderet. tūc forma circuli nō esset extēsa. quia non equaliter denominat totum r partē. nec equaliter omēs partes. Nō em quilibet pars circuli est circulus nec quilibet ps circuli ē semicircul⁹. Si se dā rō rēcluderet: tūc forma celi nō esset extēsa. cum ptes sūt diuersarūz rationū. vt patet ex

Contra opi.

Solo rōnis.

Secūda opi. r ethome. p. i. q. 76. r i qdibus de aia. r p gēales.

Contra thoma.

Solo rōnis thome.

varietate cator. Aliq em ptes celi sunt ca fri-
 goris. aliq no caloris. Et silr de forma domo.
 z de multis alijs. Si tercia cluderet. tuc for-
 ma grani tritici no esset extensa. quia planuz
 e q i cuspide e altero oparois q in alia sui pte
 Expientia em docuit q formice quadam natu-
 rali industria grana q pportat corrodut i cu-
 spide ne germinet.

Terciu pn-
 cipale.

Quantuz ad terciu

1 pncipale dico q aia humana e tota in toto
 corpe. z tota in qlibet ei pte. Quia illa forma
 q indivisibil pmanes informat totu z quam-
 liber eius parte. illa est tota in toto. z tota in q
 liber eius pte. Sed aia intellectiva est hmoi.
 2 vt pz ex pcedentibus. igit zc. **Gr. b. Aug.**
 i sermone de imagine illud expse ponit. z. vi.
 de tri. c. vi.

Quartuz
 pncipale.
 Ber. car/
 melita z q/
 da alij

Sz ptra hanc veri

1 ratē quidam arguit multiplr. **Primo sic.**
 Si tota aia esset in vna pte. tuc nihil ipsius
 anime esset in alia parte. z sequētia probat. qz
 totum est extra qd nihil e. **Abscisa manu**
 ab humano corpe si tota anima esset i illa ma-
 nu. tunc aut tota corrumperet. aut maneret i
 illa manu. aut irer ad aliud corpus. aut redi-
 ret ad corpus a quo abscondit. **No pmo mo**
 cu sit incorruptibil. z tota remaneat i resi duo
 corpe. **Nec scdo mo.** qz tuc manus illa separa-
 videret. **Nec tercio mo.** qz tuc vna anima vi-
 uificatuz duo corpa. **Nec quarto modo.** quia
 nihil mouet ad illud in quo pfecte e. sed ani-
 ma pfecte manet in corpe resido. no obsta-
 remanus abscisione. ergo no fuit tota anima
 3 in pdicta manu. **P. cu ptes corpis sint in-**
 finite. idē creatū indivisibile esset i infinitis pti-
 4 bus. quod est impossibile. g. zc. **P. illi da-**
 tur esse actuale in quo e tota anima. si ergo to-
 ta anima eet in qualibet parte. quelibet ps ha-
 beret esse actuale. quod est ptra rationē partis
 vt pars e. quia fm psm ptes sunt potētia in
 5 toto. **P. ad quod e in aliquo ita modico qd**
 no potest ee in minori. no est indivisibile. nec
 p sequēs potest ee totū in qualibet parte ei
 in quo est. **Sed anima humana poterit ifor-**
 mare ita modicu corpus q no posset min in
 formare. ergo zc. **Maioz pz.** qz receptiuū ei
 quod est indivisibile nūqz potest ee nimis mo-
 dicū. **Minoz etiā patet.** q. zc. anima. vbi di-
 6 cit. q oim natura pstatūm certa est mensura
 magnitudis. **P. anima sensitiva hois no**

est tota i qualibet eius pte. ergo nec intellecti-
 ua. ancedēs supponit esse notū. z sequētia pba-
 tur. qz q sunt idem realiter illud quod conue-
 nit vni z alteri. sed sensitiva z intellectiva sūt
 idē in homie realiter. cu in hoie sit tm vna for-
 ma subalis. **P. si aia humana eet tota i to-**
 7 to corpe. z tota in qualibet eius pte. tunc om-
 nes potētie anime erūt i qualibet parte corpo-
 ris. quia vbiqz est subiectuz. ibi necessario
 sunt naturales pprietates subiecti. sed potē-
 8 tie aie sunt sue pprietates naturales. **Itēz**
 posset aliquis dicere q hec clusio p dicit pri-
 me. qz anima hic appellat tota. cu ergo ratio
 totū sumat in ordine ad partes. nec possit ali-
 quid esse totū quod nullā pte hz. videt q hec
 clusio destruat primā. in q dicebat q est in
 9 diuisibilis z penitus inextēsa. **P. omē totū**
 ē maus sua pte. sed anima no potētia maioz
 aliqua pte. cu nullā habeat. iuxta positōem p
 me clusionis. ergo idē quod pri. **P. sicut**
 10 qd ē hic no ē alibi. sic qd ē fm se totū i aliq de
 terminato situ. nihil sui poterit ee alibi seu in
 alio situ. **Sed manus homis ten orat alium**
 situm a pede. igit si tota anima est i manu. ni-
 hil sui erit i pede. ideo zc. **Sed ista sophis-**
 mata no cludūt. **Ad primū dicēdum q**
 anima esse tota z in aliquo potest intelligi du-
 1 plr. **Uno mo sicut in pprio pfectibili.** **Alio**
 mo sicut in eo quod ordine hz ad ppriū pfe-
 ctibile. **Primo mo vbiqz ē tota aia extra il-**
 lud nihil est ipsius aie. qz vt sic totū corpus
 humanū videt ipsi aie tanqz suū pprium z p-
 se pfectibile. **Scdo mo tota aia potest esse in**
 aliquo. z tm ipsa tota potētia ee extra illud. vt sic
 em tota anima ē in qualibet pte. z tamē a nul-
 la pte determinat ipsa. anima ad ee tm modo
 in illa pte. cu sit p accidēs i ea. **Ad scdm di-**
 2 co q fm eandē formā argumēti eadē difficul-
 tas sequit ptra te qui dicē aiam ee extēsam. qz
 quero de parte aie que est i manu duz abscon-
 ditur. aut illa pars anime corrumptit. z sic to-
 ta aia illa eet corruptibil. qz eq rōne alie ptes
 p hmoi diuisiones eēt corruptibiles. qz omē
 totū ē corruptibile e qlibz ps ē corruptibilis
Aut reuertit ad corp. tuc due partes forme
 eus dē rōis informatē idē siue eadē pte pfecti-
 bil. **Dico g ad formā argumēti q aia p se ē**
 i toto corpe. i nulla aut parte ē nisi in qz tam il-
 la pars habet ordinē ad totū. **Si ergo aliqua**
 pars nūc hīs ordinē ad totuz postea recidit
 a tali ordine. siue p abscisionem. siue per are-
 factionem. siue per quamcunqz aliam viam
 hoc fiat. tunc animā desinit esse in tali parte.

Solutio
 rationum
 Ad 1

Ad 2

[Marginal notes on the right page, partially obscured and difficult to read.]

Ad 3 non p motū vel mutationē sui. sed p mutatio-
 nē illius pris. **Ad** tertiū dicēdū q̄ quāis p
 res mathematice sūpte sint infinite. tñ pres na-
 turales corpis humani finite sunt. qz est dai-
 re minima carnē. vt pz. i. phisicoz. **Possz**
 igit̄ dici q̄ partes habētes ordinē ad totū na-
 turale sunt partes naturales. z in illaz qua-
 lites parte est tota anima. z cū nō sit in pte nī
 si vt habet ordinē ad totū naturale. nō optet
 eā esse in qualibet parte mathematica distun-
 cte. qz nec ille pres distincte signari possunt.
 sed totā eaz multitudinē. **Possz** etiam di-
 ci q̄ nō est inconueniēs aliquid creatū simul
 esse i infinitis q̄ in potētia tm sunt z nō actū.
Ad 4 **Ad** quartum dicēdū q̄ illi dat esse actua-
 le i quo est ipsa tota anima p se tranqz in pro-
 prio pfectibili. **Nō** autē illi i quo est tota aīa
 p accidēs. puta vt ordinē habet ad suū ppiū
 pfectibile. **Primo** mō aīa est in toto corpe or-
 ganico phisico. vt pz. ij. de aīa. **Sedo** mō est
 i parte. **Ad** q̄ntum dicēdū q̄ maiorē ve-
 ra de eo q̄ est in aliquo fm z mensuratōem lo-
 calē. nō autē de eo quod est i aliquo fm pro-
 portionē formalem siue pfectionalē. **Sic** em̄
 anima rationalis quāis nō sit qualis seu acci-
 dentalis sed substāntialis forma. requirit tamē
 debitas qualitates suū susceptibile disponen-
 tes. sic quāis nō sit quāta. requirit tñ debitas
 quantitatē in suo pfectibili. cū oim natura cō-
 stāntiū sit debita mensura magnitudinis et
 augmēti. vt dicit. ij. de aīa. **Ad** sextū dicē-
 dū q̄ aīa sensitua in homīe potest sumi p es-
 sentia anime. z sic est idē quod intellectua. z
 vt sic nō exēditur. **Alio** modo potest sumi p
 tētia sensitua. z sic exēditur exēctōne organi
 in quo fundat̄ subiectiue. **Ad** septimū di-
 cēdū q̄ psequētia est falsa. loquēdo de potē-
 tijs sensituis. quia ille nō sunt i anima sicut
 i subiecto seu subiectiue. sed solū sicut in radi-
 ce i organo autē fundant̄ subiectiue. **De** intel-
 lectu autē z volūtate pot̄ dici q̄ mediāte esse
 i aīa i qua immediate fundant̄ sunt i toto cor-
 pore humano z i qualibet parte corpis. vt ha-
 bet ordinem ad totū. **Ad** octauū dicēdū
 q̄ cum dicit̄ tota anima. ly tota q̄ntum ad plēns
 spectat. potest intelligi dupliciter. **Uno** modo
 de toto integrali composito ex partibus quātita-
 tiuis. **Alio** modo de toto virtuali cōposito ex
 partibus potestatiuis. **Primo** mō nō potest
 dici anima humana i aliquo esse tota positi-
 ue. cum nullas habeat ptes quātitatiuas. sed
 priuatiue. puta tota anima dicit̄ esse i aliquo
 quia nihil est ipsius aīe quod nō sit i eo. **Si**

cut etiā de dicit̄ esse totus i aliquo. quāis nul-
 las habeat ptes quātitatiuas. **Sedo** modo
 aīa potest dici totū positiue. z potest dici tota
 i aliquo in q̄ntum nulla potētiāz immediate i
 ea fundataz excludit̄ ab illo. **Ad** nonū di-
 cēdū. q̄ vt aīa habet ptes positiue. sic maior
 qualibet sua parte. z qz tales ptes habet virtu-
 ales. bñ sequit̄ q̄ aīa sit maioris virtutis qz
 quāis sua potētia p se sumpta. **Ad** x. pz p
 ea q̄ dicta sūt ad primū z ad octauū. **Pōt**
 etiā dici q̄ aliquid esse in determinato situ po-
 test intelligi dupliciter. **Uno** modo situ aliter.
 ita q̄ cōmensuret loco illius situs. **Alio** mō
 nō situ aliter. z isto sedo mō maiorē falsa. nā to-
 tū corp⁹ xpī ē i hō determinato situ. puta in hoc
 altari. **Attamē** qz nō ē ibi situ aliter. ideo non
 obstante q̄ sit in isto altari. etiam est in plu-
 ribus alijs locis. **Sic** anima intellectua si-
 ue rationalis i nulla pte corpis est situ aliter.
 q̄ nō obstat q̄ tota sit i vna pte. sibi nō repu-
 gnat simul esse in alijs partibus. **Fortē** di-
 cetur q̄ anima etiaz i toto corpe quod p se in-
 format nō est situ aliter. ergo fm istam respō-
 sionē simul esse posset in pluribus corpibus.
Respondeo q̄ quāis anima nō sit i toto cor-
 pore situ aliter z circūscriptiue. tamē est i toto
 diffinitue z determinatiue. **Propter** qd̄ dūz
 est in isto corpe nō potest ēē in alio. z hoc via
 nature. **Verū** autē aliqua p diuinā potētiā
 possit simul esse in pluribus corpibus. pate-
 bit domio pcedente in lectura quarti libri.
Ad argumentū principale i oppositū dicē-
 dū. q̄ nō est inconueniēs vnū z idē moueri z
 rīs motibz dū mouet̄ p accēs. **Fortē** dices
 clau⁹ infir⁹ nauī mouet̄ p accidēs ad motū na-
 uis. z tñ impossibile ē q̄ sil moueat̄ sursum z deor-
 sum. **Rñ.** q̄ aliqd̄ pot̄ duplr̄ moueri p acci-
 dēs. **Uno** mō q̄ sic mouet̄ p accidēs q̄ tñ mo-
 tus formalr̄ ipm attingit. z i ipso recipit̄ sub-
 iectiue. z sic vnū z idē quāis moueat̄ p accēs.
 tñ nō pot̄ naturaliter sil moueri z rīs moti-
 bus. qz tūc z rīs sil recipient̄ eodē. **Alio** mō q̄
 ipm sic mouet̄ p accidēs ad motū eoz i q̄b̄ ē.
 q̄ tamē motus ipm nō attingit. nec subiectiue
 mot⁹ in ipso recipit̄. z sic vnū z idē pot̄ moue-
 ri z rīs motibus simul z semel. **Un** si due ly
 nec copulate ad eundē punctuz possent tali-
 ter disponi q̄ vna moueret̄ altera quiescente.
 idem punctus posset dici moueri ad motuz
 vnus. z quiescere ad quietē alterius sine ali-
 qua repugnātia. eo q̄ mot⁹ nō recipit̄ i se sub-
 iectiue. **Et** eodē mō de motibz contrarijs. si vna
 linearum moueret̄ sursum. z alia deorsum.

Ad 9
Ad 10
Instantia
Rñ.
Ad argu /
mentū pnc
ipale.
Instantia
Solutio.

Alia solu
no Egidij
Ad argu/
mctū prin
cipale.

Cū g̃ clau⁹ infix⁹ navi recipiat i se motū subie
ctiue ⁊ non aia. ideo non est file de clauo ⁊ re
aia. **U**el posset dici q̃ sicut aia nō est in pre
nisi i ordine ad totū. sic nō mouet p accidēs
ad motū pris sed ad motū totius. **A**ū igit to
tū non possit simul moueri p̃ijs motib⁹. ergo
nec aia. **I**lla est solutio doctoris nostri. ⁊ caz
possum exemplo declarare. **P**lanū ē em q̃ lo
cus formaliter sumptus nec mouet p se nec p
accidēs. q̃uis loc⁹ material⁹ sūp̃ moueat p
accidēs. vt pz. uij. phicoz. cū nō possumus
aliā cāz assignare nisi q̃ loc⁹ formal⁹ sumpt⁹
nō fundat in corpe ambicte simplr ⁊ absolu
te. sed solū vt illud corpus hz ordinē ad vni
uersū. ⁊ ideo ad motū tal⁹ corpis nec mouet p
se nec p accidēs vniuerso nō trāsmutato. loc⁹
vero material⁹ sumpt⁹ puta vltima superficies
corpis ambictis. qz absolute fundat i tali cor
pore. ideo mouet saltē p accidēs ad motū tal
lis corpis. **S**ic qz aia nō ē in pre. nisi in q̃tū
talis ps ordinē hz ad totū. ideo nec p se nec p
accidēs mouet. nisi moueat totū. **E**t vt di
cim⁹ q̃ vni ⁊ idē simul ⁊ semel mouet motib⁹
p̃ijs p accidēs scdo mō dicit⁹. pz i corpe xpi
qd vt hz ēē in sacro sil mouet surū ⁊ deorsuz.
sicut qn vn⁹ sacerdos eleuat cor⁹ xpi. alter sa
cerdos eleuatū infer⁹ reponit **S**ic aia d̃: mo
uet p accidēs ad motū corpis qd informat.
q̃ tñ subiectiue ipse mot⁹ nō recipit in ipa aia
ipsa. n. nō p̃t ēē subiectū mot⁹ corpal. cū ipsa
sit indiuisibil. ⁊ mot⁹ p̃tinu⁹ sit ⁊ diuisibilis

Distinctio nona

Nunc ad di
stinctionē psonaz ⁊c. Post
q̃ mgr̃ determinauit de di
uina generatōne. i ista pre
determinat de generatoris ⁊ geniti coeterna du
ratōe. **E**t diuidit i duas pres. qm̃ pmo rāgit
coeternitatē pris ⁊ filij q̃tū ad modū essen/
di. **S**cdo q̃tū ad modū pdicādi ⁊ significā/
di. ibi. **V**ic queri p̃t ⁊c. **P**rima diuidit in q̃t
tuor pres. **N**am pmo p̃mittit diuinaz perso
naz distinctionē. **S**cdo annectit pris ⁊ filij
equalē durationē. **T**ercio p̃tra hāc veritates
inducat hereticoz obiectionē **E**t quarto refel
lit obiectionis p̃sumptionē. **S**cda ibi. **G**enit⁹
ē em ⁊c. **T**ercia ibi. **S**ed ⁊ hoc dicit. **Q**uar
ta ibi. **S**ed q̃ris inquit **A**ūc sequit illa ps
Dic queri potest ⁊c. **E**t diuidit in duas. qz
pmo p̃mittit quādas sūm̃ disp̃utabile ⁊ di

biā. **S**cdo infert vna cōclusionē determinate
tenēda. ibi. **D**icamus g̃ filiū. **P**rima i duas.
qz primo ponit dicta doctor q̃ vidēt sibi mi
tuo repugnare. **S**cdo nitit h̃mōi dicta i ve
ritate ⁊ cordare. **S**cda ibi. **S**ed ne tati. **P**ri
ma i duas. qz primo ponit auctes affirmātes
q̃ nō semp nascit filius. **S**cdo illas q̃ dicit
q̃ semp gignit seu nascit filius. ibi. **O**rigenes
p̃o. **D**ic quero circa distinctionē nonā.

Quāto p̃t sit p̃or filio. **E**t videt q̃ sic
qz oē generās ē pus genito. pater est
generās filiū. ergo ⁊c. **M**aior pz. qz
agere p̃supponit esse. g̃ optet q̃ p̃t sit aūq̃ ge
neret. **M**inor pz ex fide. **I**n stratiū ē ma
gister i lra i illa. ix. dist. vbi ait. **G**enit⁹ ēa p̃e
filius. ⁊ ideo fil⁹. nec tñ añ pater fuit q̃ fil⁹.
coeterna em̃ sibi sunt tres p̃sone. **D**ic p̃mo
ē vidēdū. vtz generatio actiua sit p̃or p̃nita
te. **S**cdo vtz h̃mōi generatio sit p̃or pro
cessione. **T**ercio vtz paternitas sit p̃or spi
ratione actiua. **E**t q̃to vtz p̃t sit p̃or filio
Ad quoz oim̃ intelligētā ē notādū q̃. vij. **S**ep^{tem}
sūt modi p̃oritat. vt pz. v. metaph. **P**ri
mo mō d̃ aliqd̃ prius fm̃ tps. puta p̃or du/
ratioē. **S**cdo d̃: prius fm̃ locū. sicut ignis
ē prius seu p̃or aere. qz p̃pinq̃oz ē primo lo/
co puta arcuferētie celi. **T**ercio fm̃ motū.
sicut illud qd̃ p̃pinq̃oz ē primo mouēt. sic ē
puer p̃t dici p̃or seipso exīte viro. qz minus
distat a suo p̃mo principio motiui. **Q**uar
to fm̃ potētiam. sic agēs ē prius patēte. ⁊ vlt
mouēs p̃or est moto. **Q**uinto fm̃ ordinē. sic
dux p̃t dici p̃or milite. qz ē p̃pinq̃oz regi.
Sexto d̃: aliqd̃ p̃or cōgnitōe. sic diffinē
tia sūt p̃ora diffinito. **S**eptimo aliqd̃ est
p̃or altero natura. sic vniū ē p̃or duob⁹. ⁊ suba
ē p̃or accidēte. **D**e p̃mis q̃nq̃ modis cō/
corditer oēs p̃sentitū q̃ i d̃nis nec sit p̃or nec
posteri⁹. de sexto tñ ⁊ septimo dicta doctoruz
dissentit. iō q̃tū ad illos duos modos p̃di/
ctas q̃tuoꝝ clausulas p̃tractato.

Septem
modi p̃or
tatis

Quantum ergo ad **Articul⁹**
Condo **i**
primū. vtz generatio actiua sit p̃or p̃nita
te. **D**ico q̃ inter generationē ⁊ p̃nitate nō est
aliq̃ p̃oritas fm̃ modū septimū puta natu
re. qz vbi nō est distinctio nature ibi non p̃t
esse p̃or natura. sed generatio actiua ⁊ paterni
tas nō sunt distincta natura. g̃ ⁊c. **M**aior pz.
qz q̃lis ē p̃oritas inter aliq̃ talis ē distinctio
inter ea. **M**inor etiā pz. qz generatio actiua
⁊ paternitas dicit̃ q̃d̃ ē simplr indistinctā

Articul⁹
Condo i

2 ¶ Si esset inter ea positus nature. aut gene-
 ratio eēt pōr pñitate. aut ecōuerso. Nō pmo
 mō. qz agere pñsupponit eē. v. el saltē nō poterit
 eē pñs eo. sed pñ generāns i esse pñsonali cōstitui
 tur ipsa pñitate. ergo generatio que est sua p-
 pria actio nō poterit esse pñior. paternitate pa-
 trem in eē pñsonali cōstituente. Nec secūdo mō.
 quia paternitas cōstitutio sunt simul natura.
 cū sint opposita relatiua. q̄ respectu cuiuscūqz
 filiatio nō poterit esse pñior. nec pñitas respec-
 tu eiusdē poterit esse pñior. sed filiatio nō po-
 test esse pñior generatione. ergo nec paterni-
 tas poterit esse pñior ea. ¶ Sed quantū ad
 sextū mō pōuitatis puta pñiorē. dico qz gene-
 ratio poterit dici vno mō pōr pñitate. et alio
 modo pñior: ea. Quia pñitas diuina pōt
 duplī cōsiderari. Uno mō vt est relatio. Alio
 mō vt ē pñietas pñone cōstitutiuā. Nā pater-
 nitas vt ē relatio. tūc respicit p se terminuz ad
 quē est. sed vt est pñietas. tūc respicit p se sup-
 positū in quo est. ¶ Em̄ relatio pñonaz diuī
 nam cōstitutat. hoc nō habet vt relatio est. sed
 vt diuina est. et idē realiter existens cū diuina
 eēt. ergo alio modo cognitionis intelligit
 paternitas vt relatio est. et alio mō vt cōstitu-
 tiua est. Si ergo intelligit vt relatio est. tunc
 modo nostro cognoscēdi est pñior: genera-
 tione. qz mō nostro cognoscēdi relatiōnes di-
 ctemodo poterit ex actōnibus innascunt. vt
 p3. v. metaph. sed pñitas cōstitutio sunt rela-
 tiones mō poterit. vt p3. ibidē. q̄ zc. Si autē
 pñitas accipit vt ē cōstitutiuā pñietas sup-
 positū generāns. sic modo nro cognoscēdi ē p-
 or generatōe. qz modo nro cognoscēdi actus
 scōs est pñior: actu pmo. sed generatio mō
 nro cognoscēdi etiā in diuīs se h3 vt actus se
 cūdus. pñcipiū autē cōstitutiuū pñone genera-
 tis se h3 vt act⁹ pñm. q̄ zc. ¶ Nec tñ nullā ar-
 guūt pōuitatē ex natura rei. qz isto modo idē
 poterit eē pñius seipso. sub alia et alia rōne ad
 seipsum compatū. Nā paternitas cōsiderata
 vt relatio. est pñior seipsa cōsiderata vt est plo-
 ne cōstitutiuā. qz illud fm̄ nostz modū cogno-
 scēdi pñius rei uenit quod est intimius sibi.
 et a quo p intellectū minus potest absolui. sed
 p nullū intellectū paternitas pōt absolui a ra-
 tione relationis. pōt tamē absolui a ratiōe cō-
 stitutiue pñietatis. ergo zc. Maior p3. pro-
 lo minorē. qz nullus intellectus pōt rem ab-
 soluere ab eo quod directe p̄dicat de ea in pñi-
 mo modo dicēdi p se. Sed relatio p̄dicat de
 paternitate in pmo modo dicēdi p se. et per
 consequēs ē de intrinseca sua ratiōe seu for-

mali. sed esse cōstitutiuū pñone non videt p̄di-
 cari p se. nec i pmo nec in secūdo modo de ipsa
 pñitate. qz oīs ppositio p se d3 eē de oī. vt p3
 i. pñior: sed illa ppositio paternitas cōsti-
 tuit pñonam. nō est de omni. cūz cōstituere nō
 pueniat omni paternitati. ¶ Sed forte dice-
 tur mihi qz illa dicta destruunt seipsa. qz quic-
 quid est pñius pñior: etiā ē pñius pñior: re.
 q̄ si pñitas cōsiderata vt relatio. est pñior seipsa
 vt pñietas cōstitutiuā. et eadē pñitas cōside-
 rata vt pñietas cōstitutiuā ē pñior generatōe
 sequit qz eadē pñitas cōsiderata vt relatio sit
 pñior generatōe. cui⁹ oppositū tñ exp̄sse ponis.
 ¶ Rñdeo et dico qz q̄cquid ē pñior: pñior: ē pñius
 pñior: re. manēdo in fra eūdē modū com-
 pationis. qui tamē modus si mutat nihil cō-
 cludit. quia fallacia accidētis p̄mittit. sed in
 pposito modus compationis mutat. qz ali⁹
 ē modus compationis qua pñitas cōsidera-
 ta vt relatio p̄paratur ad seipsa vt ē cōstitutiuā.
 et alius put paternitas sub hac duplici rōne
 p̄paratur ad generatōz. Et licet nullū sile creatū
 ad illū summe deitatis mysteriū declarādum
 sufficiat. possumus tñ illud aliq̄lter exēplo
 manu ducere. Hō em̄ albus si comparatur ad eē
 rationale ad esse albū. tunc certū est qz pñius
 sibi uenit eē rationale q̄ eē albū. si tamen idē
 homo fm̄ hos duos modos essendi comparatur
 ad vñū modo agendi puta ad disgregare. tūc
 certum est qz hoc pñius conuenit homini vt
 est albus q̄ vt ē rationale. sic zc. ¶ Potest
 etiam dici qz nō ē in cōueniēs idē esse pñius
 seipso ratiōe fm̄ alia et alia p̄pationē factā p
 intellectū. ergo zc.

Instantia

Solutio

Quātū ad secūndū
 pñcipale. vtz generatio actiua sit pñior pro-
 cessione. Pono cōformiter ad p̄cedentia duas
 cōclusiones. ¶ Prima ē. qz generatio in diuīs
 nō ē pñior natura p̄cessione sp̄sūcti. Nā si esset
 pñior natura tūc eēt dignior et p̄fectior ea. q̄ nō
 ē falsum. qz emanationuz dignitas et p̄fectio
 pensanda ē ex terminis. Si ḡ generatio eēt p̄fe-
 ctior p̄cessione. tūc fili⁹ q̄ ē termin⁹ generatōis
 eēt p̄fectior sp̄sūctō. qd ē f̄ fidē. cōntia patz. v.
 metaph. Dato etiā qz ista cōntia aliq̄n in rebz
 materialibus patiat calumniā. tamē in sepa-
 ritas a materia de quibz ad pñis loq̄mur simpli-
 citer ē vera. ¶ Qz autē sit pñior ratiōe p atz
 qz mō nostro intelligēdi p̄ductio q̄ aliq̄d pro-
 ducit. semp videt eē pñior: illa p̄ductōe qua
 tale p̄ductū alterz p̄ducit. Sed filius pro-

Secū pñ apale.

Prima cōclusio.

Secūda cōclusio

[Marginal notes on the left side of the page, partially cut off and difficult to read.]

[Marginal notes at the bottom left of the page.]

Instantia

Confirmat

ducit generatōe. et ipse pducit spūm scm acti/ na pcellione. g generatio videt ee por proces/ fide. et maxime apud nrm intellectū. q ratiōe iā dicta simulatē haz emanationū neqz p/ hendere. **S**ed forte dicit q generatio diui/ na siue verbi pductio. cū sit fm pfectū intelli/ gere. videt p̄supponere actū amoris et cōpla/ cērie. qz pfectū intelligere non potest esse sine pfecta volūtatis intēione. q pfecta intēio ee non poterit sine amore et p̄lacētia. **L**ū ergo spūsancti emanatio sit p actū amoris. videt q etiā fm nrm modū intelligēdi. pcellio spū/ sancti nō sit posterior: diuisa generatōe. **E**t confirmat p. b. Aug. ix. de trini. c. vlti. vbi ait. Partū mentis ancedit appetitus. **R**ndē/ do dico q cū bonū cognitū sit obiectū volun/ tatis. necesse est cognitionē pcedere ipm amorē. nō igit requirit actus volūtatis absolute p/ pter cognitionē. sed magis ecōuerso. licet req/ rat ad p̄tinuandā ipsā cognitionē. qz nisi co/ gnitio placeret citius dissolueret. **I**n tē diu/ gēs p̄supponit ea q̄ coniungit. sed actus amoris coniungit ex pte intellectus p̄olē parēti. g modo nre cognitōis act⁹ amoris p̄supponit genituz plē. **Q**uāuis etiā instātia ista hēat aliquē colorē q̄ ad nostrē intelligere. qd pcedit de im/ pfecto ad pfectū. et p̄ omēs p̄ma nostra noticiā nō ē verbi pductiua. in diuis tamē hec instā/ tia modicā habet apparentiam. qz noticiā dei patris non p̄gredit de impfecto ad pfectum. et ideo p̄ p̄mū suum intelligere quia pfectus/ simū erat potuit sbuz producere. **A**uctas Aug. intelligēda est de nostro intelligere. qd q̄uis pcedat appetituz fm p̄mos motus seu fm. suū esse impfectū. sequit tñ ipm q̄ ad suā p̄tinuatiōnē pfectam.

Tercium principale.

Quantū ad terciū

principale. vtz paternitas sit prior spiratione actiua. **D**ico q paternitas et spiratio actiua cum in psona patris dicant eandē rem. sicut infra patebit. vbi pbabitur q q̄uis dicāt du/ as relationes reales ratione duoz suozū ter/ minoz realiter distinctoz. qui sunt fili⁹ et spī/ ritus sanctus. nō tamē sūt due res sed vna tm̄ ratione vni⁹ immediati fūdāmēti qd est p̄so/ na patris. i qua immediate fundant. ideo in/ ter paternitatē et spiratiōnē actiua non potest ee aliqua realis p̄ortas. qz oīs realis p̄ortas p̄supponit distinctionē reales illius quod dē/ p̄ns a suo posteriori. sed illa nō sūt realiter di/ stincta. **A**st tñ paternitas por spiratione

mō nostre cognitionis. **Q**uia q̄ncūqz intelle/ ctus p̄cipit aliq̄ i eodē. vnū vt suppositi p̄sti/ tutiū. et alter vt nō p̄stitues sed p̄supponēs suppositū p̄stitutū. illud qd p̄stituit p̄cipit vt prius. et nō p̄stitues vt posterior. **S**ed p̄ni/ tas p̄sonā patris p̄stituit. et spiratio ipaz cō/ stitutam p̄supponit. ergo etc. **S**ed forte di/ cetur q cum nostra cognitio incipiat a magis confusis et vniuersalibus. et spiratio sit cōmu/ nior paternitate. cū sit cōmunis patri et filio. videt q mō nostre cognitionis debeat dici p/ oz. hac em̄ ratione essentia mō nostre cogniti/ onis est prior omni p̄sonali p̄prietate. qz omi/ p̄prietate essentia videt esse cōmuniō. **R**ū **S**olutio. **S**ed q̄ hic dupl̄r equiuocat. **P**rio. s. de cogni/ tione. qz nō querimus hic quid p̄mo cogno/ scat noster intellectus. et d̄ hoc p̄cedit in stā/ tia. sed querimus duobus vel pluribus obla/ tis intellectui. quod salium obiectoz intel/ ctus dicat prius esse alijs. **Q**uāuis em̄ intel/ lectus necessario prius cognoscat creaturā q̄ deum. tamē naturali sua cognitione dicit de/ um esse p̄orem creatura. **S**ic dato q cōmu/ nis spiratio esset prius a nobis cognita q̄ ge/ neratio. quia tamē cōmunis notio fm nostrū modū intelligēdi videt quasi aduenticia esse p̄sone constitute p paternitatē. ideo intellect⁹ adhuc diceret paternitatē esse priorē spiratio/ ne. **S**ecūdo equiuocat de cōmunitate. qz il/ lud cōmune quod est magis notū vel p̄no/ tum nobis noticiā intellectiua est cōmune p̄ abstractionē. puta illud quod est magis con/ fusum. **S**ed spiratio actiua nō est magis ab/ stracta q̄ generatio. **E**t cum dicat q essentia diuina intelligit esse prior p̄prietatibus. q̄a cōmuniō. **D**ico q illa cōmunitas nō ē cau/ sa huius prioritatis. sed p̄suppositio natura/ lis quam videt intellectus in creaturis. vbi omnis p̄prietas suum fundamentū natura/ liter p̄supponit. ad quaz creaturaz similitu/ dinem cōcipit in diuinis hm̄ōi prioritatez. nō obstāte reali idēitate p̄prietatis cū hm̄ōi diuino fundamēto.

Instantia

Solutio.

Quantum ad quar

Quartus principale.

tum principale. vtrum pater sit prior filio. di/ co s̄ilr ad tres p̄cedētes p̄clusionones. **P**rio q nulla inter patē et filiū potest esse realis p/ ortas. qz summe et simpliciter eterno nihil re/ aliter p̄t esse prius. sed vt dicit in symbolo. **E**ternus pater eternus filius eternus spūsc̄ ctus. **E**t ibidē **N**eqz prius neqz posteri⁹ neqz

maⁿ neq; minus. sed tote tres p^one coeterne sibi sūt r coeqles. **S**ecdo dico q p^ona pa tris poterit, aliquo mō eē p^or rōe respectu p^o ne filij. qz coipo qz nos ter intellectus in omni bus creaturis videt vniuersaliter omne gene rās eē naturaliter p^os genito. q̄ in diuis inter gignēs r genitū h^omōi p^oritate poterit ponere saltē fm rationē. **S**ed sic dicēdo habeo 3 me duas solēnes opiniones. **Q**uarū pri ma negat p^oritatem inter patrē r filium. etiā fm rationē. **S**ecūda nitē ostendere aliquaz p^oritatem esse inter eos p^or p^oritatem ratio nis. **P**ri^o opinioⁿis doctores arguunt sic. **Q**ue sunt simul naturali intelligētia vnū nō potest eē prius altero fm rationē. sed rela tiue opposita sunt h^omōi. vt pater in p^odicamē tis. **P** illud quod est p^os altero fm ratio nē pot^o intelligi sine eo. sed pater nō potest in telligi sine filio. ergo rē. **M**aior patet. p^oba tur minor. qz qui intelligit patrē. v^o intelligit eum vt ad se. vel vt est ad aliud. **P**rimo mo do eēt fallus intellectus. qz vt sic pater intellē geret vt suppositū absolutū. **S**i secūdo mō. sic necessario intelligit filius. **N**oc idē ar guit quidā alius doctor sic. **S**i pater eēt pri or filio. vel hoc esset ratione essentie. vel ratio ne relationis. qz nō possumus dare plura in patre nisi eēntiā r relationē. sed nō p^omo mo do. quia eēntia est penitus eadez in patre r fi lio. **N**ec secūdo mō. qz relatiue opposita sūt simul natura r naturali intelligētia. **S**ed illa nō cōcludūt. quia intellectus distinguēs aliqua p^o comparationē ad aliqua distincta. q̄ tamē in seipsis sunt omnino realiter idem r pe nitus indistincta. ille in quā intellectus potest p^ocipere p^os r posterius inter ea q̄ omnimodā habent coerigētiam simultatis. **I**ta patz. qz magis opponūtur distinctū r indistinctū cū sint contradictoria. q̄ p^os r posterius que vl dent eē desperata **S**ed fm istos doctores hu manus intellectus distinguit inter diuina at tributa. que i seipsis intrinsece omīno sunt idē realiter. ergo rē. **P** vbi est dare p^omū secū dū r terciū. ibi saltē fm rōez eē dare p^os r po steri^o. illa p^oz. qz scdm est p^omo p^opinqui^o qz ter ciū. r p^ons eē prius. vt p^oz. v. meth. sed nos cō cedimus patrē esse p^omā p^osonā in diuis. cum sit fontana veritas fm **D**ionisiū. **E**t filiū secū daz p^osonā tāq; a p^ore immediate p^oductā. r spm̄ s^octū terciā quasi ab vtroq; p^ocedentē. q̄ saltēz fm rationē nō nostro mō cognoscēdi poteri mus ibi assignare prius r poster^o. **P** om ne p^oducens fm rationē prius p^ocipit eē qz p^o

Contra coeques due opiones

Bofrid^o

Rō durā

Contra got fridū r durādum

Quam ad quar

ducat. q̄ p^or p^ocipit generatōe fm suū eē p^o nale. sed generatio fm nostrā rōez eē p^or filio. qz via fm rōem eē p^orior terminō. q̄ p^or fm rōem eē p^or filio. qz q̄cqd eē p^or p^orior est etiā prius postenore. **A**d p^omū q̄ dicēdū q̄ q̄ntūlibz aliqua simul intelligant. tñ si intellect^o discer nit vnū eē productū r alterz p^oducens. ipse po terit producētū tribuere rationē p^orioris. r p^o ducto rationē posterioris. nō ratione qua re latua sunt. sed rōe qua vna p^osona producēs eē r altera producta. r maxime. qz i omnibus creaturis ex quibz nostri intellect^o oriz cogni tio. sp^o productū posteri^o eē produca. ergo a simili p^or p^ocipit in diuis. **A**d scdm nego ma iorē. qz quātūlibet cā vt cā est nō possit intelli gi sine causato vel causabili. intelligit tñ na turalit cā fore p^orior cāto. q̄ rē. **A**d terciū ne go minorē. qz eēntia vt est i patre p^ocipit sub ratione p^orioris. r vt eē in filio sub ratione poste rioris. qz sicut in realiter distinctis illud qd addit sup alterz. si additio est realis. tūc realit eē posteri^o. sic in nō distinctis realit illud qd hz se p^o moduz additōis ad seipm. ad minus fm rōem eē posteri^o seipō. **S**ed eēntia vt est i filio addit sup seipaz vt est in patre eē cōmuni catū. ergo filius ratione eēntie p^or p^ocipit eē po sterior patre fm humanā rationē. **E**tiam ne go minorē q̄ntum ad alterā sui p^otes. qz (sicut isti doctores met dicūt r bñ) qualem ordinē realem habet aliqua inter se vbi differūt reali ter. talem ordinē rationis habet cum differūt ratōe. vñ qz videmus qz vbi intellectus r vo lūtas differūt realiter in intellectus realit est pri or volūtate. ideo i deo vbi solū differūt rōe di cūm intellectū rōe eē p^orior volūtate. **S**i i his vbi p^oprietas cōstitutua suppositi generātis differt realit a generatōe. ipa talis p^oprietas eē realit p^or generatōe. q̄ in diuis vbi p^oritas q̄ eē patris cōstitutua p^oprietas differt fm rōem a generatōe. ipa fm rōem p^or dicit p^or generati one. **S**i qd eē rōe prius generatōe. etiā eē rōe p^or genito. q̄ p^osona p^oris etiā p^opter suā p^opri etate relatiua p^or dicit p^orior filio saltē fm rōem. **A**liq; etiā vt p^odixi ponūt p^oritatē i diuis q̄ nō eē p^orioritas rōnis tñ. sed fm aliquos dicit p^orioritas realis fm qd. fm alios dicit p^orioritas naturalis p^osuppōis. **D**e hac tñ p^osuppōne ad p^ons nihīl dica. qz locū hz circa distinctōz. xij. **E**t fm alios dicit p^orioritas originis. **P**ri mi dicitū suū declarāt sic. **S**icut in multitu dīne simpliciter realit est ordo simplr realis. r p^o sequēs prius r posterius simplr realia. sic vbi est multitudo realis fm quid. possumus

Solorō/ nū gotfri. r durādū. Ad 1

Ad 2

Ad 3

Dpio. 2.

Jacobus qdē. 30. rē p^odicamēt

Contra iacobum

Q, i diuini sit pul origine.

ponere prius et posterius reale secundum quod. Sed ubi aliquid qua multa differunt secundum esse est multitudo simpliciter realis. ubi autem sunt multa non secundum esse. sed in modo secundum modum esse sicut in diuisis. ibi est multitudo realis non simpliciter sed secundum quod. In diuisis propter diuersitatem realium modorum esse ibi prius et posterius reale quous secundum quod. Sed illud non intelligitur. quia aut ille per modos illos reales intelligitur modos absolutos. et sic non eos arguit superius dist. viij. ergo quo ad hoc ad pensum dimitto. Aut intelligitur modos relativos. et sic dico quod in quantum oppositi sunt utique realiter differunt. sed cum hoc realiter simul sunt. nec aliqua realis prioritas poterit poni inter hominum relationes. Si autem tales modi sunt desperati tunc adhuc realiter coeterni sunt ratione coexistentie qua coexistunt modis directe relative oppositis.

1 Alij dicentes quod in diuisis sit prius et posterius originis seu secundum originem naturalem. probant hoc primo auctore Augustino in libro de triplici habitaculo ubi sic dicit. Cum iusti fuerint in patria videbunt quod interest inter generationem et processionem. et videbunt quod pater procedit filium non natura sed origine. **2** Item Richar. vi. de trinitate. c. viij. loquens de prioritate et posterioritate in diuisis sic ait. Prius et posterius in hoc loco intelligi volumus non temporis successione sed ordine nature. **3** P. i. posteriorior dicit. Primum est quod sic se habet quod alteri uenit aliquid per ipsum et sibi non per alterum. Sed filio et spiritu sancto uenit esse per patrem et patri non per eos. ergo etc. **4** P. pater est principium filij. ut patet per Augustinum. v. de trinitate. c. xij. Sed ut dicitur. i. posteriorior. primum et principium idem sunt. **5** ergo pater est prior filio. **6** P. postea gratia diuisiuitatis arguit quod pater esset prior filio duratione. quia sicut se habet corruptio ad desinere esse ita generatio ad incipere esse. Sed omne corruptum desinit esse. ergo omne generatum incipit esse. quod autem incipit esse non est eternum. ergo filius non est eternus. **7** P. quandoque aliquid sunt idem si unum habet principium et reliquum. sed esse filij in diuinis et duratio sua sunt idem. cum ergo filius habeat principium suum esse. etiam habet principium sue durationis. Omne autem quod habet principium durationis est temporale. **8** P. ubi cumque est numerus ibi est prius et posterius. In diuisis est numerus cum ibi sit ternarius. **9** P. primum naturaliter est posterius eo cuius est primum. sed in deo est primum puta proprietates personales. et illud cuius est primum puta persona. etiam est ibi proprietates essentialis et essentia. **10** P. ut patet in predicamentis unum modus positus est quoniam aliqua conuertuntur secundum existentiis et sequentiam. et tamen unum est causa al-

terius. Sed pater et filius etc. **11** P. quicquid est primo principium hoc est realiter prius. sed filius est immediatus patri. quia spiritus sanctus procedit a patre mediante filio. ideo etc. **12** Sed istud non valet. quia prius origine non ponit numerum cum ponit natura. et cum ponit secundum cognitionem siue rationem. quia quicquid aliquid originatur ab aliquo vel distinguitur et numeratur natura in producente et producto. et tunc prius origine est idem quod prius natura. vel sic producit quod tamen manet in eadem natura cum producente et capit idem esse cum eo tunc prius origine non est aliud quam prius ratione. **13** Et per hoc ad auctoritatem Augustini. patet quod filius in diuisis sic producit quod tamen manet in eadem natura cum patre. et capit idem esse cum eo. **14** Ad secundum dicitur. quod quous in diuisis sit ordo nature. quia filius habet naturam a patre et non per a filio. tamen ille ordo non est diuisiuitate nature. sed fundatur super eadem natura et super eodem esse. et ideo quous filius sit a patre. quia tamen idem esse diuini capit cum patre. ideo non est posteriori patre nisi secundum quod intellectus percipit patrem et filium in comparatione eorum in quibus productum taliter originatur a producente. quia etiam ab eo numerata natura distinguitur. et est simile de ista parte posteriori. sicut superius dictum est de attributorum distinctione. **15** Ad tertium dicitur. quous filius accipiat esse a patre. accipit tamen idem esse. ergo non est posteriori eo nisi percipitur ratio. **16** Ad quartum dicitur quod primum. principium et causa. idem sunt in rebus creatis. quia creatis causa siue principium est illud ad cuius esse sequitur aliud. et ideo in talibus potest esse primum et prius et posterius. non autem in diuisis. quia filius non est aliud a patre. sed est idem patri esse et in natura. et ideo est sibi totaliter coeternus. Sicut enim idem potest esse prius seipso nisi secundum rationem. sic nec per filio propter identitatem nature. et propter oppositam relationum simultatem et mutua coexistentiam. **17** Ad quintum dicitur quod non est simile de generatione et corruptione. nisi loquendo de illa generatione qua genitum accipit naturam et esse distincta realiter a natura et esse generati. Etiam potest dici quod quous res genita per generationem accipit esse. quod tamen incipiat esse per accidens est. quia hoc per se non uenit ei ratione generationis. sed ratione anime per generationem cum suo principio materiali propter quam suum non esse percipit suum esse. **18** Ad. vi. dicitur quod filius taliter habet principium suum esse. quod tamen accipit idem esse quod est sui principij esse. habet principium sue durationis. quod accipit eadem durationem realiter et complete quod est sui principij duratio puta diuina eternitate. **19** Ad formam argumenti dicitur quod ibi equo uocatur principium durationis. quia in primis accipit principium quod est durationis coexistentiam. sed in vltima illatione

Contra illud

Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Abnece si

cu3 d2. qd h3 pncipiū duratōis ē tēpale. ibi ac
cipit pncipiū qd ē duratōis limitatiū qd ē
limes 2 termin⁹ duratōis q̄ fo: maluer 2 intri
sece qnq̄ cepit eē duratio. Et isto scdo modo
nulla diuina psona h3 pncipiū duratōis cū
oēs tres psonē habeat vnā duratōz q̄ est sim/
plex eternitas. q̄ d2 ab e qd ē extraz termino. q̄
extra terminos oinō carēs limite. 2 ex pte an 2
ex pte post. Prio tñ mō fili⁹ h3 pncipiū dura
tōis sue. qz sicut i illa ineffabili generatōe p̄
cōicat filio suā de itatē. sic etiā cōicat ei suā eter
nitatē. Ad. viij. ddm q̄ sicut i diuis ē sapia
2 magnitudo nō tñ q̄ritas vel q̄litas. sicut di
uis p̄ ēternari⁹. nō tñ est ibi numerus p̄pe
dicit. Ad. viij. ddm q̄ maior nō ē vera nisi
i his vbi p̄pziū ē realt alteri⁹ nature ab eo ē
p̄pziū. Ad. ix. dīcēdū q̄ p̄ nō d3 dicit cā si
liq. qz cā ē ad cur⁹ esse sequit aliud. fili⁹ autē q̄
uis possit dicit ali⁹ a patre. nō tamē d3 aliud.
Ad. x. ddm q̄ p̄ d3 p̄ducere sp̄m sc̄m me
diatē filio. n̄ q̄ p̄ nō imediate p̄ducit sp̄m/
sc̄m. s3 h̄ d3 p̄o tātō. qz fili⁹ virtutē spiratiuā
h3 a p̄re Ad argumētū p̄ncipale nego ma
iorē i his vbi general 2 genitū solū distiguun
tur relatiue. 2 penitus i nullo absoluto sūrdi
stincta. Ad probationē dīco q̄ i relatiuis esse
relatiuum innascit vel resultat ex ipō agere.
ergo in his q̄ sola relatione distiguunt esse
nō potest p̄cedere ipsū agere. q̄uis sit ei co/
eternum.

Distinctio decima.

Nunc post fi
lij rē. Post qz mgr̄ determinauit d
filij i diuis generatōe. h̄ incipit
determinare de sp̄s̄s̄ci processione. Et diuidit i
duas ptes. Nā p̄mo determinat de sp̄s̄s̄ci a pa
tre 2 filio eterna emanatōe. Scdo de eiusdēz
sp̄s̄s̄ci t̄pali processione. dist. xiiij. ibi. P̄te
rea diligētē rē. Prima in duas. qz p̄mo det
minat de processione sp̄s̄s̄ci fm se. Scdo de
terminat de ea compatiue. puta compando
spiritus sancti processione ad filij generatōez.
dist. xij. ibi. Itē querit. Prima in duas. Nā
p̄mo tractat magister de modo quo spiritus
sanct⁹ procedit. Scdo de p̄ncipio a quo pro
cedit. distinctōe. xi. ibi. Nūc dicendūz est rē.
Prima in duas. Nā p̄mo tangit modū pro
cedēdi ipsius spiritus sancti Scdo ostendit cur
ipe solus nominat nomie p̄muni. ibi. Nūc no
tandū rē. Prima in duas. qz p̄mo ostēdit

q̄ spiritus sanctus p̄prie dicit amor. 2 p̄ conse
quēs habet q̄ p̄ modū voluntatis procedit.
Scdo factoz auctoritatibz probat qd dixit
ibi. Nūc rē. Nūc quero.

Utrū sp̄s̄s̄ci p̄cedat p̄ modū volū/
tatis. Et videt q̄ nō. qz si p̄cederet p̄
modū volūtatē. tūc posset eē p̄les sp̄s̄
sc̄i. imo q̄ i finit. p̄ns ē fallū. p̄bo d̄nāz. q̄a
volūtas sequit formā apphēta. cū ḡ tales for
me possent apphēdi infinite. tales forme pos
sent eē infinite. ḡ rē. Cōtra. illd̄ quod p̄cedit
vt amor procedit p̄ modū volūtatē. Sp̄s̄s̄ci
c̄ p̄cedit vt amor. vt dicit sc̄i doctores. ḡ
rē. Nūc p̄mo vidēdū ē vtz aliq̄ diuina p̄so
na p̄pue dicat sp̄s̄s̄ci. Scdo vtz tal p̄so
na procedat p̄ modū voluntatis. Tercio da
to q̄ emanet p̄ modū voluntatis. vtz tales p̄
sone possēt eē p̄les. Et q̄rto p̄pter d̄ba beati
Aug. vidēdūz ē vtz sp̄s̄s̄ci p̄pue dicat ne
pus patris 2 filij.

Quantū ad primū

Primum principale

ē aduertēdum q̄ gr̄maticalk loq̄ndo. sp̄s̄
vno mō d3 a sp̄ualitate. alio mō a spiratione.
Prio mō ē nomē eōe nō soluz oibz diuis p̄so
nis sed etiā oibz subiq̄s sepatis. ac etiā multis
corpibz. Corp̄a. n. s̄btilia sepissime i p̄hia spi
rit⁹ appellāt. Et i3 illo mō sumptuz h̄ nomen
sp̄s̄ nō sit nomē p̄pziū alicui⁹ diue p̄sone. ē
tñ appropuatiū ex vsu sc̄pturaz tercie p̄sone.
Cum rō posset eē. qz i rebz nob̄ notis illd̄ sp̄m
appellam⁹ q̄ s̄tutē penetratiuā 2 impulsiuā
p̄cipim⁹. s3 amore nihil ē penetratiu⁹ 2 impuls
iuus. ḡ p̄sone diuina q̄ ē ipe amor product⁹ ap
propuatiē d3 sp̄s̄. Etiā appropuatiē d3 sanct⁹
Nā fm Enstraciū sup. i. ethic. iustū cōs̄stie i
eq̄litate ad altez. sc̄m autē i ordīe ad deum.
Cum ḡ dona q̄bz i reuz ordinamur attribu
antur amorū d̄no. ḡ illa p̄sone q̄ est ipe amor
product⁹ i diuis appropuatiē nō solū d3 sp̄s̄
s3 etiā d3 sp̄s̄s̄ci. S3 si h̄ nomē spirit⁹ d3
a spiratōe. tunc nō solum appropuatiē s3 etiā
p̄prie p̄uenit p̄sone p̄dicte. qz illa p̄sone pro
prie d3 sp̄s̄. prout spirit⁹ d3 a spiratōe. cur⁹ p̄
sonalis p̄prietas ē ipm spirare. sed p̄sone di
uina p̄dicte est h̄mōi. ḡ rē.

Quantū ad secundū

Secdū principale

principale. vtz spiritus sanct⁹ procedat p̄ mo
dum voluntatis. dico q̄ voluntas diuina p̄t
dupl̄r cōsiderari. Vno mō vt cernit liberta
tē cōtingentē siue p̄dictōis. Alio mō vt con/
l 3

ait. Nihil aliud spūssanc⁹ q̄ amor dei intelli-
 git. Et hiero. sup ps. xij. ait. Spūssanc⁹ nec
 p̄r ē. nec fili⁹. sed dilectio quā h̄z p̄r in filiū et
 filius in patrē. **¶** Idē possz deduci ex dicti⁹ ce-
 teroz. dimitto tñ cā breuitatis. **¶** Sz stat
 q̄ amor p̄ modū volūtatis p̄cedit. q̄ zc. **¶** **¶**
 isti declaratōe scdē positōis assumūt aliq̄ mi-
 nus vera. qz illud i cui⁹ rōne formali includi-
 tur noticiā q̄ est exp̄ssuar declaratiua noticie
 simplicis nō ē possibile produci nisi p̄ncipio
 itellectiuo r actu itellectuali. Sz s̄bū qd̄ est
 h̄z p̄ris q̄ h̄moi. vt p̄z p̄ Rich. ij. de trini. c.
 xij. vbi sic ait. Recte verbū dei patris dicit̄ p̄
 quē p̄ris q̄ fons sapie est noticiā manifestat.
 Et. j. eodē ca. Dei filius verbuz patris dicit̄.
 qz a solo patre orit̄ p̄ quē paterna claritas ma-
 nifestat. in patre ois veritatis p̄ceptio. in ver-
 bo ois veritatis prolatio. **¶** Sz qd̄ ē ip̄e act⁹ in-
 telligēdi vel termin⁹ p̄ actū intelligēdi.
 di. necio requirit̄ itellectū tanq̄ suū p̄puz
 p̄ncipiū productiuū. verbū ē h̄moi. q̄ arcū/
 scripto itellectu non posset esse verbi genera-
 tio. sicut isti assūpserūt. Et eodē mō p̄t argui
 de amore q̄ ē spūssanc⁹ respectu volūtatis. **¶** Ad
 p̄mū q̄ eoz argumētū dico q̄ itelligere r velle
 p̄nt dici productōes s̄bū r spūssanc⁹. **¶** Ad p̄mā p̄
 batōz dico q̄ itelligere r velle dīnū p̄nt sumi
 vel cōntrā vel notionalr. r p̄not sumūt cōn-
 trā r sūt act⁹ cōntrāles. prout autē sumunt nō/
 notionalr sunt act⁹ notionalr. **¶** Ad. ij. ddm.
 q̄ soli patri p̄uenit itelligere notionale quo
 itelligere s̄būm producat. r soli patri r filio
 cōuenit velle notionalr quo amor p̄sonaliter
 subsistens producat. **¶** Ad tertium dicendū
 q̄ itelligere notionale r velle notionale diffe-
 rūt realiter eodē modo quo ip̄e emanationes
 differunt. **¶** Etā fallum assumūt in proba-
 tione alterius p̄ris cū dicunt. q̄ dicitō actus
 intelligēdi r volēdi ē opposita secundū
 tati. qz etiā s̄m p̄m. ex frequentatis actibz ge-
 nerat habitus. q̄uis em̄ p̄ actus immanētes
 maxime vt speculatiui sunt nō constuāt ali-
 quid ad extra. tamen ad intra p̄t aliq̄id cō-
 stitui. sicut iā patuit de h̄itu. **¶** Ast tamē h̄ic
 aduertēdum. q̄ itelligere notionale aliqua-
 lē similitudinē h̄z cūz actu trāseunte. r cūz actu
 imanēte. Nā i eo q̄ terminat ad terminū sup/
 positale ex̄itē extra p̄sonā p̄ducētē i h̄ aliqua-
 lē similitudinē h̄z cūz actu trāseunte. Sz i eo q̄ tal-
 termin⁹ ē eiusdē nature cūz producat aliquo
 mō p̄uenit cum actu imanēte. qz q̄cqd̄ p̄ actū
 itellectus cōstituitur vt est manēs totuz ma-
 net in itellectu. r est itellectualis nature. s̄

ue sit s̄būm siue habit⁹ siue quicqd̄ aliud sit
 At eodē modo ē de velle notionali. **¶** Ad p̄/
 muz scdē siue positōis ddm. q̄ q̄uis creatur
 nō p̄ueniat producere p̄ itellectum r volun-
 tatē talia q̄ nō h̄nt ordinē p̄ se ad itellectū r
 volūtātē. tñ ip̄ossible ē aliquā creaturā gene-
 rare s̄būm itellectuale sine itellectu. vel p̄/
 ducere amorē p̄fectissimū sine voluntate. sic i
 p̄posito. qz fili⁹ dei ē s̄bū itellectuale. r spūssanc⁹
 ē caritas vel amor sine dilectio. iō eoz pro-
 ductōes debēt eē p̄ modum itellect⁹ r volun-
 tatis. **¶** Nā si calor ignis h̄ret itellectum r vo-
 luntatē vt tu potis q̄uis calefaceret tunc sic
 nūc. tñ si s̄bū vl amorē est produceret. certe nō
 producerz sic nūc. s̄z nccio i talii productōe
 itellect⁹ r voluntas cōt sibi p̄ncipiū et rō
 produccēdi. sic zc. **¶** Ad scdē ddm. q̄ etiā in
 his vbi itellectus r voluntas differūt a na-
 tura s̄buz r amor p̄cedunt ab itellectu r vo-
 luntate. **¶** Ad. ij. ddm. q̄ q̄uis tā fili⁹ q̄ spi-
 ritussanc⁹ p̄cedat a natura. qz itellect⁹ r vo-
 luntas p̄ moduz quo procedunt sunt idēce
 ip̄a dīna natura. fili⁹ tñ magis dicit̄ p̄cedere
 re p̄ modum nature q̄ spūssanc⁹. **¶** P̄io qz si/
 li⁹ generat. generatio autē ē op⁹ nature. vt ait
 Dam. Scdō qz natura ē determinata est ad
 vñū. r ideo in generatione filij qui procedit
 ab vna p̄sona tñ magi obseruat nodus natus
 re q̄ in productione spiritussanc⁹ qui proce-
 dit a duobus. **¶** Ad quartum dicēdū q̄ ali-
 ter procedit creatura p̄ modū voluntatē. r ali-
 ter spiritussanc⁹. qz voluntas dīna ē p̄nci-
 piū creature s̄m q̄ h̄abz libertatē p̄tingētē
 r dīctionis. r vt est dīna sui actus. ita q̄ p̄t
 producere r non producere iuxta bñ placitū
 voluntatis. Sed vt est p̄ncipiū spiritussanc⁹
 eti est libera libertate complacētē que p̄cemit
 necessitatē im mutabilitatis. **¶** Ad cōfirmati-
 onē dico q̄ maiorē p̄ueniētā h̄z productio
 spūssanc⁹ cum productione filij q̄z cū producti-
 one creature. quia productio filij r productio
 spiritussanc⁹ sunt ambe nccie r imutabiles. qz
 q̄uis spūssanc⁹ p̄cedat p̄ modū volūtatis
 tñ ea nccitate r imutabilitate p̄cedit. q̄ pater
 diligit filiū. r filius diligit patrē. creatura ve-
 ro contingenter procedit. **¶** Ad quintū parz
 p̄ iam dicta. **¶** Vel dicēdum q̄ q̄uis potentie
 rationales sint ad opposita respectu eoz q̄ sūt
 ad finē. r determinate tamen volūt ip̄m finem.
¶ Ad sextū dicēdū q̄ si itellect⁹ r volūtas
 cōt h̄moi p̄ncipia vt p̄scindūt a natura r cū
 exclusionē exp̄ssa ipsius nature. tunc bñ p̄ce-
 deret argumētū. **¶** Sed sic nō dicimus. immo

Solutio rōnū p̄me pōnis Durandi.

Ad 1

Ad 2

Ad 3

Solutio rōnū scdē pōnis Durandi. Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad cōfirmationes.

Ad 5

Ad 6

psupponim intellectū z volūtatei diuīs eē pe
nū dē realr qd ipsa diuina natura. nec ipaz
naturā excludimus i pdicti pductiōibz. imo
dicim q ipsa natura eē pncipiū vtriusqz pdu
ctōis. vni tñ vt hz modū intellectū eo q talis
productio terminat ad sūbū. z alteri vt hz mo
dū volūtatis eo q tal pductio terminat ad amo
rē.

Instantia

Forze dicet mibi tu dicis q spūssāctus
producit amore q pater diligit filiū z filiū pa
trē. z itez dicis q productio spūssācti terminat
ad amorē. q amor terminabit ad amorem. z sic
amoris eē amor.

Solutio.

R. q illud eē ppter penuriā
vocaloz. qz vbi ex pte intellectus habem
duo vocabula. puta intelligere qd eē ipa actio
intellectus. z sūbū qd eē terminat actōis. ibi
ex pte volūtatis hēm solū vniū. idō amor su
mīctā pro actu qz p termino ipi actū. ppter qd
spūssāctus dicit qz produci amore. quādoqz dicit
amor product.

Ad 7

Ad. viij. dōm q quis spūssāctus
sūt pductū natale. tñ qz amor eē. iō p mo
dū volūtatis procedit.

Ad 8

Ad. viij. dōz q actus
volūtatis p ppari ad obiectū z ad tminū p ipz
pductū. Prio mō sp e respectu cogniti. s; nō
secdo mō. vñ nisi de cog sceret suā bonitatē q i
productōe spūssācti eē obiectū diue volūtatis. ipe
nūqz pducerz spūssāctū. S; ex h nōz q spūssāctus
sūt cognit. cū i tali productōe ipe nō sit ob
iectū volūtatis. s; terminat actōis ipi volūtatis.

Ad 9

Ad. ix. dōm q quis ea q sic procedat a di
uina volūtate q i aliena natura s; s; sūt possint
dici artificiatā. non tñ spūssāctus q sua processio
one eādē naturā nūero capit cū patre z filio q
ipm produciunt.

Tercium
principale

Quantū ad terciū

pncipale. dato q spūssāctus procedat p modū
volūtatis. vtz tales psonē possent eē ples. dico
q quis spūssāctus p modū volūtatis procedat
nō pnt tñ eē ples spūssācti. qz nullū productū
pfecte adequās p suā productionē pprū suū
pncipiū pduciū vtz ad modū sue emana
tōis p multiplicari. da oppositū tūc pncipiū
p tale productū nō fuisset adeqū. Sed spūssāctus
adeqū naturā diuinā qz ad emanatōz
immutabilē q aliqd immutabilr producit p
modū volūtatis. Itā minorz pbo sic. qz si co
mō q pcedit spūssāctus ab eo dē pncipio pcede
ret aliud suppositū. tūc spūssāctus nō eēt infinitū
pductū nec infinite pfectōis. infinitū em pro
ductū adeqū infinitū pncipiū productiū sal
tē q ad suū modū producedi. P. i diuinis
suppositis nō ē multitudine nisi fm oppositas

relatiōes. qz vt ait ansel. oīa i diuīs sunt idēz
vbi nō obuiat relatiōis oppositio. s; si plura
supposita procederēt p modū amoris seu vo
luntatis. tunc nō caperēt oppositas relatiōes.
qz q cunqz fm eundē modū procederēt cape
rēt formas siles z nō oppositas. q talia suppo
sita eēt plura z nō plura. quod eē contradictio.

Instantia
prima

Sed forte dicet. si duo angeli vel duo ho
mines mutuo se diligunt ipi nō eliciunt siue
pducunt eundē amorē. cur q pater z filiū mu
tuo se diligētis aliū amorē non produciūt cū
sint realiter distincta supposita.

Instantia
secunda.

Itēz sicut
ea q sic produciunt q in materia recipiuntur.
multiplicant multitudine pncipiū recepti
ui. sic ea que taliter produciunt q in nulla ma
teria recipiunt debent multiplicari multitudi
ne pncipiū productiui. Sed pater z filiū q
sunt duo distincta supposita pduciunt spūssāctū
in nulla materia receptū. q nō erit vnū
spūssāctū.

Instantia
tercia.

Itēz spūssāctū nō ē minoris virtu
tis qz ceterē diuine psonē. s; ceterē diuine plo
ne sunt pductiue ad vnū. qz ipe spūssāctus
Sed nō producit seipm. cum nihil possit se
ipm producere. ergo producit aliū spūssāctū
z filio.

Solutio.
Ad 1

Rūdeo ad primū q plures homines
habēt ples amores. qz absolute distinguunt. z
habēt plures voluntates. i quibz voluntatibz
distinctis distincti amores continent. Sed p
z filius se diligunt fm vnā z eandē volunta
tē.

Ad 2

Ad sed 3 dico q pater z filius quis sup
positaliter sunt distincti. tñ i pductōe spūssācti
concurrunt vt vnū pncipiū rōne vniū sūt spū
ritiue q eē diuina eētia. z ratione vniū spūssācti
tōis actiue q vna z diuina eēt pte z filio. z idō
cū sint vnū pncipiū spūssācti spirāt vnū spūssāctū
z nō ples.

Ad 3

Ad. iij. dico q spūssāctū nō ē
minoris virtutis ceterē diuīs psonis. qz hz i se eā
dē potētā siue virtutē spiratiuā quā hz pte z fi
liū. s; diuina eētia p modū voluntatis immutabilr
diligētis diuina bonitatē. nō tñ spirat siue nō p
rūpit i actū pductōis alteri spūssācti. qz hmoi
virtutē nō habet sub respectu necio requisito ad
actū spirandi. puta sub spiratōe actiua. s; po
tius hz talē virtutē sub opposito respectu pu
ta sub spiratione passiuā.

Quātuz ad quartū

Quartuz
pncipale.

pncipale. vtz spiritussāctus ppre dicatur ne
rus patris z filij. Dico q spiritussāctus ppre
dicat nexu patris z filij. qz illud qd eē pfect
amor aliquoz hoc ppre dicat nexu eoz. sed
spiritussāctus est pfectus amor patris z filij.

Distinctio vñ decima.

Hic dicendum est

Postquam magister tractauit de processioneis modis, hic prosequitur de huiusmodi processioneis principio. Et diuidit in duas, quia primo magister ostendit quantum ad spiritus sancti principium concordiam latinorum. Secundo ostendit quo ad hoc discordiam grecorum, ibi. Greci tamen dicunt. Primum in duas, quia primo magister permittit suam in rationem. Secundo probat eam, ibi. Quod autem de utroque procedat. Et hec possit diuidi in plures partes secundum quod pluribus auctoritatibus scripturę probatur que permittit. Et partes patent. Circa istam vñ decimam distinctionem quod habet questionem.

Utrum spiritus sanctus producat a solo patre. Et videtur quod sic, quia pater aut perfecte spirat, aut non. Si primo modo, tunc si plus et frustra spiraret ipse filius. Quod autem in natura nihil facit frustra, ut dicitur in i. celi et in mdi. Si secundo modo, tunc aliquis inspectio est in patre. Quod dicitur Aug. xv. de tri. c. xxvi. Hic primo videtur esse eo quod dicitur. Secundo dato quod pater et filius producat spiritum sanctum, videtur esse verum sint vñ principium respectu illius productiois. Tercio dato quod sic, videtur esse verum si obstaret ipsi possint dici plures spiratores. Et quarto verum potentia spiratiua dicat quid vel ad aliquid.

Quantum ad primum

utrum spiritus sanctus producat a solo patre, sic procedat. Primo ponat vñ catholicam conclusi- onem. Secundo inducat aliqua motiua grecorum, quibus moueri poterat ad negandam huiusmodi conclu- sionem. Et tercio ad ea respondeo. Primum igitur di- co quod spiritus sanctus procedit a patre et filio, quia pater generando filium oia coniccat filio in quibus ad filium non habet oppositionem. Illa pars per Augu- xv. de tri. ca. xiiij. vbi ait. Pater non integre se perfecteque dixisset si aliquid minus vel am- plius esset in eius verbo quam in ipso. Sed nullam oppositionem habet pater ad filium, nec secundum virtu- tem spiratiuam que est diuina essentia, nec secundum respectum sub quo talis virtus in actu spirationis pro- rumpit, qui respectus est spiratio actiua, que pa- ter generando filium sibi coniccat futuram spiratiuam cum respectu proposito ad spirandum, puta cum spirati- one actiua. Sed illa rationem arguit que dicitur sic. Omne quod habet filium ut genus habet cum oppo- sito respectu ad generatorem, sed omne quod habet filium a patre habet ut genus, ergo etiam ipsa virtus

Primum principale.

Conclusio, Rõ egidij

Verue? 3 egidium

Maiores per Dionysium in iij. de di. no. vbi dicit, quod perfectus amor transformatur in amatum.

Et quod pars quod amor habet virtutem maxime in certum minor patebit inferius dist. xxxij. Illud in quo consistit vnitatis et conio aliquo, idem videtur esse nec eorum. Sed b. Aug. vi. de tri. ca. v. dicit spiritus sanctum esse conionem et vnitatem patris et filij.

Intantia. Forte dicitur Aug. quod vnitatis patris et filij consistit in natura diuina in qua realiter conueniunt, et non in spiritu sancto a quo realiter differunt. Contra conclusionem. Contra conclusionem arguitur sic. Nexus videtur esse eorum que secundum se sunt separata, sed trinitas personarum est inseparabilis, ut ait Aug. xv. de tri. ca. xxxij. Spiritus nexus mediat inter ea que nec erit, sed filius qui a patre productus, producit spiritum sanctum est media in trinitate persona. Omne quod necit aliqua videtur habere rationem principij aliquo modo super illa, sed spiritus sanctus nullo modo habet rationem principij super patrem et filium, cum ipse sit productus a patre et filio, ergo etc. Ad primum dicendum quod quisque pater et filius differat personaliter a spiritu sancto, tamen in hoc vniuntur spiritu sancto quod diligunt se spiritus sancto qui est mutus amor patris et filij, et hoc sufficit ad illud propositum ut spiritus sanctus proprie dicatur nec.

Solutio. Ad 1. In essentia autem pater et filius non sic vniuntur, sed potius identificantur, propter quod essentia diuina proprie non habet rationem nexus respectu diuinarum personarum, quia secundum se alij sunt idem, ut sic non dicitur tur contra, nexus enim coniungit ea que distincta sunt propter quod oportet quod nexus sit distinctus ab his que necit, et que eidem sunt eadem illa inter se sunt eadem, cum ergo diuina essentia sit eadem patris et filij, et spiritus sanctus differat ab utroque, ideo spiritus sancto conuenit ratio nexus respectu patris et filij et non essentie.

Ad 2. Ad secundum dicendum quod non est necesse ea que necit tur secundum se esse separata, quia sufficit quod sint distincta, modo pater et filius que amoroze necit spiritus sancto, quous non sint separati, sunt tamen personaliter distincti.

Ad 3. Ad tertium dicendum quod quisque necit ut in proposito accipit sit medium inter amans et amatum, tamen non est medium inter producentes et productum per modum suppositi producti et producti, quod est medium diuine ipse filij diuis.

Ad 4. Ad quartum dicitur quod quisque maior sit vera de eo quod necit efficaciter et per modum cause mouentis, non tamen vera de necite per modum amoris, quo modo necit spiritus sancto pater et filij. Ad argumentum principale nego duas. Ad probandum dico quod voluntas non est principium spiritus sancti per apprehensionem que cuius forma, sed tamen modo ad apprehensionem vniuersalem que est bonitas dei infinita, quous securiue ad apprehensionem illius diuinum intellectus apprehendit omnem formam.

Quantum ad quartum